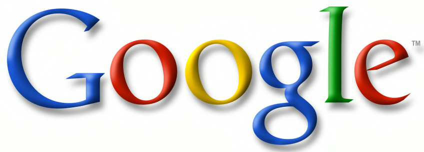
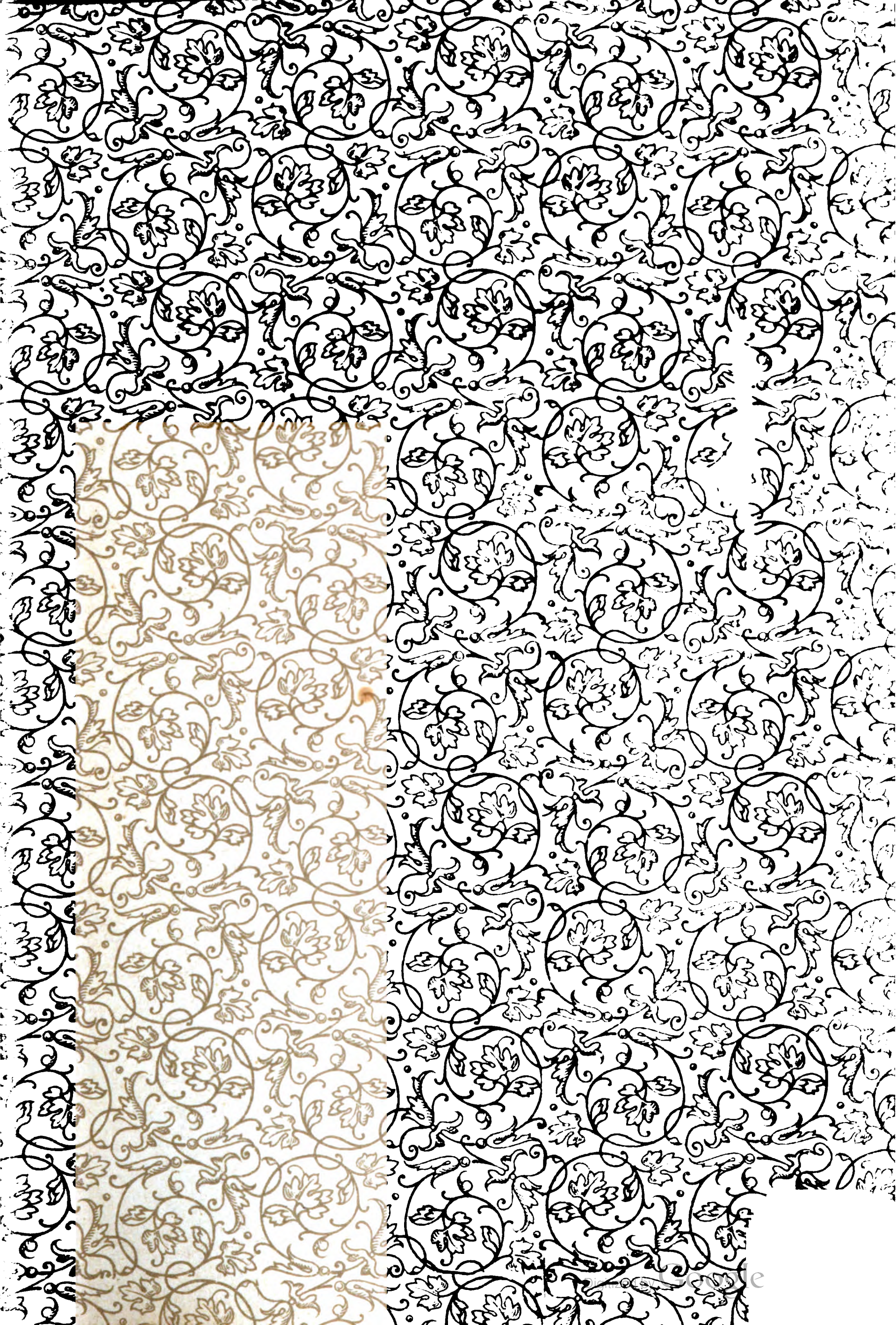

GUSTAV WIED

KNAGSTED

BILLEDER FRA IND- OG UDLAND

— Børn er lykkelige, og Dyr og Kvinder; men vi Mennesker er det ikke.

KJØBENHAVN
GYLDENDALSKE BOGHANDELS FORLAG
FR. BAGGES BOGTRYKKERI
1902

I

Villa Rørholm, København, 6te Maj.

Kære Overclausen!

Du har flere Gange i Vinter slaaet paa, at Du, naar det, i Følge Almanakken, som ingen Djævel længere tror paa, blev Sommer, vilde ud og lufte dit pædagogiske Skelet.

Nu har en forrykt Læge raadet mig til at frekventere Karlsbad. Min Mave har jo længe, ligesom Agerbruget og Fruentimmerne, ikke været som den burde. Du véd, jeg har fortalt Dig, at den — naa, Du ynder ikke Detailler, men, kortsagt, Livet er haardt!

Naturligvis anser jeg en Karlsbaderkur for Humbug. Men da ogsaa jeg føler Trang til i nogen Tid at se andre Dyr og Mennesker, rejser jeg.

Vil Du med?

Jeg paatager mig herved med Navns Underskrift at bringe dine sentimentale Knogler tilbage til Gammelkøbing.

Levende eller døde!

Og skulde Du for Øjeblikket ikke sidde inde med den fornødne Driftskapital, skønt Gud og

Hvermand véd, at Du er en af Gammelkøbings værste Pugere, er jeg villig til at forstrække Dig.

Dog inden for visse Grænser!

Jeg har tænkt mig at ville betale alle Transportomkostningerne, Overvægt, Droske og Sporvogn iberegnet. Men Mad, Drikke, Logi og Kvindegunst maa Du selv bestride.

Som de Gentlemen, vi er, rejser vi selvfølgelig paa første Klasse.

Men det rager jo altsaa ikke Dig!

Vi starter fra Københavns skønne Hovedbanegaard i Dag 14 Dage Morgen 10,^{10}. Ophold i Berlin og Dresden; og derpaa videre fort over Bodenbach til Humbugsstedet.

Vil Du altsaa med?

Svar udbedes pr. omgaaende.

Alt unødvendigt Vrøvl frabedes!

Din hengivne

H. P. E. Knagsted.

„Villa Rørholm" ligger ude paa en af de smaa frederiksbergske Sideveje godt gemt i en stor gammel Have med et mudret og slimet Vandhul i Midten.

I Vandhullet gror der i gode Somre foruden Rølliker og Andemad en lille, nydelig Skov paa en tre-fireogtyve lange, blegsotige Rørplanter (heraf vel Villaens Navn), samt fem Aakander og en Svane. Baade Svanen og Aakanderne er af Blik og males hvert Foraar omkring Pinse. Aakanderne er fastgjort med Blomst og Blade paa lange Pinde, som bores ned i „Søens" Bund ... og Svanen svømmer paa en Træbrikke, der ved Hjælp af Sten og Kæder holdes flydende et Par Tommer under Vandskorpen. Det hele ser særdeles pynteligt ud. Og naar man basker kraftigt i Vandet med en Stage, bevæger baade Dyret, Blomsterne og Rørene sig paa en overordentlig livagtig Maade. —

Knagsted havde foreslaaet Husets Ejerinder at anbringe en Diana med hævet Lanse paa Søens ene Bred og paa den anden et mekanisk Raadyr, der kunde trækkes op og springe rundt

og forsvinde ind mellem Ribsbuskene. Og Damerne interesserede sig stærkt for Projektet. — —

Men det var nu virkelig en herlig Have med store, grønne Plæner og vældige Træer og en bred skyggefuld Nøddegang langs Vejen.

Og Huset selv var lunt og hyggeligt: en lang, okkergul, enetages Længe med stor trefags Midterkvist, rødt Tegltag og Slyngroser om de perlefarvede Døre og Vinduer.

I Stuen boede Ejerinderne, to gamle Provstefrøkener Paludan, Caroline og Emmy. Og paa Kvisten boede „Esau" Knagsted, kaldet „Livsens Ondskab".

Som „Gud og Hvermand" véd, havde Knagsted været Toldkontrollør i Gammelkøbing. Men da gamle Konsul Mørch døde og efterlod ham nogle Penge — mange Penge, sagde man — havde han taget sin Afsked og var draget til den forjættede Stad København. —

Straks han flyttede ind, havde han boet i et Pensionat paa Værnedamsvejen. Men det kunde han ikke holde ud længe, da Pensionatet efter hans Udsagn fornemmeligt var fuldt af „gale Fruentimmer"; og selve Pensionatsfruen gik med Klàp for venstre Øje. — Og saa en Dag, han cyklede Morgentur, var han kommen forbi Rørholms Have, og paa Gitterlaagen var der med Frimærkepapir fastgjort en lille Seddel, hvorpaa læstes: Kvist paa 3 Værelser og Pulterkammer m. m. til Leje.

Øjeblikkelig gik han ind. Fandt Behag i Lejligheden og Damerne — særlig fordi den ene var døvstum — og lejede Kvisten paa fem Aar.

Dog var der lige ved at opstaa Vanskeligheder endnu inden Lejemaalet var tilbørlig afsluttet. Thi da Knagsted havde besigtiget de tre

Værelser og Pulterkammeret, forlangte han, hvad rimeligt var, at faa at vide, hvad dette m. m. skjulte, der stod nede paa Plakaten. Det vilde Caroline, den talefähige Søster, imidlertid ikke frem med. Hun rødmede, skælvede og gemte Øjnene bort. Og da Emmy, den døvstumme, saa hendes Utilpashed, stak hun hurtig en Tavle og en Griffel frem for at faa Aarsagen opskrevet. Men næppe havde hun læst Recepten, før hun rødmende og bævende gjorde omkring og fôr som en lille, susende Vind ned ad Trappen.

— Naa! sagde Knagsted lidt utaalmodig — Hvad bliver det saa til!

Caroline stammede:

— Men min Herre, Di ... Di ... det er jo ... Di kan jo da nok forstaa ...

— Nej, sagde Knagsted — jeg forstaar ikke et Muk! Hvorfor har De sat m. m. paa Plakaten, naar der intet m. m. er!

— Jo-o, der er! Jo, det er der! nikkede Damen. Og pludselig gjorde hun omkring ligesom Søsteren og kilede ned ad Trappen, idet hun i Forbifarten pegede paa en lille Tapetdør for Enden af Gangen og sagde:

— Dér! dér!

Knagsted gik stille hen og aabnede:

Det var det nydeligste Kloset med Tagvindue, hvidt Gardin, Luftrør, Silkepapir paa Rulle ... og det hele.

Han rystede opgivende paa Hovedet:

— Jeg kunde forstaa det, tænkte han — hvis „det smukke Køn" ikke selv var nødt til at frekventere et saadant Rum. Men nu! ... Hvor Fanden faar de den Affektation fra! Jeg tror, det er de Satans Digtere og deres fjollede Vers, der ødelægger dem.

Han betragtede paa ny Lokaliteten:

— Og saa tilmed dette hér, der er saa ligefrem stemningsfuldt!

Det var Morgen mellem 8 og 9, Andendagen efter at Livsens saakaldte Ondskab havde afsendt sin Karlsbader-Epistel til Gammelkøbing ... en dejlig Majmorgen med Sol, blaa Himmel, Fuglekvidder og Duft af klæbrige Kastanieknopper.

Knagsted havde drukket sin Morgenkaffe og spist sine to flækkede Hveder. Bakken med Opdækningen havde han stillet ud i Gangvinduet uden for Døren og sad nu dybt inde i en mørk Sofakrog og dampede af sin længste Pibe. — Og over Sofaen paa Væggen bag hans Ryg, hængte tre vellykkede Billeder af hans trende Idealer: Napoleon, Bismarck og Vilhelm Beck ...

Der stod i Værelset en Taage af Tobaksrøg; og han lignede, Rygeren i Sofahjørnet, en Troldmand fra Tusind og een Nat, der sad og bryggede Utuskstreger for, naar de var blevet rigtig godt fortættede, da at aabne Vinduerne og slippe dem ud i Solen, ud i Verden, ud over Menneskene ... „det Rak!"

Og dog saa Knagsted nu om Dage ganske

overordentlig civiliseret ud. Hans strittende Haar og Skæg, som i hans Gammelkøbing-Tid havde forskaffet ham Navnet Esau, var nu studset og velplejet og holdt indenfor de rette kunstneriske Grænser. Om det saa var Totterne i Ørene, saa var de forsvundne. Kun de buskede Øjenbryn og de laadne Hænder og Haandled røbede endnu hans „satyriske" Tilbøjeligheder. —

Af Klædedragt lignede han en ret velhavende Kammerraad, eller en svensk-norsk Konsul fra en mindre Provinsby: graabrunt Jakke-Sæt, hvidt Kravetøj uden Mancheter, blaaprikket Humbug og Fjederstøvler. —

Det ringede paa Entréklokken nedenunder. Og lidt efter lød der Trin paa Trappen.

Knagsted rynkede Brynene. Han holdt ikke af at blive forstyrret, medens han „præparerede", som han kaldte det.

Der blev banket diskret paa Døren.

Knagsted sagde ikke et Ord, men skulede indædt hen mod Laasen, som langsomt drejedes rundt.

Saa bankedes der igjen.

— Hvem er d e t !

Døren gik op, og Overlærer Clausen stod der, lang, mager og smilende i graa Bukser og Diplomatfrakke.

— Hva' Fanden vil D u !

— Godmorgen, kære Ven!

— Hva' vil Du hér paa denne Tid!

Overlæreren fnøs i Tobaksrøgen:

— Kæreste Ven, at Du ikke lukker et Vindue op! Og det er jo det dejligste Foraarsvejr!

Esau rejste sig langsomt fra sit dunkle Sæde og skred frem gennem Taagen. Og uden at mæle et Ord gik han forbi sin Gæst og ud gennem Døren.

— Maa jeg lukke et Par Vinduer op, Knagsted?

— Ja!

Clausen stod med Albuerne støttet i Vindueskarmen og saa ned i Haven. — Den sorte Skødefrakke var gledet til Side og fremviste hans magre Ben i hele deres kantede Længde. Set bagfra mindede han om en af Vornedskabets gamle Træheste, som en human Godsejer for at gøre den mindre frygtindgydende havde ladet iføre et Par graatærnede Benklæder. —

Formiddagssolen hang bagende varm over Træer og Plæner. Nede fra Nøddegangen langs Vejen lød den ensformige Kradsen af en Rive, der regelmæssig førtes frem og tilbage over Gruset. Travle, summende Bier kredsede om Auriklerne og Bellisserne i Plænernes Rabatter. Og borte fra de fjerne Alleer og Gader lød Sporvognsklokkernes dæmpede Ringlen.

Overlæreren sugede den lune fugtige Luft til sig med inderligt Velbehag. Hatten havde han lagt fra sig paa en Stol, og han bøjede Ansigtet opad og lod Solen stege sin Pande, sine Øjenlaag og sine gamle, fint-rødmende Barnekinder ...

Der lød en Pladsken og nogle mærkelige uartikulerede Lyde. Overlæreren aabnede forskræk-

ket Øjnene og saa til Siden ... Det var den døvstumme Emmy, der stod nede paa „Søens" Bred og daskede i Vandet med en lang Kæp af Form som en Aare. De korte, blegsotige Siv svejede, Bølgerne gik, og Aakanderne og Svanen vuggede yndeligen. — Paa en hvidmalet Bænk sad den talefähige Caroline under en endnu ganske nøgen Syrenbusk; hun saa drømmende til, medens Søsteren i sin Naturglæde udstødte rørdrumagtige Smaaskrig. —

Knagsted kom tilbage fra sin Udflugt. Der laa en mørk Skygge over hans Pande.

— Det ser nydeligt ud! sagde Overclausen og pegede ned mod Genrebilledet i Haven.

— Fortryllende! ... Du kan vist godt faa Lov til at lege med.

Clausen saa bekymret paa ham:

— Hvorledes gik det derude?

— Tg?.

— Herregud da osse! ... Men nu skal Du se, det bliver nok bedre, naar Du kommer til Karlsbad!

— Mon?

— Ja naturligvis!

— Hum! ... Ta'er Du saa med? Hvorfor Fanden fik jeg ikke Brev fra Dig i Gaar, som jeg skrev!

— Næi, jeg vilde hellere tale med Dig ...

— Ta'er Du med, spør' jeg?

— Jeg synes næsten, at det er for meget, at Du skal betale for mig ogsaa …

— Saa betal selv; det kan vi sgu nemt komme ud over!

— Næi … ja-a … det vil sige …

Knagsted greb ham i Frakken og forsøgte at ryste ham:

— Ta'er Du med, eller ta'er Du ikke med?

Clausens Øjne straalede, og han smilede aandigt:

— Hvor det vilde være dejligt at komme til Dresden og se Malerisamlingen!

— Du ta'er altsaa med?

Overlæreren stirrede drømmende frem for sig, som saa han ud over et Hav af Lyksalighed:

— Ja … ja! nikkede han — Og Tak, fordi det er mig, Du har tænkt paa!

— Aa jeg be'er. Jeg havde jo ingen andre!

— At tænke sig, hviskede Clausen i poetisk Ekstase og trykkede en Haand mod sit Hjerte — at faa de herlige Kunstværker at se, som man hele sin Ungdom har drømt om!

Kontrolløren greb ham haardt om Armen:

— Clausen …!

— Ja …

— Sover Du?

— Sover …?

— Ja, jeg mener, kan Du forstaa, hvad jeg siger til Dig?

— Forstaa ...? Hvorfor skulde jeg ikke kunne forstaa?

— Naa-aa, Du ser bare saa tykmælks-fjollet ud af Øjnene! ... Sæt Dig dér paa den Stol!

Clausen satte sig. Knagsted lagde en Haand paa hans Skulder og sagde:

— Jeg vil gi' en kolossal Middag hos Hiller Unter den Linden, hvis Du vil love mig een Ting?

— Og hvad er det?

— Du skal faa Lov at vælge alle Retterne selv; og Du behøver slet ikke at ta' Hensyn til mig!

— Hvad er det, jeg skal love?

— Og Vinen skal Du faa Lov til at vælge; alt, hvad Du holder mest af!

Clausen vred sig; thi han anede noget frygteligt:

— Jamen hvad er det, jeg skal love?

— Du skal paa Ære og Samvittighed forpligte Dig til, naar vi kommer til Dresden, da ikke at gaa ind at se paa Raphaels Madonna!

— Næmen, kære, bedste Ven ...

Knagsted rakte Haanden frem:

— Er det et Ord?

— Næmen nej ... hva' ... hva' skulde man dog saa i Dresden!

Esau lo haanligt:

— Jeg tænkte det sgu nok, jeg tænkte det sgu nok!

— Jamen, bedste Ven ...

— Har Du da ikke for længe siden faaet Kvalme af at høre alle Han- og Hunlærerinder bavle op om det Fruentimmer!

— Nej, smilede Clausen henrykt — nej ... nej! Og han lukkede Øjnene og blev borte i Forventningens Ekstase.

Knagsted kiggede skummelt ned paa ham:

— Faar hun ondt, gamle Stiftsdame? sagde han saa — Der staar Vand paa Kommoden!

I „Guldkuren". —

Ved Vinduet ud til Østergade sad Knagsted og Clausen og nød deres Kaffe. Frokosten havde de spist ovre i Kafeens „varme Afdeling" paa den anden Side af Porten. Men Kaffen vilde Esau have her, „da her var flere og mærkeligere Dyr at se paa".

Lokalet var stuvende fuldt, og der var en stadig Gaaen og Kommen gennem de aabenstaaende Fløjdøre ud til Kongens Nytorv.

Men de to Venner havde kun deres Opmærksomhed henvendt paa et Selskab, som sad omkring et Bord i Buffetlokalet ved Siden af.

Midt i Sofaen bag Bordet tronede i ensom Højhed en overmenneskelig lang Mandsperson. Han var „tophjernet" ligesom visse Idioter og skaldepandet helt op til den øverste Spids af Issen; men deroppe stod ham saa i en Krans omkring Hovedet et ildrødt, strittende Haar ligesom Halskraven paa en ond og lumsk Fugl. I en Klump rundt om ham sad paa seks Stole, seks smaa, tykke, korthalsede og korthaarede Damer, rimeligvis Almuelærerinder. — Alle Kvinderne

støttede Albuerne mod Bordpladen og Ansigtet i Hænderne og betragtede med devote Øjne Mandfolket foran sig. Og han ragede frem over den ganske Menighed, sit Hoved hæsligere end alt Folket.

— Han ligner en Aadselgrib! hviskede Knagsted — Hvad'? Synes Du ikke?

— Jo-o, smuk er han ikke, nikkede Clausen — Hvem er det?

— Ih, men bevares Menneske, véd Du ikke det! Det er jo Hurtigdigteren Rasmus Vridsløse! ... Han minder om Mordet i Finnerup Lade!

— Han skriver jo da ellers saa nydeligt og morsomt! Clausen slugte Digteren med Øjnene.

— Ja, og meget! sagde Tolderen — Og saa alsidigt! Hvergang en anden Digter har skrevet en Bog, saa leverer han straks Mage til. So ein Ding muss ich auch machen! si'er han; tylder en Skefuld Blæk i Musen, og saa lakserer hun!

— Du er nu for slem, Knagsted! ... Hvad for en af Damerne er mon hans Kone?

— Ingen af dem. Hans Kone er altid hjemme og passer Butikken.

— Har han Butik!?

— Ja-a! Véd Du heller ikke det? Han har et helt Lager af Digterværker; de ligger ordnede paa Hylder; og saa staar Konen og ekspederer. Bladene telefonerer efter Bidrag, og saa

har hun syv Ekspresdrenge paa Cykler, som hun sender af Sted rundt i Byen ... Se, nu faar han vist en Idé!

Rasmus Vridsløse havde vinket en Kelner hen til sig. Og et Øjeblik efter blev der serveret ham Papir og Skrivematerialer. De seks Almuelærerinder gjorde forventningsfulde Tegn til hinanden og lukkede derpaa ligesom berusede Øjnene. — Digterens Pen skrattede lynsnart henover Papiret.

— Det er storartet! sagde Overlæreren med tindrende Øjne — Hvor maa han dog være begavet!

— Kolossalt! nikkede Knagsted — Og hvis der havde været flere Piger, havde han skrevet endnu hurtigere! Han er nemlig, hvad man kalder Kvindedigter. Naar han skal skrive en Roman ... som f. Eks. det vidunderlige Prosadigt „Den gamle Hue" ..., har han hele Huset fuldt af Piger. De sidder i Stuerne, i Vindueskarmene, ned ad Trapperne og paa smaa Taburetter helt ud paa Fortovet ... Og det er allesammen Almuelærerinder!

— Jamen hvor kan det dog være?

— Naa-aa, nu er han vel engang begyndt med dem! Han skal være saa trofast!

— Saa er der jo da noget godt ved ham! nikkede Clausen glad.

— Bevares ja! Han fortæller da i det mindste altid selv i sine Opsatser, hvor „nobel", „fin" og

„god" og „stolt" en Personlighed han er! Og han „forsvarer Smaamandens Sag" og „de stakkels Arbejdere". Og skriver følsomme Noveller om sine Veninders Nyregrus, sin Kones Ligtorne og sine Børns indgroede Negle! ... Men lad os nu gaa!

— Jeg vilde gerne blive her lidt endnu?

— Nej! sagde Knagsted og rejste sig — Bliver vi her et Minut til, gaar jeg hen og lader mit Vand paa ham!

Clausen for skyndsomt op fra Stolen:

— Ih Gud fri os!

Esau var allerede langt ude paa Torvet, før Vennen naaede ham:

— Og lad os saa ta' en Vogn og køre lidt ud ad Strandvejen, sagde han. — Jeg trænger til ren Luft. Den Ka'l derinde repræsenterer for mig al Landsens viderligste Humbug!

Da de sad i Vognen, sagde Overlæreren, der undertiden tænkte dybt:

— Du paastaar jo, Knagsted, at Menneskene e r som de e r ...

— Det „paastaar" jeg, ja.

— Jamen saa kan Vridsløse jo ikke gøre ved, at han skriver, som han skriver ...

— Nej, det kan han ikke, nej! ... Men saa kan j e g jo heller ikke „gøre ved", at jeg faar Mavevrid af ham. Det er sgu h a m, der jager mig til Karlsbad!

Saa kørte de ud ad Strandvejen. —

Foraarssolen hang varm og straalende over Træer og Huse, og ude paa Sundets blaa Bølger gled Skibe og Baade af Sted ved Damp, Sejl og Aarer.

De fleste Villaer stod endnu tomme med lukkede Skodder. Men rundt i Haverne knoppedes Buskene; og travle Mænd og Kvinder gravede, rev, saaede og plantede. — —

Overlærer Clausen hævede sit Aasyn mod Himlen som en Solsikke i August:

— Her er dejligt! sagde han — Dejligt!

— Dejligt! nikkede Ekstolderen — Og saa lugter her saa velsignet af Gødning og raaddent Tang!

— Jamen det hører jo netop Sommeren til!

— Tjae ...

To Cyklister suste forbi: hvidt Flonel, nøgne haarede Arme og Ben og Ansigter og Halse som Hummer i Majonæse.

— Det er en hæslig Race Mennesker! sagde Knagsted — De kører Sjælen ud af Livet paa sig

og ender rimeligvis engang i Fremtiden som to store, bevægelige Laar!

— Kører min Herre ikke selv paa Cykle? spurgte Clausen skælmsk.

— Jo han gør, nikkede Knagsted rolig — men han kører med Delikatesse og Anstand! Han har ikke gjort sin Hjerne til en Kilometerpæl, skal jeg sige vos! ... Du burde sgu ogsaa anskaffe Dig saadant et Køretøj, lille Overdrev! fortsatte han og saa' videnskabeligt op og ned af sin lange Ven — Du vilde ta' Dig storartet ud paa en Skovvej! Især da, hvis Du syede et Par smaa, hvide Duevinger fast paa Ryggen af din Diplomatfrakke ... Du vilde ligne Idealet paa Morgentur!

Clausen lo godt og hjerteligt. Han var i straalende Sommerhumør ligesom Solen:

— Og Du, hvad ligner saa Du? spurgte han.

— Et frugtsommeligt Pindsvin! sagde Esau — Det véd jeg godt. Men jeg er ogsaa ikkun sat her paa Jorden til Skræk og Advarsel; medens Du derimod nærmest skal virke forædlende og opflammende: Dit hvide Haar, din klassiske Næse, dine barnlige Øjne, kort sagt dit hele idiotiskaandige Udtryk maa „henrykke og fortrylle Beskueren", ligesom visse græske Oldtidslevninger efter Sigende skal gøre!

Clausen lagde en Arm om Vennens Skulder og trykkede ham ind til sig:

— Naanaa n a a ! sagde han — Skal vi nu ikke være enige om at være gode mod hinanden, nu da vi skal tilbringe en hel Sommer i hinandens Selskab?

— Naturligvis! ... Men skal vi dog alligevel ikke for alle Tilfældes Skyld træffe nogle Sikkerhedsforanstaltninger, aflægge nogle Eder ...?

— Hvorledes mener Du ...?

— Jeg mener: fremsætte nogle Fordringer, som vi ønsker respekterede og saa bande paa, at vi ikke vil bryde vore Løfter.

— Hæ! ja-a ...

— Men jeg foreslaar, at det kun maa være negative Fordringer; jeg ynder nemlig ikke nogen Art af Tvang ... Nu kan Du jo begynde, Du er den ældste.

— Ja, jeg véd virkelig ikke ... smilede Overlæreren tænksomt — jeg synes ikke, at jeg ...

— Naa, jaja! saa begynder jeg! Hør nu efter: For det første maa Du sværge paa, aldrig at drikke Dig mere fuld, end at Du selv kan gaa hjem!

— Jamen, k æ r e Ven ... protesterede Clausen.

— Naa, d e t kan Du altsaa ikke overholde! Saa gaar vi videre:

— Nej, nej! Du misforstaar mig!

— Hyss! det taler vi om senere! ... For det andet: Jeg vil paa ingen Maade have noget med dine eventuelle Fruentimmerhistorier at skaffe! (Clausen gjorde en utaalmodig Bevægelse; men

Knagsted fortsatte:) Skulde Du, være sig i Berlin, Dresden eller hvor vi ellers kommer hen, geraade udi nogen Art af erotiske Forviklinger, maa Du ubetinget selv klare dem!

— Aa-r ...

— For det tredje: Du maa ikke forlange, at jeg altid skal svare Dig, naar Du finder for godt at tale til mig!

— Jo, véd Du nu hvad ...!

— Du kan jo for Eksempel la' være at tale til mig!

— Jamen ...

— For det fjerde — og dette er nu en mere positiv Fordring — for det fjerde: Du maa, under Fortabelse af al fremtidig Rejseunderstøttelse, forpligte Dig til, saasnart vi ankommer til et nyt Hotel, da at begive Dig ud paa Gangene for at opsøge det stedlige W. C.; og dernæst udfærdige mig en Orienteringsplan, saa at jeg ikke udsætter mig for at gaa fejl!

Clausen virrede med Hovedet:

— Altid skal Du tale om det!

Ekstolderen greb sin Ven i Skulderen og drejede ham om mod sig:

— Ja, ser Du, sagde han — hvis „det" og nogle andre smaa Nødvendighedsartikler ikke eksisterede, saa endte Du og Fruentimmerne og en Hoben andre „poetiske Gemytter" paa Galeanstalten af Højhedsvanvid. I kan sgu være forrykte nok alligevel, i den Grad er det gaaet

jer til Hovedet at høre til Skabningens saakaldte „ypperste"! Men Samfundet har simpelthen ikke Raad til at etablere saa mange Vanvidsanstalter, lille Ven ... Derfor bør baade I og Staten være mig taknemmelig for, at jeg engang imellem minder Menneskeheden om, at den ikke akkurat bestaar lige netop af „Aand" alene!

De naaede „Constantia". Knagsted lod Drosken holde og betalte Kusken.

— Skal vi saa gaa lidt ind i Charlottes Bøgelund? sagde han.

— Ja, gerne! — —

Inde i Skoven sang Fuglene og fløj travle rundt med Straa og Fjer. Buskene stod med bristende Knopper. Skovbunden var grøn. Og de høje, slanke Bøge og knudrede Ege strakte henrykte Fingrene op mod Solen. —

— Kan Du se, Knagsted: Anemonerne begynder! sagde Clausen og pegede ind under Træerne.

— Ja, nikkede Knagsted — Anemonerne begynder.

Overlæreren smilede saligt:

— Skoven bliver vist grøn til Pinse! Det er næsten Synd at rejse af Landet paa denne Tid.

— Der er vel ogsaa Skove andre Steder.

— Jamen, det danske Foraar, kære Ven!

— Naa-aa, det kan sgu stundom være lige hampert nok!

— Jamen i Aar tegner det saa udmærket!

— I Aar tegner det fortræffeligt, ja! ... Du kan jo ta' et Par Fotografier med a' 'et!

Ud fra en Granplantage kom to smaa, hærdebrede Kvindfolk trækkende med hver sin Cykle. De svedte, saa Vandet løb som glinsende Olie ned ad deres Kinder. De havde hvide Lærredsliv paa og var korthaarede og bar Cyklebukser. Med nogle tyksaalede Støvler stampede de i Jorden som et Par Gardister; og deres Ansigter var brede, energiske og solskoldede med smaa Overskæg.

— Der har vi sgu et Par af Vridsløses Almuejærn! sagde Knagsted — De skal vist til Gøteborg med Manuskript.

Da Damerne var trampet forbi, drejede Clausen forsigtig Hovedet en Smule om og saa' efter dem:

— Den Kvindetype eksisterede slet ikke i min Ungdom, sagde han saa.

— Nej; men den Gang var Fruentimmerne heller ikke „frigjorte"! ... Det maa være forfærdeligt at møde saadan et Par Valkyrier en mørk Aften paa en ensom Vej!

— Hæ! Ja! ... Men tror Du nu ikke, at de ogsaa har nogle g o d e Egenskaber?

— Rimeligvis ... men man kan bare ikke se det paa dem.

Overlæreren lagde skælmsk Hovedet paa Siden:

— Man kan heller ikke se paa Dig, lille Knag-

sted, at Du egentlig er et rigtig rart og brillant Menneske.

— Nej! ... Men man kan se paa mig, at jeg er et Mandfolk! Man har en vis Forpligtelse, synes jeg, til at bære sit Køn til Skue. Det andet er at forvirre Begreberne!

— Hæ ...

— Og saa er disse her jo oven i Købet Lærerinder. Hvad maa det ikke blive for en Ungdom, de op...cykler! Den véd jo til syvende og sidst hverken, hvad der er Han eller Hun! Naar jeg bliver Kultusminister (og hvorfor skulde jeg ikke blive det?), skal alle Almuelærerinder gaa med Paryk, indtil deres egen naturlige Manke bliver mindst en Alen lang! Paryk eller Afsked, værsaaartig! — Og Du kan jo ogsaa se, at der maa være noget perverst ved disse Damer, siden de kan holde sig saa tykt omkring Digter Vridsløse! En enkelt ... Gudbevares! Men i Dusinvis ... føj for Satan!

— Jamen er det ikke snarere ham, der ...

— Han? Nej! Han bruger dem som Bybude! Og saa ta'er han engang imellem i Skoven med dem; men de medbringer Madkurvene!

— Men er der da aldrig nogen af dem, der ...

— Der hva' ...?

— Der faar Børn? Overlæreren rødmede.

— Ok nej; Børnene faar han med sin Kone. — Jeg ved Fanden ikke, hva' han opmuntrer de andre med. Han læser vel sine Digterværker

højt for dem ... Og saa faar de kanske Lov til at skrive dem rent!

— Jamen, Knagsted, jeg forstaar alligevel ikke, at de vil?

— Jo, Herregud, kære Ven, Du véd jo da nok, at naar et Fruentimmer bare faar Lov til saa meget som at sidde og lugte til en Digter ... det vil sige: en „rigtig" Digter naturligvis, med Vers og „Elskov" og „dybe" Kvindenaturer! ... saa ligger hun der straks: „Vil Du ha' mig, saa ta' mig, og Du maa gerne gøre Nar a' mig!"

Pludselig standsede Tolderen sin Ordstrøm og trak Vennen med sig ned paa en Bænk, der stod skjult bag et tæt Bøgekrat:

— Stille!

— Men hvad er der dog?

— Se! se!

To unge Mennesker, en Mand og en Kvinde, kom gaaende Side om Side tværs over den nærmeste Lysning. De gik Fod for Fod uden at tale. Hendes Hoved var bøjet undseeligt ned mod Brystet; og i Hænderne holdt hun en Blomst, som hun i stille Forlegenhed pillede i Stumper og Stykker. Men han gik rank og sejersstolt og saa smilende ned paa hendes travle Fingre ... En Studenterhue sad ham bag ad Nakken; og han havde stukket sig en halvt udsprungen Anemone i sit Jakkeopslags Knaphul.

Solen skinnede gyldent i deres Haar; og Fuglene jublede i Træerne omkring dem!

Overlærerens Øjne lyste elegisk:

— Foraaret! hviskede han — Den unge Vaar!

Ekstolderen syntes ogsaa, at de to unge var nette at se paa. Men han holdt ikke af at lade sig mærke med det; og derfor kneb han satyrisk et Øje sammen og sagde:

— Bli'er han erotisk, gamle Gedebuk?

— Uff! vrissede Clausen og vendte sig forarget bort — altid skal Du være kynisk!

— Tjae, det er nu min Bestilling!

Den unge Mand var standset og havde lagt sin Haand blødt og tøvende paa sin Ledsagerskes Arm. Men han tog den straks til sig igen, som om han forfærdedes over sin uhørte Dristighed.

Ogsaa hun stod stille. Blomsten var falden ud af hendes Hænder; hendes Arme sank slapt ned langs hendes Sider; og sit Hoved bøjede hun end dybere.

— Se mig til den lille Satan, hvor hun er kostbar! hviskede Knagsted.

— Hyss! sagde Clausen. De sad begge paa Lur som et Par Fauner dér bag Buskene. —

Nu greb Studenten sin Dames nedhængende Haand og førte den til sine Læber ... Og da maa hun vist have sagt ham et livsaligt Ord, thi han slyngede pludselig en Arm om hendes slanke Liv og trykkede hende tæt ind til sig atter og atter.

— Nu skær 'en! sagde Knagsted.

Damen frigjorde sig lempeligt og betydede Kavaleren, at han skulde opføre sig passende. Men han var bleven vild af Lykke! Han greb hende med begge Hænder om Livet, løftede hende fra Jorden og svingede hende rundt, saa hendes Fødder sprællede i Luften.

Esau kunde ikke dy sig længere; han sprang frem foran Buskene, klappede i Hænderne og raabte: Bravo! Bravo!

Pigebarnet sled sig skyndsomst løs, nappede sin Ven ved Haanden og vilde flygte med ham. Hun halede og halede ...

Men Studenten stod fast. Og i sin overstrømmende Henrykkelse tog han Huen af Hovedet og svingede med den over mod de to gamle Herrer.

— Gratulerer! raabte Knagsted.

— Tak! Tak! skreg Studenten.

Men saa fik Damen Overtaget og rev ham med sig ... De satte i Løb hen over Græsset og forsvandt mellem Træerne.

Og Knagsted slog med Haanden ud efter dem og citerede Shakespeare:

Adjøs, I smaa! I har haft skønne Dage;
de skønne Nætter har I end tilbage!

II

Solen vedblev at skinne. Urter og Blomster krøb frem; og Træerne fik Blade.

Ude paa Villa Rørholm var de 24 Siv groet over en halv Alen; og den døvstumme Emmy lod daglig Svanen og Aakanderne vugge paa Søens oprørte Vande.

„Naturen stod Brud"! Og Rasmus Vridsløse var begyndt at tage i Skoven med sine Almuetribuner ...

Men Knagsted var arrig. —

Umiddelbart før han og Clausen skulde tiltræde deres epokegørende Rejse, var Overlæreren bleven forkølet og maatte gaa til Sengs. Esau havde været hos ham et Par Gange nede i Gammelkøbing og skældt ham ud. Men det havde ikke hjulpet synderligt; Manden laa endnu i Sengen og skulde fremdeles blive liggende en fjorten Dages Tid.

— Du kommer vist til at rejse uden mig, kære Ven.

— Ikke ud af Flækken! sagde Knagsted — Tror Du, jeg er gal! Det var jo nærmest for

at more mig over dine yndefulde Idiotier, at jeg havde bestemt at rejse. Og saa skulde jeg pille af alene ...! Men se nu, Du kan ruppe Dig!

Clausen smilede mat. Han svedte gudhengivent under en mægtig Overdyne. Han laa med Sennopskager under Fødderne og varme Omslag paa Maven. Og hvert Kvarter gurglede han Halsen med Salvie, saa det lød som Stormflod. — —

En Dag traf Tolderen ved Vennens Leje en lille sortklædt Mandsperson med et kuglerundt, blegfedt Ansigt, himmelblaa Engleøjne, hvidt Slips og lyslokket Haar.

Det var Hr. Skolelærer og Kirkesanger J. P. Mikkelsen-Sejstrup.

Han bukkede og skrabede, slog bredt og hjerteligt ud med Haanden og erklærede, at det var ham en uhy-rre Ærre at se Hr. Kontrrollørren paa ny.

— Hvor kender De mig fra?

— Ih men bevarres Hrr. Kontrrollørr, mit Embedskald liggerr jo kuns en Mil frra denne Stad! Skul-de jeg saa ikke kjende Dem!

— Hum ... Hvorledes har Du det i Dag, Clausen!

— Jo Tak, kære Ven, det er meget bedre. Paa Fredag skal jeg op.

— Saa kan vi vel rejse næste Fredag?

— Ja, det tænker jeg ... om alt gaar vel!

Degnen lagde Hovedet paa Siden:

— Diherrrrerr skal gjørre en li-den Rrejse?

— Ja.

— Hworrhen om man tørr wærre saa frri?

— Til de capverdiske Øer!

Hr. Mikkelsen, der ingenlunde var tabt bag af en Vogn, smilede bredt:

— Hrr. Kontrrollørren spjøgerr!

— Jo!

— Ak ja, det kjærre lille danske Folk err i rrigt Maal begavet med denne gode Aandens Gave ... Maaske i forr rrigt et Maal!

— Saa-aa?

— Ja, sande-lig! vi Danske err vist noget tilbøjelige til at la-de Alhvorren drrukne i Grrinet.

— Naa-aa, den staar sgu nok op igen, Hr. Sejstrup! Vi har jo Højskolerne!

— Og et Land u-den Alvorr gaarr sin Underrgang i Mø-de. Vi kunne jo blot betrragte Grrækerrne og Rromerrne i disse Folks Forrfaldstid, hworr al Sæ-delighed og Morral varr ophørrt, me-dens det ganske Folk sølede sig i Last og Gudløshed.

— Amen! sagde Knagsted og vendte sig derpaa om mod Overlæreren:

— Er Du ikke træt, Clausen?

— Nej, aldeles ikke ...

Degnen rejste sig:

— Saa vil jeg by-de Farrvel, Hrr. Overrlærrerrr! Og snarrlig Bedrring! ... Og saa tæn-

kerr De nok godhedsfuldt overr den fo-rre-brragte Sag?

— Hvad er det for en Sag? spurgte Ekstolderen krigslysten.

— Det er mine kjærre Sognebørrn, derr harr bemyndiget mig til at virrke for Oprrettelsen af et Folkebibliothek ... Maaske Hrr. Kontrrollø-rren, som ikke err ganske frremmed for denne Egn, ogsaa ...

— Nej!

Mikkelsens Engleøjne glimtede ondt:

— Naa ikke ... Nej, Hrr. Kontrrollørren err jo ogsaa, efterr hvad der forrtælles, blevet Velhaverr; og saadanne plejerr ikke at interr-esserre sig for Samfundets Smaa.

— Nej, det overlader jeg til Degne og Lugekoner!

— Knagsted, Du forivrer Dig ... sagde Overlæreren blidt!

— Gerne være! sagde Tolderen, og han var meget rød i Ansigtet — Men der skal skarp Lud til fnattede Hoveder!

Hr. Mikkelsen derimod var nu ganske rolig:

— Lad blot Hr. Kontrrollørren tale, nikkede han — Orrd ska-derr ingen. Og jeg err til og med stolt af at hørre til min Stand, ihvorrvel den i Øjeblikket agtes for rringe.

Knagsted slog ubehersket ud med Haanden. (Han led af samme Syge, som Bondemanden i

H. C. Andersens Eventyr: han kunde ikke taale at se Degne):

— Ja, sagde han — og jeg er jo gal, at jeg gider rode mig op i en Diskussion med Dem; for det er Dem naturligvis ganske umuligt at indse, at jo mere „Oplysning", der mases ind i „Folket", desto ulykkeligere bliver det! Vel? det begriber De ikke? „Folket" er et Barn og vil altid vedblive at være et Barn; og Børn er lykkeligst inden de bliver konfirmerede!

— Da err jeg san-delig mine kjærre afdøde Forældrre meget taknemmelig, at de trrods derres rringe Mid-lerr satte mig ind paa Jonstrrup Seminarrium!

— Saa-aa? Og hvorfor?

— Forrdi jeg derrved berrige-de min Aand og sattes ogsaa i Stand til at sprre-de Viden og Kundskab omkrring mig!

— Hum ... Og De gør „Folket" „lykkeligere" derved, tror De?

Degnen lagde Hovedet paa Siden og sagde med dybeste Overbevisning:

— Vilde De beærre min Skole med Derres Nærrværrelse, Hrr. Kontrrollørr og overrværre en Time, da vilde De faa Svarr paa Derres Spørrgsmaal ved at se de Smaas gla-de Øjne! ... Og err ikke ogsaa vorrt kjærre, lille Fæ-drrendeland berrømt i hele det storre Eurropa for at huse den mest oplyste Bundestand?

Ekstolderen var nu ligefrem geraadet udi Raseri:

— Fanden med Deres forrykte „Oplysning"! næsten raabte han og knyttede sine laadne Hænder — det er *Lykken*, *Glæden*, *Tilfredsheden*, det kommer an paa! ... Jeg husker fra min Barndom og Ungdom, hvor glade og tilfredse Bønder, Husmænd og Tyende var omkring i Sognet. Og *nu*, kom *nu* til de samme Folk: ikke andet end Utilfredshed, Misundelse og Kiv og Strid. *Det* er det, I har udrettet med Jer „Oplysning"!

— Det er en Overrgang, Hrr. Kontrrollørr, barre en Overrgang.

— Ja, det sa'e Ræven ogsaa, da de flaaede ham!

— Og di Menneskerr, Di talerr om, varr jo kun Trrælle!

Knagsted greb Degnen i begge Skuldre og rystede ham:

— Jamen kan De da ikke faa ind i Deres firkantede Hovede, Mand, at det er bedre at være en lykkelig „Trræl" end en ulykkelig Herre!

— Trrællekaarr kan aldrrig værre lykkelige! sagde Mikkelsen urokkelig trods Rystelsen — Og maa det nu være *mig* tilladt at tale: Di serr jo Frrugterrne! vedblev han i en Tone, som stod han paa en Grundlovstribune — Di serr jo, hvorr Folket vaagnerr i Vrraa og Hytte! Di serr det rrejse sit Hovede efterr aarr-hun-drre-

delang Søvn! Di ser r det i For rsamlinger r, i Sogner raad, i Byer rnes R raad og paa Thinge! ... Kalder r Di ikke det L y k k e fra Tr rællekaar r at vandr re fr rem til Embeder r, Magt og Anseelse? Og det si-ger r jeg Dem, at den Stund er r ikke fjer rn, da vi, til Løn for r vor r tr rofaste Kamp i Fr rihedens og Fr remskr ridtets lysende R rækker, vil dr rage stær rke og uover rvin-de-lige ind i vor rt stakkels, lille, misr røgtede Fæ-dr relands højeste R raad ved Hans Majestæt Kong Chr ristian den Niendes gamle Side!

— Gud i sin Himmel hjælpe os alle sytten! sagde Knagsted og greb sin Hat og flyede, skønt han godt forstod, at denne Flugt var en Fallit-erklæring.

Naar Ekstolderen havde drukket sin Morgenkaffe, røget sin Pibe, osv., m. m. hjemme i sin Lejlighed paa Villa Rørholm, plejede han at sætte sig paa sin Cykle og køre et Par Timer eller tre ud i Landet ... til Valby, om ad Brøndshøj, eller ud ad Strandvejen. —

Men en skønne Dag fik han den Idé at tage med Toget 7^{53} til Roskilde; og ankom hertil 8^{30}.

Han havde med Skam at tale om aldrig været i denne By før, saa han blev jo unægtelig lidt underlig til Mode, da han paa Stationen hørte en Dame sige til en anden:

— Ja Roskilde, den lever jo af sine Lig!

Hun saa' nu i det mindste ikke ud til at leve af denne Føde alene, saa stor og bugnende og rigt udrustet med Sul var hun paa alle Leder! Men hun var maaske fra en anden Stad. —

Paa Pladsen foran Stationsbygningen besteg Knagsted sine Hjul og rullede „med Delikatesse og Anstand" ned gennem Byen.

Efter nogen Flakken rundt i Gader og Stræ-

der (Ekstolderen havde, blandt mange andre uheldige fikse Idéer, ogsaa den, at han aldrig spurgte Folk om Vej, men partout vilde finde den ved egen Hjælp) kom han ud paa en Gade, der kaldte sig „Frederikssundsvejen". Den gik meget stejlt nedad, saa han for som en besat forbi Huse og Haver og forbi en Port, hvorpaa der med store Bogstaver stod: Trægaarden. — Saa drejede han til venstre forbi et gammelt Kapel og susede videre ned ad Havnen til.

Inde over en Eng saa' han Domkirken rage stolt og imponerende med sine to slanke Spir lige lukt ind i Himlen. —

Nede ved Havnen ligger paa en høj Bakke en temmelig stor Landsby, som man kalder „Bjærget". Men saa højt føler Roskilde sig hævet over sine Omgivelser, at man overalt i Byen siger: ned paa Bjærget. —

Knagsted halede sin Cykle op ad en stejl Sti, op forbi Landsbyens Kirke.

Uden for et lille Hus deroppe holdt en Bondemand med sin Vogn. Paa Husets Tærskel sad en Kat og en 4—5 Aars Dreng. Idet Esau gik forbi, bøjede Bonden sig ned mod Drengen og spurgte i en noget forundret Tone:

— Hva'? Er din Fa'er død? ... Og hvor er da saa din Mo'er?

— Hun er paa Lokummet ... sagde Drengen stille.

Knagsted strøg medfølende den forladte over Haaret og gav ham et Stykke Chocolade. — —

Saa travede han videre; forbi to gamle, sammenbyggede Bøndergaarde og nogle Haver og Huse og naaede omsider frem til en høj Gitterport, paa hvilken der med gyldne Bogstaver stod: Sanct Hans Hospital.

Paa den anden Side af Vejen ragede Domkirkens røde Taarne op over Træerne:

— Tja-e, mumlede Esau og nikkede filosofisk mod Kirke og Port — Enten ... Eller! Tertium non datur (som Latineren Clausen siger) for en Satyricus!

Hvorpaa han travede videre med sin Cykle. —

Nede for Enden af Hospitalets Have kom en Mand gaaende midt ad Vejen. Han var gammel og hvidhaaret og gik med Stok. Men hans Øjne skinnede, og hans hele Ansigt lyste af Glæde.

Da Knagsted naaede ned til ham, standsede Manden, gjorde et lille Henrykkelseshop og sagde med en Stemme, der skælvede af den saligste Fryd:

— Jeg skal ha' Bryllup i Domkirken i Aften med Frøken Schønemann!

Og derpaa fortsatte han sin Gang med glade Bevægelser.

Esau saa' betuttet efter ham:

— Naa ja, sagde han saa — naa ja ... til Lykke, gamle Dreng!

Vejen skraanede nu nedad. Til højre var der Udsigt over en Eng til Bidstrupgaards gamle Hovedbygning, hvis hvide, teglhængte Længer tittede frem mellem grønne Buske og Træer. — Og til venstre løb en bred Gangsti kantet af en Grøft og en Kornmark.

Pludselig sprang en lang, mager Mandsperson op af Grøften og ilede med tyssende Haandbevægelser og sky Blikke til alle Sider hen mod Tolderen. Og da han var naaet tæt hen til ham, blev han staaende ret op og ned og hviskede:

— Hys-s! Ta' dette hér! (Han trak hemmelighedsfuldt et sammenlagt Stykke Papir op af Brystlommen og rakte ham det.) Det er Kvadraten af 1898. Di vilde ikke ha' den paa Familiejournalen. Men nu kan Di maaske efter Prins Gustavs Konfirmation faa den ind i Illustreret Tidende!

Og med de samme tyssende og hemmelighedsfulde Gebærder trak han sig ned i Grøften igen.

— Puhh! sagde Knagsted og virrede med Hovedet — Puhh! Hvad er dette hér dog for en vanvittig Vej! Nu tror jeg sgu, det er fornuftigst, at jeg k ø r e r lidt.

Og i en Fart entrede han op paa Cyklen og for af Sted. —

Han kom tværs over en Allé, der førte op til Hospitalets anden Hovedindgang og rullede nu ind paa en Sti med store, skyggefulde Træer paa begge Sider. Han passerede en Træbro over en

lille Aa og naaede lidt efter frem til en Smedje; og dér var Indgangen til den berømte Boserup Skov, hvor Anemonerne blomstrer tidligere og skønnere end noget andet Sted i Danmark.

Men maaske er de ogsaa vanvittige ...

Inde i Skoven fandt han en gæstfri Pavillon, hvor han fik sig en Sodavand. —

Og der hændte ham den Dag intet videre af mærkværdigt, undtagen at der midt paa Plænen foran Pavillonen stod en tredje Mand og skældte en Fandens Mælkebøtte Huden fuld. Han stampede i Jorden og gestikulerede heftigt og levnede ikke Bøtten Ære for en Øre ...

Ja, og saa var der ogsaa det, at da Knagsted tog den lokale Avis og kiggede lidt i den, fandt han et sælsomt Avertissement, en Indbydelse til en Grundlovsfest. Der lokkedes i Avertissementet med de herligste Forlystelser: Folketingsmænd, der holdt Taler, og fede Damer, og Karruseller, og kulørte Lamper. Entreen var kun 15 Øre for voksne og 10 Øre for Børn. — Men saa kom det, der fik Tolderen til at lade Avisen synke ned i sit Skød, medens han støttede Hovedet i Haanden og nedsænkede sig i de mest nerverystende Grublerier: Under Avertissementet med alle dets lovende Nydelser og Glæder stod nemlig med fede Typer: Frugthandlere forbydes Adgang til Festpladsen!

— Frugthandlere ...? mumlede Esau stille

hen for sig — Hvorfor netop Frugthandlere ...? Hvorfor i Himlens pompøse Navn alene Frugthandlere ...

Men saa kastede han resolut Bladet fra sig, betalte sin Vand og kørte dybt ind i Skoven.

Og han kom til at elske denne Skov saa højt, at det næsten blev hans daglige Formiddagstur at tage til Roskilde med Tog 7^{53}. —

Det, der betog ham mest derude, var, at han kunde færdes rundt i timevis paa Skovens Stier og Gange uden at møde et Menneske; saa at disse Ture blev ham som Symbolet paa den store, hellige Ensomhed, der efter Sigende skal virke særdeles betagende.

Og han var jo noget af en „Drømmer", var han ... med Haar paa!

Han kunde vandre henrykt omkring inde under de høje, kuplede Bøge og lytte til Smaafuglenes Sang. — Eller han kunde bore sig dybt ind mellem de smaa, tykke livsstruttende Graner, der stod og jog alle de graagrønne, buttede Fingre op i den blaa Luft og vinkede til hverandre og hviskede og tiskede i Sollyset og groede og strakte sig, saa man ligefrem kunde høre, det knirke i dem.

Dér inde havde han fundet sig en mosbegroet Lysning, hvor han stillede Cyklen op mod et Træ, tændte sig en Cigar og lagde sig, saa lang

han var med Armene under Hovedet og stirrede op mod de sejlende Skyer og lod sine urolige Tanker gaa paa Langfart med dem ...

Eller han laa nede ved Fjorden og kiggede ud over Vandet og hørte paa Ternernes Skrig og saa de flittige Fiskere sætte deres Garn ud og trække dem op igen ... fulde af halvanden Aal og en død Kat. — —

Midt i Fjorden ligger en lille, græsbevokset Holm. Maager og Terner holder til derovre under Hyl og Skrig og Klammeri og Elskov. De lave Kyster kan være hvide af Fugle; og det ser da ud, som havde Fjorden en strid Stormnat væltet al sit Skum og al sin Fraade derop og siden glemt det. — Men saa kan pludselig alle Fuglene fare til Vejrs med Skrig og Larm. Og da ser det ud, som blev et stort, hvidt Klæde revet i tusinde Stumper og Stykker og af en Hvirvelstorm slynget bredt ud over Vandet. —

Knagsted havde døbt Øen derude: de saliges Ø.

Og Grunden var denne:

En Dag, han laa dernede, kom to Mænd trækkende ud af Skoven med en Drift Kalve: tre Kvier og en ungdommelig Tyr.

De trak dem ned til Vandet og begyndte at vade ud mod en Baad, som laa en tyve-tredive Alen fra Land.

Dyrene gjorde Modstand; satte Forbenene haardt ned i Sandet og vilde ikke videre.

Men Folkenes Raab og Slag fik dog drevet dem ud til Baaden.

Saa blev Rebene bundet fast til Agterstavnen; Mændene satte sig paa Baadens Tofter, greb Aarerne og begyndte at ro.

Et Øjeblik efter var man paa dybt Vand, og Dyrene maatte svømme. Der saas ikke andet af dem end de fire Hoveder, der gled frem over Vandfladen.

Men saa, pludselig, steg den bageste Svømmers Overkrop højt op over Bølgerne, medens én af de andre udstødte et halvkvalt Brøl og sank og sank! — Det var den ungdommelige Tyr, der (quand mêne!) ikke kunde styre sine flammende Længsler.

Mændene i Baaden lo, saa det gav Ekko mod Skovbrynet; det var, som Faunerne derinde lo med.

Saa tog den ene af Rorkarlene sin Aare og pirkede Paschaen ned fra hans Højsæde. — Og saa naaede man igen ind paa smult Vande. Dyrenes Kroppe steg lidt efter lidt frem af Bølgerne. Og Fuglesværmen satte med et Jammerskrig til Vejrs og flygtede. —

Baaden roede tilbage; og Mændene forsvandt i Skoven.

— —

Og ovre paa den øde Ø stod de fire kvieøjede og saa sig forundret omkring. Saa listede de langsomt, ligesom tøvende op over Sandet …

Men da de saa stod deroppe og saa' den store grønne Flade ligge udbredt foran sig uden Hegn og uden Vogtere, da satte de pludselig, alle paa én Gang, af Sted i en kluntet, springende Galop frem gennem Græsset. Og Halerne stak de til Vejrs som fire lyksalige Standarter!

— Sol og Luft og Æde og Drikke og Elskov og Søvn! mumlede Knagsted, der sad og stirrede misundelig ud mod de lykkelige firføddede — Sol og Luft og Æde og Drikke og Elskov og Søvn! ... Uden at I blive som Dyr paa ny, skulle I ingenlunde smage Lykken! ... Og saa er dog Deherrer Samfundsreformatorer ved at træde sig selv i Tungen af Iver efter at „oplyse Folket"!

Der ligger i Udkanten af Skoven, med Façaden stik imod Syd, en lille straatækket, hvidkalket Hytte med lysblaamalede Vinduer og Døre. Foran, ud mod Vejen, er en, et Par Alen bred, blomsterfyldt Have — og inde i Hytten boer Verdens gladeste Kone.

En Dag, Knagsted trak forbi med sin Cykle, gjorde han hendes Bekendtskab. Hun stod bararmet i Vadskenegligé og hængte Tøj til Tørring, medens Solen straalede gyldent oppe over hendes Hovede, og Vinden summede i Skovens Træer. Men straks hun saa' den fremmede Mand, holdt hun blysomt-gemytlig fem røde, sprittende Fingre op foran Ansigtet og dansede med et skælmsk: Ih-h men uf-f! over Tærskelen ind i Huset.

Hun saa' ud til at være godt og vel tresindstyve Aar og havde graahvidt, kruset Haar og store, glade Øjne.

— Der er nok Sus i Skørtet, Madam! raabte Knagsted efter hende.

— Ja—ha—a! sagde hun og stak leende Ho-

vedet ud af Vinduet — Vi er jo i vores bedste Aar!

— Kan man faa en Drik Vand inde hos Dem?

— Det er li'e, hva' Di kan, Herre! Men vent, til vi er kommet i Tøjlettet; for vi har jo ta'et Livet a' vos i Anledning af Vadsken, ha, ha, ha!

Saadan blev Bekendtskabet gjort; og Esau fik sig sidenhen mangen en god Passiar med Skov-Stine, som Folk kaldte hende, eller glade Stine, eller Stine Høstgildes.

— For vi har jo danset i vor Ungdom! sagde hun og lod Fødderne gaa, medens hun sad ved Vinduet med Sollyset faldende ned over sig og strikkede ivrigt paa en overnaturlig lang Uldstrømpe.

— Og De kunde vist godt ta' Dem en Svingom endnu!

— Magelig! ha, ha, ha! om vi kunde finde én, som vilde køre rundt med saadan en gammel Garnvinde! ... Skal jeg spille et Stykke for Dem?

Knagsted saa' sig rundt i Stuen:

— Har De Klavér?

— Ja-ha! det ligger deroppe paa Hylden! Skal jeg spille for Dem?

— Ja Tak; jeg holder meget af Musik.

Stine kastede Strikketøjet fra sig, hoppede op paa en Stol og hentede en stor Papæske ned fra

en Hylde under Loftet. I Æsken var en fin Harmonika med Klokkespil og det hele.

— Nu skal Di høre! ... Skal det være til Bryllup eller Begravelse?

— Til Bryllup! Til Bryllup!

Og saa satte den glade Kone sig paa en Stol midt i Stuen og spillede den ene lystige Dans efter den anden; de gamle, røde Fingre for af Sted over Tasterne, Hovedet holdt hun lidt paa Skævs, Øjnene lyste, og Munden lo.

— Hva'? sagde hun — Ha, ha, ha! Det er godt gjort af saadan en gammel Ildtang!

— Udmærket! nikkede Esau — Hør? kunde De ikke ha' Lyst til at gifte Dem med mig?

Konen lod Harmonikaen dratte ned i sit Skød og lo, saa det klang mod Loftsbrædderne:

— Og hva' vilde Di saa bru'e saadan et gammelt Grantræ til?

— Jeg vilde rejse rundt med Dem paa Markederne og vise Dem frem som den sidste glade Kone i Danmark; De kan tro, vi skulde tjene Penge!

Stines Ansigt blev alvorligt:

— Ja, sagde hun — det er skidt med Glæden nu om Stunder; hvor er den blevet a'?

— Fanden maa vide det, Stine! Vi er blevet for kloge.

— Ja, saadan no'et, ja! nikkede hun ivrigt. Det er ikke fint, aa more sig! For jeg har netop

lagt Mærke til, at di Karle og Pi'er hér fra Sognet, som kommer paa Højskole, di er ble'en til di rene Dødbidere, naar di kommer hjem igen!

— Hjælper det saa ikke, naar De spiller for dem?

— Ak nej; for det er jo heller ikke fint, at spille paa Harmonika længere! Nu skal det være Forte-pi-a-ano!

— Ja, det er sløje Tider! ... Men lad os nu faa en Vals til, inden jeg gaar.

— Ja, la' vos det! ha, ha, ha!

Og saa spillede Stine en Vals, som hun kaldte: Pigernes Fornøjelse. Klokkerne klemtede, og Fingrene gik, og hun sad ligefrem og hoppede paa Stolen i Takt med Melodien.

Pludselig sagde hun:

— Véd Herren, hva' jeg har bestilt i Nat?

— Nej?

— Ha, ha, ha! jeg har saamæn staaet paa Hovedet!

— Hele Natten?

— Ja-ha-ha, mestendels! Jeg vaagnede Klokken Et med saadan en forfærdelig Tandpine. Og saa stod jeg op for at lave mig en Slat Kamillethe. Jeg satte Vand over derude i Køkkenet; men mens det saa kogte, blev Tænderne da saa rent tossede, at jeg til sidst ikke vidste andet end at stikke Hovedet ind under Dynen henne i Sengen dér. Og saa falder jeg jo i Søvn, ha,

ha, ha! og da jeg vaagner i Morges er Klokken seks!

— Og De ha'de ikke noget Tøj paa?

— Ikke uden min Særk, ha, ha, ha!

— Men Stine dog!

— Ja-ha-ha! hva' skal man si'e! Men Tandpinen var væk! Og dér ha'de vi staaet hele Natten med Enden i Vejret, ha, ha, ha!

— Og De blev ikke forkølet?

— Forkølet! sagde hun med usigelig Foragt — vi er da ingen almindelig Skrædder! ... Men i Dag har vi da ellers i Sinde aa faa Tanden ud.

— Skal De saa helt ind til Byen til Tandlægen?

Stine holdt Haanden op for Ansigtet og tittede ud mellem Fingrene:

— Nej, jeg har ham nærmere, ha, ha! Vil Di se ham?

— Meget gerne, ja!

Hun hoppede ned fra Stolen og gik hen til Vinduet:

— Her er han! sagde hun og fremviste en Syl paa Træskaft, som hun hentede ned fra en Læderstrop i Karmen. — Ham sidder jeg i Mørkningen og lirker med ved Tanden, til den gaar herut.

Knagsted rystede forundret paa Hovedet.

Konen lo himmelhøjt ved at se hans Ansigt:

— Di tror vist, vi er gale, hvad'? ha, ha, ha!

— Nej ingenlunde, Madam! men jeg synes, det var nemmere at gaa til Tandlæge.

Haanden kom igen op foran Ansigtet:

— Jamen det tør vi ikke, skal jeg si' vos. Vi er en Kryster! ... Jeg har været een Gang uden for hans Dør; men saa gik Tandpinen væk; og hva' skal man der saa?

— Den kom vist igen ...

— Det gjorde den, ha, ha, ha! paa Hjemvejen. Men saa tog vi Sylen hér og pirkede den ud.

— Hvorlænge kan De være om det?

— Aa en fjorten Dages Tid, tre Uger. Men saa gaar den Tid med det!

— De er Fanden til Kone!

— Ja-ha-ha-a!

— Hvergang jeg er i daarligt Humør, kommer jeg ind til Dem.

— Værsgod Herre! Angtreen er gratis!

— Naa, Farvel, Stine; og Tak for Deres gode Humør!

— Farvel, Herre, Farvel! ... Skal vi ikke spille Dem ud, ha, ha?

— Jo Tak; en lille Hopsa kunde vist ikke være saa gal at komme i Gang paa.

Og medens Knagsted trak Cyklen ud paa Vejen og entrede op, stod Stine paa Dørtærskelen og trakterede Harmonikaen.

— Hvad skal De nu bestille, raabte Esau tilbage, da han allerede var begyndt at rulle af Sted — Hvad skal De nu bestille, Madam, naar jeg er borte?

— Vi ta'r Livet a' vos igen, Herre, og fuldender Vadsken, ha, ha, ha! ... Adjøs, adjøs!

Overlæreren havde været oven Senge godt en otte Dages Tid nu; og de to Venners Afrejse var fastslaaet til om Tirsdagen. —

Om Lørdagen var Ekstolderen rutsjet til Roskilde for at tage Afsked med sin elskede Boserup Skov. — Solen skinnede som sædvanlig, og der var en berusende Duft derude af Grønt og Sommer.

Esau laa magelig henstrakt i det bløde Mos oppe mellem Granerne paa den høje Skrænt lige ud for „de saliges Ø". Han laa og dampede paa sin Cigar og var lidt efter lidt „geraadet" udi denne ubeskrivelige Tilstand af Velvære, hvori det endogsaa vilde være En ganske eminent ligegyldig, om to Gange to pludselig gik hen og blev fem. —

Gennem et Kig mellem Granerne kunde han se Fjordens Vand ligge staalblankt og stille. Ikke en Vind rørte sig, og ikke en Bølge. Maagerne og Ternerne var vist draget til Havs; og der hørtes ikke en Lyd i den ganske Skov uden en enkelt Dues gurglende Kurren.

Og ovre paa den øde Ø laa, midt i den bagende Sol, den unge Zeus med sine trende Jo'er.

De tyggede rimeligvis Drøv, de lykkelige! — —

Men pludselig rejste Knagsted sig op paa Albuen og lyttede. Der lød Trin og Stemmer af Mennesker nede fra Engen neden for Skrænten.

— Hum! Kan man nu ikke engang længere ha' Fred her ude!

Han rejste sig og gik hen og kiggede:

— Saa skulde da ogsaa Satan staa i det!

Menneskene dernede var Poeten Vridsløse og fire af hans kraftigste „Almuejærn".

— Intet er da heller denne Celluloid-Digter helligt!

Knagsted havde skjult sig bag et Træ, hvorfra han havde Udsigt til Gerningsstedet:

Meuten var standset, og Vridsløse slog med en af sine lange Fangearme ud mod den solbeskinnede Fjord og de fjerne Skove. — Rimeligvis holdt han et „stolt og frit" Foredrag om de „fine og gode" Stemninger, der fyldte hans rødhaarede Digterbryst!

De fire Halv-Jomfruer stod andægtig lyttende omkring ham med hver sin kraftige Madkurv i Haanden.

Esau anstrengte sig for at opfange Vridsløses Tale. Men Afstanden var for stor; og det eneste, han hørte, var Slutningsordene, som Hur-

tigdigteren udslyngede med høj Røst, idet han paa ny slog sin blækplettede Haand bredt ud mod Landskabet:

— Vores allesammens Danmark! sagde han.

Og Medhustruerne satte Madkurvene fra sig og klappede begejstret. — —

Saa begyndte de i deres barnlige Eenfold at lege. De førte Rasmus under megen Skæmt og Spøg til Sæde paa en stor, flad Sten, tog Hatten (en sid, graa Højskoleforstanderhat) af ham, saa at hans ildrøde Haarkam lyste i Solen, og lagde ham en Krans af grønne Vedbendblade om Issen. — Han smilede bredt og viste sine tobaksbrune Tandstumper. De lange, knoglede Ben havde han bøjet op under Hagen og krydset Armene omkring Knæene ... han lignede en Helhest, der gør Parterregymnastik.

Nu pyntede Kvindfolkene ham ogsaa hist og hér med Bøgeløv og enkelte Forglemmigejer og gav sig derpaa til at danse omkring ham. De tog hinanden i Haanden og hoppede og sprang og drejede rundt, saa at deres korte, frisindede Kjoler stod om dem og aabenbarede deres flagstangs-tykke Smalben og fundamentale, brunstrømpede Lægge. — Den bløde Engbund gungrede under deres Fodtrin. Det var, som dansede fire nybeslaaede Følhopper Hornpipe!

Og Vridsløse følte sig hidset. Aanden kom over ham. Han skulde digte. — Med sine lange,

ledede Fingre rodede han rundt i sine Lommer og fandt Papir og Blyant frem. — Og nu skar 'en. Blyanten for hen over de hvide Blade; og Ark efter Ark fyldtes med den nobleste Poesi à 20 Øre Linien.

Pludselig gjorde han et Tegn til den kraftigste af Danserinderne (Han rakte tre Fingre i Vejret; det skulde rimeligvis forestille en Neptunfork.) Og hun ilede hen til ham (Gud véd, hvor mange Orme og Insekter hun myrdede ved sine Hovslag!) og rev Vedbendkransen og Bøgeløvet af ham; medens de andre Odalisker skyndte sig ned til Strandkanten og hentede Tang og Muslingeskaller, som de bredte ham over Hovedet, Ryggen og Skuldrene.

Han skulde til at digte om Sømænd nu, og om Hav og Laksefiskeri ...

Og paa ny svang „Jæmene" sig omkring ham i yndefulde Bugtninger; men nu imiterede de Havfruer, vrikkede med Svansene og gik i Bølgegang. Og alle havde de lagt sig Tang paa Lokkerne for at faa hans Aare til at flyde endydermere.

Og den flød!

Om alt mellem Himmel og Jord flød den, ligefra Sælhunden i zoologisk Have og „Smaamandens Snaps", til Kongen af Siams Vinteroverfrakke og Forskellen mellem Lutherdom og Katholicisme!

— —

Da Musen var redet tør, rejste Rasmus sig — sit Hoved hæsligere end alt Folket! rystede Tangen af Skalle og Skulder og slog ud med Haanden.

Straks flokkede Tribunerne sig om ham. — Han gantedes lidt med dem og dikkedikkede hver enkelt af dem hist og her paa de passende Steder, hvad de alle optog med glade Smaahyl.

.Derpaa stillede de sig op to og to foran ham og bag ham og marcherede saaledes med ham ind i Underskoven.

Knagsted vilde have troet, at Kompagniet var for hjemgaaende, hvis ikke man havde efterladt de fulde Madkurve.

Og snart fornam han ogsaa Lyd af levende; der lød Fnisen og Latter og Smaahvin op til ham. Han kunde ingenting se; men noget maatte der foregaa. Og saa kom Opløsningen:

Frem mellem Buskene hoppede „vores allesammens" Vridsløse efterfulgt af sine fire hengivne. Alle var de i dannebrogsfarvede Svømmebukser, og alle dansede de barnligt glade af Sted ned mod Vandet med hinanden i Hænderne.

Det var at se paa som en gammel, lysten Bedekølle, der legede „Munken gaar i Enge" med fire overfede, men „aandsfri", westfahlske Skinker!

— Føj for Fanden! mumlede Esau og styrtede

hen til sin Cykle — Føj for Fanden! ... Og nu er oven i Købet hele denne herlige Skov her ødelagt for mig! Sikken Træerne allerede ser ud! Og sikken Fuglene synger! ... Og Vandet vil naturligvis herefterdags stinke!

III

Det var paa Sejladsen fra Gedser til Warnemünde.

Vejret var yndigt nok: Solskin og høj Luft. Men det blæste lidt rigeligt fra Øst. —

Nede i en af Kahytterne laa Toldkontrollør Knagsted og Overlærer Clausen lige over for hinanden paa hver sin røde Fløjelssofa. De laa ret ud paa Ryggen med Næserne i Vejret og de foldede Hænder trykket haardt ind mod Mellemgulvet.

Og saaledes havde de ligget lige siden Damperen forlod Fødelandets yderste Bolværk. — De kunde ikke se hinanden, thi der stod en Servante imellem dem. Og forøvrigt kunde de heller ikke saa meget som røre en Finger, da saa øjeblikkelig Frokostkurven fra Næstved og Kaffen fra Masnedøfærgen begyndte at slaa Smut nede i Maven paa dem.

— Det er en lækker Situation for to voksne Mandfolk, lille Ovedrev!

— Um-ja-a ...

De talte af og til et Par Ord sammen; men fordrev ellers Tiden med at glo stift op i Loftet,

5*

hvor Lysningen fra Koøjet kom og svandt og kom og svandt, alt eftersom Skibet vuggede til højre eller til venstre. — Eller de lukkede Øjnene og lyttede til Bølgernes ustandselige Skvulpen mod Plankerne:

Hlulp ... hlulp ... gurle — gurle — gurle .. hlulp ... hlulp ... gurle — gurle — gurle ...

— Clausen ...?

— Ja ...

— Sover Du?

— Næi ...

— Det er væmmeligt at ligge og høre paa det Vand!

— Ja-a ...

De talte begge to direkte mod Loftet og næsten uden at bevæge Læberne.

Skuden gyngede og vuggede:

Hlulp ... hlulp ... gurle — gurle — gurle ... hlulp ... hlulp ... gurle — gurle — gurle ...

— Clausen ...

— Ja ...

— Tror Du, der er flere søsyge end vi?

— Det er der vel nok ...

— Er Du altid søsyg, naar Du sejler?

— Næi ... ikke naar det er stille Vejr.

— Jeg synes slet ikke, det blæste, da vi tog fra København i Morges.

— Ti nu stille, Knagsted; og lad være at snakke saameget!

Blæsten tog til. Skibet slingrede vældigt.

Man havde nu hele Østersøen ind paa Siden af sig; og Bølgeskvulpet anlagde nogle sære, ildevarslende Bilyde:

Hlulp ... hlulp ... umbø-ï ... ratsch ... gurle — gurle — gurle ...

— Hov! Halløj! Nu vælter vi sgu! ... Kan Du staa for *den* Skylle, lille Clausen?

Overlærerens Øjne stod paa Stilke, og han havde ligefrem *boret* sine Hænder ind i sin sølle Mave:

— Ti dog nu *stille!* sagde han — og lad mig ligge i Fred!

Men et Øjeblik efter var Knagsted der igen:

— Véd Du, hvad jeg er glad over, Clausen?

— Hum ...

— Jeg er glad over, at vi ikke for nærværende kan se hinandens Ansigter! ... Hørte Du, hvad jeg sa'e?

— *Ja* ...

— Er Du ikke ogsaa glad over *det?*

— *Jo!*

— Naa ...

Og saa blev der en længere Pause.

Men bestandig voksede Blæsten. — Undertiden gik der som et sitrende Drøn igennem Skibet; det var, naar Skruen et Øjeblik kom op over Bølgerne. Vandet masede hen over Dækket; og nogle Luger og Døre sloges haardt op og i. Der hørtes Brøl og Stønnen fra Damekahytten; og Opvartningsjomfruerne løb mod hinanden

og skældte hinanden ud i deres forfjamskede Travlhed:

Hlulp ... hlulp ... umbø-ï ... ratsch ... gurle — gurle — gurle! — Pladsk! en Sø over Dækket. — Bums! en Dør i. — Jomfru, Jomfru! — Snurrr! Skruen over Bølgerne. — Jomfru, Jomfru! — Ja-a, nu kommer jeg! — Bárdaus! to Jomfruer støder sammen. — Kan Di ikke se Dem for, Di Fjols! — Snurrr! Skruen nok engang over Bølgerne. — Jomfru, Jomfru, jeg dør! — Hlulp — umbøï — ratsch — gurle — gurle — gurle ...

... det var, som holdt Hans Majestæt Satan Klubbal! — —

Men saa paa een Gang blev alt roligere. — Men var kommen i Læ af en eller anden venlig Landtange. Damperens slingrende Bevægelser stilnede af; og Farten gik mere støt fremad. Skruen snurrede, hvor den skulde; Døre og Luger hang smukt paa deres Hængsler; Kvinderne tænkte ikke længere paa at dø; og Kahytsjomfruernes Sindelag blev forsonligere. —

— Clausen ...

— Ja ...

— Er Du levende?

— Ja-a ... lidt.

— Nu tror jeg, at det værste er overstaaet.

— Aa, Gud give det!

Knagsted forsøgte at snige sig til at dreje sig

om paa Siden; men lod sig sporenstregs dumpe ned paa Ryggen igen.

— Jeg synes ved Gud, Du rører Dig? sagde Clausen forfærdet. (Selv laa han stadig stiv og stram, som skulde der tages en Gibsafstøbning over ham.)

— Ja-a, jeg gjorde, sagde Tolderen — men jeg fortryder det ...

— Ja, saadan noget skal man ikke gøre, før man er helt sikker ...

— Nej ... Véd Du, hvad jeg nu vilde ønske, Clausen?

— Naa?

— Jeg vilde ønske, at der var et Spejl oppe i Loftet, saa at jeg kunde sé Dig! ... Du ser vist grandiøs ud! ... Lige til at anbringe i et Mausolæum!

— Hum ...

— Clausen ...? Clau-sen?

— Ja!

— Du er jo „Naturdyrker", ikke? Har Du ogsaa ligget nu og været imponeret af dens „Storhed" og „Vælde"?

— Næi, jeg har ikke ...

— Det glæder mig! For véd Du, hvad jeg synes? Jeg synes, at det er forfærdelig tarveligt og parvenuagtigt af din lille Vorherre at lave saadan en Staahej med Blæst og Storm og Bølger og alt det.

— Saa-aa ...?

— Ja, det synes jeg sgu! For Herregud, vi véd jo, at han kan det!

— Det er svært, saa Du er bleven snakkesalig, lille Tolder!

— Tja-e ... man bliver jo gammel.

En Kahytsjomfru stak Hovedet ind bag Forhænget og nikkede huldsaligt:

— Nu er vi ved Indløbet, Diherrer. Nu kan Di godt staa op!

Og langsomt og med den yderste Forsigtighed hævede de to Venner sig prøvende op paa Albuerne.

Hvide, grønne, gule og blaa i Ansigterne kom Passagererne listende op fra Kahytterne. De saa' noget derangerede ud i Paaklædningen. Deres Øjne var store og forvaagede; og om deres Læber laa dem beske Smil.

Stille gled Damperen frem gennem den lange, smalle Kanal, der fører op til Toldbygningen og Jærnbanestationen. Paa den nydeligste og hensynsfuldeste Maade bevægede den sig af Sted. Ingen skulde se paa det skinhellige Asen, at den for knap et Kvarter siden havde sprunget Halløj ude paa Havet med en tre-fire Dusin halvdøde „Mausolæumsfigurer" i Lasten. —

Clausen og Knagsted stod lidt slunkne og udmattede og saa' ind over Land:

Til højre laa Side om Side, alle med Gavlene fremefter, en uendelig Række af Smaahuse med Glasverandaer foran (de lignede Udstillings-Montrer). Og bag Ruderne sad fede tyske Mænd og Kvinder og drak Øl. De drejede langsomt de kødfulde Ansigter og saa' ud mod Skibet; og drejede derpaa Ansigterne ligesaa langsomt tilbage igen ind over Seidlerne ...

Til venstre saas, hinsides Tømmerpladser og Kuloplag, brede, græsrige Enge, som Mile borte ude i Horisonten var kantet af blaasorte Skove.

— Der ligger Rostock ... sagde Knagsted og pegede mat frem mod en Samling Taarne, der ragede op over Træerne.

— Naa dér ligger Rostock ...

— Ja, dér ligger Rostock ...

Stadig gled Damperen forbi Glashuse og Glashuse og atter Glashuse ... og stadig sad der Tyskere bag Ruderne og drak Øl.

— Rostock skal jo ha' saadan en køn Banegaard?

— Ja ...

— Kommer vi forbi d e n?

— Ja-a! ... Hvis den uransagelige Gud da nogen Sinde lader os naa Enden paa denne Kanal!

— Jamen, Du har jo været her før, Knagsted.

— Ja ... Men jeg tror, den er vokset!

Og de sejlede og sejlede og sejlede ...

— Naa, dér er da endelig Stationen!

Men det var ikke Stationen; det var et Pakhus eller en Kaserne.

Knagsted strakte Armene i Vejret og gabede:

— Dette er ligesom at gaa i Grundlovstog! sagde han.

— —

Men omsider naaede Skibet dog frem og lagde bi.

— Gaa nu smukt hen og tak Kaptejnen for behagelig Rejse!

— Aah, dit Vrøvl ...!

Man saa' øjeblikkelig, at man var i Tyskland: Toldvagten og Politibetjentene bar Uniformen strunk og stramt, som var de Officerer; og Moustacherne stod dem op under Øjnene som Flagermusevinger. —

Naturligvis sloges Passagererne paa Livet løs for at komme først fra Borde.

Clausen vilde styrte sig ind i Kampen; men Knagsted greb ham i Diplomatfrakken:

— Hov, hov, lille Overdrev, bliv Du bare rolig her! Vi naar det nok!

Og idet han slog en Haand hen mod Valpladsen, sagde han:

— Se paa dem! Se paa denne rasende Hob! ... Ingen vil nogen Sinde faa opklaret Motivet til denne Jærnbane- og Dampskibsrabies, der griber selv forholdsvis lamme Personer og endogsaa Folk med Træben! De støder i Rygge og river i Frakker og slider i Nederdele, som om de var ankommet til det forjættede Land og skulde ud at kapre sig de fedeste Grundstykker!

Inde foran Skranken i Toldsalen fortsattes Gemænget. Der var en Larmen og en Buldren og en Raaben og en Skrigen. Og „det svage

Køn" rasede stærkest; særlig nogle lange, golde Tanter og et Par overfede Fruer. —

Da Turen kom til at Overlærerens Bagage skulde efterses, trak Tolderen ham i Frakken og hviskede paa en særdeles urovækkende, sky og hemmelighedsfuld Maade:

— Du har da vel ikke Cigarer i Kofferten?

Clausen blegnede:

— Jo-o! Du sa'e jo selv, at jeg skulde ta' nogen med!

— Hvor mange har Du?

— En Kasse .... Hundrede ...

— Tak Skæbne! Du bli'er halshugget!

— Jamen ...

— Saa, der kommer han!

Overlæreren trippede som en Høne i en Vandpyt.

Toldmanden saa' paa ham med et gennemborende Blik:

— Haben Sie etwas?

— Was ...?

— Haben Sie etwas?

— Nein ... nein! ich habe Nichts!

Fyren rodede lidt rundt mellem de øverste Lag i Kofferten og gik saa til den næste.

— Du lyver virkelig særdeles smukt, lille Overmenneske!

— Ja, kære Ven, hva' ... hva' skulde jeg gøre ...!

— Nej, naturligvis! Men jeg troede bare ikke,

Du havde saa megen Kultur! ... Skal vi saa gaa ud og faa os en Kupé?

— —

Og de fik sig en første Klasses Kupé ganske for sig selv ...

Forøvrigt en væmmelig lurvet og snavset Kupé med klirrende Ruder og luvslidt Fløjelsbetræk.

— Sikket Materiel de altid byder os paa denne Rute! sagde den vidtberejste Ekstolder indigneret. (Han havde været tre Gange i Berlin, Tur og Retur).

Men Clausen, der var begyndt at hygge sig lidt efter Søstrabadsen, syntes at her var meget pænt. Og han for fra det ene Vindue til det andet for at se paa det fremmede Land. —

De rullede ud gennem Engene, over mange smaa raslende Broer, forbi Søer og Kornmarker og Skove. Og Sol og blaa Luft laa over det hele.

— Det ligner Danmark! sagde Overlæreren.

— Aaja; men Danmark er k ø n n e r e !

Clausen vendte sig:

— Man véd aldrig med Dig, Knagsted, om Du taler alvorligt, eller Du gør Nar.

— Nej ... men det er netop det interessante ved mig!

Lokomotivet fløjtede — en underlig spæd og barnlig Fløjten som fra Dampkedelen paa et Fællesmejeri:

— Men det maa Du da indrømme mig, lille Clausen, at man fløjter meget kønnere i Danmark!

Overlæreren fik ikke Tid til at svare; man rullede ind paa Rostocks Banegaard:

— Næ-æ! sagde han fuld af Beundring — sikken en Banegaard!

— Helsingørs er bedre! sagde Tolderen.

En glad og grinende Avissælger hylede op uden for Kupeen:

— Berliner Tageblatt! Lokalanzeiger! Fliegende Blätter! Polidiken! Berlinske Tidende! Verdens Gank! Aftonbladet! Le Figaro! Times! Jugend ...

— Verdenshistorie, hva'!? sagde Knagsted.

— Ja-a! nikkede Clausen med lysende Øjne.

— Hør, bed ham om Simplicissimus!

Overlæreren stak fornøjet-ivrig Hovedet ud og raabte:

— Wollen Sie mir Simplicissimus geben!

Manden vendte sig rasende om imod ham:

— Verboten, bitte! sagde han; og han var højrød i Ansigtet af Vrede.

Clausen for forfærdet tilbage. Knagsted klukkede.

— Du vidste altsaa godt, at den var forbudt, Tolder?

— Ja-ha, kære Ven; men jeg vilde ha', at Du skulde smage, vi var i Tyskland!

— —

Og de rullede videre. Toget tog stærkere og stærkere Fart; Kupeen gyngede og vuggede; Ruderne klirrede, og Støvet hvirvledes ind gennem alle Sprækker og Aabninger. — Kornmarkerne, Søerne og Løvskovene blev sjældnere og sjældnere; til sidst forsvandt de ganske; og man saa' nu kun store, bølgede Sandflader sparsomt bevokset med Gran og Fyr.

De to Venner sad trætte og sultne og tavse hver i sit Hjørne. — Knagsted pegede ud paa Sandhavet:

— Nu er vi i Preusen ...

— Det ser noget trist ud ...

— Tja-e ... Hør, sig mig, lille Clausen, er Du ikke underlig til Mode ved saaledes at fjerne Dig længere og længere fra dit elskede Fødelands Kødgryder?

— Næ-æ ...

— Naa ikke det ...? Ja for jeg bli'er altid saa bedrøvet, naar jeg er ude at rejse. Sæt, man gik hen og blev syg og døde uden at ha' faaet sagt rigtig Farvel til Frihedsstøtten og Rundetaarn og Hesten paa Kongens Nytorv og alt det andet derhjemme!

— Skal Du nu til at gøre Nar igen!

Knagsted rystede tungt paa sit behaarede Hovede:

— Ja, se det er jo Forbandelsen ved at være en saakaldet „Satyricus"! sagde han — Naar de ædlere Instinkter engang imellem kommer oven-

paa, og man søger Sympati, saa gaar det En, som det gik Drengen, der ni Gange narrede Folk ud til Aaen ved at raabe, at han var faldet i … han fik, trods sine Skrig, Lov til ynkeligen at omkomme, da han endelig den tiende Gang for Alvor var gaaet paa Hovedet i Vandet!

Ved Neu-Strelitz blev der hægtet en „Speisewagen" i Toget; og de to Venner gik sammen derind.

Knagsted valgte sig en „Beefsteak von Filet mit Brat-Kartoffeln", samt en „Flasche Giesshübler Saurbrunnen"; og Clausen: en „Kalbs-Cotelette mit drei Spiegeleiern" og en „Flasche Original-Pilsner Bier aus der Pilsner Genossenschafts-Brauerei in Pilsen". ... Og alene det at rekvirere disse Sager i den tyske Tunge var Dhrr. en Svir! —

Ellers var Opholdet i Restaurationsvognen ikke udelukkende behageligt; thi da Toget var kommet i fuld Fart, svingede og gyngede Vagonen saa tøjlesløst, at Tallerkener, Glas, Flasker og Fade raslede rundt mellem hverandre og truede med at gaa paa Gulvet.

Ekstolderen greb med et rask Tag fat om sin Gieshübler, ligesom den skulde til at lette:

— Dette her er vist noget i Retning af, hvad Avisreferenterne kalder „en livlig Middag"! sagde han.

— Ja, sagde Overlæreren, og han var ganske bleg — jeg er virkelig lige ved at blive søsyg igen! ... Og hvordan skal jeg faa fat i mit Rundstykke?

— Hvor er det?

— Jeg sidder og holder paa det med Foden; og Tallerkenerne her tør jeg ikke slippe!

— Lad Du Rundstykket rulle, min Dreng! ... Saa nu kæntrer vi!

Toget slog en saa halsbrækkende Kurve, at Knagsted i en lynende Fart maatte plante alle sine ti Fingre henholdsvis paa Beefsteaken og mellem Brat-Kartoflerne, for at de ikke skulde gaa samme Vej som Brødet.

— Det er dog den stiveste Kørsel! ... Skynd Dig lidt, Clausen, at vi kan blive færdige, inden vi ligger der!

Men Clausen sad ivrig beskæftiget med at hente et halvt Spejlæg ned fra sit Frakkeopslag:

— Aa-aa, min Frakke! klynkede han og forsøgte at gaa efter med Kniven.

— Nu skær Du jo Halsen over paa Dig, Menneske! sagde Tolderen og rev Vaabenet fra ham — Lad Du det sidde, til vi kommer i Land!

Og de fægtede sig videre igennem Føden.

— —

— Nu har vi det jo forholdsvis godt ...

— Aa, ja ...

De var ved en Mellemstation sluppet ind i

deres egen Kupé og laa nu og døsede paa hver sin Sofa.

— Er Du søvnig?

— Ja-a ... lidt ...

— Er Du færdig med din Cigar da?

— Ja ...

— Naa, lad os saa sove ...

Der blev en lille Pause; og Clausens Øjne sank til. — Toget for brusende og raslende fremad; og dets slingrende Bevægelser rev og sled i de liggende.

Pludselig trak Knagsted en lille Pakke frem af sin Jakkelomme og pakkede den op:

— Vil Du ha' et Stykke Chocolade og sove paa, Clausen?

— Aa, Du med din Chocolade ...

Tolderen rakte en Tavle Cloëtta over imod ham:

— Vil Du bide?

— Nej!

— Jeg kan ogsaa godt bide det af for Dig.

— Aa, lad mig nu sove, Knagsted!

— Det er bare Elskværdighed fra min Side, lille Overmand; saa jeg synes, det er underligt, at Du ta'er det saa ukærligt.

— Lad mig saa i Guds Navn bide da!

Knagsted rakte ham Tavlen:

— Værsgod ...

— Tak ... (Clausen bed) ... Værsgod igen.

— Mange Tak! ... Smager det saa ikke godt?

— Udmærket ... Skal vi saa sove?

— Ja ... Der var bare een Ting, jeg vilde ha' Lov til at sige først?

— Hum ...

— Jeg synes, Du saa' saa fornem ud før med det Spejlæg oppe paa Opslaget.

— Saa-aa ...?

— Ja. Du lignede en Ridder af den japanesiske Solorden.

— Hum ...

— Og Du skulde ikke ha' vadsket det af, synes jeg.

— Ikke ...

— Nej. For her i Tyskland sætter man saa overordentlig Pris paa Dekorationer.

— Hum ...

— Og vi vilde begge to være blevet behandlet med langt større Agtelse.

— Hum ...

— „Hum", ja! ... Maa jeg sætte et Æg derop i Morgen, skal Du faa ti Kroner?

Clausen gav ikke længere Lyd fra sig. Han sov. — Og Toget buldrede af Sted; og Vagonen slingrede ...

Men Knagsted laa paa sin Sofa og stirrede med trætte Øjne op mod Lampen under Loftet. Han kunde nemlig ikke sove om Dagen; og allermindst paa Rejse.

Det var sent paa Eftermiddagen; Solen hængte nede i Vest bag et Slør af Taage; Lavningerne dampede; og Fuglene gik til Ro ...

Toget nærmede sig Berlin:

— Det kan næsten ligne Nørrebro! sagde Overlæreren, da de bruste forbi nogle lange Rækker af høje, skiddengule Huse og smalle, snorlige Gader.

Men saa var d e t overstaaet; og de for igennem nogle Villabyer, hvor det gule Sand gloede frem i Havegangene; og hvor der var Forlystelsessteder med Ballongynger og Karruseller.

Og en Samling „Kolonihaver" passerede de med Hundreder af nøgne Tremmelysthuse, der lignede store, afpillede Dyreskeletter. Men bag „Ribbenene" saa man Borde og Bænke, hvor glade, langskæggede Tyskere sad med deres Koner og Børn og drak Øl. —

Derpaa kom der igen Kvarterer med Nørrebros-Huse. Og Haverne forsvandt. — Men paa begge Sider af Banelinien stod høje, blomstrende Akasietræer.

Ratsch! Toget suste ind under en Bro; og saa nok en og nok en.

— Næh! sagde Clausen, der var bleven vel til Mode og lysvaagen efter sin Søvn — der kører jo ogsaa et Tog dér oppe!

— Ja; det er Ringbanen.

— Er det den, der nogle Steder kører oven over Husene?

— Ja; og har Endestation paa Siegessaüle!

— Det bli'er nu forfærdelig morsomt, Knagsted, at se sig rigtig om!

Ratsch! nok en Bro; og saa en Station, hvor det saa' ud, som om de ventende Passagerer stod magasinerede i Glasskabe?

— Hvad hed den Station?

— Det maa Fanden vide.

— Se dér er en Kirke!

— Ja.

— Hvad hedder den?

— Det maa Vorherre vide.

— Vi maa da straks lidt ud i Aften, lille Tolder?

— Det maa vi.

— Hvor skal vi gaa hen?

— Aa, jeg har tænkt mig, at vi gaar ned til Keck i Leipzigerstrasse.

— Hvad er dér?

— Der er Kødudsalg.

— Kødudsalg ...? Hvad skal vi dog dér?

— Se paa Varerne og ryge Tobak. — —

Toget svingede ind paa Banegaardsterrænet. De elektriske Lamper rundt om var allerede tændt paa deres Standere; det var, som kørte man i det skæreste Maanelys. — Et Tog bruste forbi og bort. Og ét til paa den anden Side! Sang og rappe Hammerslag lød ud fra et nærliggende Skur. Og rundt omkring fra Gaderne hørtes Sporvognsklokkernes Kimen, Avissælgernes Raab og Motorvognenes tøf-tøf ...

— Stettiner Bahnhof! sagde Overlæreren med straalende Øjne — Nu e r vi der, Knagsted!

— Ja, nu er vi der.

De rullede ind under Glastaget; det lød som gjaldende Torden. — Lokomotivet fløjtede og gav Kontradamp. Toget holdt; Kupédørene reves op; og de reisende myldrede ud.

To uhyre fede Mænd for i samme Nu løs paa hinanden og kyssedes en tre-fire Gange; det smældede, som naar man slaar sin flade Haand ned i en Skinke! — Hele Perronen kyssedes: Forældre og Børn, Onkler og Tanter og Fætre og Kusiner og Bedsteforældre og Oldemødre ... det ligefrem pladskregnede med Kys!

— Kys med! sagde Knagsted — ellers kan de se, at Du er Udlænding; og saa trækker de Dig op!

En Drager kom til:

— Bitte, haben Sie Gepäck, Hr. Doktor?

— Kys Drageren, Clausen! saa bær han din Koffert gratis.

— Vrøvl ...!

— Haben Sie Gepäck, Herr.?

Tolderen rakte Manden Garantisedlerne:

— Og en Droske!

— Jawohl!

Mængden masede mod Udgangene. Der puffedes og stødtes og trængtes paa. Clausen blev formelig rullet rundt mellem et Par hæsblæsende Damer med Hatæsker.

— Hier, hier! raabte Drageren og vinkede.

Knagsted greb Overlæreren under Armen og halede ham med sig bagefter Vejviseren gennem en Glasdør til højre og ned ad en bred Stentrappe.

Dér nede stod en barsk Politibetjent med en Masse smaa Blikskillinger paa et Stegespid. Han stak Drageren en Skilling ud:

— Achthundert und vier und fünfzig!

— Jawohl! sagde Knagsted og trak videre med sin Jonathan. —

Paa Torvet uden for Stationen var der et Hav af Drosker.

— Achthundert und vier und fünfzig! raabte Tolderen.

— Hier!

Vognen kørte frem, og de to Venner steg op.

— Gepäck, bitte?

— Augenblick, ja ...!

— Det er svært, saa Du er dygtig, Knagsted!

— Ja-a, man er jo Verdensmand!

Overlæreren vendte og drejede sig paa Sædet og saa' sig om til alle Sider:

Droske efter Droske rullede frem foran Portalen, fik Passagerer og rullede bort igen. Hestene borede sig ind mellem Sporvogne og Omnibusser, hvis Kuske bandte og skældte og truede, medens Cykler og Automobiler strøg hvislende og prustende forbi, og Togene inde paa Stationen hvinede, sydede og larmede ...

Drageren kom med Kofferterne:

— Fünfunddreissig Pfennig!

— Værsgod.

— Danke schön!

— Hotel du Nord, Unter den Linden!

— Schön!

Kusken smældede paa Hesten, og Drosken satte ind i Virvarret.

— Det er dog uforsvarligt, saa han kører! sagde Overlæreren og holdt sig fast med begge Hænder.

Klip-klap, klip-klap! lød Hovslagene mod Asfalten. Man snurrede om Hjørner og skar forbi Omnibusser. De elektriske Sporvogne kastede en Regn af Smaagnister frem under Hjulene. Cykler kimede, Motorvogne tudede ... og Overlærer Clausen var ved at tabe sit lille Veir.

— Nu er vi i Friederichsstrasse!

— Er vi ...? Ja, jeg holder egentlig ikke af at køre ...

— Ikke? ... Kan Du se det store Hus dér; det er en Kaserne.

Drosken standsede med et Ryk. Fra en Gade ligefor Kasernen kom en Afdeling Soldater marcherende stive og strunke tværs over Kørebanen. Kaserneporten blev slaaet op som paa Tælling: en ... to! og Krigerne drog ind i Gaarden.

— Det er stolte Ka'le at se paa, Clausen!

— Ja ... sagde Clausen; han sad med Livet i Hænderne.

Thi Færdselen, der var bleven standset af Soldaterne, tog nu fat igen; og i et Par Sekunder var Gaden som en Malstrøm af Køretøjer. Tolvfjorten Drosker, Arbejdsvogne, Omnibusser og Sporvogne syntes uhjælpeligt indfiltret i hverandre som i en Knude. Men Knuden løstes paa det eleganteste uden at to Hjul saameget som havde skuret op ad hinanden. — Og Vognen tog igen Fart.

— Kan Du sé, det gik, gamle Ven!

Oppe ved Weidendammerbrücke var en Hest faldet; den laa og sprællede og kunde ikke rejse sig igen. En Hoben Mennesker stod og betragtede den. — Men Drosken for ufølsom forbi og op paa Broen.

— Nu kører vi over Spree, forklarede Tolderen — Og kan Du se Bygningen dér ovre til højre, med den forgyldte Peberbøsse paa Toppen; det er Rigsdagsbygningen.

— Saa-aa ... Er vi ikke snart ved Hotellet?

— Jo; nu er vi der om et Øjeblik! ... Kan Du se, der er Ringbanen igen!

De for ind under en Jærnbro, der gik tværs over Gaden. I det samme bruste et Tog frem over deres Hoveder. Det lød, som ramlede en Verden sammen.

Og da de kom ud paa den anden Side, var Overlæreren ligesom bleven et Kvarter mindre:

— Er vi dog ikke snart ved Hotellet!

— Jo, jo, jo! ... Se dér kommer en elektrisk Droske! Vilde Du ikke heller ha' kørt med saadan en?

— Nej det véd Gud, jeg ikke vilde!

— Saa, dér er Victoria Café! Og dér er „Linden".

— Men næ-æ, sagde Overlæreren dybt skuffet — er Træerne ikke større!

— Og dér ligger den verdensberømte Café Bauer!

— Saa-aa ...? Men om jeg kan glemme, at Træerne ikke er større!

— Og se derovre er Universitetet og Hovedvagten og Tøjhuset og ...

Clausen tog pludselig Hatten af og nikkede huldsaligt smilende ned mod Fortoget.

— Hvem Fanden var det? spurgte Knagsted ærgerlig.

— Det var jo Mikkelsen-Sejstrup!

— Hvad er det for en Bede?

— Men, kære, det er jo ham, Skolelæreren, Du traf hos mig, mens jeg var syg!

— Degnen!? raabte Knagsted og stak Hænderne besværgende mod Himlen — Ih Du alforbarmende Gud! ... Degnen! med Grrækerne og Rromerne og Morralen og Grrinet og hele det øvrige Jonstrupske Clavicordium ... Men det vil jeg sige Dig, Clausen, bruste han saa ud — møder jeg ham, myrder jeg ham! — —

Drosken standsede. Man var ved Hotellet.

Hos Keck. —

Klokken var kun $^1/_2$10, og der var endnu ikke mødt ret mange Gæster. Ogsaa af „Værtinder" sad der kun en enkelt hist og her og sløvede over sit Øl.

Men de elektriske Blus og Kroner var tændt. Guldet lyste fra Lofts-Ornamenterne og Søjlernes Kapitæler; og de nøgne Mænd og Kvinder rundt paa de store Vægmalerier fremviste ublufærdigt deres hvide Lemmer. — —

Clausen og Knagsted sad godt gemt bag en Søjle til højre for de forgyldte Glasindgangsdøre, der langsomt hvæsede op og i. De sad med hver en Kop café au lait foran sig; og Clausen glemte næsten at holde Ild i sin Cigar:

— Hvad er det dog for et Sted, Du har ført mig hen?

— Et meget udmærket Sted, lille Overdrev; og et Sted, der er fortræffeligt at faa Forstand af!

Glasdørene hvæsede; og et Par halvvoksne Drenge paa en 16—17 Aar listede sky ind. De standsede brat op, blændede af Lyset og Guldet og

Malerierne. Det var øjensynlig første Gang, de var her; og den ene gjorde en hurtig Bevægelse, som vilde han flygte. Men en beleven, kjoleklædt Kelner sprang til og anviste med en affabel Haandbevægelse de tvende Novicer Plads ved et noget afsides Bord ovre under Vinduet.

Et Par Pigebørn klappede i Hænderne og slog en skingrende Latter op:

— Die süsse Jungen! Komm 'mal hier!

Drengene bøjede rødmende Hovederne; men man kunde se paa dem, at de følte sig smigrede.

— Kommer her ogsaa Børn! sagde Clausen rystet i sin Grundvold.

— Tjae, sagde Knagsted — dette er jo som en Slags Anskuelsesundervisning at regne for.

— Jamen hvis nu en af disse ... disse Damer gaar hen og gi'er sig i Lag med de unge Mennesker ...?

— Det maa de ikke. De skal blive siddende paa den Plads, de engang har valgt sig.

— Naa-aa, sagde Clausen betydelig lettet — naa skal de det.

— Ja ... Men Drengene kan godt gaa hen til „Damerne"!

— Jamen det tør de ikke! nikkede Overlæreren fortrøstningsfuld.

Knagsted smilede og klappede hans Haand:

— Nej, det tør de ikke, nej ... Vi har jo selv været unge engang! — —

Glasdørene hvæsede nu uophørligt. Gæsterne strømmede ind; Mandfolk i alle Aldere og af alle Samfundsklasser. — Ogsaa den ene „Dame" efter den anden kom fejende med Brask og Bram. De saa' sig rundt i Forsamlingen og smilede og nikkede og hilste og tog saa Plads enkeltvis eller to og to ved Smaabordene midt i Salen.

Men af og til kom der ogsaa listende en Borgermand med sin Kone, og en Haandværker eller en Kommis med sin Kæreste. De saa' sig genert og forlegent omkring; men naar de først havde fundet sig en stille, skjult Plads, snakkede de ivrigt hviskende op og syntes at „more" sig fortræffeligt. — —

Midt i Lokalet, lige under den største af Lysekronerne, havde en høj, slank, mørkhaaret og spraglet klædt „Dame" slaaet sig ned. Hun havde en stor skinnende Rubin i det ene Øre, og hendes lange, hvide Fingre lynede af Diamanter. Hun gestikulerede livligt til højre og venstre og sagde Vittigheder rundt til Kollegerne.

— Det er „Dronningen", sagde Knagsted — Der er ikke eet af de andre Pigebørn, som vover at sætte sig paa hendes Plads!

— Saa-aa? Overlærerens Øjne lyste — Hvem har givet hende den Rang?

— Véd det ikke ... formodentlig Kejseren; han blander sig jo op i alting! — —

En Herre i lang, gul Støvfrakke og høj Cylinderhat rejste sig fra et Bord og gik. Og lidt

efter samlede „Damen", han havde siddet og konverseret, Tøjet sammen om sig, rettede paa sit blomstersmykkede Møllehjul af en Hat og forsvandt samme Vej. — — Kollegerne saa' misundelige efter hende.

— Hvor skal de nu hen?

— Clausen, Clausen! ganske vist er Du fra Gammelkøbing, men ...

Overlæreren rødmede dybt og skjulte sit Ansigt over sin Kaffekop.

— Næ, sikken en sød lille Gretchen! Knagsted pegede hen mod en ganske ung Pige, paa en 15—16 Aar vel, som kom svansende ind ad Døren. Hun var lang, opløben og næppe fuldvoksen. Hendes lyslokkede Haar hængte i en Pisk ned over hendes stumpede Jaket; og paa Hovedet bar hun en lille, hvid Straahat med lyseblaat Baand om ... Hun saa' ud, som skulde hun paa Skoleskovtur.

„Dronningen" rejste sig og vinkede og nikkede; og Pigebarnet skyndte sig hen til hende og tog Plads ved hendes Bord.

— Det burde nu forbydes! sagde Clausen oprørt.

— Ja, er det nu ikke underligt, kære Ven, nikkede Knagsted — men det er mig faktisk umuligt at blive sentimental over dette her!

— Hva' mener Du med det?

— Jeg mener, at disse kære Pi'er har det jo

udmærket. Se bare, hvor glade de ser ud; og hvor pyntede de er, og hvor de snakker løs!

— Jamen, naar de saa kommer hjem!

— Mener Du: alene?

— Uf ... Ja!

— Aa, saa sover de og laver Kaffe og læser Romaner og tænker paa Stadsen til den næste Aften, og ...

— Men naar de saa bliver gamle ...?

— Ja-a, sagde Knagsted og kløede sig betænkelig i Haarfylden — saa bli'er det vel nok lidt trist ... Men saa kan vi Pebersvende jo ta' og gifte os med dem!

— Godaften, Diherrrrerr! Saa vi skal trræffe hverrandrre paa di on-de Veje, hæ hæ?

Clausen stivnede af Rædsel: thi det var Hr. Skolelærer Mikkelsen-Sejstrup, som stod dér bukkende, smilende og hvidslipset.

— Hworr Godtfolk err, kommerr Godtfolk til! vedblev Degnen, og hans Ansigt skinnede i det elektriske Lys buttet og rundt som en oversalig Englebagdel — Tilla-derr I, at jeg sætterr mig ved Jerr?

Og han satte sig.

Clausen skævede om mod Knagsted for at se Virkningen. Men Tolderen smilede ganske fredsommeligt og sagde yderst venligt:

— Det er os en Fornøjelse, Hr. Sejstrup!

Og saa gloede de alle tre stift paa hinanden i et Par Sekunder.

— Herr err sælsomt at wæ-rre! begyndte saa Degnen paa en frisk — Men man børr jo se det! ... Diherrrerr drrikkerr Kaffe?

— Ja ... Vil De ha' en Kop med? spurgte Knagsted.

— Tak, som by-derr!

Kaffen blev bestilt og bragt.

— Har De været længe i Berlin, Hr. Sejstrup? ... Værsgod her er Fløde.

— Tak, Tak! ... I firre Dage; og herrfrra rrej-serr jeg til Parris og London.

— Naa, det kan nok være, at De skal ud at muntre Dem!

Clausen sad ganske betuttet over Tolderens Venlighed.

— Det err ikke forr at „muntrre" mig, Hrr. Kontrrollørr, at jeg rrejserr!

— Naa, ikke det, naa ...?

— Det høje Ministerrium harr wærret saa naa-dig at tilstaa mig trrehundrrede Krronerr, og disse Penge gjørr jeg nu Studierr forr.

— Her hos Keck?

— Herr ved Keck, ja; og andrre Stederr.

— Ah-h! ... Har De lagt Mærke til den lille Dame derovre; hende med den hvide Hat? (Hr. Mikkelsen drejede Hovedet om i den angivne Retning.) Hun ser brillant ud, hva'?

— Aa ja, sagde Degnen roligt og sagligt — hun synes at have et meget behageligt Læ-gem ...

Pludselig vendte alle Ansigter sig om mod Indgangsdøren; og to Kelnere løb hurtig hen og aabnede den paa vid Gab:

En høj, livréklædt Tjener kom ind med en lille, sammensunken Olding næsten hængende ved sin Arm. Den gamle stagede sig frem ved Hjælp af en Stok. Han var hvidhaaret; og hans lille rynkede Ansigt var pergamentgult. Men de smaa brùne Øjne skinnede af Liv under et Par buskede Bryn. Han lignede en Rovfugl ... en gammel, syg Rovfugl, der ikke vil dø.

Han blev modtaget med Haandklap og Bravoraab. Og alle Pigebørnene rejste sig og vinkede:

— Hier! Hier!

Men Tjeneren slæbte af Sted med ham hen til Midterbordet, hvor „Dronningen" og den lille „Gretchen" sad. Dér blev den gamle anbragt paa en Stol midt imellem dem.

Saa trak Tjeneren sig tilbage; og Kelnerne stimlede sammen om Bordet.

Den gamle lagde en rystende Arm om Halsen paa hver af de to Piger:

— Was wollen Sie denn heute Abend haben, meine kleinen Damen?

— —

Knagsted, Clausen og Degnen fulgtes ad gennem Friederichsstrasse op mod „Linden".

Fortovene vrimlede af leende, pludrende og kurtiserende Fodgængere. Ude paa Asfalten

krydsede Drosker hinanden i susende Fart. Tændstikkesælgere skreg op med deres Varer. En Politibetjent slæbte af med et hvinende Fruentimmer. En Hest gled ud og styrtede ... Og højt over den hele Hurlumhej lyste koldt og lidenskabsløst de blege elektriske Lamper. —

Paa Hjørnet af en Sidegade skinnede en Række oplyste Ruder frem. Og over Døren stod med store gyldne Bogstaver: Café National.

Degnen standsede:

— Titterr Diherrrrerr ikke med herr ind?

— Nej, nu vil vi skam hjem og i Seng! sagde Knagsted — Klokken er jo straks Et! ... Hvad er dér inde at observere?

— Derr err og-saa ulykkelige Pigebørrn; men di err en Grrad rringerrre end ved Keck.

— Har De ikke faaet Pi'er nok endnu, Sejstrup?

— Jeg err Medlem af Forreningen mod Lovbeskyttelse forr Usæ-delighed, sagde Degnen med dystert Alvor — og desaarrsag gjørr jeg Stjudierr til en liden Opsats om disse arrme Kvinders Liv og Færrden.

Og saa fosvandt han i Kafeen.

— Trehundrede Kroner! sagde Clausen lidt efter — Han kan da virkelig ikke rejse hele Europa rundt for det Beløb!

— Ok Gud jo! sagde Knagsted — Og Du skal

se, han bringer nok godt og vel et Hundrede med sig hjem igen! ... Det er jo een af Grundene til, at vi ikke kan staa os imod dem, Fanden maa vide, hvordan de bær' sig ad, men nu fik han da straks pumpet os for den Kop Kaffe!

Fortovet paa højre Side af „Linden“, lige fra Brandenburger Thor til helt op forbi Königliches Schauspielhaus, stod pakkende fuldt af nysgerrige.

Klokken tolv vilde Kejseren komme forbi. Der skulde afsløres et eller andet „Denkmal“ ude omkring ved Thiergarten. (Der skal altid afsløres „Denkmaler“, naar man er i Berlin). — Større og mindre Militærafdelinger var allerede draget forbi med brogede Standarter og buldrende Musikkorps. Lange Rækker af Vogne med latterlig udpyntede Studenter i røde, blaa og grønne Uniformstrøjer og hvide, stramtsluttende Vadskeskinds-Benklæder var jaget samme Vej. Officerer med klirrende Sporer og vajende Hjelmbuske stoltserede af Sted ude paa den afspærrede Asfalt ... Og beredne Politibetjente for frem og tilbage imellem dem, slog ud med deres hvidhandskede Hænder og raabte op og gav Ordrer, medens de gyldne Hjelme lynede i Solen, og Skummet fløj i store Flager fra Hestenes Bidsler ...

Overlærer Clausen stod helt oppe paa Spidsen af sine længste Tæer uden for Café Bauer.

— Er han der? spurgte Tolderen, som mere besindig sad ved et Bord og nød en Kop Chocolade.

— Nej, endnu ikke ... Clausen strakte sig stedse mere og mere; det saa ud, som trænerede han sig til at gaa til Vejrs.

— Men Clausen dog, at Du ikke kan passe paa!

— Hvad er der?

— Nu har Du jo igen glemt at knappe dine Bukser!

Overlærerens Hænder tumlede forvildede ned til Knapperne og fik Forretningen besørget.

— Det er da ogsaa forfærdeligt! sagde han.

— Ja, Du bør fæste Dig en Kammerjomfru.

En raslende Trommehvirvel blandet med skingre Kommandoraab lød ovre fra Hovedvagten. To Politibetjente paa blankbrune, prustende Heste kom i susende Trav ned langs Rækkerne. Og der gik en bølgende Uro gennem Mængden, og en hastig Mumlen:

— Der Kaiser! Der Kaiser!

— Der er han! sagde Overlæreren. Og Tolderen glemte sin Besindighed og for op ...

Som et Lyn strøg den kejserlige Ekvipage forbi paa sine Gummihjul. Man saa kun i et Glimt Majestætens blege Ansigt med de bredt udspilede Flagermusevinger op langs Næsen.

Hans smaa, kolde Øjne gled sky og hastig ind mellem Publikum til højre og venstre; og han bøjede næsten umærkeligt Hovedet og hilste med Haanden op mod Uniformshuen.

Kun enkelte Hatte løftede sig for ham; og hist og her lød et spredt Hurra ...

Man fik det Indtryk, at „Folket" snarere syntes at overvære et eller andet Skuespil, end at det netop stod Ansigt til Ansigt med sin af Gud beskikkede Cæsar.

Vognen forsvandt; og Menneskestrømmen slog sammen bag den.

— —

— Saa fik Du da h a m at se, Clausen.

— Ja-a ... Han saa' ikke glad ud ...

— Aa nej; de gemytlige Monarkers Tid er forbi, lille Overdrev! ... Men dér er nok mer' Halløj!

En ti-tolv skarpe, hvinende Piber akkompagneret af lige saa mange taktfaste Trommer lød nede i Friederichsstrasse: En, to — en, to! man kunde ligefrem se Soldaternes disciplinerede Ben maale Gaden af som en Afdeling vandrende Passere. De kom nærmere og nærmere; man kunde tydelig høre Fodslagene mod Asfalten nu. Men saa, pludselig, satte et hundredestemmigt Orkester i med et Brag, der overdøvede al anden Lyd: Heil Dir im Siegeskranz, Herrscher des Vaterlands — Heil, König Dir! ...

Musikken slog ind mod Husenes Façader,

kastedes tilbage og sank og steg i den snævre Gade og tog Fart og joges fremad, indtil den slyngedes ud over „Linden" som en Kaskade af Toner!

Atter for alle Gæsterne op fra deres Stole og ud paa Fortovet. Det var Vagtparaden, der trak op. Og nu svingede den om forbi „Bauer".

Thsjim da-da, thsjum da-da, bum, bum, bum: ... Fühl in des Thrones Glanz, die hohe Wonne ganz, Liebling des Volks zu sein — heil, König, Dir! sang Instrumenterne; og enkelte højtstemte Patrioter faldt i med, idet deres Ansigter formelig blev blege af Begejstring, medens en hellig Gysen rislede dem ned gennem Rygraden. Hatte blev svungne; og der lød Haandklap og Hurraraab ... Dette var Mad for Mons „Folket"!

— Man faar saadan en Lyst til at være Soldat!

— Saa-aa?

— ... Og saadan en Lyst til at gaa paa med Bajonetten! Overlæreren gjorde med knyttet Haand et vildt Udfald mod Tolderens Ribben.

— Rider Maren Dig!?

— Det er den Musik! sagde Clausen og hans Øjne gnistrede af Gaapaalyst.

— Jeg har Gudhjælpeme aldrig kendt Mage! ... Vil Du slaa?

— Nej jeg vil ikke; men ... men ...

— Men hvad?

— Jeg ... jeg er kommet til at tænke paa mit Fædreland!

— Dit ...? „Nu be'er jeg Dem Fru Heilbunth"!!

— Ja, Du er naturligvis Anarkist!

— Sig mig, Clausen: er Du bleven gal?

— Nej, jeg er ikke!

— Naa dog ikke?

— Nej ... men saadan en ... Vandmand, som Du, kan naturligvis ikke føle Begejstring!

— Jo, det ved Gud, jeg kan! Jeg er for Eksempel for nærværende ganske rasende begejstret over Dig!

— Uff ...! sagde Clausen og sank slapt ned paa sin Stol. —

Musikken kunde nemlig ikke længere høres.

— Gør mig den Tjeneste at læse dette her, Knagsted ...

— Hvad er det?

— Det er en lille Novelle, Rasmus Vridsløse har skrevet. Jeg synes, den er saa nydelig.

— Hum ... kan man nu heller ikke ha' Fred for ham her!

— Vil Du ikke læse den?

— Nej; jeg har sgu faaet tilstrækkelig af den Tønde.

— Aa, gør mig nu den Tjeneste, hva'?

De sad og drak „Fem-The" og studerede de danske Aviser i Café Westminster.

Knagsted rakte godmodigt Haanden ud og tog Bladet:

— Naa, i Guds Navn da! sagde han og læste:

Paa Stylter.

Lille Marie vilde gerne have sig et Par Stylter.

Hun bad sine Forældre om at give sig dem;

men de sagde Nej. En lille Pige har ikke godt af at faa Stylter. Der var een, som havde brækket sin Arm, og een, som havde knust et Ribben. Marie maatte vente, til hun blev tolv Aar.

Men Marie kunde ikke vente, til hun blev tolv Aar. Det sagde Forældre altid, og det gik saa forfærdelig langsomt med Aarene. Og da hun gik i en kristelig og god Skole, vidste hun nok, hvem hun skulde bede.

Hun delte Soveværelse med sine Forældre, for de var ikke videre velhavende. Hver Aften, naar hun laa under sin lille Dyne, sagde hun en smuk lille Aftensalme:

Nu titte til hinanden de favre Blomster smaa,
De muntre Fugle kalde paa hverandre ...

Det var jo egentlig en Morgensalme, men lille Marie vidste ikke bedre, og det var jo netop det yndige ved det.

Derefter sagde hun smukt Godnat. Men saa snart hun troede, at Far og Mor sov, foldede hun igen sine smaa Hænder og bad højt og tydeligt:

„Kære lille Vorherremand ... giv mig et Par Stylter."

Saadan gik det hver Aften, og hendes kærlige Forældre talte om det.

„Vi burde nu give hende de Stylter for

Vorherres Skyld," sagde vores Mor, „at hun kan blive ved at tro paa ham."

„Vi kan ikke risikere hendes Ribben for Vorherres Skyld," sagde vores Far, „men vi kan give hende et Par Knapstøvler."

„De er jo meget dyrere."

„Ja, det er de, men saa skriver jeg bare en lille Historie om det." For vores Far var Digter, og han skrev i alle Landets Blade.

Saa enedes de om et Par Knapstøvler som mindre farlige. I den sorte Nat satte de dem foran hendes Seng, saa kunde hun se sine Ønskers Maal, straks hun vaagnede. Vores Far og vores Mor laa spændte under Tæppet.

Og lille Marie vaagnede og gabede og pudsede Næse og satte sig op paa sin lille, hvide Ende.

Hun gned Øjnene og gabede igen og gned atter Øjnene. Saa foldede hun Hænderne og rakte dem op mod Loftet og sagde i den højeste Forbavselse og Fortvivlelse:

„Men sødeste, rareste lille Vorherremand dog ... kender Du da ikke Forskel paa et Par Knapstøvler og et Par Stylter."

Rasmus Vridsløse.

Knagsted lagde stille Avisen fra sig.

— Naa? spurgte Overlæreren ivrig — synes Du saa ikke, at den virkelig e r nydelig?

— Nydelig, jo! nikkede Tolderen — Fin og nobel Poesi. Og saa ganske fri for Sentimentalitet og andet Øllebrød. Jeg begynder sgu snart at forlige mig med Gerningsmanden. Han bør ha' Digtergage!

Thiergarten er det smukkeste ved Berlin. Og vidunderligt er det, at denne pragtfulde Skov har kunnet vokse op i dette ræverøde Sand.

Men nu staar den der altsaa! —

Clausen og Knagsted kom flyvende i „Taksameter" ud gennem Brandenburgerthor. Deres Hoveder dinglede som paa et Par kinesiske Dukker.

— Jeg holder nu egentlig ikke af at køre, Knagsted ...

— Nej, det gør Du nok ikke.

Vognen tumlede tværsover Sporvognsskinnerne og ned ad Alleen til højre om forbi Rigsdagsbygningen.

— Det er et nydeligt Palads!

Clausen skævede ned mod Vennen:

— Synes Du?

— Ja; og saa let og elegant i alle sine Linier! ... Bare det ikke gaar direkte til Himmels engang! —

Saa skar de omkring Siegessaüle og ned ad Siegesallé, hvor alle de hvide Kolossalstatuer lyser mod Træernes mørke Baggrund.

— Dette er virkelig pompøst! sagde Knagsted — Sikken en Mængde Sejrherrer, Preusen har haft!

Vognen naaede ned til Enden af den lange Allé i mindre end to Minutter.

— Vend Dig om, sagde Tolderen — saa skal Du se.

Clausen vendte sig og saa' som i et glimtende Syn de to Rækker skinnende Marmorfigurer og nederst nede som Afslutning den høje Obelisk med den gyldne Sejrsballeteuse paa Spidsen gnistrende i Formiddagssolen.

— Pragtfuldt!

— Pragtfuldt, ja; det er bare kedeligt, at hun deroppe ikke kan bevæge Armene! —

Saa for de ned ad Thiergartenstrasse, hvor Millionjødernes Villaer ligger Side om Side med prangende Blomsterhaver foran. — Og mellem Urterne springer de nydeligste Raadyr og Harer; og bag Buske og Bladplanter titter skælmske Nisser og Nisinder frem med røde Tophuer over deres hæslige Porcelænsfjæs.

— Dette vilde faa Hjertet til at hoppe i Livet paa mine smaa Paludaner derhjemme paa Rørholm! sagde Tolderen — Og sikken et Par dejlige Hunde dér!

Inden for et lueforgyldt Havegitter sad et Par vældige, blaa Grand Danois'er paa deres Haler og saa ganske idiotiske ud.

— Var de ogsaa af Porcelæn?

— De var ogsaa af Porcelæn, ja, eller hvad det nu er for et Arkanum ... Jeg synes for Resten, det er underligt, at man ikke har anbragt saadan et Par oppe foran Rigsdagsbygningen! —

Nu bøjede Vognen ned ad en Tværvej ind mellem Træerne. Her var friskt og svalt og ingen Porcelænsfigurer. — Endnu da!

Paa Bænkene derinde sad Ammer og Barnepiger i spraglede Nationaldragter: korte sorte Kjoler med brede, kulørte Borter, sviklede Strømper og store, hvide, flagrende Hovedsæt. — De generede sig ikke, disse Damer; naar Børnene følte en eller anden større eller mindre Trang, knappede de ned, eller løste op og præsenterede alle Ungens ganske Herligheder lige i Aasynet paa de forbipasserende.

— De kunde dog gerne gaa ind mellem Træerne ... sagde Clausen uvilligt.

— Det synes jeg ogsaa, sagde Knagsted — Men det vil de altsaa ikke!

Kusken kørte til Side paa Vejen; og Vognen holdt.

— Hvad er der nu paa Færde?

Det var et helt Optog, som kom dragende forbi:

I Spidsen red et Par middelalderlige Riddersmænd med Fjerhatte, Pludderbukser, Kravestøvler og guldbroderede Fløjelsvamse. De sad strunk i Sadlerne med den venstre Haand støttet ind mod Siden. Og Hestene var pyntet med

„Skaberakker" og broget Lædertøj. — Tæt efter Forriderne fulgte Vogn paa Vogn, vel en tyve Stykker, prydede med Flag og Grønt og fulde af pludrende og leende Mænd, Kvinder og Børn. — I den midterste Vogn sad et Orkester paa 10—12 Personer, der truttede og trommede og trianglede, saa det klang i Skoven. — Under alle Vognene hang i svære Jærnkæder dinglende Øltønder med Løvværk om Maven. — Og det hele Tog sluttedes af to beredne Landsknægte i Læderkøllerter og med opkrammede Faldehatte og lange, vimpelprydede Lanser. De pustede og stønnede under Stadsen, og Sveden drev dem i stride Bække ned over deres røde, grinende Ansigter ...

Droskekusken saa' misundelig efter Toget og satte vemodig Vognen i Gang igen:

— Det var en „Schneider"-Forening, der holdt Skovtur, forklarede han.

Og man kunde se paa hans svømmende, drømmende, længselsfulde Blikke, at han med Glæde vilde have trakteret Foreningen med et helt Dusin Patent-Sakse for at kunne have faaet Lov til at tage med.

— —

De kørte rundt ad en Mængde krydsende, grusbelagte Stier og brede, asfalterede Veje. Og stadig vekslede Omgivelserne. Snart var det, som befandt man sig i en ensom, vanrøgtet Skov, hvor Træerne groede, som de havde Lyst til, og hvor Grenene daskede den vemodige Kusk om

Ørene og var ved at rive Voksdugshatten af ham. — Og snart rullede man henad store, lyse Avenuer med Sporvogne og Omnibusser og elektriske Standere. — Men hele Tiden var det Thiergarten.

— Schloss Bellevue! meldte Kusken, da Vognen passerede en stor, graa, toetages Bygning med spidstopløbende, teglhængt Tag over tvende Rækker høje, smalle Vinduer med Hundreder af smaa, skinnende Ruder ...

I den øde, græsbevoksede Slotsgaard stod et Par rustne Kononer paa deres Granitfundamenter og gloede dumt-truende ud over Vejen,

— L'ancien regime! sagde Overlæreren; han kunde nemlig Fransk.

— Ja, sagde Tolderen — den gamle lykkelige Tid! Hvem der var sin egen Oldefader. Dengang var der da noget, man kunde ha' Respekt for.

— Mener Du det?

— Ja, det véd den sødeste Grød, jeg gør! Alt dette hér med Frihed og Fremskridt og elektriske Sporvogne og styrbare Balloner gi'er jeg Døden og Djævelen! Man bli'er saa træt af det. Nej: Portner paa et gammelt Kongeslot før 1789 ... det er Idealet!

Clausen vendte sig om mod Vennen og saa indtrængende paa ham:

— Jeg vilde saa gerne tale rigtigt med Dig, Knagsted, sagde han — om alting ...

— Tal væk!

— Jamen, bedst som vi saa taler, saa skær Du det hele i Stykker ...

— Gør jeg det? Det er ikke rigtigt af mig. Men det er vist ogsaa kun, naar jeg er sulten.

Kun i en otte-ti Dage skulde Deherrer opholde sig i Berlin. Og Knagsted trak derfor sin Ven rundt paa Museer og Samlinger og i Teatre og Varietéer, saa at de begge blev dødtrætte.

— Men Du maa ha' noget med hjem at leve paa, lille Clausen! ... Saa gaar vi her ind! Det er Tøjhuset.

De gik igennem mange store og høje Sale fyldte med Kanoner og Faner og Vaaben af alle Arter og fra alle Tidsaldere.

— Det er ikke noget at se paa! Kom bare med mig!

— Her er dog ellers mange interessante ...

— Javel saa! Men kom bare med mig!

Og de travede og travede. Og Folk vendte sig og saa efter den lille underlige, behaarede Mand, der trak af med den høje, smukke, barnligt-udseende Herre ... En Sancho Pansa med en Don Quixote.

— Her er det, sagde Knagsted — her nede i dette Hjørne.

Og lidt efter stod de foran en stor, mangekantet Glasmontre, hvori der bag Ruderne saas

Hundreder af Ordener og Medaljer i spraglede, mangefarvede Baand. Men øverst oppe i Montren, paa en lille fløjelsbetrukken Forhøjning laa en gammel, trekantet sort Filthat, rustrød af Ælde, forhullet og forrevet og paa enkelte Steder sammensyet med grovt, graasort Sejlgarn.

— Ser Du den? spurgte Tolderen i en næsten højtidelig Tone — Ser Du den Hat der?

— Ja ...

— Jeg kommer aldrig til Berlin, uden at jeg gaar her op og holder Andagt.

— Saa-aa ...? Og hvis er da den Hat? Overlæreren blev smittet af den andens Højtidelighed; han var ganske bleg.

— Det er Napoleon den Stores!

— Napoleon den Stores ...?

— Ja ...

Der blev en Pause paa næsten et Minut. — Man hørte Publikum rundt i Salene tale og le. Og ude Unter den Linden lød Raab og Vogntummel og Larm af brusende Liv.

— Véd Du, hvad jeg altid tænker paa, Clausen, naar jeg staar her?

— Nej ...?

— Jeg tænker paa, at hvis jeg uden at blive nappet kunde stjæle denne Hat og bringe den tilbage til Frankrig, saa gjorde jeg det, selv om jeg skulde blive radbrækket bag efter.

— Og hvad skulde saa det gøre godt for? spurgte Clausen uvilkaarlig.

Tolderen løftede Hovedet med et Ryk:

— Nej, sagde han smilende — nej, naturligvis har Du Ret, gamle Idealist! Hvad i hede Helvede skulde det „gøre godt" for! ... Kom lad os saa gaa!

— Jamen Knagsted ... Knagsted ...!

Men Ekstolderen var allerede langt borte. — —

Da de paa Tilbagevejen kom igennem „Ruhmeshalle", standsede de et Øjeblik op foran det store, herlige Olietryk, der forestiller Kejser Wilhelm den Første som Triumfator i Guldkaret med seks hvide Heste for og omgivet af Generaler og Balletdanserinder.

— Det er virkelig smukt, sagde Knagsted — virkelig smukt! Men da jeg sidst var i Berlin, saa jeg et „Ansichtskart" af Bismarck, der bliver mødtaget i Himmelens Vinterhave af Steen Peder og nogle andre salige ... det var dog alligevel næsten endnu smukkere!

Udenfor piskede Regnen. — Der lød en ustandselig Pladsken og Siven ind fra Gaden; og Lindetræerne derude stod og saa højst melankolske ud med deres dryppende, dyngvaade Blade.

Knagsted sad nede i Hotel du Nords Læsesalon og drak Morgenkaffe. Lokalet var øde, mørkt og tomt; han var den eneste Gæst, der endnu var krøbet ud af Sengen. Og Klokken var endda godt paa Vej til ti.

Han gabede og skudrede sig og mumlede halvt højt:

— At man ikke bliver Delirister til Hobe ...

Døren ud til Forhallen blev rask aabnet, og en ung Mandsperson traadte fløjtende ind. Men straks han opdagede Herren henne ved Kaffebordet, holdt han inde med Musikken og satte sig stille hen ved Vinduet og saa' ud over „Linden". — „Han var høj, slank og velskabt med blond, lokket Haar og et smukt formet, noget solbrændt Ansigt, der lyste af Ungdom og Livsmod" ... som der staar i Romanerne. Og han

syntes at bryde sig Fanden om Regnen; sad ligefrem og smaahoppede paa Stolen af bare Velvære.

Knagsted skulede over sin Kaffekop hen mod ham:

— Hum ... svært saa han ha'de Raad til at rutte med Humøret! Det var sgu længe siden, at en anden En ha'de været saa velbeslaaet! ... Men, hvor ha'de han set det Mælkebrøds-Aasyn før, og de „Lokker" ...?

Den unge Mand, som vist følte, at han blev iagttaget, vendte sig fra Vinduet og saa' hen mod Tolderen. Han syntes at studse; og ganske uvilkaarlig rejste han sig halvt op fra Stolen og bukkede:

— Godmorgen ...

— Godmorgen ... hilste Knagsted noget modvilligt — Saa De er dansk?

— Ja ...

— Jeg synes, jeg skulde kende Dem ...?

— Ja, jeg synes ogsaa ...

Pludselig gled der et Smil over Tolderens Ansigt:

— De er jo Studenten fra Charlottenlund!

Den unge Mand smilede ogsaa og rødmede:

— Ja ... Og De er en af de Herrer, der sad paa Bænken, og ...

— ... og saa' Skandalen, ja! ... Men hvor er Pigebarnet?

Studenten rødmede endnu dybere:

— Hæ ... lo han genert — hun ligger oppe og sover.

— Er I rendt hjemmefra?

Nu lo den unge Mand højt:

— Nej ... næ ... nej! Vi er ude at rejse med hendes Mo'er!

— Gratulerer!

— Tak ... hæ ...

— Naa ja, det har jeg nok for Resten gjort een Gang!

— Ja ... hæ ... Men da ha'de vi ikke sagt det endnu ... (Pludselig lyste der to smaa skinnende Lyksalighedsblus frem i hans Øjne:) — Der er hun!

Døren til Forhallen var igen bleven aabnet, og en ung Dame viste sig paa Tærskelen:

— Hugo, Mo'er venter ...

Ogsaa hun var lys og blond og straalende som en ... som en Søndag i Maj!

— Hugo, Mo'er venter ...

— Ja, nu kommer jeg!

Studenten havde rejst sig og bukkede nu let hen mod Knagsted som til Afsked.

— Aa, maa jeg ikke se hende rigtigt ...? Tolderen blev selv højst forundret over, saa blød og bedende hans Stemme lød.

Den unge Mands Øjne lyste:

— Jo! sagde han og gik hen og tog Hjer-

tenskæren ved Haanden — Hun er ogsaa nok værd at se paa! ... Her er en Herre, som gerne vil hilse paa Dig, Agnes! (Han førte hende nærmere hen til Bordet:) Kender Du ham ikke?

— Nej ... sagde hun forvirret — næ-æ ...

Studenten lo højt.

— Jeg er „Livsens Ondskab"! sagde Knagsted med mørk Stemme.

— Livsens ...?

— Livsens skinbarlige Ondskab, ja!

— Jamen, Hugo, jeg ...

Studenten stod ubarmhjertig og nød hendes Hjælpeløshed. — Men saa fik han alligevel Medlidenhed:

— Skal vi ikke fortælle hende, hvem ...?

— Nej! Næ-e! sagde Knagsted afgjort.

I det samme kom Clausen ind af Døren ... morgenfrisk, ren og munter.

— Og dér er „Livsens Godhed", smukke Frøken! præsenterede Tolderen.

— Ja! sagde Studenten og hilste overrasket — der er virkelig den anden!

Overlæreren stod som Loths Hustru.

— Ja, gaa saa, Børn! nikkede Knagsted — Og Tak, fordi I har vist Jer!

— Jamen skal vi ikke ... skal vi ikke præsentere ...?

— Nej! Gaa saa!

Den unge Mand lo igen saa det klang i Stuen:

— Dette hér er virkelig et morsomt Rejse-eventyr! ... Kom saa, Agnes!

Og de gik. — Og udenfor piskede Regnen.

Overlæreren var bleven staaende midt i Værelset. Han saa', reverenter talt, ligefrem dum ud.

Knagsted sad stadig ved sin Kaffe:

— Det er et kedeligt Vejr i Dag, Clausen; vi kommer vist ikke til Potsdam.

— Nej ... Hvem var de to unge Mennesker?

— Har Du bestilt din Morgenmad?

— Ja-a jeg har ... Hvem var de to?

— Naa, Du lagde ogsaa Mærke til dem ...

— Lagde Mærke til dem ...! Ja, det var jeg da nok nødt til!

— Det var „Livet" og „Lykken", lille Overdrev.

— Kendte Du dem?

— Nej ...

— Du talte da med dem!

— Ja-a! ... Der er din Kaffe.

En Kelner kom ind med en Kaffeopdækning paa en Bakke, som han vilde stille fra sig paa Tolderens Bord.

— Nein! sagde Knagsted bidsk — nicht hier! ...

— Da! sagde han og pegede paa et Bord helt

ovre i det modsatte Hjørne — Ich will nicht Geselschaft haben in dieses bøses Gewitter!

Opvarteren knækkede sammen og skar en frygtelig Grimasse for at bevare sin Kelner-Anstand (det saa' ud, som om han fik Mavekneb) og satte Bakken bort paa det anviste Bord og forsvandt.

Clausen sjokkede hen og satte sig:

— Du har nu Luner, Knagsted!

— Det har jeg sgu!

Saa blev der Tavshed. Man hørte kun Knivenes og Teskeernes Raslen. — Og udenfor piskede Regnen.

— Det er et kedeligt Vejr, Clausen.

— Ja.

— Vi kommer vist ikke til Potsdam i Dag.

— Nej.

— Smager Kaffen godt?

— Ja.

— Er Du arrig?

— Nej.

— Men fornærmet?

— Hum ...

— Jeg skal sige Dig, Clausen, satte Knagsted saa pludselig i — jeg bliver altid i saadan et væmmeligt Humør, naar jeg ser saadan to unge, glade og forelskede Mennesker.

— Det er der da ingen Grund til.

— Jo, der er, lille Clausen, jo der er! ... for et tænkende Menneske da! Nu kan Du jo

sige som saa, at jeg kunde la' være med at tænke; men det er slet ikke saa nemt, naar man er vant til det! ... Og naar jeg ser saadan to ... Perlehøns, der tror, at det ganske Liv bare er Skovbal med kulørte Lamper, saa kan jeg ikke lade være at spekulere over, hvilke smaa søde Nederdrægtigheder Jeres kære Fader Zeus nu har udspekuleret for rigtig at ramme dem i Centrum.

— Hum ... Hvem var de to unge Mennesker?

— Ved Gud i Himmelen, Clausen, om jeg véd det! Men det synes jeg ogsaa kan være ganske ligegyldigt. De er glade og „lykkelige" ... ergo skal de „krebses".

— Naa-aa, det er jo da ikke sikkert ...

— Ligesaa sikkert, som at Du har over et halvt Dusin ufuldkomne Halehvirvler!

— Hum ...

— Vil Du høre min nye Theori, Clausen?

— Har Du nu lavet noget nyt Vrøvl igen ...

— Ja ... Da nu Menneskene skal pines, og det er jo in confesso, saa mener jeg, at det vilde være meget bedre, at de begyndte med at ha' det ondt!

— Hum ...

— Og man burde til den Ende pine og plage sine Børn paa alle Maader ... ja vi to har jo ingen, og det er vel i Grunden det eneste hæderlige ved os! ... Men de, der har Børn, burde

prygle dem og sulte dem og knibe dem og gi' dem kolde Styrtebade med Isklumper i, lige til de blev konfirmerede! Hvor himmelfornøjede vilde Ungerne saa ikke være, naar de slap bort fra Hjemmet! Og hvor lys og yndig vilde Nutiden og Fremtiden saa ikke altid staa for dem, naar de tænkte tilbage paa deres Barndom!

— Hvis nogen hørte Dig tale saadan, Knagsted, saa vilde de tro, at Du var gal.

— Ja, det vilde de; men det tror man jo til at begynde med om alle store Reformatorer! ... Næmen, hør nu videre: Nu derimod kæler og hygger man paa alle mulige Maader om Børnene; man pakker dem i Bomuld og gi'er dem Pandekager og Brystsukker og Sødmælk og Nøddekerner ...

— Jamen, det er jo da netop smukt!

— Det er idiotisk! for Følgen er bare den, at saasnart der, naar de bliver voksne, hænder dem noget ubehageligt, saa bli'er de melankolske og sentimentale og længes efter deres Barndom og puster og stønner og snyder Næse og mener, at den Tid var rigtignok den herligste i hele deres Liv!

— Jamen ...

— Hold Bøtte! ... Medens de derimod, hvis de var opdraget efter min Theori, vilde gnide sig fornøjet i Hænderne og sige: Aha, ja, dette hér kan være galt nok; men vi ha'de det Satantame

tusinde Gange værre, da vi var Børn, med de Rakkerpukler af Forældre vi var begavet med! ... Og saa vilde de ta' fat paa deres Arbejde og fløjte en lystig Vise og være henrykte over, at det værste var overstaaet.

— Du har vist haft en ulykkelig Barndom, Knagsted ...

— Jeg!? ... Fruentimmerraisonnement! Jeg har jo netop haft det saa vidunderlig, kolossalt, himmelblaat dejligt, da jeg var Barn, at det er Skyld i, at jeg nu er det væmmelige, gamle, gnavne, uhelbredelige Hulepindsvin, jeg er! ... Vilde Du gerne vide, hvem de to Amoriner var før?

— Ja ... ja ...

— Det var de to stakkels unge Mennesker, vi saa' falde i Armene paa hinanden i Foraaret ude i Charlottenlund.

— Nej, var det ...! sagde Clausen, og hans Ansigt lystes op af et stort fornøjet Erindringssmil.

— Og hvad tror Du nu, din lille Vorherre har i Baghaanden til dem?

— I Baghaanden ...? gentog Clausen usikkert.

— Ja ... Tror Du, de kan gifte sig straks?

— Næ-e ..., de er jo saa unge endnu ...

— Naa, ja ... ja, saa faar han jo nok med Guds Hjælp den „galante Syge" og smitter hende!

— Isch! Overlæreren rejste sig saa hastigt, at hans Stol væltede. — Du er nu et Svin, Knagsted.

Tolderen saa' roligt hen paa ham:

— Tror Du maaske, at jeg siger den Slags Ting for min Fornøjelses Skyld?

De sad i „Wintergarten"s uhyre Rum ved et Bord oppe paa „Terrassen" og indtog deres Hamburger-Huhn à 5 Mark pr. Høne. —

Salen laa i Halvmørke, Tæppet var oppe, og rundt paa Scenen boltrede sig „Die zwei Polos Exentrics", rev Øren og Næser af hinanden, flaaede hinandens Klæder i Laser og traadte hinanden midt i Ansigterne — alt til Publikums udelte Tilfredshed …

En yngre, velklædt Herre kom hurtig gaaende hen mellem Bordene. Lige ud for det Bord, hvor Knagsted og Clausen sad, standsede han pludselig; og uden at sige et Ord lod han sig falde ned paa en Stol, smed sig med Armene ind over Dugen og skjulte Ansigtet i Hænderne.

I det samme gik Tæppet ned, Salens elektriske Lamper tændtes paa ny, og Bifaldsklappene raslede som et Hagelvejr hen gennem Rummet …

De to Venner skævede om mod den sælsomme unge Mand, der nu sad oprejst med Hovedet støttet i den ene Haand. Han syntes ikke at ænse Larmen og Lyset og Menneskene omkring sig; sad bare og stirrede ud i Luften med nogle

underlige store, glansløse graa Øjne. Undertiden bøjede han Kroppen krampagtigt sammen og bed sig i Underlæben. Det saa ud, som om han gjorde Vold paa sig for at beherske en frembrydende Latter eller Graad.

Clausen rykkede uvilkaarlig nærmere hen til Knagsted:

— Det var da en uhyggelig Bordfælle, vi dér fik! hviskede han.

— Ja-a; men Du kan jo lade være at se paa ham, sagde Tolderen. —

Tæppet gik atter op. Lyset i Salen dæmpedes. Og „die creolische Sängerin Miss Morcasschani" begyndte at slaa sine kraftige Triller.

I samme Øjeblik brast den fremmede ud i en høj, fnisende Latter: Haa, haa, haa-aa! sagde han, men slog saa en Haand haardt ind mod Munden, saa at Resten af Latteren druknede i en halvkvalt, hvislende Fnisen.

— Han maa jo være gal! hviskede Clausen — Skal vi ikke hellere flytte os?

— Nej, sagde Knagsted — han interesserer mig ...

Sangerinden nede paa Scenen skreg op, saa det rungede, slog ud med sine brune, juvélprydede Arme og vrikkede frem og tilbage over Scenegulvet paa sine højhælede Sko ... Saa standsede hun pludselig midt i et Vers, slog det ene Ben højt op over Hovedet og ned igen, og op igen og ned igen i sindssvag Hast og løb ud. —

Publikum jublede. Damen kom ind og slog en Saltomortale. — Publikum skreg. Og hun kom atter ind og slog to Saltomortaler, medens hun samtidig intonerede Juvélarien af Faust.

Og Publikum hvinede af Henrykkelse ...

Den unge Mand havde ikke et Sekund haft sin Opmærksomhed henvendt paa, hvad der foregik paa Scenen. Men han syntes dog at være bleven Herre over sine Anfald. En Kelner bragte ham netop nu et Glas Øl, som han med en hurtig, næsten rovbegærlig Bevægelse greb og satte for Munden. Men midt under Nedsvælgningen tog Latteren paa ny Magten fra ham, og han satte lynsnart Glasset fra sig og borede med et Udtryk af vild Rædsel alle ti Fingre langt ind mellem Tænderne. Og saa bøjede han Hovedet dybt ned mod Brystet, medens hele hans Legeme vred sig af en indvendig, lydløs Latter.

— Nej, Knagsted, jeg kan ikke holde ud at se paa det Menneske!

— Hyss! Nu gaar Tæppet op.

Dennegang laa Scenen ganske i Mørke. „Serpentinetänzerin Miss Lydia Dobranow" skulde give et pragtfuldt Nummer: „In Feuer und Flammen". Det skulde forestille en Nonne, der blev brændt. — Hun kom ind hyllet i en sid Kappe; og kun hvor hun gik frem, var der Lys; det fulgte enhver af hendes Bevægelser. — Saa blev Kappen pludselig ligesom revet af hende af en usynlig Haand inde i Mørket; og hun stod

tilbage som nøgen i et stramtsluttende, kødfarvet Trikot. — Langsomt steg hun op paa Baalet og knælede ned som i Bøn; men den samme usynlige Haand, som før rev Kappen af hendes Skuldre, syntes nu at tvinge hende til atter at rejse sig. — Baalet blev antændt, og Flammerne begyndte at slikke smaa og viltre op om hendes Fødder. Hun hævede bønfaldende Hænderne mod Himlen; men Ilden voksede og voksede: røde og gule Luer slog op om hende. Det var, som hørte man et Skrig, og hun vred og vaandede sig i Dødsangest. — Højere og højere steg Luerne; de slog sammen om hendes Hovede, og man saa hendes hvide Legeme krympe sig bag dem. — Saa strakte hun paa ny begge Armene frem for sig, fægtede med dem i Luften, vaklede, sank i Knæ og rejste sig igen, udstødte derpaa et hvinende Skrig og styrtede forover ned i Ilden! — I samme Nu var Scenen atter mørk, Lyset paa Tilskuerpladsen tændtes, og Orkestret faldt i med et larmende Musikstykke, mens Publikum brølede af Begejstring …

— Haa — haa — haa! Den unge Mand havde presset sine Hænder haardt ind mod Tindingerne, Sveden løb ham ned over Ansigtet, og han var ved at kvæles af Latter. — Men saa, pludselig, drejede hans Øjne sig ligesom rundt i deres Huler, han greb et Par Gange krampagtig frem for sig ud i Luften og sank derpaa

som ramt af et Kølleslag bardaus ned paa Gulvet.

Et Par Kelnere kom løbende til og bar ham bort. Og der opstod nogen Uro mellem Publikum. Dog ikke megen ...

Signalklokken lød, Lyset i Salen dæmpedes, nu kom Slutningsnummeret: „Levende Billeder" — —

Og det Billede, der behagede Publikum mest, var et grinende Skelet, der tog sit Hovede af og slog paa Tromme paa det med en af sine Laarknokler, medens det samtidig dansede en vild Niggerdans og til sidst i en hvirvlende Pirouette raslede aldeles sammen og forsvandt i Jorden ...

Hvorpaa Orkestret intonerede: Heil Dir im Siegeskranz ..., og Publikum oprømt forlod Lokalet.

— Sanssoucipark!

— Jawohl, Herr! ...

Kusken kravlede op paa Bukken og piskede løs paa sin Antikvitet af en Hest, der satte af Sted med et Spring, saa at dens Herre var ved at gaa bagover ned mellem sine Passagerer ...

Der lød en bragende Latter fra de andre Droskekuske paa Pladsen!

— Manden er vist fuld ... hviskede Overlæreren ængstelig.

— Snyde ...! sagde Tolderen.

— —

Potsdam er den yndigste og hyggeligste lille Provinsby at se til med smaa, lave Huse, smalle Gader, toppede Brosten og Græs paa Fortovene.

Men saa har den jo desværre ogsaa Soldater og Kaserner og militære Vajsenhuse og et kongeligt Slot, et „Schauspielhaus", en fem-seks Kirker, utallige „Denkmaler" og Mausoleer og Gravkapeller og Fanden og hans Oldemor og en „Brandenburger Thor" ...

Munden stod ikke lukket paa den bierholdige Kusk, alt som de for frem gennem Gader og Stræder og over Broer, Pladser og Torve. Han snakkede i den Grad, at han glemte Hesten, og naar denne saa af egen Drift svingede om Gadehjørnerne, vippede Manden paa Bukken helt om paa den ene Skinke og stod mange Gange paa Nippet til at styrte hovedkulds ned af Vognen:

— Da liegt das Rathaus! Und da liegt der Palast Barherini! Und da die Kommandantur! Und da die Garnisonkirche mit einem schönen Glockenspiel: „Lobe den Herrn ...", und: „Üb immer Treu' und Redlichkeit ..."

De rullede ud gennem „Brandenburger Thor" og over „Louisenplatz" forbi „Friedenskirche" og holdt omsider foran „Grünen Gitter".

Kusken slog bredt ud med Haanden:

—Hier, meine edlen, hochwohlgeborenen Herrschaften, tritt man in den Park von Sanssouci!

Herrerne steg af; og Knagsted gav den hochwohlbetrunkne Vognstyrer et Tomarksstykke. Hvilket rimeligvis var Foranledningen til, at Fyren satte sin Hat ned mellem sine Fødder og kørte bort med bart Hovede og en Ærbødigheds-Duvning, som det mindst tog ham tredive Sekunder igen at komme i Ligevægt efter.

— —

Saa stod de i den vidunderlige Park med

dens herlige Lindealleer, dens Fontæner, Statuer, Terrasser, Orangerier og pragtfulde Blomsteranlæg.

Knagsted standsede lige inden for Porten:

— Ja, her i denne skønne Have, lille Clausen, sagde han — holder jeg egentlig mest af at vandre alene ...

Overlæreren saa betuttet ud:

— Jamen, kære, det kan Du jo da saa godt ...

Tolderen stak venlig sin Arm ind under hans og trak ham med sig:

— Du lod mig ikke tale ud, sagde han — Jeg vilde ha' fortsat som følger: ... men jeg er meget henrykt over, at jeg har Dig med; thi din yndige Nærværelse og herlige Snakkesalighed befrier mig fra det dybe Tungsind, som altid slaar ned i mig paa slige Ingemannske Steder, som dette! Jeg er jo nemlig, min gode Clausen, trods din og alle andre renlivede Borgerinders Dom, en særdeles overordentlig „poetisk" Hankat. Suset af disse historiske Træer, og Synet af disse vejrbidte Marmorfigurer, disse Springvand, disse Bænke, disse Terrasser, dette Slot ... altsammen fylder det mit saakaldte Hjerte med en bittersød Længsel efter de svundne hellige Tider, da Kongerne var Konger af Guds Naade og gik Morgentur i Scepter og Krone ... da ingen Gade i Verden var bredere end Vimmelskaftet; og da

man var fire Uger om at rejse fra København til Hamburg. — —

Se nu paa Terrasserne dér ... Ser Du ikke den lille, magre, drengespinkle Friedrich der Grosse komme vandrende der ned af med „Uhyret" Voltaire ved sin Side. De er begge sirlig klædte i Knæbenklæder, Spændesko, Allongeparyk og Kniplingsmanchetter. Deres smaa brune Øjne stikker og flammer. De disputerer. Den lille, store Konge stamper i Marmorfliserne, saa Pudderet staar ham som en Sky om Hovedet. Han sparker rasende til en af sine Vindspillere, saa at den hylende trimler ned ad Trinene. Han vil ha' Ret! Vil! Vil! Han tror paa intet uden paa sig selv. Det er ham, der har opbygget Preusen. Han er Grundstenen, hvorpaa det hele Rige hviler. Og han véd det! Naar han løfter sin Drengehaand, bøjer hans hele Hofstat sig mod Jorden. Og over de bøjede Hoveder, lyser hans blege, nervøse Smil haanligt, fuldt af Foragt ... og Medynk. — Han har hørt Voltaires Navn; og han har læst Voltaires Bøger. Og en Dag har han sagt til sig selv: Jeg vil se ham! Maaske er han stærkere end jeg! — Og Voltaire kommer (han er jo kun Digter). — Og de disputerer. Ordene fyger imellem dem. Ingen af dem vil give sig over. — Men Kongen sejrer; han føler med sig selv, at ogsaa her er han den stærkeste. Og hvorfor? Fordi han tror paa intet, intet! uden paa sig selv.

— Digteren derimod, Filosofen, tror paa sine „Idéer", sine „Idealer"; han vil vælte den gamle „Moral" og bygge en ny op, og den skal blive den ene saliggørende! — Kongen lér, saa det gjalder under Træernes Kroner: Moral! og Hans Majestæt løfter Skødefrakken til Side og slaar sig paa sin spidse Bag. — Saa skilles de hadefulde, indædte, forbitrede. Og Voltaire forlader Slottet og sværger paa, at han aldrig vil vende tilbage. — Men Kongen pønsker og pønsker. Han har i et svagt Øjeblik nedværdiget sig til at tænke, at denne „filosofiske Digter" maaske var hans Ligemand. Dette maa hævnes! — Og han finder paa Raad. I en venskabelig Skrivelse kalder han Digteren tilbage ... og naturligvis kommer han, glemmende sine Eder (han er jo Digter). — Da er det, at den lille, store Drenge-Konge har ladet indrette til ham det Værelse, hvor alle en Digters Lyder, Fejl og Laster glor ud fra Vægge, Døre, Loft og Møbler ... Og man hører endnu den Dag i Dag Hans Majestæts Latter flænge Luften! — —

Og nu, lille Clausen, kan Du jo gerne sige, at al denne lange Snak kommer ikke Sagen ved; og naturligvis har Du Ret: hvad der er dødt, er dødt! Men alligevel spør' jeg Dig: hvem gaar nu og spiller Herrer i disse Sale og i denne Have og paa disse Terrasser? Du og jeg og Skræddermester Kümmel fra Berlin og Margarinefabrikantinde Petersen fra Aarhus. Og

vi beglor og befamler og besnuser ... og altsammen for 25 Pfennig! ... Værs'artig, meine edlen, hochwohlgeborenen Herrschaften, nur fünfundzwanzig Pfennig pro persona, und Trinckgeld nach Belieben!

— Gaar Du med her ind? Jeg skal ind at friseres.

— Ja gerne.

— Skal der ikke ogsaa rodes lidt op i dine Lokker?

— Nej; jeg er nylig klippet. Men jeg vil gerne gaa med ind. Det kan jo være morsomt at se, hvordan det gaar til paa en tysk Frisør-salon.

— Ja, Du kan tro, det skal blive morsomt! ... Men Du maa love mig en Ting, Clausén; og det er, at hvad der end sker, og hvad jeg end maatte foretage mig, saa holder Du ren Mund. Ikke med en Mine maa Du forraade den Bevægelse, Du rimeligvis vil komme i!

Overlæreren saa noget reserveret ud:

— Hvad har Du da i Sinde? spurgte han.

— Jeg „har i Sinde", Du kære! sagde Tolderen med et næsten „djævelsk" Smil — bare at lade mig vadske og strigle og salve og parfumere, som ingen er blevet det siden Roms Forfaldstid!

— Det bliver skam interessant!

— Det gør det! ... Du lover altsaa, hverken at give dit Bifald eller dit Mishag til Kende, hvad der end maatte forefalde?

— Ja!

— Godt! ... Kom saa!

Og de gik ind i den Frisørforretning, der ligger ved Unter den Linden omtrent lige over for Kafé Bauer. —

Clausen satte sig straks i et Hjørne af Lokalet og gav sig til at studere Billedblade; medens Knagsted med faste Skridt besteg en Guillotine. Der var fire af disse Helvedesmaskiner; og i de tre af dem laa der allerede hvidklædte Syndere. Ogsaa Knagsted blev iført en Messesærk og overgav sig værgeløst paa Naade og Unaade. Sakse, Kamme, Børster og glohede Krøllejærn dansede i Hænderne paa Mester og Svende. Det var som i et middelalderligt Torturkammer. Bødlerne stod ivrigt bøjede over Ofrene og jog Instrumenterne i dem. Og stundom hørtes en hvislende Lyd; og der lugtede svedent.

Knagsted behandledes af selve Mestermanden, en lille, blond Jøde med Rovnæse og vaad Mund. Han for med Lidenskab rundt i Tolderens kraftige Haar og Skæg. Totterne fløj for Saksen og plettede den hvide Særk som Hermelinshalerne Foret paa en Kroningskaabe. Og han konverserede, saa han svedte. Men Knagsted sagde ikke et Muk. —

Saa blev Klipningen overstaaet, og Friseringen begyndte. Mester hentede frem af Glasskabene langs Væggene uhyre Krukker og Flasker, som han præsenterede Tolderen og spurgte, og han vilde prøve det? Det var aldeles enestaaende!

Knagsted nikkede. Og Mester aabnede for Sagerne og smurte ind og salvede og parfumerede. Lidt efter lidt dryppede Tolderen ligefrem af Olie og stank dertil som en „Halvdame". Men han rørte sig ikke, gjorde ingen Indsigelser, lod sig urokkelig besmøre. Kun skævede han af og til hen mod Clausens Hjørne og saa' da Vennens Øjne store og runde over Bladene. —

Nu var ogsaa Balsameringen til Ende. Knagsted turde ikke se sig i Spejlet:

— Wie viel? spurgte han med bortvendt Blik.

— Ein Mark funfzig ... Om Herren ikke vilde ha' et Par Bartbind? De var aldeles enestaaende, storartet, udmærket fortræffelige!

— Jo.

— Hvor mange? Et halvt Dusin maaske?

— Ja.

— Og her var en Tand- og Neglebørste, aldeles kolossal brillant! Ønskede Herren et Par af dem?

— Ja.

— Og denne Rygfrotterer? Prinsen af Schaumburg Lippe betjente sig af Magen til den!

— Ja, det var bedst ogsaa at faa en Frotterer ... Hvor meget blev det ialt?

— Var der ikke andre Ting, som ...?

— Nej Tak. Hvor meget skal De ha'?

Mester gav sig ivrigt til at tælle sammen. Hans Fingre dirrede af Forretningsglæde: Flaskerne, Krukkerne, Bartbindene, Neglebørsten, Tandbørsten, Rygfrottereren ... Femogfyrretyve Mark og tredive Pfennig!

Knagsted betalte en Mark og halvtreds for Friseringen:

— Om Hr. Frisøren saa vilde sende det andet hen paa Hotellet.

Mester blev lidt bleg:

— Hvilket Navn?

— Baron (Hér tabte Overlæreren Avisen) Baron Kopperhielm, Stockholm. Hotel Kaiserhof.

— Om ... om den naadige Hr. Baron ikke havde et Visitkort?

Knagsted aabnede standsmæssigt sin Tegnebog:

— Nej, han havde intet Kort hos sig, saa' han ... Men ha'de ikke Hr. Frisøren Papir og Blyant?

— Ok, jo, bevares, Masser!

Og da Tolderen havde faaet det ønskede, skrev han med fast og paalidelig Haand:

Baron Arvid Kopperhielm,
Stockholm,
p. t. Hotel Kaiserhof.
Bitte zahlen!
Kopperhielm.

— Værsgod!

Mester genvandt øjeblikkelig sin naturlige Ansigtsfarve og fulgte krum af Højagtelse de to Herrer helt ud paa „Linden":

— Danke sehr, gnädige Hrr. Baron! ... Auf Wiedersehen!

Knagsted lettede venligt paa Hatten og sagde med et hjertevindende Smil:

— Du kan rende og hoppe, kan Du, din Tyverad!

— —

Næppe var de kommet omkring Hjørnet af Friederichsstrasse, saa gik der Hul paa Overlæreren:

— Men, Knagsted, dog, sagde han i den dybeste Forargelse — det var jo ligefrem Bedrageri!

— Det var det! nikkede Tolderen — Men jeg ha'de nu svoret paa at hævne mig paa den Ka'l! Første Gang, jeg var her i Berlin for et Par Aar siden, gik det mig akkurat paa samme Maade inde hos ham. Han fidtede mig ind med alt sit Skidt og Møg. Jeg var jo uskyldig den Gang og troede, at det hørte med til samme Betaling. Men da jeg saa skulde gaa, tvang han

mig til at gi' femten Mark for alle hans Krukker og Flasker. Jeg turde ikke andet, da han holdt et frygteligt Halløj og talte om Politiet. Men nu, nu er man jo blevet klogere!

— Jamen ...

— Nej, aldeles ikke! Det er ogsaa en af Jeres „ethiske" Taabeligheder, at man skal vende det højre Øre til, naar man har faaet En paa det venstre! Sludder! Tror Du, at Napoleon, Bismarck og Wilhelm Beck nogen Sinde har gjort det! ... Og saa hørte han deromme jo desuden til det fornuftige gamle Testamente, der siger Øje for Øje, Tand for Tand ... og Pomade for Pomade! Hævnen er sød, lille Overmand! Og jeg er endogsaa saa raffineret, at jeg vilde gi' fem Mark til en Kirkebøsse, om jeg kunde sidde i et af Mesters Glasskabe og se hans Ansigt, naar Budet kommer tilbage fra Hotel Kaiserhof!

Det var sidste Aften i Berlin. — De to Venner havde været i Teatret og hørt Operaen „Falstaf" og glædet sig over de tyske Han- og Hunsangeres herlige Toner og vidunderlige Plastik.

Derpaa havde de spist til Aften i en Restaurant i Friedrichsstrasse lige over for Banegaarden — en af disse Bier-Restauranter, hvor man ikke bør vove sig ind uden at være iført Fedtlædersstøvler, eller i det mindste uhullede Galosker, hvis man vil undgaa at paadrage sig en Halskathar eller en Lungebetændelse. Hele Gulvet midt op igennem Restauranten, lige fra Indgangsdøren til Buffeten, flyder med Øl. Kelnerne farer i lange Rækker frem og tilbage med seks á otte Seidler hængende paa hver Haand; Skummet flyder over alle Bredder og laver den ganske Passage til et Vadested, hvori ældre sensible Herrer meget godt kan hente sig diverse Pinde til deres ærede Ligkister. Thi det er ikke godt at sidde med vaade Fødder!

I det hele taget: Hvis Dante havde levet nu om Dage og i Tyskland, vilde en af hans Helvedes-

straffe upaatvivlelig være bleven kaldet: „Øl-karret" eller maaske: „Spundshullet". Og han vilde omstændeligen have beskrevet, hvorledes tyske Mænd og Kvinder svømmede nøgne rundt deri og lod sig Øllet strømme ind gennem alle Legemets større og mindre Aabninger og svulmede op og lignede uhyre Skindsække, uden Lemmer og uden Ansigtstræk, drivende blot rundt som store bugnende Svine-Blærer fyldte med Øl. Og lidt efter lidt vilde Blærerne synke ned i Øl-Havet, indtil de, naar de var fulde til Randen, sprang med et Knald og et Sprøjt og tømtes og steg op over Havet igen og begyndte forfra atter at fyldes for igen at tømmes og paa ny at fyldes indtil Evighedens Evighed ...

— —

Da de to Rejsekammerater var kommet hjem paa Hotellet og havde faaet skiftet Sko og Strømper, sad de inde paa Knagsteds Værelse og røg deres Piber (lange Porcelænspiber, som de havde bragt med sig fra det kære gamle Danmark) og nippede til en mild Sodavand med Whisky. Og da de i et Par Timers Tid havde talt op ad Stolper og ned ad Vægge (Munden staar jo sjælden lukket paa danske Mænd; det skal i Følge Statistikken endogsaa være den Nation, der taler mest i Søvne!), rejste Knagsted sig endelig fra Bordet og sagde:

— Naa ja, saa skal vi vel til Sengs, gamle

Overdrev! Og saa snører vi altsaa i Morgen vore Sandaler og drager videre ud i den uendelige Verden!

— Ja ... til Dresden! smilede Overlæreren forventningsfuldt.

— Til Dresden, ja! ... Og hvad er nu dit uforgribelige Indtryk af det hidtil foretagne?

— Jo-o ...

— Ikke m e r e? Du er et utaknemmeligt Asen!

— Nej, nej, Knagsted, forstaa mig ret! Her er jo meget smukt og morsomt og mærkeligt ... Men vil Du nu tro mig: Der er jo Ting, som man saadan hele sit Liv igennem har gaaet og tænkt paa og ønsket at se, fordi man har l æ s t om det og h ø r t om det og forestillet sig det som noget ganske vidunderligt ... som nu for Eksempel her i Berlin „Unter den Linden"! Jeg forsikrer Dig, at lige fra jeg var en lille Dreng og første Gang læste om „Unter den Linden" i min Geografi ... jeg tænkte mig det som noget uhyre, noget overvældende noget, der ganske vilde betage En Aandedrættet ... alene Navnet klinger jo som den sødeste Musik! Og saa kan jeg ikke sige Dig, hvor ligefrem p i n l i g t et Indtryk, det gjorde paa mig, den Aften vi kom kørende fra Jærnbanen, og Du pludselig sa'e: Her er „Unter den Linden"! Det var, som nogen havde givet mig et Slag ... Først troede jeg, at Du vilde drive Spøg med mig, og smilte bare triumferende

ved mig selv og tænkte: Nej, han skal ikke narre mig, jeg véd bedre Besked! ... Men da det saa gik op for mig, at Du havde Ret, og at det virkelig var „Unter den Linden", saa forsikrer jeg Dig, Knagsted, at jeg kunde gerne ha' grædt, saa flov og skuffet blev jeg ved at se disse stakkels forkrøblede Træer! Jeg ha'de jo tænkt mig Træerne saa vældige og store og skyggefulde, at det vilde være et helt Eventyr engang at faa Lov at vandre under dem! Træer med Kroner som Skove og Stammer som de tykkeste Master ... og saa stod her kun disse! Det var væmmeligt, væmmeligt! Jeg har jo nu ganske vist senere set mange skønne og herlige Sager hernede, det har jeg, og det er jeg jo ogsaa taknemmelig for ... men denne første Skuffelse med „Unter den Linden" kan jeg alligevel ikke forvinde.

Knagsted havde under denne lange Svada atter sat sig. Han sagde ikke noget. Men han dampede og dampede paa sin Pibe, alt medens han smilede overbærende som en forstandig Fader. Han lignede en lille Gud, der lytter til et sølle Menneskes barnagtige Klagemaal.

Clausen saa' hen paa ham med et Blik, der tryglede om et godt og dulmende Svar:

— Og tror Du nu ogsaa, Knagsted, begyndte han famlende — tror Du nu ogsaa, at det vil blive en Skuffelse for mig at komme til Dresden og se Raphaels Madonna?

— Ubetinget! sagde Guden — Men Du kan

jo *la' være* med at gaa ind og se paa hende! ... Vi kan blive her i Morgen over; saa gi'er jeg den Middag hos Hiller, som jeg lovede Dig Side 16.

Overlæreren sad lidt og grundede:

— Nej, sagde han saa og nikkede fortrøstningsfuldt hen for sig — nej, jeg vil dog prøve een Gang til!

IV

Det var Søndag; og de kom kørende pr. Droske til Anhalterbahnhof, løste Billetter, fik Kufferterne indskrevet og fandt en tom Kupé.

Men i sidste Øjeblik blev den entret af en Tredjemand. — Det var en tyk, glad Dreng paa mellem tredive og fyrretyve Aar med lyst Haar og Skæg og smaa, livlige blaa Øjne.

Clausen og Tolderen sad lige over for hinanden ved det ene Vindue (den sidste indædt over Rejseselskabet). Og den fremmede havde gjort sig det komfortabelt ved det andet med sine Pakkenelliker og Haandbagage. — Da han havde faaet skudret Fedtet til Rette i Hynderne, gav han sig til at skæve nysgerrigt hen mod de to Venner. Han havde aabenbart stor Lyst til at indlede en Passiar; men turde ikke begynde, da han ikke vidste, til hvad Nationalitet de hørte. Rimeligvis var han ikke videre sprogkyndig.

Men saa var det, at Clausen pludselig spurgte:

— Hvad Tid er vi i Dresden, Knagsted?

Og øjeblikkelig lystes den fede Drengs Ansigt op i et hjerteligt Smil:

— Deherrer er danske? sagde han, endnu førend Tolderen havde kunnet svare, og lettede fidelt paa Filthatten (en Filthat, der var altfor lille til hans kødfulde Hovede, og som gav ham et eget forsorent Præg lidt paa skraa som den sad. — Dertil var han maskinklippet, saa at hans lyserøde Hovedbund skinnede frem gennem Haaret. Og desuden havde han i Nakken tre mørkerøde, stærkt solskoldede Huddæller). — Deherrer er danske, hører jeg?

Knagsted saa' ham an; men blødgjordes ved hans glade, skikkelige Ansigt:

— Ja, sagde han — vi har den Ære.

Og Clausen nikkede venligt og sagde:

— Ja, vi er danske.

— Skal vi saa ikke li'saagodt præsentere os for hverandre straks? spurgte den fremmede — Mit Navn er Jægermester Krüger fra Lolland ... Elisabethsminde ved Na'sko', hvis Deherrer skulde tilfældigvis en Gang komme dér om a'.

De to Venner takkede og opgav ligeledes deres Titler og Navne; dog uden Indbydelser.

— Naa, De er fra København, Hr. Knagsted. Det er en dejlig By!

— En udmærket By, ja.

— Ja, der er sgu Slag i Frikadellen, naar man er med paa 'en! De Københavnere forstaar sgu at leve; det er ikke som os andre, der sidder og æder Roer hele Aaret rundt!

— Næi, det er et fornøjeligt Folkefærd ...

— Ja, og flotte Pi'er er der!

— Storartede Pi'er! nikkede Knagsted kyndigt; han blev mere og mere indtaget i Rejsefællen.

— Saa kender De vel min Svoger derindefra?

— Deres Svoger …?

— Ja, ham, Rasmus Vridsløse, Digteren.

Det gav ligefrem et Rædselsskvulp i Overlæreren: Hvad vilde dette her ende med!

Men Tolderen spurgte ganske rolig:

— Saa det er Deres Svoger? Jo, han er jo godt kendt.

— Ja, jeg er gift med hans Søster. Det er sgu en dygtig Digter!

— Udmærket, ja.

— Jamen det er no'en underlige Fruentimmer, han omringer sig med! Jeg si'er sgu Tak for den Surdejg!

— Smag og Behag …

— Saadan Digtere, hva'? de kan vist faa en Helvedes Hovn Pi'er, bare de pejer?

— Det skal de kunne, ja.

— Jo, jeg var der engang til Selskab … de sad sgu tykt i alle Stuerne! Men jeg si'er sgu Tak for mig for at røre ved den Kategori! De lignede smaa Mandfolk! … Tillader De, jeg ry'er? … Vil Deherrer ha' én med? De er danske! Man snyder jo, saa godt man kan, hæ!

— Ja, naturligvis! … Tak!

— Mange Tak!

Alle tre Herrer tændte. Cigaren var upaaklagelig.

— Deherrer har vel hørt, at nu er han gaaet over til Frelserhæren?

— Hvem ...? sagde begge Vennerne paa een Gang.

— Vridsløse, sgu!

— Ora-pro-nobis-gloria-in-exelcis-perpetuum-mobile! sagde Knagsted og slog Kors for sig.

— Ja, det maa De sgu nok sige! nikkede Jægermesteren — Naturligvis er Familien paa en Maade glad over det, for vi er allesammen religiøse; men hvorfor Fanden kunde han ikke gaa over til noget noblere: Indre Mission eller Grundtvigianerne! Det andet er saa tarveligt!

— Ja, eller til Katolicismen ...

— Næi, nej ...! den er der jo saa mange, der er gaaet over til. Næi, det er sgu meget rigtig af ham, at han har fundet paa noget nyt!

— Aa ja, det har De for Resten ogsaa Ret i!

— Hvornaar har den Omvendelse fundet Sted? spurgte Clausen.

— For en fjorten Dages Tid siden. Det er da mærkeligt, at De ikke har hørt noget om det! Smaabladene ha'de sgu da ellers travlt nok med den Historie.

— Jamen, dem ser man jo ikke her ...

— Og nu skriver han i „Krigsraabet"?

— Ja-a! Og rigtig kønt, forsikrer jeg Dem.

— Det har han jo altid gjort.

— Aa ja; men lidt gavflabet engang imellem.

— Det ligger jo til Dhrr. Digtere, Hr. Jægermester.

— Hæ, hæ, ja! det gør 'et vel! ... Har Deherrer været længe i Berlin?

— Fjorten Dage vel ... Knagsted pegede pludselig med Tommelfingeren over mod Clausen — Jeg skal sige Dem, sagde han troværdigt smilende — jeg kunde jo ikke faa ham dér af Sted ... Der var en sød lille Pige, som ...

Clausen blev højrød helt op under Haaret:

— Men Knagsted dog ...!

Jægermesteren lo, saa Vinduerne raslede:

— Ja, ha, ha! sagde han — i Udlandet har man jo større Spillerum for Finnerne, naar man da ellers lever i en Provinsby eller ude paa Landet!

Han flyttede sig hen ved Siden af Clausen og klappede ham godmodigt paa Knæet:

— Jeg skal sgu nok tie stille, Hr. Overlærer, nikkede han — Jeg kender Rummelen!

— Jamen ... begyndte Clausen. Men Jægermesteren brød sig ikke om at høre paa ham og fortsatte:

— Jeg maatte sgu sæl love min Kone at fare durch igennem Berlin og lige til Karlsbad ... (Det er mine Nyrer). Hun har jo nemlig et lille godt Øje til mig, naar jeg saadan slaar 'en paa min egen Boldgade! ... Men jeg lurede hende naturligvis, nikkede han inderlig fornøjet — jeg

kunde sgu ikke bringe det over mit Hjerte og stikke lige igennem ... Og naar Madammen nu ikke faar det at vide ...!

— Næi ... Men kan hun ikke regne det ud paa Deres Breve?

Jægermesteren smilede forfærdelig underfundig:

— Hæ, hæ ... jeg skrev jo Karlsbad over dem. Og hun lægger Fa'en ikke Mærke til Frimærkerne!

— Ja-a-a ...? sagde Knagsted skeptisk.

— Ja, og sæt om hun gjorde! nikkede Jægermesteren — saa har jeg jo no'en ekstraordinæriusse Presenter med hjem til hende og stoppe Munden paa hende med! ... Er Deherrer gift?

— Næi ...

— Ja, for ellers vil jeg bare si'e, at saadan Tøj til en Silkekjole ... rigtig tyk Silke, der saadan ligefrem kan staa! det er ma'esløst og ha' at stoppe i Talerøret paa dem! — — At De nu véd det, til Ulykken sker, hæ, hæ! ... Hvor skal Deherrer ellers hen, mig Forlov?

— Vi skal ogsaa til Karlsbad.

— Lige durch i Dag?

— Nej, vi bli'er et Par Dage i Dresden.

— Det var sgu da kedeligt saa, at jeg har løst gennemgaaende Billet! ... Naa, der er jo ikke meget ved Dresden!

— Der er da Malerisamlingen! sagde Overlæreren lidt stødt.

— Det er der, Gu'bevares, det er der! Men den saa jeg allerede første Gang, vi var i Karlsbad i 98! Og véd De hva': mere end een Gang, hva'? saa man kan si'e, at man har været der ...?

Knagsted nikkede med et lille ondskabsfuldt Halvblik over mod Clausen:

— Ja, det er saamæn tilstrækkeligt!

— Ok Gu' ja, vi løb dem sgu allesammen igennem paa en lille halv Time! ... Der er ikke meget ved dem. De har bare faaet saadan et Ry paa sig, fordi de er gamle ... Men Madammen var jo med den Gang ... Har Deherrer været i Karlsbad før?

— Nej, vi har skam ikke.

— Saa kan De Fandengaleme glæde Dem da! Der er lige til at ta' Præmie for Kedsomhed! Puh, ha! op Klokken fem og i Kasmarokken Klokken ni; og ingen Mad og ingen Sprut! ... Men det hjælper! — — Hva' fejler Deherrer, mig Forlov? Mit er Nyrerne; og saa har jeg jo et Par Pund skært Kød formeget.

Knagsted nikkede over mod Clausen:

— Han dér fejler ingenting, sagde han — og jeg lider af kronisk Selvbeherskelse.

— Ha-a ha, ha! hylede Jægermesteren op (havde der været Børn til Stede, vilde de upaatvivlelig have faaet vaade Bukser af Skræk), og saa' med et næsten forelsket Blik hen paa

Tolderen. — Og Humøret er osse første Klasse!

— Humøret er storartet! sagde Knagsted — Jeg kan næsten ikke falde i Søvn om Aftenen for Grin!

Jægermesteren stak sin store Næve ud mod ham:

— De er af mine Folk! sagde han — Maa jeg trykke Deres Haand! Hva' Fanden skal man gaa rundt og hænge med Næbet for? Det nytter jo ikke no'et!

— Ikke Spor!

Man var nu naaet over Grænsen og kørte ned gennem Kongeriget Sachsen.

Paa begge Sider af Banelinien hævede sig ude i Horisonten smaa kuplede Bjærge bevoksede med Skove. Og i Dalene mellem Højderne tittede hvide Huse frem; og hist og her ragede en sværtet Fabrikskorsten som en mægtig Stiver op under Himlen. — Vejret var stadig smukt med Sol og Varme; og begge Kupévinduer stod aabne.

— Hvad er det dér? spurgte Clausen og pegede ud mod en høj Lerbanke, op ad hvis Sydskraaning der stod lange Rækker af løvomsnoede Stænger — Er det mon Humle?

— Nej, det er Vin! sagde Jægermesteren stolt over sin Viden — Nu kører vi jo i et Vinland.

— Er det Vin! sagde Overlæreren med et saligt Smil — Det er saamæn første Gang, jeg ser en Vinmark! Har Du set dem, Knagsted, se!

— Ork, kære Ven, dem har jeg set Masser af i Frankrig og Italien!

— Naa, det er sandt; ja, det har Du vel ... sagde Clausen noget slukøret. Men selv vedblev han at sidde og stirre interesseret ud paa Landskabet, hvor Bjærgene blev højere og højere, og hvor Husene paa deres Skraaninger stundom kun lignede smaa hvidmalede Stærekasser.

Tolderen og Jægermesteren var i dyb Samtale:

— Længes De ikke, Hr. Krüger, sommetider efter at bo ethvert som helst andet Sted end hjemme paa det flade, fidtede Lolland?

— Længes! sagde Jægermesteren og saa hen paa Knagsted med et Blik, hvori der tydelig læstes: Den Slags Fruentimmerspørgsmaal ha'de jeg sgu ikke ventet af Dem — Længes? nej Gu' „længes" jeg ikke! Man skal ikke bo andre Steder, end dér hvor man er født!

— Næi, det kan der jo være no'et i ... men Lolland ...?

Hr. Krügers Ansigt blev en Kende rødere:

— Lolland, Lolland ...! gentog han næsten vrængende — Jeg véd ikke, hvorfor Folk altid har saa travlt med Lolland! Det er dog Danmarks Spisekammer; og Mad skal vi sgu ha'.

— Ja ... ja naturligvis! Men det er da saadan et Fandens grimt „Spisekammer".

— Saa-aa? Har De været der?

— Ja.

— Naa! Og synes De saa maaske, at der er „smukkere" i Jylland, hvor Kornet staar og

skriger Gevalt paa Marken, og Aksene maa ha' Næseklemmer paa, hvis de vil se hverandre?

— Næi ... saadan hvad Frugtbarhed angaar ..

Jægermesteren blev ivrig (og det var jo d e t, Tolderen vilde have):

— Man ka' 'tte leve a' de bare Bakker og Dale, naar der ikke er no'et paa dem! ... Og saa er 'et jo osse no'et rent S l u d d e r, dette med, at Lolland er saa grimt. Gu' er 'et ikke nej grimt! De skulde prøve at køre fra Høstgilde saadan en Oktobernat, naar Maanen skinner ned mellem Pilene ... Man ønsker Minsalighed sommetider, at Vejen var dobbelt saa lang! Og saa om S o m m e r e n, Far min, om S o m m e r e n! Man kører jo som i en H a v e, S k y g g e er der hele Tiden; mens man Guhjælpeme ovre i Jylland er ved at løbe hen i det bare Margarine, bare man skal bare en lille Fjerdingvej bort! Jeg har lært Landvæsen et Aarstid derovre: det er et rent H e l v e d e baade for Heste og Mennesker.

Nu var Knagsted ked af d e n Tønde, hvorfor han spurgte:

— Men hvor kan det nu være, Hr. Krüger, at De netop er bleven Landmand? Det skal dog ellers være en skidt Bestilling nu om Dage.

— Saa-aa, bedste Herre, skal 'et det, hum? Men naar jeg nu si'er Dem li'e aus, at det er det eneste, der er værd at være!

— Saa det mener De ...?

— Ja, det mener jeg sgu! Det er den eneste

Stilling, hvor man saadan fuldt ud er sin egen Herre. Man sidder jo ligefrem som en hel lille Konge paa sin Gaard.

— Naa-aa, da har jeg da rigtignok hørt mange Landmænd klage gudsjammerligt, blandt andet over Tyendeforholdene.

— Ja, de er rent forbandede! nikkede Jægermesteren — Men det er de jo i hva' Stilling, man saa kommer i. ... Men saa er der det ved at sidde paa en Gaard, at saa kan man skælde ud i fri Luft. Det er i det hele taget det eneste Sted, man rigtig kan skælde ud! Der er ikke Rum nok i Stuer. Jeg trækker gerne Snøblerne med mig ud paa en Eng, jeg har Nord uden for Gaarden; og saa skælder jeg dem da Hæder og Ære fra, saa Kragerne ramler ned fra Træerne inde i Haven! Men det hjælper, forsikrer jeg Dem; det ender altid med, at de be'r om godt Vejr. ... Og saa bli'er man osse sæl lettet ... og saa Satans dejlig sulten bagefter!

Knagsted smilede huldsaligt:

— Det maa være storartet! sagde han drømmende — Jeg kunde vel ikke faa Lov til at komme over paa den Eng engang imellem og blive „lettet"? Det vilde vist hjælpe betydeligt paa denne her kroniske ...

— Jo, hæ, hæ! kom De kun! ... Og saa er der saadan et ma'esløst Ekko ind mod Lademuren. Det er Gu'hjælpeme li'som der stod et

ha'lthundrede Jægermestre og brølede derinde, naar jeg ta'er fat. Og vi la'er ikke Tampene komme til Orde et eneste Sekund. Vi brøler dem over. Det er det eneste, de har Respekt for. Og de lusker min Salighed væk til sidst med Halen mellem Benene li'som Støverhunde i Regnvejr. ... Man er da vel Herre paa sin egen Gaard!

— Véd De, hvad De skulde, Hr. Jægermester: De skulde rejse rundt i Danmark og oprette Disciplinen. Det trænges saa saare!

— Hæ, ja! de vil sgu osse saa gerne leje mig rundt i Sognet paa Gaardene. Men jeg si'er: skæld ud sæl, si'er jeg, ellers nytter det ikke. I maa sgu gerne laane min Eng og øve Jer paa!

— Jeg tror nu, De har Uret, Hr. Jægermester, sagde Clausen pludselig og vendte sig bort fra Vinduet om mod ham — det er vist næppe den rette Maade at opdrage Folket paa.

— „Opdrage" ...? Folket skal sgu ikke „opdrages" til andet end til at lystre! Jeg er den bedste Husbond mod de af mine Folk, der er no'et ved; men lystre skal de sgu!

— Ja, naturligvis! nikkede Knagsted — Men min Ven Clausen er saa gammeldags.

— Gammeldags ...!

— Ja netop: gammeldags, kære Ven! Den Parole med at „opdrage" var god nok Latin i Halvfjerdserne i forrige Aarhundrede; men nu er

de mere fremskredne Aander, som for Eksempel Jægermesteren og jeg, langt, langt forbi den! Næ: Hundehul og Træhest, det er det, vi savner!

— Naa-aa, næ-i ... sagde Jægermesteren lidt usikker — nu gaar De vist lidt for vidt, Hr. Partikulier ... Men Klø ...

— Klø er ogsaa godt! nikkede Tolderen — En solid Egekæp ...!

— Det mener Du jo ikke, Knagsted! Hvorfor vil Du saa sidde og sige saadan noget.

— Gu' mener han det! sagde Jægermesteren.

— Ja, Gu' mener jeg det! sagde Knagsted — Og jeg har uddannet mig efter de bedste Mønstre. Man skal bære sig ad ligesom „Magterne" bar sig ad over for Kina: „Vil I lystre, I Ka'le!" — „Nej, Konfutse, om vi vil!" — „Godt, saa skal vi sgu i Jesu Navn lære Jer det!"

Man rullede frem gennem Elbdalen. Vinmarkerne blev større og talrigere; og Bjærgene højere og mere sammenhængende ...

Hist og her stak store, rødbrune Stene frem af Bankernes gule Lerbund, nøgne og kullede af Vejr og Væde. De stod der som skumle, tusindaarige Kæmper, indædte og forbitrede, og skulede ud over den brede Dal, hvor Toget ilede af Sted klaprende med sine travle Hjul, og hvor Huse og Villaer og rygende Fabrikker laa og smilede i Solskinnet og brød sig Fanden om, hvad der var foregaaet i Tidernes Morgen, da de gamle Stenkæmper under Torden og Lynild, med Brask og med Bram fremstod af den unge Fru Terras glødende Bug ...

— —

— Hva' for et Hotel vil Deherrer ta' ind paa?

— „Bellevue", har vi tænkt.

— Det er osse u'mærket. Og saa ligger det saa rart li'e i Centrum med alle Sporvognene ... De staar vel ikke af før ved Alter Bahnhof?

— Nej.

— Det er ellers en skidt Dag at komme til Dresden paa, en Søndag; saa er der endnu ke'e-ligere.

— Naa-aa, det gaar nok ...

— Disse Brühlske Terrasser, der er saa berømte, spurgte Overlæreren — hvordan er de?

— Aa, dem er der sgu ikke meget ved! Ja, der er jo no'en gode Trapper derop til med brede Trin og magelige ...

— Der skal være saadan en køn Udsigt deroppefra ...?

— Udsigt! Næi! Man ser bare ud over Elben, no'et væmmeligt, beskidt gult Vand ... og saa ovre paa den anden Side ligger Neue Stadt. Næi, dér er sgu ikke no'et at kigge efter.

Clausen sukkede dybt og saa' ganske haabløs ulykkelig ud ved denne Stedbeskrivelse. — Knagsted smilede stille. — Men Jægermesteren, der blev Overlærerens sorte Fortvivlelse vár og anede Grunden, bøjede sig frem imod ham og klappede ham godhjertet paa Knæet:

— Bryd Dem bare ikke om, hva' jeg sidder og præker, Hr. Overlærer, sagde han, og hans fede Drenge-Ansigt med de smaa, gode Øjne lyste af den rareste Elskværdighed — Hva' Fanden forstaar Bønder sig paa Agurkesalat! Det kan jo gerne være, at De finder det hele storartet. Hver sin Sjakøng, som han si'er, Dyrlæge Fredriksen i Na'sko'. Jeg forstaar mig sgunde

paa andre Udsigter end Roemarker! Det er osse S a t a n s, at man ikke kan holde sin Mening hos sig sæl. ... Men Di s p u r g t e jo!

— Ja, ja, ja ... smilede Clausen genert-taknemmelig og klappede igen — De har naturligvis Ret til at sige Deres Mening, Hr. Jægermester ... Men jeg indrømmer, at jeg blev noget skuffet — en lille Smule ...

— —

Toget for af Sted osv. Man nærmede sig Dresden. — Der viste sig smaa hyggelige Veje med Spadserestier og Træplantninger, Huse med Haver omkring, og Villaer med Springvande og klippede Hække. Fabrik laa ved Fabrik. Og hist og her stod en Stump paabegyndt Gade, hvis høje, femetages Kaserner med deres skinnende Tage og nymalede Vinduer og Døre saa' ud, som om de var skudt op paa een eneste Nat. —

— Nu er vi der straks! sagde Jægermesteren og løftede sin vældige Næve (den lignede en Kæmpe-Kotelet) og pegede ud mod en Samling Kupler og Taarne ude i Horisonten — Det er sgu for Resten kedeligt, saa skal jeg rumle videre alene!

— Naa-aa, vi ses jo igen om et Par Dage! Elsker De os s a a højt?

— Ja, d e t gør jeg o s s e, hæ-hæ! Men det var nu alligevel ikke det, jeg mente; det var

mere Køreturen ... Ka' Di ikke li'saagodt rutche durch med det samme?

— Næ-æ, det kan vi ikke saa godt, nej; nu har vi engang bestemt at gøre et Ophold her ...

— Hum ... Maa jeg anbefale Diherrer Hotel „National" i Karlsbad. Dér bor jeg sæl, og dér bor næsten alle danske.

— Tak, nikkede Knagsted venligt. (Men ved sig selv tilføjede han: Saa ta'er vi altsaa ikke dér ind!)

Clausen sad og kiggede ud af Vinduet. Han var i en spændt og løftet Stemning ved alt det nye, han saa'; følte vel omtrent det samme som en Student fra Horsens, der for første Gang skulde se København og derfor skælver under Forventningens Naadegave.

— Saa! sagde Jægermesteren.

Lokomotivet fløjtede; og Toget rullede ind foran Perronen.

— Dette er altsaa Neuer Bahnhof?

— Det er Neuer Bahnhof, ja. Men Di gør nemmere i at køre med til Alter.

— Ja, det vil vi ogsaa. — Her er ikke ret mange Mennesker at se.

— Næi; det er jo osse kun en lille snottet By ved Siden af Berlin. ... Men i samme Øjeblik den rare Jægermester havde sagt disse onde Ord, fortrød han dem; og idet han kastede et forskræmt Blik hen mod Overlæreren, tilføjede han

ivrig — Men for Resten er det jo ellers en køn By nok, Dresden, rigtig køn! Jeg forstaar mig jo ikke videre paa 'et.

Saa kørte de igen.

— Er det Elben? spurgte Clausen; de kørte over en gungrende Bro. Og paa Vandet til begge Sider blev Baade og Pramme trukket af Sted af lange prustende Dampere.

Jægermesteren var stadig ivrig for ikke at skaare sin kære Kupékammerats Glæde:

— Ja, det er Elben, nikkede han og lod, som det interesserede ham — Ka' Di se derovre? Det er no'en flotte Broer, di har her. Der er én nede ved Brühls Terrasse, den er ligefrem storartet, Augustus Brücke hedder den. Di si'er, at den er sy-otte hundrede Aar gammel ... li'efrem storartet. Bygge ku' di sgu i gamle Dage!

— Næe, sikken en smuk gammel Kirke!

— Ja, den er sgu god! Den ligger paa „Theater Platz". Di har den lige over for „Bellevue".

— Er der ikke ogsaa et kongeligt Slot?

— Jo-o, men det er der sgu ikke meget ... Ja, det vil sige naturligvis! det er jo meget pænt, naturligvis; men det ligger no'et indeklemt ... Gu'bevares, et Slot er jo altid smukt. Jeg vilde sgu gerne ha' det til Hovedbygning, hæ-hæ!

Knagsted sad i stille Nyden.

— Malerisamlingen ... hvor er den?

— Ja, den har Di jo osse li'e ved Hotellet. Det er kønt ... Slottet mener jeg, „Zwinger", som det hedder; det er saadan no'et i Retning af Amalienborg ... men kønnere! Og Malerierne er sgu osse rigtig kønne; det ved Gu' di er! Jeg var saa sulten, da jeg var der, og det er skidt. Jeg vil raade Diherrer til at spise, inden Di gaar derop; det er jo no'et trættende.

— Ja, vi ta'er os hver et Par Bøf med Spejlæg! nikkede Knagsted.

— Ja, det er sgu rigtig, hæ! ... Saa, nu er vi der.

Toget buldrede ind paa Alter Bahnhof; og Clausen og Knagsted steg af.

— Naa: Farvel Hr. Jægermester! Og Tak for behageligt Rejseselskab!

— Farvel, Farvel, Diherrer! Og sæl Tak! ... Det er Satans kedeligt, at jeg nu bli'er alene!

— Naa-aa, det varer jo ikke mere end et Par Timer. Tror De ikke, De kan sove?

— Sove!? jo det ka' Di sgu bande paa!

— Jamen saa sov.

— Ja, det ka' Di sgu ta' Gift paa, jeg vil, hæ-hæ! ... Hov, halløj! Skal jeg ikke bestille Værelser til Dem paa „National"?

— Næ Tak, næ Tak, for Gud i Himlens Skyld! raabte Knagsted ubehersket.

— Naa, ja-ja! Godt Ord igen! ... Farvel, Farvel! Det er Satan piskeme kedeligt, at jeg nu bli'er alene!

Knagsted og Clausen kom ud fra Hotel „Bellevue" og skraaede over Theaterplatz ned mod „Zwinger".

— Her er smukt! sagde Tolderen.

— Ja-a! nikkede Clausen, og hans Øjne blev store af Glæde — her er dejligt!

Solen hang dybt i Vest purpurrød, luende. Hele Østsiden af Pladsen laa som i en rødlig Taage. Der stod Ild af Teatrets Søjler og Ruder, og Spirene paa det kongelige Slot flammede brandrødt op, medens de mørke Sandstensfigurer langs Sofiekirkens Front i al denne Gløden saa' ud som sorte, kutteklædte Munke, der brændes paa Baal.

— Javel er her „dejligt"! nikkede Knagsted — Men jeg vilde gi' to Kroner og halvtreds til, at her ikke var elektriske Sporvogne! — —

De gik ind gennem „Zwinger"s kuplede Porthvælving. I Slotsgaardens buksbomhegnede Rabatter blomstrede Tusinder af Roser; der var fredfuldt og søndagsstille derinde; man hørte kun fjernt og dæmpet Byens dumpe Uro.

— Aah, Knagsted, Knagsted! sagde Over-

læreren og foldede henrevet og begejstret sine gamle Hænder — saaledes burde Livet altid være!

— Jamen det *er* 'e t bare ikke! sagde Tolderen.

— Nej .. det er det ikke ... ikke *altid* i det mindste ...

— *Aldrig!* sagde Tolderen.

— Jo, *nu*, i *dette* Øjeblik ... aah hva'?

Knagsted smilede godmodigt:

— Lad *gaa!* sagde han — siden det kan more Dig! ... Men i Morgen er der atter en Dag, lille Overdrivelse; og det *husker* man, naar ... Naa-men lad os nu se at komme videre!

— —

De stod ved Opgangen til de „Brühlske Terrasser".

Solen var gaaet ned, og den gulgrønne Himmel spejlede sig i Elbflodens lerede Vand. — Sporvognene ringlede uophørligt frem over den ældgamle Augustus Brücke, hvis tændte Gaslygter næsten lyste *hvidt* i den sommerklare Aften. — Ovre fra Neustadt bares frem gennem Luften dybe, rungende Kirkeklokkers Lyd. — Og langt borte i Horisonten, hinsides Tage og Taarne, saa' man de bølgede Konturer af fjerne Bjærge ...

Knagsted skudrede sig. Han begyndte at føle sig ilde til Mode ved al denne Fred og Skønhed ... al denne „Morfin", som han kaldte det:

— Saa gaar vi vel op! sagde han.

Overlæreren for sammen:

— Hva' ... hva' si'er Du?

— Jeg si'er, at vi skal vel ogsaa op paa Terrassen?

— Ja ... ja naturligvis ... Undskyld!

— Aa jeg be'er!

Clausen slog bredt ud med begge Arme; og hans Stemme skælvede af Begejstring, da han fortsatte:

— Jeg troede ikke, at der noget Steds kunde være saa skønt, Knagsted! Er her ikke skønt, synes Du? Vidunderlig skønt?

Men nu kunde Knagsted ikke dy sig længere; han rejste sig med et Sæt op paa Tæerne, greb Overlæreren i Frakkeopslaget og rakte sin Tunge ind i Ansigtet paa ham:

— Sjæ-ælfu-ldt! sagde han med en Lyd, som om han slubrede en eller anden flydende Livret i sig.

— Nejmen Knagsted dog ...!

— Ja, hvad skal I altid fjolle saadan op for! „U-uh, hvor det er yndigt!" „Æ-æh, hvor det er dejligt!" „Bæ-æh, hvor det er henrivende!" ... I gør jo os andre led og ked af det hele! Bare I var døvstumme! Men saa vrælede I vel løs med Fingrene! ... Og saa staar I samtidig og ser saa idiotisk-betaget, blegrødt-hengivent ud — — ligesom en Tallerken sød Suppe i Maaneskin!

Clausen lagde smilende en skikkelig Haand paa Tolderens Skulder:

— Saa, saa, saa, kære Ven …

Men Knagsted vred sig brat fra ham og gik op paa Terrassen.

— —

Dér oppe fandt de en ledig Bænk og tog tavse Plads ved hinandens Side:

Nede ved Terrassens Fod gled Floden lydløst forbi. Kun henne omkring Bropillerne bruste og sydede Vandet. — Ovre i Neustadt blev Lygterne netop tændt; Blussene sprang frem ét for ét og borede deres glade Øjne ud gennem Skumringen som smaa nyfigne Sancthansorme. Alt var roligt og søndagstyst! Kun af og til hamrede en Damper sig op mod Strømmen. Og det lavede jo et ugudeligt Postyr!

Zwinger. —

— Ja, det kan Du jo da se: „Montags 10—2 Uhr 1,50 Mk."! ... Men i Morgen kan vi gaa frit ind. Skal vi saa ikke hellere vente til i Morgen?

— Næ-i, det synes jeg ikke ...

— Er Du saa forhippet?

— Ja-a ...

— Godt, lad os saa gaa ind da! Men Du maa selv betale.

— Ja, naturligvis!

Og de gik op i Forhallen, deponerede deres Stokke og blødte hver halvanden Mark.

— Skal vi ikke ha' Katalog?

— Næ-i; det er jo ganske ligegyldigt, hvem der har malet Billederne!

Da de var kommet ind i den forreste Sal, standsede Knagsted determineret og sagde:

— Ja, her vil jeg nu gaa alene!

— Jamen Gud, Knagsted, det kan Du jo da saa godt ... Men hvordan skal vi saa finde hinanden bagefter?

— Aa-aa, Du kan vel nok selv hitte over paa Hotellet, hvis vi ikke træffes. Adjøs! Og mor Dig godt!

Men Clausen greb ham i Armen:

— Hvad er der i Vejen med Dig, kære Ven? spurgte han tøvende — Ja undskyld, jeg spørger; men Du har været saa underlig ... baade i Aftes og nu til Morgen.

— Saa-aa?

— Er Du ... er Du ked af mit Selskab?

Knagsted lo lidt anstrengt:

— Næe! Ak nej! Tværtimod! Du er mig en værdifuld Stimulants, kære Overmand! ... Næ, det er noget ganske andet, der trykker mig. Men Du kan jo ikke lide, at jeg taler om det ...

— Jo, tal Du kun frit; det vilde netop glæde mig, om jeg maaske kunde hjælpe.

Knagsted klemte et Øje sammen:

— Ja, saa si'er jeg det altsaa ...?

— Ja, ja ...! nikkede den anden ivrig.

Tolderen tog ham i Frakkeopslaget og halede ham ned mod sig:

— Jeg har ikke været paa „Dass" i to Dage! hviskede han lige ind i Øret paa ham — Nu véd Du det. Adjøs! — — Og bort skridtede han med det samme ind i Sidesalen til højre.

— —

Clausen vandrede langsomt den modsatte Vej ... Han tænkte paa sin ulykkelige Ven og beklagede ham dybt og ønskede, at han kunde

hjælpe ham. Han vilde gøre alt, hvad der stod i hans Magt for at give Vennen et lysere Syn paa Livet ... Men Knagsted vilde jo ikke lade sig sige og raade ... Det maatte være forfærdelig altid at gaa rundt med et saadant Humør! Men hvis man bare for Alvor vilde, saa ... Næ-e, se dog det store Billede dér, hvor var det dog dejligt! ... Og det! ... Og det! ...

Og lidt efter lidt styrtede den rare, gamle Overlærer sig paa Hovedet ind i Malerierne og glemte lykkeligen Alverdens Sorg og Nød og Knagsteder og daarlige Maver og Sygdom og Elendighed ...

— —

Da Knagsted var kommen ind i Salen til højre, standsede han; listede sig derpaa tilbage til Døren og tittede ind efter Vennen. — — Og da Clausen gik ind i den næste Sal, sneg han sig efter ham og fulgte ham saaledes fra Rum til Rum. Kunstværkerne rundt paa Væggene skænkede han ingen videre Opmærksomhed. Men naar Overlæreren stod fortabt i Andagt foran et Billede, morede og tilfredsstillede det Tolderen langt mere i Tankerne at udfinde og udpege det Maleri, Vennen næste Gang vilde standse ved og lade sig „henrive" af. — Og det var da altid de store, „abstrakte" Lærreder, der fremstillede Emner som „Haabet", „Sandheden", „Troen", „Retfærdigheden" osv. Ogsaa de saakaldte „ideale" Landskaber og Billederne med historiske og

bibelske Motiver nød Clausen længe og intenst ... og helst jo større af Kvadratindhold de var. Men „Hollænderne" for han flygtigt igennem; og ejheller Portrætterne fængslede ham videre: Kun foran en Pastel, der forestillede Thorvaldsen som ung, dvælede han et Par Minutter med et huldsaligt Smil om Munden: Ah-a, der havde vi jo vor egen Thorvaldsen!

— —

Og saa naaede de da omsider frem til det Rum, hvor hun residerer i ensom Majestæt, hendes kongelige Højhed: Raphaels Madonna.

Clausen standsede et Sekund paa Tærskelen ligesom blændet og overvældet. — Saa bøjede han ydmygt sit Hovede og traadte ind ...

Knagsted gik rask forbi Døraabningen: Der var fuldt af Mennesker derinde. — Saa gjorde han omkring, listede tilbage og tittede:

Overlæreren stod midt paa Gulvet lige foran Billedet. Hans Arme hang slapt ned langs hans Diplomatfrakkes Skøder, og han stirrede frem mod Maleriet med et Udtryk af den inderligste og dybeste Ærefrygt. Saa rent ud religiøst betaget syntes Manden at være, at det aldeles ikke vilde have forundret Knagsted, om han pludselig med foldede Hænder var sunken ned foran Billedet ... ned paa sine gamle, spidse, ærlige Pædagog-Knæ ...

Se alt dette var jo smukt og stemningsfuldt nok ...

Men saa sad og stod der trindt omkring den virkelig grebne Hr. Clausen en ti-tolv-fjorten-tyve Kvinder: fede Fruer og magre Frøkner: syv Englænderinder med Stanglorgnetter, fire tyske Pensionatsdamer med astronomiske Kikkerter, fem smaa, vævre, sortlokkede franske Mademoiseller og seks korthaarede, lavstammede, næsebeklemmede (rimeligvis danske) Almuejærn. — Og alle Nationaliteter stønnede og dampede de af Begejstring!

Dette, om man saa maa sige: „Herbarium" vilde have været tilstrækkeligt til at faa Knagsted til at nyse enhver Betagelse (om han havde følt nogen) ud af Hjerte og Nyrer. — Men paa den fromme Overlærer gjorde det intet Indtryk. Han saa' ikke, hørte ikke, lugtede ikke Omgivelserne, saa rent ud løftet op i de højeste Krystalhimle var han, begejstret ud over al Forstand, henrevet til Idioti, som man bør være det over for et Kunstværk, der staar med fede Typer i Hans Majestæt Kong Baedecker!

— —

— Tolder, Tolder! sagde Overlæreren, da han en halv Timestid senere traf Knagsted ovre paa Hotellet — Tolder, Tolder! sagde han, og i hans Øjne lyste fremdeles den hellige Ild — at Du dog ikke gik med ind og saa' Madonna!

— Var hun saa lækker?

Clausen slog overlegent ud med Haanden og smilede sejerssæl:

— Aah, jeg bryder mig slet ikke om, at Du gør Nar! Værsgod, det rører mig ikke! ... Men Du har staaet Dig selv i Lyset, Knagsted! Du er gaaet Glip af en af de reneste Nydelser, der kan være et Menneske beskaaret: Som hun stod dér med Barnet paa Armen ...

— Og Emil og Olaf ved Fødderne!

— Emil og ... hedder de Emil og Olaf?

— Dennegang blev Du altsaa ikke skuffet, lille Clausen?

Overlæreren hævede taknemmelig Øjnene mod Loftet:

— Nej, sagde han — nej, kære Ven, nej, dennegang blev jeg ikke skuffet! Jeg vil huske dette Billede, saa længe jeg lever!

De to Venner havde paa Hotellet faaet Værelser ved Siden af hinanden og med Dør imellem. —

Knagsted havde meget svært ved at falde i Søvn om Aftenen. Han laa og læste en Timestid, før han slukkede Lysene og lagde sig i Sovestilling: fladt ud paa Ryggen, med det højre Ben trukket op under det venstre og med Hovedet hvilende først paa venstre Øre og saa — lige i det Øjeblik, han var ved at daane hen — med et rask Snuptag over paa højre. Men mislykkedes Snuppet, eller hørte han i Drejningsmomentet en eller anden Lyd, et Knirk i et Møbel, en Raslen bag Tapetet, et Dump paa Loftet, eller et Klask mod Vinduerne — straks var han lysvaagen igen og maatte begynde forfra. Og saaledes kunde der gaa mange Timer hen, inden han omsider, dirrende af Træthed og Nervøsitet, gled ind i den attraaværdigste af alle Tilværelsesformer. — Og kunde han ikke finde „Hvile og Glemsel" paa anden Maade, saa havde han staaende paa sit Natbord en liden Spilledaase, som han i Nattens Mulm „trak op" og lagde paa

sit ene Øre, medens han samtidig stoppede en Finger dybt ind i det andet. Saaledes garderet faldt han saa i Søvn. Men Freden varede kun stakket; thi Instrumentet skulde trækkes op præcis hvert tolvte Minut. Og desuden var der også det forfærdelige ved Daasen, at den kunde spille to Stykker: en blid og husvalende Sagtevals, som han brugte, og en vild, livsvækkende Galopade af Offenbach. Han havde mikset og makset saaledes med Djævelskabet, at det som Regel afleverede Valsen; men det kunde ogsaa pludselig slaa over i Offenbach ... og saa var alle Sunde lukte! —

Naturligvis var det særlig Hoteller, der voldte den arme Tolder Nattevé. Han blev ond af at ligge paa dem; og han hadede dem af sin ganske Sjæl. Men end mere hadede han dog Gæsterne. Og allermest dem af dem, der kom hjem mellem 12 Nat og 8 Morgen glade og med Knirkestøvler. Han kunde uden mindste Samvittighedspostyr have skudt dem en Kugle paalangs gennem Tæerne! — —

Og havde saa endda Clausen derinde ved Siden af heller ikke kunnet sove! Men næppe havde dette gamle Bæst faaet stukket sine Flamingoben ind mellem Lagenerne, før han snorkede af, gudebeskyttet og engleombasket som et mælkefyldt Diebarn!

— —

Knagsted rev Øjnene op og for over Ende

i Sengen. -- Hva' var Klokken? Et Kvarter over seks! Og han var først faldet i Søvn henad fire; og havde oven i Købet i den sidste Time maattet sove pr. Daase! —

Han lagde Uret tilbage paa Natbordet, knyttede Næverne og lyttede:

— Saa skulde da ogsaa den lebendige Satan ...!

Et Par Værelser borte slog en Tenorsanger sine herligste Triller. Sangen vældede ren og klar og ubekymret frem af hans Hals. Man kunde tydelig høre, at han var stolt af sin Stemme og glad ved den og mente, at den ganske Verden maatte være det samme. — Rimeligvis stod han midt paa Gulvet og daskede med Vingerne ligesom en morgenfro Lærke, der tonedrukken og gudefornøjet stiger til Vejrs over en dugvaad Kløvermark. Den ænser intet, sanser intet, glor bare lige lukt ind i Solen og hyler løs ...

Knagsted sprang med et Sæt ud af Sengen (Haarene paa hans nøgne, lavstammede Bukkeben stod ligefrem stive af Fortvivlelse):

— Clausen! Clausen! han for hen til Døren mellem Værelserne og aabnede den — Clausen!

— Øff ...

— Clau-sennnn!

— Ja, ja; hvad er der, kære Ven?

— Kan Du heller ikke høre det?

— Hva'forno'et ...?

— Hør! (Tenoren satte netop i helt oppe paa det høje F).

Overlæreren havde rejst sig rødmusset og fornyet af Søvnen. Og han gav sig nu til at lytte med Hovedet lidt paa Siden og med friske, smilende Øjne:

— Jo, jo, nu hører jeg, sagde han og nikkede fornøjet — Det lyder nydeligt, nydeligt! Det var rigtig smukt af Dig at vække mig. Jeg holder saa meget af Sang om Morgenen; det varsler godt for Dagen.

Damperen „Bodenbach" masede sig op ad Elben. Hjulene larmede og pladskede og gjorde sig al den Umage, de kunde; men det gik kun langsomt fremad; Strømmen var strid. —

Overlærer Clausen havde i Anledning af denne Elbtur købt sig en Rejsekikkert til 15 Mk. hos Max Kretzschmar, Seestrasse 7, og sad nu paa en Feltstol helt ude i Damperens spidse Forstavn og besigtigede Naturen.

Det saa' ud, som skulde Dresden aldrig faa Ende; stadig var der Huse, Gader og Fabrikker paa begge Sider af Floden. Han havde godt og vel sejlet af Sted en Timestid eller mere, men bestandig var der nye Gader og nye Huse ...

Indtil der paa een Gang ved en brat Drejning af Floden stod næsten lodret op fra Bredden en Række høje, rødbrune, sønderrevne Granitfjælde. Det var et Stenbrud. Store firkantede, aflange Blokke laa spredt rundt til alle Sider helt ud i Vandet; og af og til lød der et Bump og et Brag, og en uhyre Sten hoppede som en Bold ned ad Fjældsiden.

Overlærerens Øjne var ved at krybe ind gen-

nem Kikkertglassene, saa interesseret var han af Fænomenerne.

Man gled forbi Stenbrud efter Stenbrud. Det saa ud, som havde vældige Kæmpenæver b o r e t sig ind i Fjældene og i ubændigt Raseri flaaet store Stykker ud af dem. —

Men der kom ogsaa fredeligere Landskaber imellem med trækædte Højder, rindende Smaabække og lave pyntelige Huse, hvor Køer og Geder nedenfor paa Engene stod eller laa i det høje Græs og priste deres Skaber og tyggede Drøv. — —

Saa svingede Floden paa ny. Nu var det, som sejlede man hen over en stor og stille Skovsø. Al Udsigt var spærret. Tykke, mastehøje Graner stod i lange, stive Rækker op ad Bjærgsiderne og saa' hinanden over Hovedet og nikkede alvorlig-bekymret ned til deres egne Spejlbilleder, der af den prustende og larmende Damper blev splintret i tusinde Stumper og Stykker ...

Og atter svingede Floden ... Der laa en Fabrik, stor og imponerende, med ti-fjorten taarnhøje, sværtede Skorstene. E'n hel lille By. Larmen af Vogne og Maskiner lød derinde fra. Og langs Flodbredden laa Dynger af sorte Slakker og rustrødt Affald ... Men midt imellem Dyngerne, ud gennem en gammel, forfalden Mur, stod, frem af et Rør, Dampkedlernes varme Spildevand sølvklart og rent som Vandet fra en Kilde. Og i et Bassin ved Kildens Fod tumlede

sig en Flok nøgne Børn med Raab og Latter. Den lunkne Em bølgede omkring dem; de skreg op, sprøjtede hinanden over med Vand, hylede og hvinede og sloges ... en dampende grydefuld spillevende Unger!

— —

Og Skibet pladskede videre. —

Kagsted, som en Stund havde vandret frem og tilbage paa Dækket, standsede op ved Siden af Clausen:

— Det gaar langsomt men sikkert, dette her; sagde han — jeg er lige ved at falde i Søvn! Er Du enig med mig i, at vi gaar i Land ved den første Station?

— Ja-a, det kan vi jo gerne ... Men jeg synes ellers, at det er særdeles interessant og morsom Sejlads.

— Gudbevares, kære Ven, saa sejler vi! Lige til Verden forgaar, om Du vil. Det er jo for din Skyld, Gildet er gjort ... Er Du tilfreds med den nye Kikkert?

— Udmærket, ja! Det er en aldeles brillant Kikkert! Vil Du prøve den?

— Ja Tak ...

Overlæreren havde rejst sig og stod nu midt i Solskinnet. Tolderen tog Instrumentet, traadte et Par Skridt tilbage og rettede det lige imod ham:

— Ja, det er en storartet Kikkert! sagde han

— Jeg kan tydelig se Knapperne glimte i dine Bukser!

Clausen greb sig forvildet ned til Aastedet:

— Men! sagde han forfærdet og oprettede i Galop Skaden — har jeg nu paa ny ...

— Du har „paa ny", ja! ... I dit Sted vilde jeg helt la' være at ta' Bukser paa; det vilde i flere Retninger være meget nemmere.

— Aar-r ...!

— Og Du har jo ikke engang Ret til at være saa distrait, kære Clausen, Du ...

— Skal vi ikke la' være med at tale mere om det!

— ... for Du er jo dog ikke saadan noget Geni, vel? ... Naa, jeg vilde endda ikke komme med Bebrejdelser, hvis Splitten sad bag paa, men ...

— Nu holder Du din Mund, Knagsted!

— Nej saagu gør jeg ikke nej! Tror Du maaske, at jeg vil blive ved med at trække Dig paa langs ned gennem Europa med de ... Midnatssole siddende dér og ... Men hvorfor i Himlens Navn har Du ogsaa Messingknapper paa det Sted, Menneske! Andre dannede dødelige ...

— Bitte, Herrschaft, Frühstück!

Det var en Kelner, der polkerede forbi de to Herrer paa sine lydløse Sko:

— Bitte, Herrschaft, Frühstück!

— Danke! sagde Tolderen og stak sin Arm ind under Vennens — Du er da ikke fornærmet,

lille Clausen? Jeg taler kun til dit eget Bedste. Du er jo ellers saadan en smuk og fin ældre Herre, saa ...

Clausen halede i sin Arm for at faa den løs. Fornærmet var han:

— Hum, ja ... naar Du gjorde mig opmærksom paa det paa en lidt anden Maade ...

Knagsted strøg ham smilende og forsonligt over Haanden:

— Det skal jeg, kære Ven, det skal jeg! ... Men maa jeg bare sige een eneste Ting?

— Hum ...

— Du skulde nu alligevel for en Sikkerheds Skyld se at faa tjæret de Knapper over, nu mens vi er her om Bord!

Frokostbordet var dækket under Solsejlet paa Agterdækket. Der sad allerede en Snes Personer, Englændere, Tyskere og Franskmænd, bænkede om det, da Knagsted og Clausen tog Plads. Man pludrede løs hver i sit Tungemaal, spiste og drak og saa' paa Udsigt og sagde Ach! og Oh! og Wunderschön! og Beautiful! og Ravisant! saa det dunede En om Ørene.

Men saa forstummede pludselig al Tale, og man blev siddende stive med Gaflerne og Knivene i Hænderne og stirrede med kuglerunde Øjne hen mod Kahytten:

Et Par „steg" op derfra, en Herre og en Dame, og „skred" langsomt, tæt omslyngende hinanden, hen mod Bordet.

— Nu be'er jeg Dem, Fru Heilbunth! mumlede Knagsted uvilkaarlig. Og en tysk Dame hviskede til sin Sidemand bare det ene Ord: Famos!

Men Parret skred (der kan ikke bruges anden Betegnelse for dets Gangart) uanfægtet nærmere.

Hun var hyllet i et let, silkeagtigt Gevandt, graagult og oversynet med mange skinnende Perler. Om Halsen var slynget en hvid Fjerboa, der sammen med det stærkt lokkede, „champagnegule" Haar indrammede et lille, blegt Missekatteansigt med et Par store, smægtende blaa Øjne. — Hun var sminket, kittet og pudret. Og paa Hovedet bar hun de tre Fjerdedele af en Struds.

Han var iført en stramtsiddende hvid Flonelsdragt, hvid Kasket og hvide Støvler. — Og dertil var han velskabt og med et mandigt askeblondt Fuldskæg.

Hun klyngede sig til ham med en indtagende, babyagtig Ømhed; thi hun var vel kun fyrretyve Aar, og han næppe mere end tredive.

— Pollemand, min Ven, kvidrede hun med en døende Fuglerøst — vi faar vist næppe Mad her ... Disse Mennesker har jo taget alle Pladserne ...

— Men hun er jo dansk! sagde Clausen overrasket.

— Hys-s, ja! hviskede Knagsted tilbage — Kender Du dem ikke? Det er Sangerparret Leopold Svendsen hjemme fra København. De er paa Bryllupsrejse ... Men tal ikke for højt. Lad Dyrene udvikle sig i Frihed!

Parret havde faaet Plads ved Bordet. Og han sad nu og gennemgranskede Spisekortet. Hans Pande var rynket, og hans Bryn sammen-

trukne, som sad han med Partituret til „Den flyvende Hollænder" foran sig.

Hun lagde en lille, hvid Fløjelspote paa hans Skulder; og idet hun saa' ømt-slikvorent op mod ham, som en Kanariefugl mod et Stykke Sukker, kvidrede hun frem:

— Pollemand, min Ven, har Du fundet os lidt for Tanden?

— Ja, sagde han og lagde med en sjælsstor Armbevægelse Spisekortet fra sig — der er gefüllte Taube!

— Gefüllte Taube ... gentog hun drømmende — Gefüllte Taube ... Men, min Ven (og hendes Barneøjne duggedes af Taarer), gør vi ikke Uret i at spise dette fromme Dyr?

— Der er ogsaa Fasan, min Ven, sagde Sangeren.

— Aa nej, Pollemand, aa nej, min Ven ... lad os tage Duen ... nu er det lille Dyr jo engang slagtet.

Og de fik Duen. Og fortærede den. Han mandigt og resolut. Hun sværmerisk-hengivent, som aad hun Englekød.

— Jeg tørster, Pollemand, min Ven ...

Der blev bragt en Flaske Mosel. Parret „greb" Glassene:

— Marie Antoinette ...! sagde han.

— Pollemand ...

— Tak for din Kærlighed, Marie Antoinette!

— Og Tak for din Stemme, Pollemand!

Glassene tømtes, og hun „skuede" betaget og med Strudsen paa Skakke ud over Landskabet:

— Aldrig vil jeg glemme denne H-Rhintur, Pollemand.

— Det er Elben, vi sejler paa, Marie Antoinette ...

— Er det Elben ...? Oh, lad det være H-Rhinen, Pollemand ... Jeg vilde saa gerne, at det skulde være H-Rhinen ...!

Saaledes samtalede de med hinanden, fint og fjollet, indtil den „Gefüllte" var fortæret. Saa „skred" de atter armindslynget ned i Kahytten.

De havde vakt en ubodelig Opmærksomhed!

— —

— Det var da et Par besynderlige Mennesker! udbrød Overlæreren, da de var forsvundne.

— Mennesker, lille Clausen? Næ, det var sgu Kunstnere, min Dreng! sagde Tolderen.

— Puh ...! skal vi højere op endnu?

— Ja, jeg synes jo nok, at vi skulde helt op paa Toppen ...

Knagsted stødte resigneret sin Stav i den haarde Granit og tog igen fat paa Opstigningen:

— Du er grusom i din Udholdenhed, Clausen, sagde han — grusom! Du burde ansættes ved Kriminalretten og „gaa Tur" med de Fanger, der ikke vil bekende.

— —

Da „Bodenbach" havde lagt til ved den lille Landsby Rhaden, var de to Venner, trætte af den langsomme Sejlads, gaaet fra Borde.

Det vil sige: Overlæreren kunde med megen Lyst have pladsket op ad Floden i et ubegrænset Antal Timer endnu. Men Tolderen havde ganske stille taget ham ved Kraven og slæbt ham over Landgangsbroen. —

Ogsaa Sangerparret Svendsen var „steget" i Land:

— Pollemand, min Ven, er dette Bjærge ...?

— Ja, Marie Antoinette, det er sachsisk Schweitz!

— Aa, er det sachsisk Schweitz ... her ville vi dvæle ...

— For Gud i Himmelens Skyld, lad os fly! sagde Tolderen til Overlæreren — Jeg taaler ikke mere af denne Crême!

Og de flyede.

— —

Og nu gik de og stagede sig møjsommeligt frem ad en mørk og stejl Skakt af en Bjærgsti, hvor vældige rødbrune Stenmasser stod som skumle Mure paa begge Sider. — Men højt over deres Hoveder, oppe langs Murenes Kant, flettede løvrige Bøge et dunkelgrønt Tag, hvorigennem Solstraalerne lyse og legende jog deres flimrende Klinger lige ned til Skaktens Bund ... Og i Fjældvæggens Revne groede Mos og lysegrønne Bregner. —

— Det er Satans raffineret gjort altsammen! sagde Knagsted pludselig indædt og pegede paa Urterne — Se nu f. Eks. de Grøntsager dér. Dem har den gode Gud bare plantet der, for at naive Sjæle skal falde i Henrykkelse og raabe: Nææ hvor dejligt! Aah, hvor yndigt! Se dog engang disse søde, smaa Blomster her midt paa de nøgne Klipper! ... og saa glemme det Helvedes Mas, man har for at komme her op!

— Per ardua ad astra! sagde Overlæreren med et lærd Smil.

— Ja, og: lægtilæskulitorum! svarede Tolderen.

— Man opnaar jo aldrig noget her i Verden, kære Knagsted, uden at det koster noget.

— Nej. Og det finder Du er ganske i sin Orden?

— Hja-hæ, naturligvis!

— Hum ... jeg synes nu, det er sjofelt ... Havde han saa endda ladet os vedblive med at være umælende, eller blot Børn! Men at begynde med at love os Sødsuppe og Pandekager til Middag hver Dag, og saa ende med at gøre os til Væsener med Hjerne ... det er ligefrem „ukristeligt"; der maa stikke en god Del Hebræer i ham endnu!

Clausen stod rent ud og gabede af Forundring over denne Eruption:

— Men, kæreste Knagsted, sagde han — at ta' saadan paa Vej over et Par Blomster, der gror ...

— „Et Par Blomster, der gror," ja! vrængede Tolderen — Det er netop „Blomsterne", min go'e, der er det kriminelle ved Sagen; de er Jordens Sminke! ... Hvad vilde Du f. Eks. sige, hvis Du en yndig Maaneskinsaften fik fat i et dejligt Fruentimmer, og naar Du saa kom ind i Lampelyset med hende, opdagede, at det var en led, gammel, malet Alligator, der gloede paa Dig med forsultne Øjne og hapsede efter Dig med sine modbydelige Kæber! Mon Du saa vilde falde ned og tilbede hende?

— Overlæreren skuttede sig uvilligt:

— Du bruger nogle Billeder, Knagsted ...

— Ja, jeg bruger mange Billeder!

— Og at Du dog saadan kan komme i Ekstase her midt paa alfar Vej!

— Jeg er altid i Ekstase! Men jeg lider som bekendt af en kolossal Selvbeherskelse!

— Du!?

— Jeg, ja!

— Du, hæ! ja det vil jeg nok sige! Du som stadig synes at staa plantet midt paa Jægermester Krügers Eng!

Knagsted saa' overrasket op paa Vennen:

— Naa, saa Du er osse vittig! sagde han og nikkede anerkendende.

— Ja, for Du maa jo dog indrømme, kære Knagsted ...

— Nej! ... Men *I* maa takke Jeres Gud, maa I, for denne pompøse Selvbeherskelse. For hvis jeg bare een eneste Gang talte fra Leveren, bare een eneste Gang gav los: Jorden vilde galopere udaf sin Bane ...! Bjærge vilde blive til Sletter ...! Have antage Dampform ...! Og Flamingobenene fyge bort under alle smaa Overlærere! —

— Og skal vi saa gaa videre ...

B a s t e i. —

Dette er Navnet paa det højeste Punkt af denne Del af „Sachsisk Schweitz". Og der ligger en hel lille By der oppe med Gader og Butikker og Beværtninger, fotografiske Atelier'er og et „Hotel". —

Da Knagsted havde „faaet Luft" midt under Opstigningen, gik Resten af Vejen forholdsvis rolig hen for de to Venner, skønt Stien blev stejlere og stejlere og snart snoede sig langs bratte Afgrunde, snart førte ad smalle Broer hen over dybe og skumle Kløfter.

Han sagde ikke et Muk, Tolderen, gjorde ikke mindste Vrøvl mere, men stavrede bare af Sted, ludende og foroverbøjet et Par Favne bag den mere springske Overlærer.

Kun da Clausen i et begejstret Øjeblik ikke kunde dy sig, men brød ud i kraftige Lovtaler over de mange sælsomme Klippeformationer, der viste sig i Dalene neden under, kiggede Knagsted lunt-arrigt hen paa ham og mumlede Ordet:

— Humbug!

Overlæreren standsede og slog bredt ud med Armen:

— Jamen, Du kan jo da se ...!

— Vel kan jeg se, ja! ... Men det er lavet altsammen.

— Lavet ...?

— Ja, kære, det er sgu Tyskerne sæl, der har stillet alle disse Sten oven paa hverandre bare for at stikke naive Sjæle Blaar i Øjnene og trække Penge ud af Lommen paa dem!

— Hum ...

— Har Du virkelig aldrig hørt det, kære Ven, at der eksisterer en stor pangermanisk Forening, der hedder Aktieselskabet til Hr. Sørensens Duperelse?

Paa dette svarede Clausen fornuftigvis intet ... Og saa naaede de omsider Bjærgets Top.

Oppe under Restaurationens Glastag sad Knagsted og Clausen og spiste Bratwurst mit Kartoffel-Purée ...

— —

En Tordenbyge trak op fra Østen, en uhyre stor, blaasort Sky med Fingre, bevægelige Udløbere, der strakte sig helt op mod Zenith.

Ude i Vest lyste Solen endnu i al sin Glans fra en Strimmel ren blaa Himmel. Men Tordenskyen steg med rivende Hast og slørede, efterhaanden som den jog frem, Landskabet ind i en tæt skiddengul Taage. Husene forsvandt og Skovene og Bjærgene og Floden. Solen kæmpede en fortvivlet Kamp, jog sine Straaler ind gennem Taagen og lod dem glimte hist i en blankpoleret Rude og hér i en gylden Vejrfløj. Men pludselig maatte den give tabt; Skydækket laa over hele Himlen; og Regnen styrtede ned.

I det samme for et Lyn flængende gennem Luften, og et raslende og bragende Tordenskrald fulgte, som larmede tusinde tunge Jærnbjælker sammen i Kaos. — —

Publikum var rædselslagent tyet ind under Restaurationsbygningens fremspringende Glastag; og der lød et mangestemmet Skrig fra Kvinder og Børn, da Lynet syntes at bore sin Ildsøjle ned i Klippen kun ti Skridt borte. Men Skriget druknedes i samme Nu i Tordenbragets rullende Buldren.

Saa fulgte der et Øjebliks lydløse Stilhed. Man vovede næppe at drage Aande. Alle Ansigter var blege, og alle Øjne stirrede store og rædde ud mod Uvejret: Hvad om det næste Lyn jog splintrende ned gennem Glastaget midt mellem Mængden!

Da, pludselig, midt i Stilheden og Angesten, begyndte et lille fornøjeligt Automat-Klaver henne paa en Forhøjning i Hjørnet at spille. — En eller anden polisk Sjæl havde listet en Ti-Pfennig ned i det; og nu hamrede det frimodigen og uberørt af Livsens Foreteelser løs paa den muntre Polka: In Grunewald ist Holzauction, ist Holzauction, ist Holzauction ...

Man stirrede først forarget rundt paa hverandre. Man rynkede Brynene: Hvad var dette for Drengestreger i en saa alvorlig Situation! — Men saa listede der sig hist og her et lille Smil frem; et halvkvalt Latterkluk hørtes. Og da en fed Herre ganske uvilkaarlig begyndte at vugge sin trinde Overkrop i Takt med Melodien, og et Barn i det samme gav sig til at klappe i Hænderne og pege hen paa ham og himmelfornøjet

raabe: Sieh, sieh doch, Mütterchen, der Dicke, der Dicke! saa brast Fortryllelsen, og Angesten og Højtideligheden slog om i en rungende Latter, der overdøvede Regnens susende Pladsken mod Taget. — Og nu lod man Lynene knitre og Tordenen buldre. Man ænsede ikke Uvejret mere. Man stillede sig i Kø for at komme til at putte Ti-Pfennige i Klaveret, der atter og atter maatte afhamre sin glade lille Polka om Holzauctionen i Grunewald ...

— —

Men allerbagest inde under Glastaget, helt oppe i Hjørnet, hvor Automat-Pianoet stod, havde Knagsted og Clausen altsaa siddet og spist Bratwurst mit Kartoffel-Purée.

Og da de var mætte, og Tordenbygen var trukket over, steg de ned af Bjærget og begav sig paa ny om Bord paa Væddeløberen „Bodenbach" og sejlede tilbage til Dresden.

V

— Abfahren!

Klokkesignal. Et Hvin fra Lokomotivet. Raab og Tummel! Og Toget satte af for Karlsbad. — —

— Jeg kunde godt være bleven her i Dresden længe, længe endnu ... sagde Overlæreren og kiggede sørgmodigt ud af Kupévinduet.

— Jeg osse! sagde Tolderen — Men vi maa nu ned til det Vand!

— Tror Du, det vil hjælpe Dig?

— H-næi!

De kørte langs Elben akkurat samme Vej, som de forleden var sejlet. Udsigt var der til de samme Stenbrud, de samme Bjærge, de samme Skove.

Men dette morede naturligvis Overlæreren; og han kom straks i travl Bevægelse med at udpege de kendte Punkter: Se, dér er det, Knagsted! Og dér er det! Og dér er det!

De for forbi Station „Rahden":

— Og dér er Bastei ovre, Knagsted! Se! Se!

— Ja, nikkede Knagsted — Gud ved, om

„Pollemand" og hans gefüllte Taube ... „turtler" rundt deroppe endnu.

— Ja, det var et mærkeligt Par ... Hvorfor mon Kunstnerne altid skal være saa ... saa besynderlige?

— Aa det er vel et Udslag af Genialiteten! —

— Men jeg vilde for Resten gerne se hende dø, Duen ... Ja jeg er ikke ondskabsfuld, lille Clausen, aldeles ikke! Jeg mener ikke, at hun skulde dumpe ned fra Bastei og knække Halsen! ... Næe, jeg vilde gerne se hende paa Dødslejet, forstaar Du ... rent videnskabeligt! — Naturligvis ligger hun i Kniplinger fra Top til Taa og med Ringe paa alle ti Fingre. Haaret er krøllet paa det yndefuldeste; hun er omhyggelig sminket og pudret. Og paa Natbordet foran Sengen er anbragt en guldsnittet Salmebog og et Krucifiks midt imellem to tændte Vokslys i Sølvstager ...: „Pollemand, min Ven, kys mig! ... Tror Du, Gud er vred paa sin Maria Antoinette, Pollemand? ... Aa sig Nej! ... Ræk mig det lille Spejl dér! ... Er jeg ikke meget bleg? ... Husk, at jeg vil have vor Brudenatkjole paa, Pollemand ... og to blegrøde Chrysanthemer i Haanden ... og Haaret som Margarethe i Faust ... Ræk mig Krucifikset, at jeg kan kysse vor Frelser ... Hvor var Du dejlig som Don José ... og hvor Du sang! ... Tag Salmebogen, Pollemand ... syng, syng! ... Sminke! Sminke! ... I dine Hænder befaler jeg min Aand ..." ... Og saa dør hun. — Og ingen

har nogen Sinde set saa skønt et Lig, Pollemand har ogsaa selv baade klædt, sminket og pudret det. Han er utrøstelig ved Begravelsen. Man maa bære ham ind i Drosken. — Men fjorten Dage efter optræder han paa ny i „Carmen" og henriver ved sin Stemme, sin Velskabthed og sin Enkemandsstand det samtlige kvindelige Publikum baade paa Gulvet og i alle Etagerne.

— —

Banelinien førte stadig langs Floden. — Trænet rasede nu af Sted i fuld Fart; Landskabet blev ligesom revet forbi uden for Vinduerne. Og naar man passerede en Station, var det som styrtede Bygningerne sammen bag Toget.

De to Venner sad tavse over for hinanden, drukne og øre i Hovederne af Farten og Larmen. Clausen havde lænet sig tilbage i Hynderne og lukket Øjnene. Knagsted derimod sad stiv, oprejst og stirrende.

De var ene i Kupeen. — Men saa gik pludselig Døren til Nabovagonen op (det var nemlig et saakaldet „Harmonikatog") og en lille, firskaaren, vildt udseende, ældre Herre vaklede ind. Han maatte hage sig fast i Sofakanter og Vinduesremme for ikke at tabe Balancen ved Togets voldsomme Bevægelser. — Saa kom han endelig til Sæde. Han lignede en Neptun. Et strittende graa-sort Haar og Skæg stod ham om Hovedet med et Fald bag ud over Nakke og Skul-

dre som af megen Svømning. Øjnene var store og klare med buskede, ligeledes tilbagegaaende Bryn; Næsen var fladtrykt, og Munden bred og smal med kolerisk hængende Vige. Havde han havt en Trefork i Haanden og nogle Østers og Muslinger siddende hist og her i Haar og Skæg, vilde man ikke have været i Tvivl om hans Livsstilling; tilmed da hans Ansigtsudtryk var yderst indigneret og forbitret, som dens er, der ikke befinder sig i sit rette Element.

Stiv og ubevægelig sad han dér paa Sædet, med Hænderne støttet til Knæene, og lod sig, som det syntes med et vist Velbehag, vugge op og ned af Vagonens Bevægelser. Sit Hoved bar han knejsende paa en kort, tyk Hals. Der var noget majestætisk over ham, noget herskeragtigt.

Anbragt paa en Klippeblok i en Vandhvirvel, vilde han have indgydt Ærefrygt.

— Ich will Bier haben!

Toget var standset ved en Mellemstation, en større sachsisk By. — Og det var Neptunen, der nu stod oprejst henne ved det aabne Kupévindue og med hul Røst udstedte denne Ordre frem over Hovederne paa det myldrende og larmende Publikum:

— Ich will Bier haben!

Men ingen hørte ham, ingen tog Notits af ham.

Han rynkede Brynene og fik et endnu mere forbitret Udtryk i Ansigtet. Han var øjensynlig vant til øjeblikkelig at blive adlydt:

— Ich will Bier haben! gentog han højere og huggede en vred Haand ned i Vindueskarmen.

Men der kom stadig intet Bier.

Han stod endnu et Par Sekunder og ventede. Harmen gærede i ham. Hans Ansigt farvedes rødt, og han mumlede ud mellem Tænderne. — Og saa bekvemmede han sig endelig til at stige ud af Toget.

Knagsted og Clausen saa' ham fra Kupeen bane sig Vej over til Skænken under Perrontaget.

Han m e j e d e ligefrem Publikum til Side, som var det Straasække, der stod ham i Vejen.

— Ich will Bier haben! sagde han for tredje Gang og rev en Seidel ud af Haanden paa den nærmeste Mundskænk.

Men lige i det Øjeblik han skulde til at begrave sit bistre Overskæg i Ølkrusets Skum, gik der et Stød igennem ham, og Kruset faldt ud af hans Hænder; hans Blik blev usikkert, uforstaaende, fuldt af usigelig, hjerteskærende Rædsel; han vilde skrige, greb frem for sig ud i Luften, drejedes engang ligesom rundt om sin egen Akse og styrtede derpaa forover med Ansigtet tungt ned mod Asfalten ...

Afgangssignalet lød. Passagererne masede ind i Kupeerne. Lokomotivet hvinede. Døre sloges i. Og Toget tog Fart. —

Det sidste, de to Venner saa' af deres majestætiske Rejsefælle var, at han af fire Jærnbanedragere i skidne blaastribede Bluser blev baaret ind i tredje Klasses Ventesal.

— —

Midt i Byen, som man nu forlod, laa en stor, gammel, rød Kirke med buede Vinduer og takkede Gavle. Dens to vældige, firkantede Taarne med slanke, himmelstræbende Spir ragede højt op over alle Omgivelserne. Solen lyste i de gyldne Vindfløje, og Hundreder af spraglede Duer fløj ud og ind af de aabne Glugger.

Og mellem kuplede Lindes lysegrønne Løv tit-

tede frem ved Kirkens Fod Byens røde Tage cg hvidgraa Skorstene. Røgen fra Middagsgrydernes fredelige Baal steg som Offerdamp taknemmeligt op mod Guds uendelige Himmel ...

Men fremad rullede Toget. —

De to Venner sad tavse lige over for hinanden paa hver sin Side af det aabne Vindue og stirrede dystert ud over Landskabet. — Man var bøjet af fra Floden; og paa begge Sider af Jærnbanelinien bredte sig nu store, grønne Dale, begrænset af takkede Bjærge og prikket af Huse, Landsbyer og enkelte fritstaaende Trægrupper.

Terrænet begyndte at stige. Farten blev langsommere. Man kunde høre Lokomotivet for ude stønne af Anstrengelse.

Saa lød der et skærende Fløjt. Og i samme Øjeblik blev der mørkt i Kupeen, sort, uigennemtrængelig mørkt, som kørte man i den dybeste Nat.

— Halløj! sagde Knagsted uvilkaarlig.

Og Overlæreren greb ham i Armen og sagde: Ja, hvad er det! — Men da Toget i det samme atter gled frem i Lyset, noterede han med videnskabelig Tilfredshed:

— Det er skam den første Tunnel, jeg har kørt igennem!

— Saa bli'er dette hér den anden! sagde Tolderen, da de paa ny forsvandt i en Tunnel. Men hans Stemme druknede i Larmen fra det indeluk-

kede Tog. Det var som hamrede tusinde Damphamre løs paa Fjeldmurene omkring det.

Og atter gled man frem i Dagen.

— Der er noget uhyggeligt ved dette pludselige Mørke, Knagsted. Det er ogsaa underligt, at de ikke tænder det elektriske Lys!

— Aa, de var jo saa korte, de Tunneller ...

— Ja ...

De saa' igen ud over Landskabet. Der trak nogle tunge Skyer op ude over Bjærgene; og det begyndte at blæse koldt.

— Skal vi ikke lukke Vinduet, Knagsted?

— Ja ... det kan vi jo gerne ...

Clausen halede Vinduet op og satte sig igen:

— Hvornaar er vi i Karlsbad?

— Godt Fire ...

Ikke et Sekund, siden de forlod Stationen, havde deres Tanker sluppet Billedet af Manden, der var hvirvlet rundt som en Top og havde hugget sit Ansigt tungt og klaskende ned mod den haarde Asfalt.

Og pludselig sagde Knagsted:

— Det er meget bedre, vi taler om det, Clausen.

— Om hvilket ...? Overlæreren for nervøst sammen.

— Om ham, „Ich will Bier haben" ...

— Men Knagsted, at Du kan ...

— Naa ja, Herregud, jeg véd jo ikke, hvad

han hed! — Men det er meget bedre, vi taler om ham; saa faar vi da Luft.

Clausen skuttede sig uvilligt:

— Du skal ogsaa altid tale ...! Han fik jo en let og lykkelig Død ... og dø skal vi jo alle ...

— Hum! ... Saa' Du hans Øjne?

— Ja, jeg gjorde ... men hvorfor skal ...

— De saa' yderst henrykte ud, hva'? ikke? ... Véd Du, hvad han mindede mig om? Han mindede mig om et Billede, jeg engang har set af et Menneske, der skulde henrettes ... Det var en Illustration til en eller anden Bulderroman ... Man havde været saa „hensynsfuld", at holde Dagen og Timen hemmelig for den dødsdømte. Han vidste, at han skulde halshugges; bare ikke hvornaar Højtideligheden skulde finde Sted. Og han hyggede sig, saa godt han kunde, i sin Celle og spiste og drak og sov og røg Tobak og var somme Tider lige ved at glemme, hvad der ventede ham. — Men saa en skønne Morgen, da han laa i sin tryggeste Søvn, blev han brutalt revet ud af Sengen og ført ned i Fængselsgaarden. Og dér stod Skafottet! ... Det er Billedet af dette Øjeblik, jeg husker: Hans strittende Haar, hans afværgende fremstrakte Hænder og frem for alt: hans vanvittigt-stirrende, uforstaaende Øjne: nu!? nu!? jamen ...," stod der under Billedet. — — Hva'? Synes Du ikke nok, at de to Dødsmaader ligner hinanden, hva'?

— Hvorfor vil Du hidse Dig selv saadan op, Knagsted ...

— Jeg hidser mig aldeles ikke op, kære Ven; jeg beretter jo bare Faktum.

— Jo, men ...

— Nej, nej, jeg er ganske rolig, forsikrer jeg Dig! ... Det irriterer mig blot en Smule, at han, den anden: „Ich will Bier haben", ikke engang fik Lov til at drikke sit Øl. Jeg saa' dog, at han betalte det!

Bodenbach, bøhmisk Grænsestation —

To Tog var næsten samtidig, hver fra sin Side, løbet ind paa Stationen: Toget fra Prag, og Toget Dresden-Karlsbad.

Dresdenertoget holdt nærmest ved Stationen; det andet paa Sporet bag ved ...

Knagsted kom gaaende henne fra Skænken med et Glas Pilsner-Øl i hver Haand. — Det vrimlede omkring ham af Passagerer og Toldbetjente og smaa, sortsmudsede østrigske Soldater. Bagagen skulde efterses. Og der var Omstigning til nogle Sidebaner.

— God-hjerrtelig-Dag, Hrr. Toldkontrrollørr! Og vel mødt!

— Du almægtige Gud, Mand, er De nu osse hér!

— Ja-ha-ha! lo Mikkelsen-Sejstrup bredt og viste de stærke, hvide Tænder i sit Himmelansigt — At mødes og skjilles err Livets Gang! ... Hrr. Kontrrollørren err ved Helsen?

— Jo Tak ... Men hvor Fanden kommer De fra? De skulde jo til Paris?

— Derr err jeg jo po Vej hen nu, ja, overr Drresden-Leipzig. Men jeg fik i Sinde førrst at ta-ge en liden Svip ned og studerre Skjøgeforr-holdene i Prrag.

— Altsammen for de trehundrede Kroner!

— Altsammen forr de trrehundrrede Krro-nerr, ja! Man forrstaarr jo at omgaas det kjærre Mammon, ha, ha! med Rrespekt! ... Di staarr med to Glas Øl ...

— Ja. — Vil De ha' det ene?

— Tak, som byderr! (Hr. Mikkelsen tog Glas-set og tømte det til Bunds.) Ah-h, det læskerr! ... Jeg serr ikke den kjærre Overrlærrerr?

— Han sidder henne i Kupeen.

— Skul-de vi ikke go hen til ham?

— Jo, lad os det. Det vil glæde ham at se Dem.

— Ja-a, han sætterr adskjillig Prris po mig! ... Aa, tag det!! (Han rakte det tomme Glas ud mod en forbiilende Drager, som overrumplet mod-tog det. — Knagsted var i dette Øjeblik ikke fri for at beundre Hr. Mikkelsen.) — Saa gorr vi vel?

— Ja, saa gaar vi ...

Henne i Kupeen trykkede Overlæreren og Deg-nen hjertelig hinandens Hænder.

— Her er dit Øl, Clausen. Hr. Mikkelsen har gjort mig den Ære at drikke mit.

— Ja-ha-ha! Og det smagte i Sandhed forr-trræffeligt! ... Jeg hoberr da ikke ...

— Paa ingen Maade! Jeg har slet ikke godt af Øl. Det var Vorherre selv, der sendte Dem!

— Ha, ha, ja; det mo det vel saa ha' hvær ret!

— Hr. Mikkelsen kommer direkte fra Prag, Clausen.

— Saa-aa? har De været i Prag, Sejstrup?

— Ja, saa sandelig harr jeg det, ja. Jeg tænkte saamæn og-saa po en Svip til Hwien; men min Kapital ...

— Aa-aa, den ha'de skam nok slaaet til! mente Knagsted.

— Ja, maaske, ja; men jeg opgav det da, forr denne Gang.

— Prag skal være en smuk gammel By? spurgte Overlæreren.

— Jeg saa' ikke viderre til Byen ... Min Gjerrning liggerr jo mest om Natten. Det varr sørrgelige Forrhold, mæget sørrgelige Forrhold! Jeg varr po en Borrdel, hvorr derr varr Pigebørrn po underr tolv Aarr. Mæget interressant forr Rresten! ... Saa galt err det dog ikke hjemme.

— Nej, det er det vel ikke ...

— Næj, næj, Hrr. Kontrrollørr! Og Gud hværre lovet da! ... Jeg kunde forr Rresten ha' storr Lyst til at komme endnu sydligerre. Man harr forrtalt mig, at i Rrom skal di ha' Borrdellerr med Drenge ligesom i Forrfaldsti-den.

— Holder De maaske mere af det?

Degnens Ansigt lystes op af et stort overbærende Smil:

— Bestandig err Hrr. Kontrrollørren vittig! sagde han og rystede mildt sit Englehoved.

Clausens Ansigt var derimod blevet noget uroligt.

Men Knagsted trak uanfægtet sit Cigarfutteral frem og præsenterede:

— Vil De ryge, Hr. Sejstrup?

— Tak, Tak! sagde Degnen ivrig og bemægtigede sig en Cigar — Tobak err jo en dyrr Luksus herrnede ... (Han kneb et Øje sammen:) Err di frra Danmarrk?

— Ja, vi har snydt dem ind.

— Hæ, hæ, ja ...!

— Vil De ikke stikke et Par i Lommen, Hr. Mikkelsen?

— Tak, som byderr! Tak, Tak! (Han pillede tre Stykker til sig.)

Knagsted saa' paa ham med et næsten forelsket Blik:

— Maa jeg ikke forære Dem Futteralet osse? Jeg kan saa Pokkers godt lide Dem!

— Ja, hjerrtelig Tak, Hrr. Kontrrollørr, men ...

— Tag De det bare! Jeg har et andet i Kofferten. Og Cigarer brækker saa let, naar man gaar med dem løse i Lommen.

— Ja, jeg sigerr saa mangfoldig Tak da! Det skal hværre mig et kjærrt Minde!

Degnen stoppede gesvindt Gaven til sig.

Clausen sad som paa et Fyrfad.

Men Knagsted ænsede ikke hans Uro. Han kiggede glubsk rundt i Kupeen:

— Er der ikke andre Ting, De kunde ha' Lyst til? ... Hér er en Rejsehue; vil De ikke ha' d e n?

— Næj, næj, Hr r. Kontr rollør r, jeg ...

— Ja, den er for lille til m i g. Jeg kan ikke bruge den alligevel.

— Ja, naar r Di ikke kan br ruge den, saa ...

— Nej vist saa; der er skam ikke no'et at genere sig over! ... Og Rejsetasken hér ...?

— Nej, det er m i n! sagde Clausen hurtig.

— Nu er r jeg saa vist og sandt og-saa blevet saa r rigeligen begauet ...! smilede Degnen. Men han skævede dog lækkersulten til den forlorne Taske.

— Saa er hér en Plæd! vedblev Tolderen, hans Stemme dirrede, og hans Bevægelser var underlig ubeherskede.

Overlæreren greb ham i Armen:

— Knagsted ... bad han indtrængende.

— Er d e t maaske ogsaa din?

— Nej, men ...

— Naa; saa pas Dig sæl! ... Han er saa nærig! forklarede han Degnen, der stod og slugte Tæppet med sine himmelske Øjne — Værsgod. Tæppet er Deres!

— Næj, Hr r. Kontr rollør r, jeg ta-ger r det ikke! sagde Sejstrup med en alvorlig Hovedrysten.

— Ta'er De det ikke? Jo, Gu' gør De saa! Det hører jo til Huen. Kan De ikke se, at det har næsten samme Farve.

— Jo, ja, sandelig ... det serr jeg ...

— Naa, ja, ikke sandt? Det vidste jeg jo nok! Værsgod!

— Jamen, err det nu ikke forr mæget ...?

— Ok nej, aldeles ikke! Værsgod!

Mikkelsen lagde kælent Plæden hen over sin Arm:

— Ja, saa takkerr jeg da og-saa saa grrumme forr ...

— Aa, jeg be'er! ... Men nu maa De vist se at skruppe ud af Kupeen i en Fart! Toget gaar om et Øjeblik.

— Gjørr det! sagde Degnen forskrækket og for med sine Koster ned paa Perronen. Hér skyndte han sig hen og bankede paa Kupéruden:

— Hørr lidt!

Overlæreren trak Vinduet ned. Knagsted rørte sig ikke; han sad og svedte.

— Ha'de jeg ikke dérr saa sandt nærr glemt det vigtigste, kjærre Vennerr! lød Hr. Mikkelsens klangfulde Stemme udenfor — Vi err ved at fo et Venstrreministerrium, mine Herrrrerr, derrhjemme i vorrt gamle Dannemarrk!

— Velbekomme! mumlede Tolderen fra sin Plads.

— Hva' si'er De! udbrød Overlæreren og rød-

mede af glad Overraskelse — Hvor véd De det fra?

— Frra en Embedsbrroderr, derr harr tilskrreven mig. Folket jublerr, skrriverr han, derr goorr en frri og mægtig Luftning hen overr Landet!

— Ja, det vil jeg tro! nikkede Overlæreren bevæget. — Vi har ogsaa længe sukket under den gamle, døde Slendrian!

Afgangssignalet lød. Toget satte sig langsomt i Bevægelse.

— Ja, err det ikke skjønt, naarr Lyset begjynderr at brryde frrem! (Degnen smaatravede ved Siden af Kupeen.) Hvorr skjønt, at det nu err de underrtrrykte, derr engang skal til at rregjerre og prrøve derres bundne Krræfterr! Overrklassen ... harr ... længe nok ... siddet ved Kjødgrryderrne ... (Han sakkede længere og længere agter ud.) ... Nu ... err ... det ... vos ... andrre ... derr ... Farrvell! Farrvell, di Herrrrerr! raabte han saa og svingede med Plæden. Men pludselig satte han Hænderne for Munden og skreg af sine Lungers fulde Kraft — Kan Di hørre mig: Skulde derr hværre Skjøgerr i Karrlsbad, err Di nok saa god, at gjørre mig et Parr smo Optegnelserr!

Banelinien slog en Kurve. Hr. Mikkelsen saas ikke mere.

Saa kørte de to Venner altsaa ned igennem Bøhmen. — Det gik kun langsomt, thi Terrænet steg stadig. Karlsbad ligger som bekendt 374 Meter og 13 Centimeter over Havet ...

Det mærkeligste, man fik Øje paa, naar man saa' ud af Kupévinduerne, var, at der hist og her paa Vejene var oprejst større eller mindre Trækors, paa hvilke der var anbragt smukt forarbejdede og rigt malede Gengivelser i Træ og Gibs af Vor Frelser og Jomfru Maria. Og foran Korsene laa hyppigt en, to, tre eller fire spraglet klædte Kvinder i stille Andagt. De havde gerne store Kurve paa Ryggen fastspændt med Remme over Skuldrene. Og op af en saadan Kurv kunde stundom stikke Hovedet af en gryntende Pattegris, eller af en grinende eller vrælende Unge. I een Kurv var der begge Dele ...

Store, klodsede Pindevogne, trukket af tunge Okser med vældige, buede Horn, kom forbi. Over Pindene var spændt et hvælvet Tag af groft Lærred. Og dér inde under sad Kusken, skærmet mod Vejr og Sol. Han dampede sløvt paa sin korte Træpibe, lod Okserne raade og fem være

lige. Men naar han passerede et af de malede Billeder, strøg han Hatten af Hovedet og korsede sig. Piben lod han sidde ...

Paa en Eng uden for et lavt lille Bondehus løb en halvnøgen Kvinde og legede Tagfat med en Flok heltnøgne Børn. Hun jog af Sted efter dem i kluntede Spring, fangede et af Børnene, løftede det højt op i Luften, medens det skreg og sprællede; satte det fra sig igen og sprang af Sted efter det næste. Saa faldt hun pludselig over en Tue. Børnene udstødte et Glædeshyl og kravlede op paa Ryggen af hende. En fem-seks Stykker væltede rundt oven paa hende, rev i hendes Haar og sled i hendes Særk og nappede i hendes Ben. Og hun hvinede og sparkede og slog om sig og kunde ikke rejse sig for Latter ...

Der stod ved en Korsvej to gamle, hvidhaarede Bønderfolk, en Mand og en Kvinde, med hinanden trofast i Haanden. De ... Naa men alle saadanne smukke og karakteristiske Smaatræk kan man jo finde i enhver Rejsebeskrivelse! — —

— —

— Sig mig, Clausen, spurgte Tolderen og saa' dybsindigt over paa sin Ven — skærer Du Ansigt, naar Du har Solen i Øjnene?

— Det véd jeg virkelig ikke, hæ!

— Nej, det véd Du vel ikke.

— Hvorfor spør' Du dog om d e t?

— Aa, det var no'et, jeg tænkte paa ... Jeg lagde Mærke til før, at Hr. Sejstrup kunde glo

lige ind i den uden at blinke. Det tyder paa Karakterstyrke. Han bli'er sgu nok til noget! ... Kan Du gi' en Cigar? Han rendte jo med mine.

— Ja, hvorfor gav Du ham osse alt det! ... Værsgod!

— Tak! ... Fordi det morede mig. Det morer mig altid at se en skøn Sjæl blomstre.

— Det var Synd for ham, Knagsted!

Tolderen saa' overrasket op:

— Synd? ... for ham? ... Den Løsning kommer mig unægtelig noget overraskende!

— Jo! sagde Clausen ivrig — For hvis han nu havde opdaget, at Du gjorde Nar af ham!

Knagsted lavede Trutmund:

— Kys mig, Du Idealben! smilede han fadermildt — Til din Fødselsdag skal Du faa et Par Vinger af mig! ... Om jeg saa ha'de skrællet mig Skjorten af Kroppen, ha'de denne ... Fenrisulv slugt den!

— Ja, det kan gerne være ...

Et Tog larmede forbi. Det var et Godstog. Lokomotivskorstenen havde Hat paa; en bred, flad opkrammet Abatehat. — Mon det er Brug i alle katolske Lande?

Overlæreren lagde i sin Iver ikke Mærke til Fænomenet:

— Ja, det kan gerne være, gentog han, da Toglarmen var ophørt — at Mikkelsen ... at ... at ... Men man skal alligevel ikke slaa sig til Rid-

der paa et Menneske, der staar under En i Dannelse!

— Nej, nikkede Knagsted — det skal man ikke! Og man skal heller ikke „forarge En af disse Smaa", staar der endvidere! ... Men han blev jo ikke forarget, søde Clausen. Og forøvrigt er han ej heller „lille". Det er jo ham og hans, der snart skal regere Landet, hørte Du vel?

— Ja; og det ærgrer Dig!

— Paa en Maade, ja.

— For Du er Højremand! (Hvis der eksisterede en Kage, der hed: en politisk Sprutbakkelse, maatte Overlæreren i dette Øjeblik ligne en saadan.)

— Højremand ... ja, det er jeg osse! nikkede Tolderen rolig — For jeg er velhavende.

— Og Du har altid, trods alle dine Paradokser, været reaktionær lige til Fingerspidserne!

— Ikke, da jeg sad paa yngste Gage, kære Ven.

— Og det skammer Du Dig ikke ved at tilstaa!

— Næ, ved Gud, om jeg gør! Det er jo den eneste naturlige Udvikling! ... Saadan vil det ogsaa gaa med dine stolte Frihedshelte.

— Aldrig! raabte Clausen haanligt — Aldrig! Saa kender Du ikke Folket!

Nu begyndte ogsaa Tolderen at sprutte:

— „Folket", vrængede han og vendte det hvide ud af Øjnene i et himmelsøgende Højskolefor-

stander-Blik, og han udtalte samtidig Ordet, som havde han en Klump fed Boghvedegrød i Munden — „Folket", lille Overdrivelse, har ikke noget med den Sag at gøre.

— Har Folket ikke?! Det, der nu har kæmpet og stridt for Frihedens Sag en hel Menneskealder igennem!

— Nej; for „Folket" er slet ikke saa ideelt anlagt, som I Studerelampe-Idealister i Jer Uskyldighedstilstand antager. Folket er et Barn, og Børn „kæmper" ikke for Ideer, det er de altfor sunde og naturlige til. Mad, Drikke og lidt Legetøj, det er deres Horisont. Og ligesaa med „Folket": Smedesvend Kristjansen bryder sig Fanden om sine Kolleger i det Fyrretyvende Aarhundrede! ... Jeg kan da blive saa rasende ved Jeres Brølen paa „Folket"! eksploderede Knagsted pludselig og huggede sin laadne Næve ned i Sofabetrækket, saa det røg af flere Kongerigers Støv — I er nær ved at gøre dette naive og godtroende Væsen til et fjerde Nummer i Treenigheden! Man skal ligefrem tro paa „Folket" for at blive salig nu til Dags! ... Men tag Skærmen af Lampen, lille Clausen, Du, og de andre Chaiselongue-Filosofer, og I vil se, at det gaar med denne Gud, som med alle de andre Guder: de, der lever af dem, ta'er det ikke saa nøje; det er bare os andre, der skal falde ned og tilbede! For, om I saa kørte op, Du og dine, med syv Char-a-banc-er fulde af Idealer: det er Riget,

M a g t e n og Æ r e n, det drejer sig om ... Punktum og Udraabstegn, og Gud, hvor det hele for Resten er mig ligegyldigt!

Clausen, der altid blev stille, naar Tolderen fik en af sine Paroxysmer, rystede sørgmodigt paa Hovedet og sagde:

— Det nytter næppe, at vi taler mere om d e t, Knagsted; for Du savner vist den rette Sangbund.

— Ja, det gør jeg vist ... nikkede Tolderen træt og lænede sig tilbage paa Sædet og lukkede Øjnene.

Ogsaa Clausen tav. Men man kunde se paa hans Aasyn, at hans Tanker var i travl og ikke ubehagelig Virksomhed. Om hans Læber spillede af og til et lille fornøjet Smil; og hans Øjne lysnede stundom op som et Glimt af ideelle Kornmodn.

Toget rullede atter af Sted langs Bredden af en Flod, Egerfloden. Man nærmede sig Karlsbad.

— Tror Du da slet ikke, at der vil ske n o g e n som helst Art af Forandring, nu, naar vi faar det ny Ministerium? spurgte Overlæreren med ét. Han var alt for ladet med glade og forhaabningsfulde Tanker til i Længden at kunne holde dem afproppede.

Knagsted aabnede Øjnene:

— Jeg syntes, Du sa'e før, at vi var færdige, lille Clausen ...? smilede han — Forandring?

Næ-æ; det bli'er bare „det samme paa en anden Maade", som der staar i Madam Mangors Kogebog! ... Ja, det vil sige, der vil jo komme nogle Sen'er ind i de Administrationer, hvor der før kun var Von'er. Og saa vil Ordener og Titler jo blive hængt paa nogle andre Idioter, men ...

— Ordener og Titler vil blive afskaffet! sagde Clausen kategorisk.

— Naa-aa, vil de det ...?

— Ja, tror Du, at en radikal Regering bryder sig om den Slags ... „Legetøj"!

— Næ-e ... men sig mig engang, lille Du, kunde Du ikke selv lide at blive Ridder af Dannebrog?

— Jo-o ... naturligvis ... Men saadanne smaa Forfængeligheder maa man virkelig opgive nu til Fordel for det store, det hele ... for Ideen!

— Ja, naturligvis! det tænkte jeg slet ikke paa!

— Og ved Du, hvad jeg tror? vedblev Clausen, og hans Øjne tindrede — Ved Du, hvad jeg tror, lille Tolder?

— Nej!?

— Jeg tror, at Ministeriet selv vil foregaa os andre mere almindelige Mennesker, der endnu sidder inde med saa mange Traditioner, saa mange smaa Fordomme og saa megen gammeldags Forfængelighed ... at det ny Ministerium selv vil foregaa os med et lysende Eksempel i den Retning!

— Naa!

— Ja, nikkede Overlæreren rødmende af hellig Iver — det er bare noget, jeg saadan har tænkt mig; men jeg tror fuldt og fast paa det, fuldt og fast! ... (Han bøjede sig over mod Tolderen og hviskede lykkelig hemmelighedsfuldt:) — Naar de nu bli'er Ministre, ser Du ... det er det, jeg har tænkt mig ... saa har de jo Ret til at føre Titel af Eksellence ... ikke?

— Jo.

— Men, det vil de ikke!

— Ah!

— Nej! For ved Du, hvad de gør?

— Naa?

— De frasiger sig denne Titel! De afskaffer den! Det første, de foretager sig, naar de har overtaget Regeringen, er at lade Rigsdagen annulere den!

— Se se!

— Ja! ... Og saa, kære Ven, begynder den nye Æra!

— Men hvis de nu ikke handler saadan? spurgte Knagsted rolig — For det er jo dog bedst at være forberedt ...

— Jamen det gør de! Det gør de! sagde Overlæreren triumferende. Og der var ikke Skygge af Tvivl i hans elskelige Aasyn.

— —

Lokomotivet peb. Toget kørte op foran Perronen.

VI

Det var kun Haandbagagen, der var bleven efterset i Bodenbach; saa der opstod jo nu i Karlsbads altfor lille Toldlokale en bitter Kamp for Liv og Kofferter, da de Hundreder af Kurgæster strømmede til for at faa Bagagen visiteret. —

Clausen og Knagsted lod sig i et Kvarterstid taalmodigen støde, puffe, flaa og betræde af de rasende Han- og Hun-Valkyrier, som med flammende Øjne, fremstrakte Arme, krummede Fingre, hæse Skrig og hvinende Nødraab baksedes foran Salens Disk. (Iagttaget gennem et Hul i Loftet, vilde denne Samling Desperados have mindet Beskueren om den nederste Halvdel af Michel Angelos „Dommedag"!)

— Puh-h! sagde Tolderen — Næ, dette holder jeg sgu ikke ud længere! ... Kom Clausen!

Og med knyttede Næver og skaanselsløse Hæle slog han sig og Vennen igennem ud i Forhallen.

— Puh-h, det lettede! ... Hvad for et Hotel skal vi ta' ind paa?

— Jægermester Krüger anbefalede jo „National"; der boede saa mange danske ...

— Ikke for Golkondas Diamanter, lille Clausen! Jeg elsker mine Landsmænd, det ved Gud, jeg gør; men man rejser dog ikke til Bøhmen for at gaa i Tivoli! ... Kom lad os se lidt paa Omnibusserne der udenfor.

— Vi maa da passe ikke at komme paa et altfor dyrt Hotel, Knagsted.

— Ja, naturligvis. Men for Resten kan vi jo straks i Morgen gaa ud og finde os et Par Værelser i Byen; det skal være det billigste ... Se dér holder jo en pæn borgerlig Omnibus: Hotel Birmingham. Lad os prøve den!

Næppe havde de to Herrer kastet deres Blikke hen mod Hotelvognen, før en Karl der henne fra kom springende:

— Hotel Birmingham, Herschaaft, bitte?

— Ja, nikkede Tolderen — Aber unsere Gepäck sollt rividiert werden ... sein! Kønnen Sie es vielleicht klariren?

— Jaa, jaa ...

Knagsted tog sin Garantiseddel frem og Nøglen til sin Koffert og gav ham.

— Mon vi nu ogsaa kan risikere det? hviskede Clausen.

— Javel saa. Gi' ham bare Sagerne. Saa slipper vi da i det mindste sæl med Livet.

Overlæreren stak nølende Manden Nøglen og Seddelen ud:

— Bare det gaar ...

— Gu' gaar 'et!

De vandrede nu en Stund frem og tilbage paa Pladsen.

Der holdt lange Rækker af Drosker og Omnibusser ned langs Stationsbygningens Façade. Og hvert Øjeblik løsnede en Vogn sig ud af Rækken og rullede bort. —

Nogen egentlig „By" saa' man ikke meget til. Hele Udsigten dér fra Stedet var at se som een stor, dyb Kedel fuld af Trækroner, hvor op over der hist og hér ragede Taget af et Hus, eller Spiret af et Kirketaarn. Og i en Krans Horisonten rundt laa høje skovklædte Bjærge.

— Bitte, Herschaaft, einsteigen ...

Det var Hotelkarlen, der allerede havde klareret Kofferterne og faaet dem anbragt oven paa Vognen.

— Kan Du se, det gik, lille Clausen!

— Ja-a ... smilede Overlæreren glad beroliget.

Der var ikke andre reisende i Vognen. Og dens røde Fløjelssæder saa temmelig luvslidte ud og lugtede muggent.

— Bare det nu ikke er altfor lurvet et Hotel igen, Clausen ...

— Naa-aa, det er jo kun for en Nat.

— Javel; men man kan faa mange Lus i faa Timer, min rare!

— Lus!?

— Ja; denne hersens Voiture ser ud baade til

Allehaande og Nellikepeber, som min Moder sagde ... Naa, nu kommer vi nok ind i Byen!

Vognen rullede fra den makadamiserede Stationsvej ind paa en brolagt Gade med høje firefemetages Huse.

— Kaiser Franz Josef-Strasse, læste Overlæreren paa et Hjørne.

Lidt efter drejede Køretøjet igen og æltede nu af Sted ad en stejl og opkørt Vej, hvor Terrænet til begge Sider laa hen i det vildeste Kaos af oprevet Jord og Sten og Ler med dybe, vandfyldte Huller imellem.

Vognen svingede og rokkede i de bundløse Hjulspor. Hjulene knagede; og Ruderne klirrede. Og Kusken og Karlen oppe paa Bukken stak Hovederne sammen og saa' lumske ud.

— Det skulde da vel aldrig være et Par Fichtelgebirgerøvere, der har faaet fat i os! sagde Tolderen.

— Aanej, hæ! saa galt er det vel ikke. Men det er vist et tredje-fjerde Klasses Hotel, de kører os hen paa. Sikke Heste; de kan næppe trække.

Knagsted kiggede ud paa Dyrene:

— Ja, de ser unægtelig ud, som de var købt hos en Marskandiser, sagde han — Men se nu dér! Nu er det værste nok overstaaet.

Vejen var bleven bedre og mere plan; og de kom forbi en pragtfuld Kirke med spraglet, billedprydet Façade og forgyldte omvendte Radiser oven paa Taarnene.

— Det er en Russer, noterede Clausen.

— Det er en Russer! nikkede Knagsted — Jo fattigere „Folk", jo rigere Præster ... Romerne i det trettende! ... ... Næ sikken et Slot dér!

— Det er et Hotel ...

— Er det?

— Ja, det kan Du jo se; det staar der over Haveporten: Savoy Westend Hotel ... Og se, der staar en Araber oppe ved Indgangen!

— Det var Fandens kedeligt, at vi ikke skulde dér ind! sagde Tolderen ærgerlig.

— Kære, det havde jo været altfor dyrt!

— Aa-aa, for en Nat! Og saa var vi da sluppet baade for Lus og Kakerlakker ... Men se, dér ligger nok et Slot! Det er næsten flottere endnu.

— Ja; en, to, tre, fire, fem Etager! Og med Taarn! ... Men Du godeste Gud ...!

— Hva' er der?

— Der staar jo „Hotel Birmingham" over Porten!

Tolderen gned fornøjet sine Hænder:

— Det gør der Gudhjælpeme osse! ... Hold Dig nu stiv, lille Overben; for nu gælder det!

— Skal vi ... skal vi ikke sige, at vi har taget fejl?

— Er Du gal! ... Hold Dig bare stiv! ... Lad som det hele forekommer Dig for smaat! ... Dine Bukser er vel knappede?

— Aa-rr!

Omnibussen standsede foran Hotellets Portal. En rigt galloneret Portier slog Vogndøren op. Og Herrerne steg ud.

— Zwei Zimmer! sagde Knagsted og lignede en Rhingreve.

— Jaawohl, Herschaafft!

I Række op ad den tæppebelagte Marmortrappes Trin stod tolv Kelnere i Kjole og hvidt, og seks Picoloer i Stumptrøjer med Galloner. Hele Banden slog Hælene sammen og bukkede. — Og øverst oppe mellem Forhallens Søjler stod Værten. Høj, mager, elegant og soigneret, i lang engelsk Diplomatfrakke, uhyre Flipper og skinnende Bryst med Diamantnaal.

Da de to Venner passerede ham, lagde han en Haand paa Hjertet, bukkede dybt og sagde: Küsse die Hand! samt tilføjede desuden noget om, at han aldrig nogen Sinde, siden han blev født, havde nydt en saa formidabel Ære!

— Zwei Zimmer! sagde Knagsted.

Værten vinkede. Otte Kelnere og fire Picoloer løb til og aabnede to Døre. Derpaa stillede de sig i fire Rækker, to Gange to Mand og en Picolo ved hver Dør, slog Hælene sammen og bukkede til Gulvs.

Og Tolder og Overlærer gik ind gennem Dørene. —

De turde nærmest ikke andet.

Hvidt med Guld. Seks Alen til Loftet. Brysselertæppe. Kniplingsgardiner. Elektrisk Lysekrone. Hvidlakeret Seng; Hvidlakeret Servante; hvidlakerede Stole og Borde. Marmorkamin. Hvide, oliemalede Vægge. Staalstik i Guldrammer. Dobbelte Fløjdøre med Filt. Sachsisk Porcelæn. Krystal-Karaffel og Glas. Silketæpper paa Sengene ...

— —

Da der var bleven stille udenfor paa Gangen, og Kelner- og Picolo-Hæren kunde formodes at være draget andet Steds hen, aabnede Overlærer Clausen forsigtig sin Dør paa Klem og tittede ud.

Øjeblikkelig kom der en „Jomfru" farende frem af en Vindusniche. Det lød, som var hun klædt i Avispapir, saadan skrattede hun af Stivelse:

— Wünschen Sie etwaas, Hr. Doctor?

— Nej ... nein, sagde Overlæreren og rødmede af Befippelse — ich wollte nur mit mein Freund sprechen ...

— Daa, daa ...! nikkede Stivelsen og pegede paa Dør Nr. 14.

Og samtidig skød frem af en anden Niche en Picolo, der huggede Hælene sammen og slog Døren op paa vid Gab. — —

Knagsted stod henne ved Vinduet og saa' ud over Landskabet. — Udsigten var pragtfuld: Hotellet laa paa det højeste Punkt af det saakaldte „Schloss-Berg". Og ned ad Bjærgets Sider laa Villa ved Villa omgivet af blomsterfyldte Haver og Parker med klippede Hække, Træer, Statuer, Marmortrapper og Springvande. Solen hang lavt i Vest. Ved Foden af Bjærget saa' man Byens Huse, Taarne og Kirker rage op. Hist og hér tittede Floder frem og et Hjørne af en Bro. En armtyk Springvandsstraale sank og steg bag et Par kuplede Træer. De gyldne Radiser paa den russiske Kirke skinnede ... Og om det hele Panorama stod i en Kreds de høje skovklædte Bjærge. Kun imod Sydost aabnede sig et Kig ind over Landet med dets Kornmarker, Bøndergaarde og Landsbyer. Men ogsaa denne Udsigt spærredes i Horisonten af Bjærge, hvis bølgede Konturer syntes at hæve og sænke sig og gaa i ét med Aftentaagen ...

— Det er pænt, hva'? sagde Tolderen — Er der ligesaa køn en Udsigt inde fra dit Værelse?

— Nej, jeg ser bare ud over Vejen.

— Naa, ja; det er jo ogsaa mig, der er syg! ... Det var en Overraskelse med dette Hotel, Clau-

sen, hva'? Her er Gudhjælpeme saa fint, at man næppe tør benytte Porcelænet!

— Ja; og kan Du forstaa det med denne tarvelige Omnibus?

— Nej, saadan no'et spekulerer jeg aldrig over. ... Men gaa nu ind og smykkeser Dig, at vi kan komme ud og faa noget Mad.

— Vi flytter da altsaa i Morgen, Knagsted? Dette hér vilde jo blive altfor dyrt.

— Naturligvis flytter vi ... Men gaa nu ind og gør Dig i Stand, dit Sluddreværk, jeg er sulten.

— Ja ... jo ... nu gaar jeg, sagde Overlæreren og trippede uroligt — men der var jo noget, jeg gerne først vilde tale med Dig om ...

— Hum ... Værs'artig at ta' Plads!

Clausen dalede uvilkaarligt ned paa en Stol. Ogsaa Knagsted satte sig.

— Ja, se det var nu d e t, begyndte Overlæreren og drejede i sin Forlegenhed vanvittig rundt paa en Frakkeknap — det var jo d e t, at ...

Tolderen tog stille en Lommekniv frem; aabnede den og rakte den hen mod Clausen:

— Værsgod ...

Overlæreren stirrede forvildet paa Instrumentet:

— Hvad skal jeg dog med d e n?

— Aa, jeg mente bare, at det var nemmere for Dig at s k æ r e Knappen af.

— Aa-rr! sagde Clausen og huggede til Kni-

ven, saa den faldt paa Gulvet — Du er da heller ikke til at tale et fornuftigt Ord med!

— Jo, det véd Gud, jeg er ...! Men naar Ens ædleste Hensigter misforstaas ...! Hva' var det saa, Du vilde sige? (Clausen saa yderst fornærmet ud.) Naa, naa, lille Overmand, tal saa. Jeg er lutter Øre ...

— Ja, se, jeg vilde jo gerne ... Nej, jeg kan ikke nu! Du vil bare more Dig over mig.

— Vist ikke nej, vist ikke nej, kære Ven! jeg lover Dig at være lige saa alvorlig som et Byraadsmedlem! ... Naa?

— Ja, se det var jo det, Knagsted, at da vi nu skal til at begynde ligesom et nyt Liv hér i disse skønne Omgivelser ...

— Ja ...? (Tolderen saa' yderst velvillig og deltagende ud.)

— ... saa synes jeg ... jeg véd jo nemlig ikke rigtig ... jeg holder jo nemlig meget af Dig, men ...

— Clausen ...!

— Ja ... jo ... jeg tror jo ogsaa nok, at Du holder af mig, sagde Overlæreren ilsomt — hvorfor skulde Du ellers ha' inviteret mig med paa denne Rejse, men ...

— Men hva'? ... Vil Du maaske forloves med mig?

— Næ, vær nu alvorlig, Knagsted? bad Clausen bønligt — jeg vilde jo saa gerne, at Du rigtig skulde forstaa mig ...

— Forstaa Dig —? Jeg kan Dig jo udenad!

— Ja ... jo ... men jeg ... Du har ingen Fortrolighed til mig! busede det saa pludselig ud — og jeg vilde saa gerne være noget for Dig!

Knagsted smilede fadermildt:

— Du er „noget for mig", lille Clausen: Du er mit bedre Jeg. Jeg lever hele min uskyldshvide Barndom om igen i Dig!

Overlæreren vrikkede utaalmodig med Hovedet:

— ... Og jeg vilde saa gerne ha', at Du skulde føle Dig lykkelig, sluttede han — — ligesom ... ligesom vi andre.

— Børn er lykkelige, og Dyr, og Kvinder; men vi Mennesker er det ikke! sagde Tolderen med dyb Profetrøst. — Nej, nej, nej! vedblev han og lagde blidt sin Haand over paa Vennens Knæ — bliv nu ikke vred igen. Du skal faa Lov til at lære mig at kende. Jeg vil ha' „Fortrolighed" til Dig. Jeg vil aabne mit Hjerte for Dig! ... Men bliv nu ikke altfor forfærdet over, hvad Du faar at se. Véd Du nemlig, hvad der er Grundtrækket i min Karakter, lille Clausen? ... Det er Misundelse! Jeg er saa tindrende, lynende misundelig paa Dig og Dyrene og Fruentimmerne. I ta'er nemlig det hele som en stor Selvfølge: Sommer og Vinter og Høst og Vaar og Solskin og Regn og Blomster og Mavepine og Stjerner og Fnat og Vorherre og Fanden og Elek-

tricitet og Magnetisme ... altsammen ta'er I det som de naturligste Ting af Verden. Og naar I ikke forstaar, saa tror I! ... Derfor er I „lykkelige". Og derfor er jeg ganske spinatgrøn langs op og ned ad Tarmene af Misundelse. Og rimeligvis er det det, der er Skyld i min daarlige Mave!

— Forstaar ...? sagde Overlæreren og glippede forvirret med Øjnene — forstaar ...? og tror ...? Du tror vel ogsaa paa noget?

— Ikke paa en Snus, nej! ... Men jeg forsikrer, at mangen en Aften knæler jeg ned foran min Sofa derhjemme paa Rørholm og raaber med oprakte Hænder: Beck, Beck, bed deroppe, hvor Du er, om jeg maa blive af Hjerne som en af disse smaa!

— Herregud, sagde Overlæreren spidst — er Du da saa begavet?

— Forfærdelig! ... Men gaa nu ind og hæg Dig; for nu vil jeg ha' Mad!

Himmlisches Thal des Heilungssegens, Thron der Gesundheit, Wundergeschenk des Alle Liebenden! Flechte auch mein bescheidenes Dankesblümchen in den verdienten Ehrenkranz, welcher in alle Welttheile hinaus süss duftet! Himmlische Quelle, auch mich tränktest Du mit deinem Rettungstrank in düsteren Stunden, und ich verliess Dich geheilt und jubelnd im Sonnenschein meiner Seele. Dankbar will ich Dir einst einen Tropfen wiederschenken, meine letzte Thräne fliesset Dir ewig, mein liebes Karlsbad!

1806. *C. G. Stange.*

Klokken er seks, Morgen. —

Fra alle Gader, Stræder og Veje strømmer Kurgæsterne til Kilderne. Søvnen sidder dem endnu i Øjnene; de gaber lidenskabeligt og er blege af Gnavenhed.

Nede i Mühlbrunnen-Kolonnaden spiller Musikken. Der Musikdirektor Labitzky svinger morgen-stiv sin Elfenbens Taktstok; og Deherrer Musici er blaa af Kulde under de høje Hatte. Men de trutter med Dødsforagt hen over Hovederne paa de troende Herrer og Damer, der vandrer af Sted med de hellige Vandkrus i de fromme Hænder.

Langs Tepl-Flodens Kai staar Blomstersælgerskerne med deres dugvaade Roser, Nelliker og Kornblomster og ser venlige ud og forsøger at smile. Men Publikum gaar dem ligegyldigt forbi, ene opslugt af Tanken om at faa tømt det lovbefalede Antal Glas og komme bort til Pupp eller Posthof for at svælge i det længselsfuldt attraaede Morgenmaaltid, hvorefter deres Mave jamrer. —

Skønt det er tidlig paa Sæsonen, er der dog allerede ankommet mellem ti til femten Tusinde

Gæster. I lange, bugtede Rækker staar de foran de mest søgte Kilder og venter paa at faa Krusene fyldt. Lysvaagne, adrette og indbyrdes smaakævlende lader de smaa fikse Kildepiger Glassene gaa fra Haand til Haand; de tomme ned til højre, de fyldte op til venstre: ned og op, ned og op, ustandseligt, uafbrudt, uden Rast og Hvile, som en Maskine ... Og langsomt, Fod for Fod, avancerer Rækkerne frem. Mangen en ældre Herre og kødfuld Dame gaar med lukkede Øjne og drømmer sig tilbage i de forladte Puder.

— —

Knagsted og Clausen drak henholdsvis Kaiser Karls-Quelle og Marktbrunnen. —

Dagen efter deres Ankomst til Hotel Birmingham, havde de fundet sig to behagelige Værelser i en af Villaerne paa Sydskraaningen af Schloss-Berg. De var Husets første logerende for i Aar, saa de blev modtaget med den dybeste Ærefrygt baade af Ejerinden og Tjenerskabet. — Og Villaen bar det poetiske Navn: Villa Tennyson.

Det havde været en frygtelig Tortur for de to Venner at skulle staa op Klokken 5½ Morgen. De ravede som berusede ud af deres Senge og ned til Kilden; indædte, forbitrede og hadefulde skulede de frem for sig uden at tale et Ord til hinanden. — Efter nogle Dages Forløb var det jo blevet bedre ved Vanen. Men de havde dog alligevel truffet den Overenskomst saa vidt muligt at undgaa hinanden straks om Morgenen og

ikke søge Møde før efter Kurtid henad Klokken 8 hos Pupp, hvor de saa vilde spise Morgenmad sammen og senere gaa en længere Tur i Fællesskab. — Denne Ordning befandt de sig vel ved. Og naar de sad ved Frokosten ude i Pupps Veranda, medens Springvandet pladskede i Guldfiskekummen udenfor i Haven, og Solen skinnede, og de nette Kelnerinder i deres sorte uldne Kjoler og hvide, broderede Forklæder sværmede omkring dem smilende, glade, høflige og morgenfriske, saa befandt de sig udmærket og tilbragte Tiden med at spise og drikke og ryge Cigar og sige Aandrigheder om de øvrige Kurgæster. Og Humøret var saa meget bedre, som Kaiser Karls-Quelle-Vandet virkelig syntes at skulle faa en heldig Indflydelse paa Tolderens forstokkede Mave. Overlæreren fejlede jo ingenting. —

Men v a r de saa uheldige tilfældigvis at mødes, f ø r de havde drukket deres to Glas og gaaet deres reglementerede „Synketure", saa skar de de frygteligste Grimacer, sagde: Æv-v, føj for Satan! gjorde hastig omkring og flygtede hver sin Vej.

— —

Bag Hotel Pupp med dets Kafeer og Restauranter ligger et stort og meget søgt Etablissement, som Knagsted diskret havde givet Navnet Central-Trykkeriet, eller forkortet: Centralen. Det er vel ogsaa nok det største i sin Slags i Karls-

bad, hvor slige Anstalter, paa Grund af Vandets velsignelsesrige Virkning, spiller en særdeles fremtrædende og vel af de fleste Kurgæster stærkt paaskønnet Rolle. Forøvrigt findes der lignende monumentale Tilflugtssteder ved Mühlbrunnen-Kolonnade og bag Hovedkilden Sprudel. Og rundt om i den ganske By og Omegn er oprettet mindre Filialer: I Haverne, i Parkerne, paa Bjærgenes Skraaninger, paa de skønneste Udsigtspunkter ... overalt, hvor Mennesker færdes, har Karlsbads forstandige og forudseende vise Mænd ladet anbringe disse større eller mindre fikse, men altid nyttige Smaapavilloner.

— —

Efter Morgenmaden (Prager Schinken mit Spiegel-Eier, und Kaffee mit Brod ohne Butter) gik de to Venner saa en lang Morgentur og vendte hjem til Villa Tennyson Klokken 11—12.

De elskede begge Regelmæssighed og traadte derfor stadig og uforanderlig den samme Rute: Goethe Weg, Posthof-Promenade over Plobew Brücke (hvor de fodrede Forellerne i Tepl) til Nikolaus Dumba Weg; og derpaa hjem ad Schönbrunn Stieg, Marienbader Weg, Alte Wiese, Marktstrasse og Schlossweg ...

I Haven derhjemme blev de saa gerne modtaget af Hausknechten Ander, der var saa høflig af Naturen, at han, naar han (hvad hyppig

hændte) havde Hænderne fulde af Bakker med Glas, Tallerkener og Fade og derfor ikke kunde blotte Hovedet og ej heller bukke tilstrækkelig dybt, da knælede ned, dér han stod, paa den haarde, ufølsomme Grusgang, og begravede Ansigtet i Servicet ...

Og inde i Vestibulen stod das Dienstmädchen Millinge paa Vagt og for som en susende Vind op ad Trappen til første Sal, hvor Herrernes Værelser laa, slog Dørene op, smilede forrykt, foldede Hænderne og sank i Støvet ...

— —

Klokken 2½ spiste de til Middag (Prager-Schinken mit Spiegel-Eier) enten hos Pupp, eller i „Goldener Schild" paa Neue Wiese, eller i „Stadt Hannover" paa Schloss Bergs allersomstejleste Skraaning, hvor Vognene, naar de kørte ned ad Skraaningen, maatte bremse Baghjulene, for at ikke Køretøjet skulde tage Magten fra Hestene, og derfor lignede kæmpemæssige apoplektiske Insekter, som slæbte deres døde Bagkroppe hen over Stenbroen. —

Efter Middagen gik man atter Tur; men hver for sig. — Saa hjem at hvile, modtaget med Æres-Saltomortaler af Ander og Millinge. — Klokken 6½ ud at spise til Aften (Prager-Schinken mit Spiegel-Eier). — Paa ny hjem. Godnat-Knælinger af Tjenerskabet. I Seng præcis 9. — —

Og den næste Dag begyndtes der saa forfra:

Op 5½ ... Kildevand ... Prager-Schinken ... Besøg paa Centralen ... Spadseretur ... Forelle-Fodring osv., osv. ... som Kloder, der beskriver deres himmelske Baner efter evige og uforanderlige Love!

— Hva' for en Læge har Deherrer?

— Læge? Vi har sgu ingen Læge!

— Har I ingen Læge!?

— Næi.

— Saa gid I maa faa Sten i Maven begge to da!

Det var Jægermester Krüger, som udtalte dette kristelige Ønske. — Han havde truffet de to Venner uden for Pupp. Og nu sad de alle tre inde i Verandaen og drak Morgenkaffe.

— Fräulein Ida! kaldte Tolderen.

— Hier! sagde Ida og kom springende, smilende over hele sit kønne lille Ansigt.

— Butter, bitte! Zweimal Butter, Fräulein! ... Du vil vel ogsaa ha' Smør, Clausen?

— Ja-a! nikkede Clausen — dette hér er jo no'et tørt i Længden.

Jægermesteren saa' forarget fra den ene til den anden:

— I er Fandengaleme et Par nette Kalkuner, sagde han saa — at sende paa Baderejse! Læge gaar I ikke til; og Smør æder I osse!

— De er misundelig, Jægermester.

— Ja, Gu' er jeg saa, ha, ha! Her sidder jeg og slaas med mine tørre Humplinger, mens I fraadser!

Ida stillede to glinsende Ruller Smør lige for Næsen af Jægermesteren:

— Væk! sagde han og daskede hende over Fingrene — Væk mæ' 'et, Jomfru! Jeg kan ikke taale at se Smør for mine Øjne! ... Og saa har I osse forstaaet at kapre den kønneste Pie! vedblev han og kastede et Par forlibte Øjne efter Kelnerinden — Ja, I er Fandengaleme et Par rare Hingsteplage at sende ud paa egen Haand!

Der var et stadigt Rykind nu i Kafeen. Klokken var 8½; Kurtiden var til Ende. Kelnerinderne fløj fra Bord til Bord og modtog Ordrer. Ved mange af Bordene sagde man bare: Wie gewöhnlich, Fräulein! saa vidste Pigerne straks Besked og bragte det ønskede. — De allerfleste Gæster var gnavne og utilgængelige til at begynde med; men straks Kaffen dampede dem under Næsen, blidnedes de op.

— Det er nu storartet, sagde Jægermester Krüger — for det første Aar, jeg var her, maatte vi ikke røre Kaffe; det var ligefrem Gift! Men saa kom der nok en Leverandør og smurte Lægerne. Og nu er Kaffe det bedste, man ka' drikke!

— Der er „Hønen"! hviskede Overlæreren pludselig.

— Ja, der er hun, det søde Dyr! sagde Tolderen — Hende elsker jeg!

Det var en høj, førladen, værdig Dame med et lillebitte, spidsnæset Ansigt, hvis smaa, kuglerunde, brynløse Øjne plirede sky og agtpaagivende i Dagslyset. Naar hun satte sig, stod Kjolen brusende om hende, og hun holdt sig stift og forsigtigt paa Stolen, som om hun havde et eller andet under Skørterne, som hun var bange for skulde tage Skade. Der var noget moderligsippet og skikkelig-fjoget over hende, og samtidig noget lunt og bredt og hyggeligt ... Knagsted paastod, at hun havde Bukserne fulde af Kyllinger, som hun stadig gik rundt og rugede.

Et Stykke Kalk havde løsnet sig et Steds oppe fra en Skorsten eller fra Husmønningen maaske og trillede raslende ned langs Glastaget.

„Hønen" lagde Hovedet paa Siden og plirede forskræmt i Vejret efter Lyden, medens hun samtidig greb sig ligesom skærmende ned om Nederdelen.

— Se! sagde Tolderen begejstret — Se dog! I Jesu Navn, er hun ikke dejlig! Hun troede, at det var en Glente!

— Der er „Plænevanderen"! hviskede Overlæreren paa ny.

„Plænevanderen", ogsaa kaldet „Dinglepeter", var en lille, overskaaren Kæmpe med et kraftigt, graasprængt Fuldskæg omkring et yderst venligt, fornøjeligt og elskværdigt Ansigt. Han

nikkede altid smilende til Opvartningspigerne og sagde med en lidt hæs og barnlig Gammelmandsstemme: 'Morgen Fräulein! Wie befinden Sie sich? — Der var absolut intet abnormt at observere ved Manden, førend han havde faaet serveret sin Mad og var begyndt at spise. Men da saa' man, at hans Hænder og Hovede rystede i den Grad og hver i sin Takt, at han virkelig maatte siges at have løst en Opgave, naar Føden omsider kyledes ind mellem Læberne. Naar han parterede sin Pragerskinke, var det, som larmede der en tyvetredive Knive og Gafler rundt paa Tallerkenen. Og bed han af sit Brød, sad man spændt paa, om han ikke vilde hive Tænderne ud med det samme, saadan flaaede han løs. — Efter Maaltidet greb han ivrig Kaffekanden og svingede den, som vilde han udbringe en Toast, eller kaste den i Hovedet paa en Genbo. Og var det endelig lykkedes ham at faa Fluidumet skænket og blandet med Fløde og Sukker, lagde han begge Hænder omkring Koppen, stirrede stift paa den ligesom for at tage Sigte og afventede saaledes et forholdsvist Havblik, inden han polkerede den op til Munden.

Nu maa man ingenlunde tro, at denne dog vistnok til Tider ret generende Bevægelighed i nogen Grad pinte ham eller gjorde ham trist. Den syntes tværtimod at more ham. Han ligefrem klukkede, naar det gik rent galt. Og han koketerede endogsaa med sin Tilstand. Det

saa' man bedst, naar han efter Kaffen skulde have Ild paa sin Cigar; thi hans Øjne skinnede da af fornøjet Skælmeri, medens Tændstikken som en Lygtemand i en Mose dansede rundt i hans skæggede Ansigt, forinden det, ved en Art Overrumpling, lykkedes den og Cigaren at træffe hinanden.

Men han var ogsaa ærgerrig, var han, og øm over sin Værdighed som selvstændigt Væsen. En Dag kom han nemlig ind paa Kaffeen i Følge med en yngre normal Herre, der i Kraft af den større Magt, han havde over sine Lemmer, af og til vilde yde den anden en velvillig Haandsrækning. Ikke Tale om! Den gamle daskede ham arrigt om Fingrene. Han vilde sæl! — Og da den unge efter Kaffen forekommende strøg en Tændstik af og holdt den hen til ham, lod Gamlingen sin Cigar beskrive de mest komplicerede matematiske Figurer og endte med at rive Tændstikken fra ham med et vredt: Es geht ja aber nicht! og selv tænde. — —

Navnet „Plænevanderen" havde Knagsted givet ham:

— Jeg vilde forfærdelig gerne engang se ham lade sit Vand, Clausen, havde han sagt — Men saa maatte jeg naturligvis først ha' købt mig en Paraply!

Dag for Dag strømmede Gæsterne til. Nu var der i Følge Kurlisten henved femogtyve tusinde fremmede Sjæle i Byen. — Der var neppe til at trænge sig frem paa Promenaderne om Morgenen. Og det hvislede En om Ørene med alle Jorderigs Tungemaal. — Koncerter, Baller, Garten-Tombolaer, Confetti-Fester, Væddeløb, Teater- og Varieté-Forestillinger tog hverandre i Haanden ... de stakkels syge Gæster skulde jo mores. — ,,Die Kur-Kapelle" jamrede hist, ,,die Pleier'sche Concert-Kapelle" hylede hér, og ,,die kaiserlich-königliche Militær-Kapelle" truttede alle Vegne. Man manglede bare nogle Bjørnetrækkere, Liniedansere, Vaffelbagere og Blaarædere, for at den hele Stad kunde have lignet en uhyre Dyrehavsbakke.

Men præcis Klokken 9 hørte al Tingeltangel op, og man besteg sit kyske Leje i Bevidstheden om at føre et i alle Maader ,,kurgemässigt" Liv.

— —

Knagsted og Clausen var stadig overmaade tilfredse med deres Logi i Villa Tennyson.

Ganske vist var flere af Husets Værelser nu blevet udlejede; men dels var det til stille og fredelige Folk, som man aldrig hverken saa' eller hørte noget til; og dels var det kun Stueetagen, der havde fundet Liebhavere. Paa første Sal var de to Venner bestandig Eneherskere. — Overlærerens Værelse laa mod Syd med Udsigt over By og Land til de fjerne Bjærge. Tolderen derimod havde valgt et, der vendte mod Nord, ud mod Schloss-Weg, hvor Udsigten i et Par Hundrede Alens Afstand spærredes af det skovklædte Fjeld, og hvor Solen aldrig kom. Han fandt nemlig, at dette i Længden var langt mere stemmende med hans alvorlige og dystre Livssyn end den banale Øjenslyst fra Vinduet i hans lakerede Salon i Hotel Birmingham. — —

I det hele bekom Opholdet i Karlsbad ham særdeles vel. Vandet havde den yndigste Virkning paa hans Mave. Og den regelmæssige Levemaade og megen Spadseren i den lette og friske Bjærgluft gjorde, at han næsten øjeblikkelig faldt i Søvn, saa snart han kom i Seng om Aftenen; og saa godt som altid sov han i een uafbrudt Køre, indtil det lille Vækkeur, han havde staaende paa Natbordet, ringlede ham op tyve Minutter over fem. Han havde ikke behøvet at gribe til Daasen uden i de to første Nætter.

Men ene Guderne raade!

— —

En prægtig Solskinseftermiddag mellem fire og fem laa han i sit aabne Vindue og lyttede til en Papegøje, der producerede sig i Nabohaven. Fuglen blev hver Dag baaret ud i Haven Klokken tolv Middag og lukkede saa ikke sit energiske Næb, førend den blev flyttet ind i Huset igen henad syv. Selve Dyret kunde man ikke se, da dets Bur var anbragt paa et Bord bag en blomstrende Rosenhæk. Men saa kunde man til Gengæld høre det. Dets, med Forlov at sige: Kæft stod ikke lukket et Sekund. Uhyret repræsenterede hele Familien. Det græd og lo, hostede, spyttede, harkede, skældte ud, sang og grinede. Latteren og Graaden var som et trefire Aars Barns. Fuglen kunde le saa klukkende og græde saa ynkeligt, at en Moders Hjerte skiftevis maatte smile og bløde. Men midt i Sorgen eller Glæden kunde den saa begynde at hoste, spytte og snøfte som en gammel brystsvag Dame. Det var rimeligvis Husets Bedstemoder, den saa kopierede. Derpaa tog den pludselig fat paa, i en hvinende høj Tone, at skælde en Person ved Navn Lischen Hæder og Ære fra. Det var Husfruen, der holdt Justits. Hvornæst den slog en skraldende Latter op og sang med dyb Mandfolkerøst (Husherrens?): „Ach Du lieber Au" ... Mere kunde den ikke af Sangen. Men det kom med Bravur. — Og saa endte hele Forestillingen ufravigelig med, at den i en energisk og uafviselig Tone sagde: „Du solst Zucker, Papegoj!"

Hvilken Højesteretsdom den atter og atter gentog i en mere og mere ophidset Tone, indtil den, aldeles rasende over ikke at blive bønhørt, trak sit Papeg e j—i—i—i saa langt og skingrende ud, at alle Havens Smaafugle rædselsslagne flygtede op i Bjærgene. — Og saa tog Uhyret fat forfra paa sit Repertoire med Babyens Graad, Grossmutters Hosteanfald, Husfruens Fortørnelse og Husherrens Ach Du lieber ..., indtil det paa ny endte med sit skingrende: Du solst Zucker Papeg e j—i—i—i—i!

Da Knagsted havde nydt seks af disse Dacapoer, lukkede han overmæt Vinduet. — —

Men i det samme saa' han tre Drosker bøje om fra Schloss-Weg og køre frem mod Villaen. — I den forreste Droske sad en uhyre svær ældre Dame, sortklædt, med blaarødt, pudret Ansigt og tre mægtige Dobbelthager. Hun rørte sig ikke, thi hun kunde ikke røre sig, sad bare stiv og strunk i Sædet og viftede sig med en meget stor, sort, perlebesat Fjervifte. Ved Siden af hende næsten forsvandt i hendes Skygge en lille, graaklædt, barhovedet Kone. — De to andre Drosker var stopfulde af Kofferter, Kasser, Æsker og ubestemmeligt. Og paa Bukken hos hver af Kuskene sad et kæmpemæssigt, civilklædt Mandfolk.

Hausknechten Ander kom farende ud af Villaen hen mod den forreste Vogn; og Jungfrau Millinge stod duvende op og ned paa Stentrappen som drevet af en indre Mekanisme.

Knagsted aabnede paa ny Vinduet ...

Herskabet der nede var en russisk Grevinde Sonja Wolokoisky, der netop var kommet med Toget og nu søgte Logi for sig og Tjenerskab.

Der blev et mægtigt Røre i Villaen. Den lille barhovede Kone og de to kæmpemæssige kom, sammen med Husets Værtinde og ledsaget af Ander og Millinge, op paa første Sal for at se paa de derværende tomme Værelser.

Imidlertid sad Grevinden og viftede sig nede i Vognen. Hun vilde ikke umage sig op, førend alt var afgjort. —

Der blev aabnet et Vindue i Værelset ved Siden af Knagsteds; og der begyndte en højrøstet Parlamenteren mellem Selskabskonen og Hendes Naade. De talte russisk og gestikulerede voldsomt. Nabovillaerne gav Ekko af deres Samtale; og selv Papagejen forstummede.

Men Enden paa Forhandlingerne blev da, at to Værelser blev lejet.

Saa fandt man en Bærestol frem fra Droskerne; de to kæmpemæssige sled Naaden ud af Vognen og bar hende op i Lejligheden. Hun blev anbragt i en Seng, som stod opstillet langs Fløjdøren ind til Knagsteds Asyl. Hun kommanderede og skændte og Tjenerskabet akkompagneret af Ander og Millinge for op og ned ad Trapperne med Bagagen.

Den lille barhovede skulde bo i det ene Værelse sammen med Grevinden. I det andet Væ-

relse skulde Bagagen anbringes. Men hvor de to kæmpemæssige Tjenere blev indlogeret, lykkedes det aldrig hverken Knagsted eller Clausen at udfinde.

Saa blev Droskerne betalt; og alt blev forholdsvis roligt. — Ander og Millinge begav sig krumme af Ærefrygt til deres daglige Gerning; og Papegejen vovede sig frem med et Par Numre af sit Repertoire: Den græd bitterlig og sang dertil Ach Du lieber Au ...

— —

Og Freden i Villa Tennyson var i Sandhed ogsaa forbi. Ikke at Madame Sonja skreg op og larmede. Havde hun endda gjort det, saa kunde Knagsted med nogen Grund være skredet ind og have nedlagt en maaske virksom Protest. Nej, hun var bare saa overnaturlig fed. Blot hun flyttede et Ben i Sengen inde ved Siden af, knagede og jamrede Madrasser og Træværk, som blev der spillet Tennis med en Tønde Hvede. Saa tung var hun, at var Sengbunden bristet, vilde hun ved Plumpet være gaaet igennem Gulvet og ned i Stueetagen og kanske i Kælderen med. Og saa besat med overflødig Kød var hun, at hun ikke formaaede at støtte paa Benene, langt mindre at gaa. Havde man slagtet, parteret og udbudt hende, vilde hun lettelig have kunnet yde Søndagskød nok til en større Landsby. — Hun laa stedse til Sengs, spiste og drak, spillede Besique og brugte Karlsbaderkur m. m. Men hvad

der var det værste af det hele, var, at hun ogsaa fik Massage. Og det akkurat i den Time mellem Frokost og Middag, som Knagsted plejede at tilbringe paa sin Sofa med sin Pibe. En Dag og to Dage holdt han Klaskene ud. Men den tredje Dag flygtede han. Han fik Kvalme! Saa snart han hørte Massøsens Stemme ude paa Gangen, flygtede han over til Clausen, hvis Værelse laa lige over for, modsat Gerningsstedet.

— Det er nu ogsaa kedeligt, Knagsted, at der altid skal komme saadan et eller andet i Vejen, dér hvor Du boer. Men jeg sa'e jo til Dig, kære Ven, at Du vist meget hellere skulde ta' Værelset hér. Jeg er ikke saa sensibel for Lyde.

Tolderen lo bittert:

— Hæ! sagde han — hæ! saa ha'de Wolokoiskyen bare ganske simpelt valgt Værelset her ved Siden af til sit Klaskenheim!

— Tror Du virkelig?

— Ok, ja! Jeg kender de evige Guder! ... Hør, man kan ligefrem høre det helt her over!

Overlæreren lyttede:

— Ja, véd Gud!

— Aa, hér er det ingenting! Men prøv at gaa lidt over i mit Værelse!

— Synes Du, jeg skulde?

— Naturligvis; saadan noget oplever man kun een Gang.

Clausen listede over Gangen og kom et Par Minutter efter tilbage ganske bleg.

— Naa, hvad synes Du saa?

— Ja, det var dog voldsomt!

— Ja, ikke sandt? Man bliver ligefrem søsyg. Det lyder, som om der blev klasket en tre-fire store, vaade Sælhunde imod hinanden.

— Justitsraad Stabelsteen! ... Forhenværende Toldkontrollør Knagsted! Overlærer Clausen!

— Ogsaa „forhenværende"!

— Ogsaa forhenværende, jaha!

Det var Jægermester Krüger, som præsenterede Deherrer for hinanden en tidlig Morgen ude i Etablissementets „Freundschaftssaals" Have.

Solen skinnede ned gennem Kastanjernes Løv. Roserne duftede. Fuglene sang. Og Publikum pludrede.

En halv Snes „Krageunger" (Med dette Fællesnavn havde Knagsted døbt alle de smaa, sortkjolede og hvidforklædede Opvartningspiger) ... stod midt i Solskinnet og spejdede efter Gæsterne, der i skarevis kom dragende op gennem Haven. Hver „Unge" havde sine bestemte Kunder at passe, og naar hun opdagede dem i Mængden, smilede hun over hele Ansigtet og nikkede: 'morgen, Herschaft! og fløj af Sted for at betjene dem.

— Her er dejligt! nikkede Justitsraad Stabelsteen og foldede vel til Mode de smaa Hænder over det Elfenbens Stokkehaandtag.

— Dejligt! repeterede Overlærer Clausen. ——

Justitsraaden var en bitteliden, stiv Mand med det skæreste snehvide Haar og Bakkenbarter; og begge Dele voksede saa tæt og frodigt, at det saa ud, som om det var Vatplader, der var limet paa ham. — Han var særdeles mild og venlig af Ansigt og dertil overmaade høflig og beskeden af Optræden. Men meget lille og mager. Omtrent som en Skoledreng i Lømmelalderen. Hans Hoved sad indeklemt mellem et Par høje „Fadermordere"; og naar han skulde dreje det, maatte han dreje hele Personen. — Men sød var han i sin Lidenhed. Man fik Lyst til at tage ham paa Skødet og fodre ham med „Bismarcksklumper".

Han var 67 Aar og havde været Apoteker i Nakskov. Nu levede han samme Steds af sine Rentepenge. — Hans Kone var afleden for en trefire Aar siden. Hvad efter Sigende havde livet ham betydelig op. —

— Ja, her er dejligt! sagde Overlæreren igen.

— Storartet! bekræftede Jægermesteren og vinkede af sin private Krageunge, der hele Tiden havde sværmet om i Nærheden af Bordet. — Ja, de to Herrer „Forhenværende" har naturligvis ikke kunnet dy sig længere end til Pupp?

— Nej, sagde Knagsted — Og herefter tænker vi paa at ta' Morgenmaden i „Elefanten", det er nærmere endnu!

— Ja-ha, I er et Par nette Kurgæster! ... De kan tænke Dem, Stabelsteen, de to Kavalerer har ikke engang været til Læge!

— Ikke til Læge! sagde Justitsraaden og drejede sig, stiv som en Vindepind, om paa Stolen.

— Nej! Og de spiser Smør!

— Smør! Men det strider dog mod de elementæreste Kurregler!

— Ja! Hva'! Jeg haaber da osse, at de maa faa saa mange Sten i Maven, at de maa betale Overvægt, naar de skal hjem!

— Hør, Jægermester? spurgte Knagsted uanfægtet, men med et lille, lunt Smil i Øjet — Saa De den dejlige fede Kapun, der laa henne paa Buffeten i „Goldenes Schild" i Onsdags?

Clausen smilede stille.

— Om jeg saa' den! sagde Jægermesteren — Mine Tænder løb Fandengaleme helt ned ad Vesten paa mig!

— Den fik Overlæreren og jeg hver en god Portion af til Middag.

Jægermesteren blev purpurrød helt op under Maskinklipningen:

— Det er Løgn! bruste han saa ud og slog en Haand ned i Bordet, saa at Krageungen, der netop var ved at anbringe Kaffetøjet, forfærdet nappede Bakken til sig igen — Det er Løgn! Det kunde I ikke nænne! Vel Hr. Overlærer … for min Skyld?

— Jo … nikkede Clausen — vi spiste saamænd …

— At Vorherre ikke slog Jer ihjel paa Stedet! At han kan tillade saadan no'et! Og jeg, der ha'de glædet mig til, at Værten skulde brænde inde med den. Er det en Manér at stikke saadan et velsignet Dyr i Næsen paa Folk, der er sat paa Vand og Brød! ... Og saa gaar I to Ædedolke mir niks hen og hjælper det Svin med at faa den spist! ... Var der mange, der fik a' 'en? Var 'en god?

— Storartet! nikkede Tolderen og smaskede — Den smæltede i Munden!

Jægermesteren sank tilintetgjort sammen:

— Hold op! stønnede han — Hold op! Jeg kan ikke taale at høre om det! — — Saa rettede han sig igen i sin fulde Højde — Men vent I bare, truede han saa — til jeg er færdig med Kuren her, saa ska' I se Løjer! Jeg ta'er hjem over Hamborg, gør jeg. Og saa kan I ta' Gift paa, at jeg skal ta' mig en Middag hos Pforte, der skal spørges helt op paa den anden Side Gudenaaen! — — Men atter sank han sammen — Aa Herregud, at I to Snøbler fik no'et a' den Kapun ...! Jeg drømte om den tre Nætter i Træk ... Jeg drømte, at den laa paa Stolen foran min Seng, brun og mør og sprød ... Men jeg kunde ikke naa den ... jeg kunde ikke rejse mig ... Og saa gaar I ganske rolig hen og faar den til Middag ... Naar endda *I* bare ikke ha'de faaet no'et a' den, saa vilde det ha' været lettere at bære ...

Knagsted og Clausen brast i Latter over Man-

dens Fortvivlelse. — Men den bittelille Justitsraad rystede alvorligt paa sit Vat-Hoved:

— Kære Jægermester Krüger, sagde han — De tager den Sag for ivrigt.

— Ja De! sagde Jægermesteren og for op — De véd jo slet ikke, hvad det er at gaa omkring her og sulte! Saadan en … Dværg! De behøver jo ikke ordentlig Mad. De har jo ikke no'et at putte den i!

Justitsraaden smilte:

— Aa jo, sagde han yderst beskeden — en lille Mave har jeg da …

— Det tror jeg sgu ikke! Hvor sku' den sidde? … Skal vi ta' hver en Gang Smør til Kaffen?

— Ikke paa nogen Maade!

— Nej; der kan De se! … Og hvis jeg nu privat tog mig en Gang, vilde De saa sladre, naar vi kom hjem til Na'sko'?

— Ubetinget! sagde Justitsraaden og lo med hele sit lille Træ-Ansigt — for enten bruger man Kur, eller man bruger den ikke. Jeg vilde absolut sladre første Gang, jeg havde den Ære at træffe Deres Hustru! Jeg har et vist Ansv… (Hér standsede han pludselig op midt i Talen; og idet hans Øjne ligefrem lyste, strakte han sine magre, pindede Fingre hen mod Tolderens højre Skulder og sagde:) — Nej, se dog hvilken dejlig Edderkop dér kryber!

Knagsted knibsede med en hurtig Bevægelse Dyret bort.

Vat-Manden sprang op fra Stolen:

— Ih, men n e j dog, Hr. Toldkontrollør! sagde han bebrejdende og halede skyndsomst en Tændstikæske op af Bukselommen, nappede Edderkoppen, som benede af Sted nede paa Gruset, og puttede den i Æsken.

— Men hvad vil Justitsraaden dog med det væmmelige Dyr? spurgte Clausen med en stille Gysen.

Jægermesteren gav sig ivrig til at sparke Overlæreren op ad Benene og blinkede dertil advarende, som om han vilde sige: La' være at tale om d e t! Tal for Guds Skyld ikke om d e t!

— Jeg studerer disse Dyr, sagde Justitsraaden rolig og stak Tændstikæsken tilbage i Lommen — Og dette var netop et meget smukt Eksemplar.

— Nu har vi Spillet gaaende! mumlede Jægermesteren.

Vatmanden stivede langsomt sit lille Ansigt om mod ham:

— Ja, jeg véd jo godt, at D e m interesserer dette ikke ... sagde han stille og beskedent.

— N a j!

— Næ, De har ikke Sans for den Slags Sager ...

— Ikke Spor!

— De anser det, som de fleste i Nakskov, for en fiks Idé ...

— En ganske forrykt Idé, ja! Det har jeg sagt Dem saa tit.

— Det har De ...

Der gik et saa smerteligt Træk over den lille Mands Ansigt, at Sentimentaleren Knagsted fik Medlidenhed med ham. Og idet han lagde en Haand paa hans stive lille Træ-Skulder, sagde han:

— Hvad er der med de Edderkopper, Hr. Stabelsteen? Jeg interesserer mig meget for videnskabelige Undersøgelser.

Justitsraaden kiggede sky op mod Jægermesteren:

— Jeg vil saa nødig genere ... sagde han.

Men nu fik ogsaa Godmodigheden Overtaget i Hr. Krügers skikkelige Sjæl. Han nikkede venligt ned til Vatmanden:

— Fortæl De bare væk, Stabelsteen! sagde han — naar det morer de andre. Jeg kan jo se paa Pi'erne her omkring imidlergotid.

Justitsraaden rødmede fornøjet:

— Ja, det er jo min Livssag! sagde han — Mon ogsaa Hr. Overlærer Clausen vil sætte Pris paa at ...

— Ja! Ja! nikkede Clausen — Med største Fornøjelse vil jeg høre paa Dem, Hr. Justitsraad!

Den lille Mand saa' endnu mere fornøjet ud:

— Ja, ser De, mine Herrer, tog han saa fat — man har efter min Mening længe gjort Edderkoppen Uret. Man behandler ikke dette Dyr efter Fortjeneste; mange Mennesker endogsaa ligefrem skyr det. Men Edderkopper maa ret beset stilles i Klasse med vore saakaldte Husdyr! Dette er min Idé. Edderkoppen er nemlig i høj Grad et Nyttedyr.

— Saa-aa? sagde Knagsted. Og Clausen strakte Hals for bedre at lytte. Medens Jægermesteren blinkede skalkagtig ud i Luften, som vilde han sige: Nu skær 'en!

— Ja, nikkede den lille Vat- og Træ-Mand som Svar paa Tolderens Spørgsmaalstegn — jeg har jo i flere Aar indgaaende beskæftiget mig med denne Sag. Jeg har korresponderet med flere Kapaciteter baade i Ind- og Udland derom og faaet meget imødekommende Svar. — — Kun det kære Nakskov, endte han met et fint ironisk Smil og et lille Blik hen mod Jægermesteren — trækker endnu paa Skuldrene af mig.

— Det skal De ikke ta' Dem nær! indskød Tolderen.

— Nej, det gør jeg ikke heller. Som Videnskabsmand maa man jo være belavet paa Miskendelse og Modstand, især da, naar det er noget nyt, man fremkommer med ... Dog maaske, føjede han beskedent til — er det for anmassende af mig selv at kalde mig Videnskabsmand; Amatør vilde maaske være bedre.

— Det er jo det samme, hva' man kalder det, mente Knagsted — Fortjenesten bliver jo den samme ... og Æren!

— Ja ikke sandt, Hr. Toldkontrollør, smilede Justitsraaden taknemmeligt — Det kommer jo blot an paa, om man giver sig hen i sit Emne med hele sin Sjæl!

— Ja naturligvis! ... Men hvad Resultat er De saa kommen til med Deres Studier af disse efter Deres Mening miskendte Smaadyr?

— Jeg er kommen til det Resultat, Hr. Knagsted, at ligesom man omtrent i alle Huse — navnlig paa Landet da — holder sine Katte og Hunde, som hver har deres Gerning at varetage ... Mus og Rotter, Ildere, Maare, Ræve og saa videre at udrydde; saaledes bør man ogsaa ... dette er min Idé, og det er det, jeg for Tiden tager til Orde for! ... bør man ogsaa i ethvert velordnet Hus, særlig paa Landet, hvor Plagen er føleligst, holde sine Edderkopper ... naturligvis i større eller mindre Antal alt eftersom Behovet er.

Der blev en liden Pause efter denne Udtalelse. — — Knagsted og Clausen gemte Øjnene bort for ikke at komme til at se paa hinanden. Og Jægermesteren gjorde helt omkring; men hans Kinder, som paa Grund af deres Dimensioner, ogsaa kunde skimtes bagfra, var blaarøde.

Den lille Justitsraad saa' sig raadvild om; hans Blik var usikkert som i en overhængende Fare;

og hans smaa, magre Hænder laa hjælpeløst foldede i hans Skød ...

Men da sagde Knagsted i en rolig og fuldstændig saglig Tone:

— Alt eftersom Behovet er, sa'e De, Hr. Justitsraad ... Hvad mener De med det?

Justitsraaden smilede lettet:

— Jeg mener, Hr. Knagsted, forklarede han — at de større eller mindre Husholdninger naturligvis maa anskaffe sig et større eller mindre Antal Dyr alt efter Spisekamrenes Kubikindhold!

— Spisekamrene! gentog Overlæreren fra Forfærdelsens Tinde — Vil De ha' Edderkopperne ind i Spisekamrene!

Og fra Jægermesteren lød et Prust som fra en Forverdenens Planteæder.

— Ja, smilede Justitsraaden sygt, og hans smaa Øjne blev dybt sørgmodige — jeg tænkte det jo; det er altid paa dette Punkt, at jeg møder Modstand ... Og desuden er jeg bange for, at jeg trætter Herrerne, føjede han næsten ydmygt til.

— Paa ingen Maade! sagde Knagsted — Tværtimod; det interesserer os uhyre! ... Men hvad skal disse Dyr i Spisekamrene?

— Men bedste Hr. Toldkontrollør, det er da aldeles indlysende, forekommer det mig! ... Naturligvis æde Fluerne!

— Ah! Fortræffeligt! Udmærket!

Nu gjorde Jægermesteren omkring; han saa' ligefrem ophidset ud:

— Jamen han faar Fandengaleme ikke Fruentimmerne til at ta' dem der! sagde han — Min Kone for Eksempel farer til Himmels bare hun hører om en Edderkop!

Justitsraaden smilede overlegent:

— Det smukke Køn vil lære det, sagde han — naar man lidt efter lidt vænner dem til det.

— Aldrig i Evighed, Susanne!

— Aah, naar det bliver forklaret dem, at her ligger en betydelig Samfundsopgave!

— De vil blæse Samfundet et Stykke og stikke a', vil de!'

— Ja, lad os nu foreløbig lade det staa hen! indskød Knagsted — Det er et mere underordnet Spørgsmaal. Vil vi Mandfolk ha' Edderkopper i Spisekamrene, saa er vi vel Mænd for at drive Sagen igennem.

— Man hører, at De er ugift, Højstærede! Ikke om De saa gik hende paa Livet med Kanoner, fik De min Mathilde til saa meget som at røre ved saadan et Dyr med en Ildtang!

— Jo, jo, nikkede Justitsraaden fortrøstningsfuld — Naar først Deres kære Frue havde hørt om Resultaterne andre Steder fra ... Tænk, at blive ganske befriet for Fluer!

— Ikke om saa Hans Majestæt Kong Christian den Niende indførte Dyrene i sit private Hofspisekammer, gjorde hun det!

— Men sig mig engang, Hr. Stabelsteen,

spurgte Knagsted — hvilken Art af Edderkopper, har De nærmest tænkt at ...?

— Korsedderkoppen, nikkede Vatmanden — Det var netop en Korsedderkop, jeg før fangede; et aldeles fortræffeligt Eksemplar! ... Jeg har i flere Aar anstillet Forsøg med forskellige Arter. Korsedderkoppen kan fortære sine fyrretyve Fluer i Timen!

— Hele Døgnet rundt?

— Nej, naturligvis bliver den mæt ligesom enhver anden Skabning, der uhindret kan tilfredsstille sin Madlyst ... Men derfor maa man ogsaa i et Spisekammer for Eksempel af Mellemstørrelsen have mindst en ti-femten fuldvoksne Stykker.

— Ti-femten Stykker! sagde Clausen gysende.

— Der blev ikke Sten paa Sten tilbage af Mathilde! sagde Jægermesteren.

— Men hvor vil De faa de nødvendige Dyr fra, Hr. Justitsraad? spurgte Knagsted.

— Fra Stutterierne!

— Fra Stutte ...?

— Ja, nikkede Justitsraaden ivrig, og hans smaa Kinder farvedes af en let Rødme til helt op under Vatpladerne (Foreteelsen mindede noget om den saakaldte „Alpenglühn") — dette er min Idé! Jeg har netop hjemme liggende en Pjece udarbejdet af mig selv om denne Sag. (Han blev ivrigere og ivrigere.) Thi det er min fuldeste

Overbevisning, at hér er en virkelig human Opgave. Tænk, hvor lider vi ikke alle af Fluer! Det er jo ikke alene i Spisekamrene, men overalt hvor Mennesker færdes. Hvor ulige behageligere vilde Sommeren, Aarets skønneste Tid, ikke blive for os, om denne Plage, jeg tør endnu ikke sige ophørte, men blot formindskedes! Staten bør oprette Avlscentre rundt i Landet. Jeg har skrevet til flere ansete Videnskabsmænd derom. Og jeg har sendt min Pjece til Hans Majestæt Kong Georg af Grækenland; Højstsamme ejer jo baade et Palæ og en Landejendom her i Landet. Og jeg har det bedste Haab om, at man vil stille sig imødekommende; jeg har erfaret det underhaanden. Bevægelsen er ved at brede sig. Nakskov er rimeligvis det eneste Sted, hvor man endnu smiler. Men den vil komme med ... Og saa bliver det mig, der triumferer, Hr. Jægermester! — — Men nu skal jeg paa Ekspedition. Farvel, Deherrer; og paa Gensyn! Jeg vil ikke trætte Dem længere!

Og med et lille stift Afskedsbuk skred Justitsraaden med Rejsning som en Milepæl bort gennem Haven, hvor Roserne duftede, og Fuglene sang.

— —

Efter en større Pause sagde Jægermesteren:

— Man kan sgu ikke se det paa Stabelsteen!

Og Overlærer Clausen rystede trist paa Hovedet og sagde:

— Stakkels Mand!

— „Stakkels"? vrængede Tolderen — Falsk Psykologi, lille Overdrev! Han tror jo nemlig, at det er os, der er forrykte! ... Gud give, at det var mig, der ha'de skrevet en Pjece om Korsedderkoppen!

Hertil lo Jægermesteren, saa det rungede under Kastanierne.

Det havde fem Dage paa Rad rumlet uheldsvangert inde mellem Bjærgene. En blaasort Tordensky havde stukket Hovedet frem over en Bjærgtop og kigget ned i Tepldalen, revet et lille Lyn af sig og saa trukket sig tilbage igen.

Kyndige Folk sagde, at dette vilde ende med en Forskrækkelse.

Og saa, paa den sjette Dag, kom den. —

Overlæreř Clausen havde ikke været ved Kilden den Dag. Han var noget forkølet og var derfor bleven liggende i Sengen, plejet paa det omhyggeligste med Kamferolie og Vat af Fräulein Millinge. Han havde det allerede noget bedre og laa og læste i en tysk Roman, Fräuleinen havde laant til ham af en Veninde. Den hed: Rinaldo Rinaldini und seine schöne Rosa. Og den var forfærdelig interessant.

Solen lyste frem mellem lette, hvide Sommerskyer; Luften var lun og stille; og den hellige Grav syntes vel forvaret. —

Da knaldede der pludselig et saa sindssvagt, ramlende og buldrende Tordenbrag løs lige over

Villa Tennysons Skorstene, at Rinaldini faldt ud af Hænderne paa Overlæreren, medens han selv for over Ende i Sengen belavet paa Verdens Undergang.

Og da han kiggede ud af Vinduet, var Solen forsvunden og den ganske Himmel overtrukken med et tæt, skiddengult Skyslør.

Og saa kom der i samme Nu en hylende Storm farende ned fra Bjærgene. En Storm, der hvinede, brølede og tudede, som var alle onde Aander løse. Regn, Hagel og Isstumper slyngedes ind mod Ruderne; og man hørte Vinduer slaa i og knuses, og Døre og Porte hamre, og Skrig af forfærdede Mennesker ...

— Dette hér er sgu no'et med no'et paa! sagde Livsens Ondskab. Han traadte ind i Værelset iført Hat og Overfrakke. Han var akkurat sluppen ind af Gadedøren, som Uvejret brød løs.

— Ja, det er dog forfærdeligt!

— Er Du bange?

— Næ-e ... Men synes Du ikke, at jeg skulde staa op?

— Jo, det er vist det bedste, hvis Huset skulde blæse om.

— Blæse ... Næmen ih-h!

Et vældigt Lyn flammede ned lige uden for Vinduerne efterfulgt af et raslende, bragende, flintrende Tordenskrald, der fik Villaen til at ryste som under et Jordskælv.

I det samme blev Døren revet op, og Fräulein

Millinge styrtede ligbleg ind. (Clausen sad i Underbenklæder og trak Strømper paa; men Kvinden ænsede det ikke). — Mein Gott, mein Gott! stønnede hun og vred Hænderne — Ein Wirbelsturm, ein Wirbelsturm!

— Nimm es mit Ruhe, kleine Jungfrau! formanede Knagsted.

— Men det kunde hun ikke. Hun maatte ha' Luft. Hendes Forældre boede alene i en lille Hytte ude mellem Bjærgene. Hendes Broder var i Prag, og hun var hér; og hendes arme, unseelige Mütterchen var saa bange wie eine Taube i Tordenvejr!

— Det var jo slet ikke sikkert, at de ha'de Uvejr derude, mente Clausen trøstende.

— Ach Gott, jo jo! Det kom netop derude fra. Og hvis nu Floden, de boede ved, gik over sine Bredder, vilde Hytten naturligvis styrte sammen, og Forældrene omkomme i Bølgerne! — Ir-r-r, Jesus! hun for med et Hvin ud af Døren igen.

Et kæmpemæssigt Asketræ nede i Haven var knækket over og blev af Stormen slynget ind mod Muren. — Og samtidig kom der et nyt Lyn og et nyt Tordenbrag, medens Regnen og Isstumperne raslede løs mod Ruderne.

— Se! sagde Tolderen og pegede:

Hele Luften var een hvirvlende, dansende Taage af Regn og Sne. Stormen flaaede og rev i dette Forhæng, og Lynene flammede bag det

og igennem det. Men det blev tættere og tættere. Man kunde ikke mere om end blot skimte de nærmeste Træer og Huse. Alle Omgivelserne syntes forsvundne, begravede, opslugte. Det var, som laa Villaen paa Toppen af et milehøjt, ensomt Bjærg ombølget og ombruset af en Dommedags larmende Halløj. —

Clausen stod nu fuldt paaklædt henne ved Vinduet og stirrede ud i Uvejret:

— Det er egentlig storslaaet at se paa, Knagsted!

— Aaja, sagde Tolderen — meget net! ... Men hva' Fanden har vi gjort ham!

— —

„Halløjet" endte pludseligt, som det var begyndt. Det drog Syd paa med Piber og Trommer og Brask og Bram for at imponere andre Jordens Egne. — Himlen blev blaa; og Solen brød frem paa ny ...

Men den ganske Tepldal saa' ud, som var en Hær af drukne Kæmper draget igennem den: I alle Haver og Anlæg og langs alle Veje laa væltede og sønderknækkede Træer og Træer, der var revet op med Rode. Blomster og Buske var mejet ned. Tage flænget i Stykket. Dæmninger gennembrudt; og Brosten flaaet op af Gaderne. — Og rundt om i alle Kroge laa knuste og lemlæstede Fugle. — —

Men, som sagt, Himlen var blaa, og Solen blank! Menneskene kom frem af deres Huse og

undrede sig og sagde et Par smaa Mein Gott'er! og Mon dieu'er! og God gracious'er! og pludrede saa videre om Klæder og Penge; mens den resterende Fuglebeholdning vippede rundt paa de tiloversblevne Grene og Kviste og lovsang Herren. —

Kun i Villa Tennysons Nabohave sad Papagejen, det kloge Dyr, og kiggede ud over Ødelæggelsen og skreg af sine Lungers fulde Styrke: Ach, Du lieber Au...!

Det var, som havde Guderne raset ud for lange Tider ... over Karlsbad da! thi Vejret holdt sig nu skyfrit og solstraalende under hele Resten af Vennernes Kurophold. —

Fyrretyve Tusinde Gæster drak nu af Livets Vand. Og det var en Fornøjelse at se, hvilken udmærket Virkning, det havde paa dem. Det var især de leversyge, man kunde tage Varsel af; deres gulbrune, triste Ansigter blev lysere og gladere Dag for Dag. — Men ogsaa Knagsteds vrantne Mave var i stadig fremadskridende Bedring. Den blev punktligere og venligere for hvert Glas, han drak. Og som det gik ham, gik det utallige andre. Det var ham ligefrem en Fryd at lægge Mærke til de fornøjede Miner, med hvilke hans Lidelsesfæller gik til og fra „Centralen" bag Pupp. Han mødte paa sin Vej did ind og ud hver Morgen de samme Individer. Og han saa', hvorledes Smilet om deres Læber og Glansen i deres Øjne voksede. — Alene Opholdet inden Anstaltens Vægge var ham en Nydelse. Han havde aldrig været Soldat og aldrig deltaget i nogen Krig; men siddende der inde paa Cen-

tralen i sit lille aflaasede Rum, fik han daglig et Billede af et Felttogs mangfoldige Lyde: Det var som at sidde midt paa Kamppladsen ved Waterloo. —

Etablissementet havde en formidabel Søgning. De tvende opvartende Koner svedte af Travlhed. Og stundom var alle Pladser udsolgte, saa at man maatte vente. Hvad der kunde falde pinligt. Men ogsaa undertiden særdeles fornøjeligt. — En Dag for en af Konerne, fulgt af Knagsted, Jægermester Krüger og fem andre nødlidende, op ad Trappen til første Sal (Jægermesteren var rød af Latter) for om muligt dér at finde Rum. Men ogsaa disse Asyler var alle optaget. — Konen farer da ned igen i Spidsen for sin Skare (Nu var Jægermesteren blaa). Paa Tilbagetoget møder Hæren en lille, fed, gammel Jøde for Opgaaende; han var blevet afvist i Stuen.

— Alles ist besetzt! siger Jeanne d'Arc'en og slaar afværgende ud med Haanden.

— Gutes Geschäft! svarer Jøden med et Udtryk i Øjnene, som misundte han Konen Forretningen. —

Men Jægermester Krüger vred sig som en Orm ned ad Trappen grøn af Latter.

De to Venner stod foran Inskriptionen paa Klippen ved den lille Træbro bag „Freundschafts-saal"s Have.

— Læs! sagde Tolderen — Læs højt! Du læser saa kønt:

Og Overlæreren læste:

Getrennten Welttheils Seelenflammen
Schlagt hier zu einer Gluth zusammen,
Sprecht hier den Völkerschranken Hohn;
Legt Würden hier und Orden nieder
Und fallt an's Menschenherz ihr Brüder,
Hier in der Freundschaft Felsenthron,
Im Brautgemach der Göttertriebe!
Wie selig — sel'ger noch als Liebe,
Ist's hier in Freundschaftstrunknen Hain
An's volle Bruderherz zu fallen
Und vor Entzücken kaum zu lallen:
„Für Ewigkeiten bist Du mein!"
. . . . . .

— Og saa videre, og saa videre af samme Sirupstønde! afbrød Knagsted Oplæseren midt i

Digtet — De Tyskere, de kan sgu! Gud véd, hvor de faar al den … Melasse fra! Skal vi to for Resten ikke ogsaa skrive en Takkebøn, lille Clausen, og slaa den op paa en Marmortavle? … Har Du apropos læst den oppe ved Goethe-Weg? Den er virkelig køn: „Himmliches Thal des Heilungssegens, Thron der Gesundheit, Wundergechenck des Alle Giebendes …" hva'?

— Der er nu noget kønt i denne Begejstring over at have genvundet sin Sundhed, Knagsted!

— Det véd Gud, der er! Derfor vilde jeg jo osse ha', at vi skulde sætte os hen og gøre ligesaa.

— Ja, Du kan da ikke nægte, at din Mave er bleven meget, meget bedre.

— Det er den! … Men Du kan stole paa, kære Overmenneske, at din rare Fader Vorherre nok har udpønsket en eller anden ny lille cadeau til mig! … Jeg synes allerede, at jeg mærker saadan nogle underlige Trækninger i mit venstre Ben.

— Du er nu ogsaa altid saa mistroisk —

— Ja, jeg tror ham sgu ikke over en Dørtærskel! — —

De vandrede nu videre i Gaasegang, Clausen forrest, op ad den stejle Sti, der fører langs Tepl. Granerne duftede i Solskinnet; og ovre fra Promenaden hinsides Floden lød Knirken i Gruset af mange Fodtrin. — Hist og hér aabnede der sig en Udsigt mellem Træerne, og man skimtede Flodvandet, der bruste af Sted dernede hen over

Stenene, skummende og hastigt efter Skybruddet forleden.

Pludselig standsede Overlæreren:

— Det er sandt Hans Peter (Clausen var i den sidste Tid begyndt at kalde Tolderen ved Fornavn. Hvorfor vides ikke): véd Du, hvem jeg saa' i Stadtpark i Morges?

— Nej, ... Du render jo rundt og gør saa mange latterlige Bekendtskaber!

— Studenten og hans Kæreste!

— Hva' for en Student?

— Studenten fra Charlottenlund! Ham vi ogsaa traf paa Hotel du Nord i Berlin.

— Saa-aa? Er de nu hér! Var Svigermutter med?

— Ja, de fulgtes da med en høj, smuk, ældre Dame. Og saa var der ogsaa en elegant klædt, sorthaaret Herre, som talte Tysk.

— Hum ... hva' bestilte han?

— Han gik imellem Fruen og Frøkenen og konverserede ivrigt.

— Og Studenten? spurgte Tolderen og greb Clausen i Armen — Hvor var Studenten?

— Ja han sjokkede saa underlig forladt og slukøret bag efter.

— Clausen! udbrød Tolderen og satte sin Stok haardt ned mod Jorden — Du skal se, Clausen, at det gaar i Opfyldelse, det jeg spaaede i Berlin!

— Hvilket?

— At Fatter Zevs spekulerede paa Skarnsstreger mod de to unge Mennesker! De holdt for meget af hinanden. De var for „lykkelige"!

— Aar, er Du nu dér igen!

— Guderne er misundelige ... det Rak!

— Men Knagsted, dog!

— Ja, det si'er jeg sgu; at de nu ikke heller kan la' dem være i Fred!

— Vær ydmyg, Hans Peter!

— Gu' vil jeg ikke nej! Naar man skal takke for det gode, har man sgu da ogsaa Lov til at skælde ud for det onde!

— Du bander saa urimeligt i Dag, Knagsted ...

— Finder Du?

— Og saa véd Du jo slet ikke, om ...

— Jo-o, jeg véd! Jeg kender Rummelen! Nu gik de to Børn dér og var saa glade ved hinanden; og straks faar han ondt i Maven, den Gamle deroppe bag Skyerne: „Det maa der sandt for Dyden sættes en Pind for! Det ka' vi 'nte ha'! Di har det virkelig altfor godt sammen!" ... Og, vips, stikker han sin almægtige Næse imellem og forstyrrer det hele!

Overlæreren rystede opgivende paa Hovedet:

— Vil Du nu ogsaa blande „Guderne" op i det!

— Ja; der falder ikke en Spurv til Jorden, uden at det er deres Vilje, véd Du nok! ... Men der sidder han jo!

— Hvem dog?

— Studenten ...

De var drejet om et Hjørne. Og paa en Bænk noget fra dem sad ganske rigtig den lyslokkede Student. Han sad foroverbøjet, ene og forladt og ridsede med sin Stok tungsindige Cirkler i Gruset.

— Aa, Herregud, sagde Knagsted — er det den glade, livsgnistrende Ungersvend fra Charlottenlund og Berlin! ... Hør, Clausen, vedblev han og trak Overlæreren i Skjul igen — vil Du gøre mig den Tjeneste at gaa samme Vej tilbage og lade mig gaa alene hen til Manden?

— Jamen ...

— Nej, vi kan ikke gaa derhen begge to; saa bliver han bare forskrækket.

— Du plejer ellers altid at sige, at man skal ikke blande sig i andres Sager, sagde Overlæreren spidst — og nu ...

— Ja, ja ... jo, det er meget rigtigt! det har jeg fuldstændig Ret i; men jeg maa hen og trøste ham! ... Gaar Du?

— Ja-a, det kan jeg jo gerne ... Men nu maa Du ...

— Jeg skal behandle ham med den yderste Delikatesse, lover jeg Dig.

— Ja, saa gaar jeg altsaa, samtykkede Overlæreren skikkeligt — Hvornaar ses vi saa?

— Jeg kommer hjem og henter Dig til Middag.

— Naa ... ja, ja saa gaar jeg ... Farvel saa længe!

— Farvel, lille Overmand! ... Du er nu et forfærdelig elskeligt Væsen!

— Hæ ...! Og Clausen gjorde omkring og stavrede tilbage ned ad Stien igen. —

Studenten sad i samme Stilling. Stokken beskrev Cirkel paa Cirkel. Han kunde øjensynlig ikke hitte ud af Livets Runer.

Tolderen satte Fart paa og gik rask forbi Bænken. — Saa standsede han som overrasket:

— Men hvad Pokker! sagde han — Er det Dem unge Mand? Vel mødt igen!

Ogsaa Studenten blev overrasket. Men han rejste sig hurtigt og hilste høfligt:

— Goddag, Hr. Knagsted! ... Det var da morsomt!

— Hva' Fanden, hvorfra véd De, hvad jeg hedder?

Den unge Mand rødmede:

— Jo, vi kunde jo ikke dy os for at se efter paa Hoteltavlen i Berlin ...

— Har De Kæresten med?

— Ja ... hun er hjemme paa Hotellet hos sin Mo'er! sagde Studenten og saa' bort.

— Og hvordan lever hun?

— Jo, Tak, godt ...

— Forstyrrer jeg? ... Maa jeg sætte mig lidt ved Siden af Dem?

— Med Fornøjelse!

De satte sig begge. Og Knagsted saa' paa Grusgangen foran sig den ene fortvivlede Cirkel skære den anden.

— Matematik? spurgte han og pegede.

— Hæ-ja ...

— Det er nok ikke saadan at finde ud af?

— H-nej ...

Pause.

— Her er for Resten kønt, begyndte saa Tolderen.

— Ja-a ... sagde Studenten — rigtig kønt.

Bænken stod temmelig højt oppe paa Skraaningen. Man saa' ud over Dalen med dens Flod, dens Træer og Huse. I Baggrunden rejste de grønklædte Bjærge sig med „Stephanie-Warte"s takkede Udsigtstaarn paa den højeste Top.

Den unge Mand gjorde en Anstrengelse for at tage sig sammen og ikke synes uhøflig:

— Har De ikke Deres Ven med her i Karlsbad, Hr. Knagsted?

— Jo, Hr. ... Hvad hedder De?

— Møller ...

— Candidat?

— Ja ... cand. phil.

— Naa, ja, det er jo altid en Begyndelse! ... Studerer til Læge?

— Ja ... Hvoraf véd De det?

— Aa, det gættede jeg mig til! ... Jo-o, min Ven Clausen er ogsaa med. Vi kan aldeles ikke undvære hinanden. Vi supplerer hinanden!

Studenten smilede sygt, som om han egentlig helst vilde være fri for denne Passiaren:

— Ja, jeg husker nok, at De kaldte Deres Ven for „Livsens Godhed", og Dem selv for ... han holdt tøvende inde.

— ... for det sammes Ondskab! fuldendte Tolderen — Og størst af disse er Ondskaben!

— Hæ ...!

Ny Pause.

Saa flyttede Knagsted sig lidt paa Bænken, lidt nærmere hen til den anden:

— Det er skidt med Humøret? sagde han saa og lagde en Haand paa hans Skulder.

Studenten vendte Ansigtet bort. Hans Øjne blev pludselig blanke af Taarer; og dette maatte for Himlens Skyld skjules.

— Hva' Fanden vil De ta' Dem den Historie saa nær for! bruste det saa ud af Tolderen — Der er jo Fruentimmer nok paa Kloden!

Studenten tav haardnakket. Men han havde bøjet sig frem over og sad nu igen og irrede nervøst med sine Cirkler.

— Ja, jeg véd ikke, om jeg generer, sagde Knagsted — for saa skal jeg godt gaa?

Den unge Mands Hage og Læber dirrede, som var han lige ved at briste i Graad:

— Nej, Hr. ... sagde han — bliv ... jeg ... Undskyld ...!

Knagsted lagde igen sin Haand blødt paa hans Skulder:

— Jeg mødte Jer i Morges i Stadtpark; løj han frimodigen — og jeg kunde jo straks se, at der var noget galt paa Færde.

— Det er der ogsaa ... Studenten havde stillet Stokken fra sig og sad nu tilbagelænet paa Bænken og stirrede trist ud for sig.

— Hvad er der i Vejen da?

— Det er denne Tysker, der har sat baade Agnes og hendes Mo'er Fluer i Hovedet ...

— Tænkte jeg det ikke nok! ... Skyd ham ned, Bæstet!

— Hæ ...! smilede Studenten mat.

— Vil han ha' fat i Deres Kæreste?

— Det véd jeg ikke ... men det vil han vel ... Vi traf ham i Dresden. Og nu er han ogsaa rejst med hér til ... Han er altid sammen med dem.

— Er det et gammelt Bekendtskab?

— Nej, de har aldrig set ham før.

— Kan De da ikke jage ham væk, Menneske!

— Nej ... Min Tante synes saa godt om ham; og jeg tror, at hun spekulerer paa at faa Agnes gift med ham.

— Og det finder De Dem i!

— Ja, hvad skal jeg gøre ... Der er ingen, der spørger om min Mening ...

— De er altsaa en Nathue! Undskyld! ... Videre! Deres Tante, si'er De?

Studenten skævede lidt om mod Tolderen; men fortsatte saa:

— Ja ... Agnes' Mo'er er en Søster til min afdøde Mo'er. Min Fa'er er ogsaa død. Jeg har været i Tantes Hus, siden jeg var seks Aar.

— Og nu er De forlovet med Deres Kusine?

— Nej; Tante sa'e, at vi var for unge ... Men hun har da foreslaaet mig at rejse denne Tur med, saa ... Og hun véd godt, at vi holder af hinanden; vi har begge to sagt hende det.

— Hum ... Er denne Vindbeutel rig?

— Min Tante ...!?

— Ja ogsaa Deres Tante! Men jeg mente nu for Resten nærmest Tyskeren.

— Min Tante er meget velhavende ...

— Og Tyskeren?

— Ja, han er en rig Godsejer fra Schlesien.

— Saa-aa? Han er Fanden, er han! ... Kan De da ikke paa en eller anden Maade betyde den Herre, at hans Selskab generer Dem?

— Jeg kan ikke ret meget Tysk ... Og Tante har sagt til mig, at jeg vær saa god skal behandle ham høfligt og venligt, ellers kunde jeg rejse hjem ...

— Det er da et infamt Fruentimmer!

Studenten smilede blegt:

— Nej, det er hun slet ikke, Hr. Knagsted; hun er rigtig god og rar ... men denne Godsejer har ganske hypnotiseret hende ved sin Fornemhed og flotte Façon at være paa.

— Hum ... Og hvad si'er „Agnes"?

Den unge Mand saa' højst ulykkelig ud:

— Ja, det er jo det ... sagde han, og hans Stemme bævede — hun er bleven en helt anden imod mig i den sidste Tid ... Jeg tror ikke, at hun bryder sig om Tyskeren; hun ser altid saa forskrækket ud, naar han taler til hende ... hun ser ud, som om hun helst vilde flygte for ham.

— Jamen, kan De da ikke tale hende til Rette.

— Nej ... hun flygter ogsaa, naar jeg kommer ... jeg har ikke været ene sammen med hende i de sidste fjorten Dage ... Og saa er hun bleven saa sky og saa nervøs ... Jeg tror, at det er Tante, der gaar og præker for hende og vil ha' hende til at sige Ja til Tyskeren.

— Det kunde sgu ligne hende! ... Ja, undskyld, jeg mener, at hun naturligvis finder, at det vilde være „flot" at komme hjem til Danmark med en „udenlandsk" Godsejer som Svigersøn!

— Ja, det er skam ogsaa det, jeg er bange for ... Og Agnes er jo et Barn, hun lader sig saa let paavirke ... særlig da af sin Mo'er, som hun sætter saa højt ... Men naar bare jeg vidste, at hun vilde blive lykkelig med den anden, saa ...

— Sludder!

Studenten saa' forundret op.

— Sludder! sa'e jeg, Romansludder! Saadan no'et Nonsens si'er man bare! ... Naturligvis vil De helst ha' Pigen selv og tror absolut, at hun vil blive „lykkeligst" med Dem!

— Ja, det gør jeg vel ... sagde Studenten og slog Øjnene ned.

— Gu' gør De saa! ... For De holder vel af hende? Det er vel ikke bare hendes ...

— Om jeg holder af hende! ... Der har ikke eksisteret nogen anden Kvinde for mig, siden jeg var tolv Aar!

— Hov, hov! ... Og hun holder af Dem?

— Ja ... nikkede den unge Mand afgjort — det maa hun gøre!

— Og hvorfor?

— Hvorfor ...? ... Fordi ... — Aah, De véd ikke, Hr. Knagsted, hvor godt vi ha'de det sammen, før denne Godsejer viste sig! Vi kunde slet ikke undvære hinanden. Vi spillede sammen og læste sammen og gik lange Ture sammen, og alt, hvad vi tænkte paa, betroede vi hinanden! ... Det er umuligt, at hun ikke holder af mig ... umuligt! Hun har jo sagt det til mig hundrede Gange! Og vi har jo talt om, hvordan vi vilde indrette vore Stuer, og vort Hus, og det hele, naar vi blev gift! ... Aah, det er umuligt, ganske umuligt, at hun ikke skulde holde af mig!

Tolderen blev revet med af den unge Mands Udbrud; hans gamle, noget fossile Hjerte følte med ham:

— Saa skal I Fandengaleme osse ha' hinanden! sagde han og slog en Haand ned i Bænken — Men De maa skyde Skidtet op i Livet, Hr.

Student, for at tale populært! De maa ikke gaa saadan og hænge med Næbet! Vis Fruentimmerne, at De er et Mandfolk, sæt dem Stolen for Døren; det er det, de til syvende og sidst har mest Respekt for! Gaa løs paa Tyskeren. Riv Vittigheder af Dem! Spørg, om hans Godser ligger i Maanen ... og saadan no'et! Jeg har jo nemlig faaet den Idé, at han er en Tyveknægt og en Lykkeridder, der bare vil ha' fat i Pigens Penge! Sig til Deres Tante, at De har hørt, at det ikke hænger rigtig sammen med hans Fornemhed og hans Rigdomme ... Fortæl hende, at han skylder paa Hotellet baade for Kost og Logi ... og De maa gerne sige, at det er mig, der har sagt det!

— Jamen det gør han ikke, Hr. Knagsted; han ligefrem strør om sig med Penge! sagde Studenten.

— Godt, saa hit paa no'et andet! ... Men frem for alt: Op med Humøret! Og find Dem ikke i hans Anmasselser. Fordi de Tyskere har nappet Slesvig fra os, skal de sgu dog ikke ha' Lov til at nappe vore Pigebørn osse! Det kan De jo sige til ham!

— Ja-ha ...!

— Ser De, vedblev Tolderen roligere og klappede den unge Mands Skulder — Jeg har nu sat mig i Hovedet, at De og den lille Agnes skal ha' hinanden. Jeg husker Jer jo derude fra Charlottenlund; det var en hel Øjensfryd at se paa! ...

I faar osse hinanden; tilføjede han afgjort — der er ikke Tvivl om det!

— Tror De ikke ...? Studenten greb uvilkaarlig Knagsteds Haand.

— Absolut ikke, nej! ... Sig nu til Dem selv: Jeg vil ha' Agnes!

— Hæ ...!

— Naa, sig det nu! ... Eller, nej! De maa for Resten hellere sige: Jeg vil Satanraspeme ha' Agnes!

— Hæ ... nej, men, Hr. ...

— Naa, bli'er det til noget!

— Jamen, Hr. Knag...

— De bryder Dem altsaa alligevel ikke saa ganske forfærdelig meget om at faa hende?

— Jo, jo!

— Naa; saa ud med Sproget da: Jeg vil Satanras ... Naa!

Studenten lo genert.

— Naa! ... Naa! gentog Knagsted — Jeg vil sige Dem, Hr. Møller, at bander De ikke, saa faar De hende sgu heller ikke!

— Tror De ikke ...? sagde den unge Mand forskrækket.

— Absolut ikke! ... Det er rent forbavsende, hvor saadan en lille Ed hjælper paa Energien! Da jeg før saa' Dem sidde her og studere Cirklens Kvadratur, saa bandede jeg paa, at jeg ikke vilde gaa herfra, førend jeg ha'de faaet Dem i taalelig godt Humør igen. Og det er jo saa no-

genlunde lykkedes mig ... Det var den samme fortræffelige Ed, jeg brugte, vil jeg sige Dem! Og jeg er aldeles vis paa, at ha'de jeg ikke bandet, saa sad De rimeligvis og krimskramsede over Tyskeren endnu! ... Altsaa: Jeg vil Sa ... Naa!

Studenten lo højt. Og saa sagde han med knusende Eftertryk paa hvert Ord:

— Jeg vil Satanraspeme ha' Agnes, koste, hvad det koste vil! ... Er det nu godt?

— Brillant! Den Tilføjelse, De gav Formularen, var storartet! Og De kan være aldeles overbevist om, at inden der er gaaet fjorten Dage, saa er Pigen Deres!

Studentens Øjne lyste:

— Tror De virkelig?

— Ja! nikkede Knagsted — Ubetinget! ... Men De maa arbejde! Ikke hænge med Næsen! Og ikke i nogen Maade stikke op for Tyskeren!

— Det lover jeg Dem! sagde Studenten svulmende af Energi — Han skal ikke længere komme til at lapse sig paa min Bekostning!

— De kan skælde ham ud paa Dansk, naar Tysken slipper op for Dem!

— Hja-a! ... Og mange, mange Tak, fordi De har talt saa opmuntrende til mig, Hr. Knagsted!

— Aa jeg be'er! ... Og naar De nu har faaet Agnes tilbage, kommer De og fortæller mig det?

— De t r o r altsaa virkelig, at ...?

— Nej, jeg t r o r det ikke længere ... jeg v é d det!

— Aah! sagde Studenten og slyngede i mægtig Begejstring Armene om Tolderens noget korte Hals ... De har givet mig hele mit Livsmod tilbage, Hr. Knagsted!

Den rare, tykke Dreng, Jægermester Krüger, sad ganske tilintetgjort paa en Bænk paa „Alte Wiese" lige over for en Delikatessehandel, i hvis Vindue der stod udstillet et Fad med otte, smækfede Kyllinger lige til at putte i Gryden.

Toldkontrollør Knagsted kom forbi og følte Medlidenhed med ham:

— Naa, hér sidder D e, Hr. Jægermester? Goddag!

— Goddag ... nikkede Jægermesteren aandsfraværende — Aa, ta' og sæt Dem lidt ned her ved Siden af mig ... (Tolderen satte sig; og Krüger pegede:) — Kan De se det Fad der ovre i Vinduet ...

— Ja.

— Hva' for een a' dem vilde D e nu helst ha'?

Knagsted mønstrede Beholdningen:

— Nummer tre fra oven til højre.

— Nej, sagde Jægermesteren og rystede paa Hovedet — næ-e, den er f o r fed ... Næ, den lille dér, Nummer to til venstre, stegt i lukket Lergryde med en bitte Kende Smør, og saa serveret i Gryden ... Jeg vilde gi' et Aar af mit Liv for 'en!

Nu har jeg siddet her i et stivt Kvartér og har ikke kunnet rive mig løs igen.

— De har ikke godt af saadan at pine Dem selv, Jægermester.

— Næi ... Jo-o! Gu' har jeg saa! Det er dog altid n o ' e t! ... Jeg forsikrer Dem, at jeg er ved at gaa t i l af at holde Diæt. Jeg bli'er ligefrem s y g, naar jeg ser et godt Stykke Kød, fordi jeg ikke har Lov til at faa det! S k u l d e jeg ikke holde Diæt, kan det sgu godt være, at jeg slet ikke brød mig om 'et; men n u ...!

— Ja, det er Dyrplageri, er det! sagde Tolderen — Det véd Gud, det er! ... Men skal vi ikke hellere gaa lidt? Det kunde maaske adsprede Dem.

— Jo-o, la' vos d e t ... Men kom bare med et lille Svip først over til Vinduet.

De gik over til Vinduet.

— Ja, det kan sgu dog gerne være, at De har Ret alligevel, Hr. Knagsted, sagde Krüger og satte Ansigtet hélt hen til Glasruden — at den dér, Nummer tre fra oven til højre, kunde bli'e den bedste ... Holder D e af denne hér franske Sauce med Champignon til Kyllinger?

— Nej.

— Næ, hva', ikke! Maa vi værsgod bede om den gode gammeldags Façon med d e t, de er stegte i og saa rigelig med Persille!

— Og pommes naturelles ...

— Og pommes naturelles, ja! ... Ikke dette

hér Svineri med at brune dem! ... Og helst nye!

— Helst nye naturligvis! ... Skal vi saa gaa?

— Ja-a, det ska' vi vel ... Se, den lille dér i Midten, den med Halsen ... den kunde osse bli'e til no'et ved god Behandling!

— Aa ja ... Men Nummer tre ...

— Nummer tre er den bedste, ubetinget! Se, hvor den ligger og breder sig ... Den véd sgu godt, at den stikker alle de andre, hva'!

— Kom nu, Jægermester ...

— Ja, ja ... det haster vel ikke! ... Hva' holder De mest a' paa en Kylling?

— Brystet.

— Hæ, sikken en Skomagersmag!

— Der er mindst Ulejlighed ved Brystet.

— Ulejlighed!? Det er sgu den Mad, der er mest „Ulejlighed" ved, der smager bedst!

— Kom saa, Jægermester ...

— Ja, nu kommer jeg, nu kommer jeg! Og Hr. Krüger rev sig løs: — Aah, Gud i Himlen ja ...! sagde han. Og saa gik de.

— —

Ude i Pupps Anlæg var der „Nachmittags Concert". „Krageungerne" baskede, højrøde i Hovederne, rundt mellem Bordene. Der var stuvende fuldt af Gæster. —

Ved et Bord midt i den allerværste Trængsel sad „Plænevanderen" og spillede Himmelspræt med en Siphon Sodavand. Vandet fuste og bruste

omkring ham som Spildedampen fra et Lokomotiv. Men han snakkede løs med sit Selskab og lo og gestikulerede og syntes at være overmaade lykkelig ved Situationen. —

Paa en noget afsides Bænk sad „Hønen" og hæklede. Af og til lagde hun Hovedet paa Siden og kiggede med et lille plirende Øje i Vejret efter Skyerne. Men de var sollyse og sommerlette, saa der var ingen Grund for hende til at udstøde det Farekluk, der stadig sad hende i Struben. Hun havde nemlig faaet en saadan Skræk i Blodet under Uvejret forleden, at den mindste lille mystiske Lyd inde fra Bjærgene, fik hende til at skælve og gribe sig ned om Nederdelen, der bovnede kraftigere end nogen Sinde og syntes at huse og skærme mindst et Par Landsbyers samlede Antal Kyllinger. — —

Orkestret larmede, saa at alle andre Lyde døde.

— Holder *De* af Musik, Hr. Knagsted? skreg Jægermesteren sin Ledsager ind i Øret.

— Tja-e ..., brølede Tolderen tilbage — *Dirigenten* morer mig!

— Skal vi se at finde en Plads?

— Ja, lad os *det* ...

De kom til at sidde bag ved to pragtfuldt udhalede Damer med tylomvundne Cyklehjul paa Hovederne og behængt og besat med Plumager og Blomster og Kniplinger, Silke, Guld og Diamanter.

— Det er svært, saa Fruentimmerne er be-

gyndt at pakke paa sig! sagde Jægermesteren, da Musikken omsider holdt inde — De var ikke nær saa udkalfatrede, straks vi kom til Karlsbad.

— Næi, sagde Tolderen — men de gaar jo og hidser hinanden op.

— Ja-a; de har jo ikke bedre Forstand! ... Vil De se min Kone?

— Er hun her!

— H-næi! ... Gu' være lovet! ha'de jeg nær sagt; for saa var hun vel ble'et li'saa tosset som de andre! ... Næi, men jeg har faaet hendes og Børnenes Portræt sendt i Gaar ... Vil De se det?

— Ja Tak, gerne!

Krüger halede sin Tegnebog frem og udtog deraf et Kabinetsbillede, som han ikke uden en vis Stolthed overrakte Tolderen.

— Hun ligner slet ikke sin Broder Digteren, sagde Knagsted.

— Slet ikke, nej! ... Det er sandt: Husk mig paa, at der er no'et, jeg skal vise Dem om min Svoger. (Han trak en Avis frem) ... Det staar hér i Bladet.

— Hun er køn, Deres Kone.

— Aa ja; man har dem værre! Men hva' der er bedre endnu: hun er en storartet Kone!

— Og sikke tre dejlige Børn!

— Ja, hva'! nikkede Jægermesteren med fornøjet skinnende Øjne — Og sikken hun holder dem! De ligner Grevebørn! ... Ham dér (Han

pegede ivrigt), den lille tykke med Krøllerne, hun har der paa Armen; han hedder Peter efter min Bedstefa'er ... det er en rigtig lille Knop a' første Skuffe! De Indfald, den Dreng har!

Knagsted løftede Øjnene fra Billedet:

— Sig mig, Hr. Krüger, er det ikke vanskeligt at være Fa'er?

— Det er sgu tit vanskeligere at være det, end at bli'e det, jo! ... Men man har jo da stor Glæde a' de Unger! ... Naar man saadan kommer ind til Middagsbordet og ser dem sidde der sunde og glade og sultne og pludrende!

— Uh, ha! sagde Knagsted og gyste — jeg véd ikke noget værre end at sidde til Bords sammen med Børn!

— Ha, ha, ha! lo Jægermesteren klukkende — Pebergesell! Pebergesell er De! En rigtig Pebergesell!

— Og saa Ansvaret ...

— Ansvaret! Hva' Fa'en er det for et Ansvar? Man føder og klæder dem og sender Dem i en god Skole ... Punktum!

— Og hvad skal man sige til dem, og hvad skal man ikke sige ... og hvad skal man lære dem, og hvad skal man ikke lære dem! Uh, ha, nej!

— Ok, det kommer altsammen a' sig selv, naar først man har dem!

— De skal da vel ikke ha' flere?

— Ja, det véd jeg sgu ikke ... „Naar Uheld

være skal ...", som Holberg si'er! Men jeg har da sagt til min Kone, at kommer der flere, saa vil jeg æde dem i Skildpadde, for tre er nok!

— To ha'de egentlig været ...

— To!? Tror De, jeg vilde undvære Peter? Ikke for det halve Lolland! Og Jægermesteren nappede Portrættet og puttede det gesvindt i Lommen igen, som om han var bange for, at Knagsted skulde virke skadeligt paa Originalerne ved længere at beholde det. — Der er kun een Betingelse, sagde Krüger saa og kneb et Øje sammen — som jeg vil ha' flere Børn paa, og det er, at det blev to Pi'etvillinger.

— U-u-fff ...!

— Jo, jeg vilde Satens gerne ha' to Pi'etvillinger!

— Kære Ven ...!

— Jo; og se dem ligge dér og vokse og ligne hinanden ...! Men jeg har hørt ... ha, ha! at de skal gøres med et Snuptag; og det kender jeg ikke.

— Tak De Deres Gud for det!

— Hæ, hæ! ja ... kan sgu gerne være!

Nu begyndte Musikken at rase paa ny

— Skal vi ikke hellere spadsere lidt? spurgte Knagsted.

— Jo, saagu', la' vos det! ... Men læs først dette hér om Svoger Rasmus i Avisen ... hér staar det! Jægermesteren pegede paa en Notits, der var understreget med rød Blyant.

Og Knagsted læste:

Run.

Som vore Læsere vil have erfaret, lod Digteren Rasmus Vridsløse sig for en Maanedstid siden optage i Frelsens Hær. — Efter sikkert Forlydende skal i de sidste Dage ogsaa syv Almueskolelærerinder og en Haarkunstnerinde være gaaet over til samme Hær.

— Hva'? spurgte Jægermesteren — Hæ!

— Ja-a, den er lidt nærgaaende, sagde Knagsted — Men Deres Svoger ta'er sig vel ikke videre af den Slags?

— Ok nej! Det er jo bare Reklame for Forretningen.

— Jamen nu skriver han vel ikke Bøger mere?

— Jo-o, Gu' gør han saa! Jeg læste netop forleden Dag, at der snart kom en ny Bog af ham ... Hva' var 'et dog nu den hed ...? ... „Trængselstimer" tror jeg.

— Var det ikke snarere „Bekendelser", eller saadan no'et ... for det bruger man?

— Næi, det var sgu no'et med „Trængsel" ... eller „Trykken" ... eller ...

— Hum ... Jeg vilde hellere ha' haft et Bind Bekendelser; de var vist blevet livlige!

— Hæ, hæ, ja! ... Men nu har han vel slaaet en tyk Streg over Fortiden.

— Tror De. Man plejer ellers først at servere den et Par Gange i skarp Sauce og et Par Lispund Skældsord til gamle Venner, før man kister den ned.

— Ja-a, naar Væderen bli'er nikket, bli'er han Degn! ... Naa, men Familien er paa en Maade glad over det, for vi er religiøse alle sammen. Religion maa man sgu ha'!

— Forstaar sig! — —

De gik ud af „Posthof-Promenade". Vandet i Tepl var atter sunket til sin sædvanlige Sommerhøjde. Det slubrede dovent og langsomt henover Bundens Sten. — Men rundt omkring op ad Bjærgskraaningerne laa knækkede Fyrre, Graner og Birke kastet rundt mellem hverandre af Hvirvelstormens vældige Næver ...

— Ha, ha! lo Jægermesteren pludselig op — Kan De se det lille Mandfolk, der kravler af Sted der ovre mellem Træerne?

— Ja, sagde Knagsted og kiggede — det er jo den gamle Justitsraad; jeg kan kende ham paa „Sneen".

— H-ja! ... Veed De, at han er smidt ud af sit Logi i Villa Molkte?

— Nej!? Hvorfor dog?

— Ok, kære, kære, kære, det er jo disse fortvivlede Edderkopper! ... Han var jo saa fine Venner med sin Værtinde; for skikkelig er han jo. Men saa i Torsdags var han listet ind i hendes Spisekammer og ha'de anbragt toogtyve

af Karlsbads fedeste Korsedderkopper derinde. Men sikken et Postyr, der blev, da Fruentimmerne kom til! Pigerne hvinede, og Fruen skældte. Men saa kommer Stabelstenen jo farende og vilde frelse sine Dyr. Han havde sat dem der i den bedste Hensigt! si'er han, Fruen skulde bare ganske rolig vænne sig til at ha' dem om sig, saa vilde hun takke ham ... Og De véd, hvad han kan si'e! Men saa smed hun ham ud! Han maatte flytte li'e paa Timen! Og nu har vi ham henne paa National ... Hør, kunde ikke De se og snakke ham fra disse Dyr? Det er jo Synd for ham. Mig vil han ikke høre paa.

— Synd? sagde Knagsted — Det vilde da være meget større „Synd" at ta' Dyrene fra ham.

— Jamen, han er jo da gal!

— Ikke galere end for Eksempel De selv.

— Jeg!?

— Ja, De, ja ... der har tre Børn og alligevel vil ha' „Pi'etvillinger".

— Jamen jeg holder jo af Børn!

— Ja ... og han holder af Edderkopper.

— Der er sgu da Fanden til Forskel!

— Ikke Spor. Det er lige vanvittigt begge Dele.

— Ha, ha, ha! ... Maa jeg føle Deres Puls?

— Værsartig! ... Men forstaar De da ikke,

kære Hr. Krüger, at han vilde blive ligesaa ulykkelig ved at miste sine Dyr, som De ved at miste Deres Unger?

Jægermesteren saa' dybsindig ud:

— Nej, jeg forstaar det ikke, sagde han saa — men ved at tænke over det, er der alligevel no'et inden i mig, der li'som si'er, at De paa en Maade alligevel li'som har Ret ...

— Naa, jaja, det er dog altid noget! ... Har De ikke set Overlærer Clausen i Dag? Mig er han helt bleven borte for.

— Jo, jeg mødte ham i Morges nede ved Sprudel; han fulgtes med en Herre ... Men skal vi ikke snakke lidt mere om denne „Galskab"? ... det interesserer mig!

— Nej! ... Hvad er det for en Herre?

— Det er vist en Adjunkt fra Aalborg; han bor osse paa National.

— Hum ...

— Men hvorfor vil De nu ikke snakke mere om ...

— Fordi det osse er vanvittigt!

— Hæ! De er en snurrig Fætter!

— Ja, det er nu min Eksistensberettigelse.

— H-ja! ... Hør kommer De ikke ned paa Hotellet i Aften? Vi skal ha' en lille Pikkenik.

— Hvad Tid?

— Klokken halv syv.

— Det er den jo.

— Det er den da vel ikke!

— Jo.

— Ja, Fandengaleme ...! Ja, saa maa jeg gaa. Gaar De med?

— Nej; jeg er ikke færdig med min Eftermiddagstur.

— Saa kommer De maaske senere?

— Ja — maaske.

— Det har været mig en Fornøjelse at være sammen med Dem!

— I lige Maade, Hr. Jægermester!

— Ja ... ja, saa gaar jeg ...

— Farvel, Farvel!

— Hør ...? Jægermesteren havde allerede vendt sig bort; men kom nu tilbage igen — Hør ...? begyndte han lidt forlegen — der er no'et, jeg gerne vilde bede Dem om ...

— Naa?

— Jo-o, ser De ... at alle andre spiser af dem, det rører mig ikke ... Men vil ikke De og Overlærer Clausen nok la' være at spise a' de Kyllinger, vi saa' sammen derinde paa Alte Wiese? ... De kan ikke tro, hvor mange Dage, det krepeperede mig, at De ha'de faaet a' den Kapun, De husker nok, i Goldene Schild ... Vil De?

— Vi skal ikke saa meget som lugte til en Hals! sagde Knagsted.

— Ja, det er ikke, fordi jeg misunder Dem Nydelsen; men ...

— Kyllingerne skal være som Luft for os, Hr. Jægermester.

— Tak, Tak ... hæ! ... Ja, saa Farvel! Og paa Gensyn i National!

Farvel, Farvel!

Da Knagsted kom hjem til Villa Tennyson fra sin Eftermiddagstur, laa der et Brev til ham fra Overlærer Clausen, som bad ham om endelig og øjeblikkelig at komme hen paa National. Der vilde vist blive uhyre morsomt, da alle Hotellets Gæster havde besluttet at tilbringe en hyggelig Aften sammen, og „der er Folk af næsten alle Nationer, kære Knagsted!"

Uden at tøve satte Tolderen sig ned og skrev følgende Svar, som han lod Hausknecht Ander galopere af Sted med:

Hr. Overlærer Michael Clausen,
p. t. Hotel National,
Karlsbad.

Jeg kan ikke holde ud at være sammen med nogen Art af Mennesker.

Ikke med Nordmænd: de er saa indbildske.
Ikke med Svenskere: de er saa sleske.
Ikke med Tyskere: de er saa skvadronerende.
Ikke med Danske: de er saa misundelige.
Ikke med Franskmænd: de lugter af Pomade.
Ikke med Englændere: de stinker af raat Kød.

Ikke med Amerikanere: de lægger Benene paa Bordet.
Og ikke med Italienere: for de har Lopper!

Det eneste Menneske, jeg i Længden kan holde ud at være sammen med, er

din hengivne
Hans Peter Ernst Knagsted,

og derfor bliver jeg hjemme hos **ham**.

Elbogen hedder en lille Bøhmer-Købstad, som ligger vel en god Mils Vej Øst for Karlsbad. Det er sød By og en gammel By; og den har 4000 Indvaanere. —

Højt over alle Byens røde Tage knejser paa en stejl Klippe „die Burg", der skal være bygget Aar 870 efter Christi Fødsel af en Markgreve af Wohenburg. — Men nu anvendes Bygningen til Tugthus.

Naar man kommer kørende ad Landevejen fra Karlsbad, ser man, ved en pludselig Drejning af Vejen, Borgens graa og vejrbidte Mure og Taarne rage frem over en kuplet Skov af Eg og Ask, der har bidt sig fast op ad Klippeskraaningen. — Og rundt langs Bjærgets Fod slynger Eger-Floden sine Vande og danner ligesom en naturlig Fæstningsgrav om Borg og By og de 4000 Indbyggere. —

Som rimeligt er, er disse 4000 stolte af deres gamle Slot, deres Flod, deres Klipper og Skove. Men stoltere endnu er de dog af den over Floden førende „Kettenbrücke". Man kan ikke tale ti Ord med et Menneske der i Byen mellem fire og hundrede Aar, uden at vedkommende spør-

ger, om man har set den. Den har kostet 90,000 fl. at opføre; og Byen har selv betalt de 30,000; Resten gav Staten ... Og endvidere lyder Beretningen: „Der Oberstburggraf von Böhmen, Graf Kalowrat, legte am 18. Juli 1834 den Grundstein, und Ihre Majestäten Kaiser Ferdinand I und Kaiserin Anna setzten am 16. September 1836 der Schlussstein. Die Brücke ist 63 Meter lang und 23 Meter hoch" ... Og paa Raadhuset findes endnu opbevaret den sølverne Hammer og Murske, „mit welchem Kaiser Ferdinand der Gütige den Schlussstein zur Kettenbrücke legte." —

Desuden bliver paa samme Raadhus med Ærefrygt forevist: „det Jærn, med hvilket Forbryderne i gamle Dage blev brændemærket." — „To Stenkugler fra Ferdinand den III. Tid." — Samt (hvad der er forbavsende interessant): „Der verwünschte Burggraf" (en ond og haard Borgherre, der „in grauer Vorzeit" paa Foranledning af sin Umenneskelighed og en fattig Kones indtrængende Bøn til Gud blev forvandlet til) „ein ursprünglich 108 kg. schwerer Meteorstein von der Gestalt eines Pferdekopfes. Gegenwartig aber ist nur der kleinere etwa 22 kg. schwere Theil desselben zu sehen, während sich der grössere im k. k. Hof-Naturaliencabinet in Wien befindet" ...

— —

Til denne seværdige Stad havde Knagsted og Clausen, ophidset af Fräulein Millinges Beretninger, besluttet at drage paa Visit. Og en straa-

lende Solskinsdag, Eftermiddag Klokken to, satte de sig i en magelig Landauer og rullede af. — Paa Bukken sad en ganske ung Knøs som Kusk; og Hestene var sprælske og fyrige, saa Overlæreren forholdt sig lidt tankefuld til Foretagendet. —

De for bort fra Karlsbad „Fremmedby", hvor Gader og Anlæg lyser af Hygieine og Properhed og kom ind gennem Byens mere nationale Kvarterer, hvor der ligger tommetykt Støv og Smuds paa Gaderne, og hvor der stinker af Røg og Os og halvnøgne Unger ...

Men da saa det var overstaaet, og de var kommet forbi Jærnbanestationen, rullede de frem ad en bred, hvid Landevej, som førte lige midt ud i Guds egen frie Natur ...

Solen lo, Fuglene sang, Hestene polkerede og Kusken slog Knald!

— Jeg synes, han kører noget stærkt, Knagsted ... bemærkede Overlæreren og holdt sig fast i Hynderne.

— Ja, det er jo netop det yndige ved det, lille Clausen!

— Aa ... ja ... sagde Clausen og bed Tænderne sammen.

Saa naaede de en Jærnbaneoverkørsel. Bommen gik ned lige for Næsen af Køretøjet, og Toget kom hvæsende og spruttende.

— Ich will lieber gehen! sagde Overlæreren pludselig resolut; og inden man kunde hindre det,

fik han Vogndøren op og sprang paa sine Flamingoben i Ly bag en Stendysse ovre ved Grøftekanten.

Knagsted krydsede Armene over Brystet og saa' haansk efter ham. Knøsen paa Bukken lo smørret. Hestene stod lidt paa Bagbenene ... Og saa var Toget passeret.

— Du er en Kryster, Clausen!

— Ja, jeg nægter det ikke ... for at køre! sagde Overlæreren og nærmede sig — Sie können doch wohl die Pferde ganz regieren? spurgte han saa forsigtigvis Kusken.

— Jaa, jaa! grinede Fyren paa sit Bøhmer-Tysk.

Og Overlæreren steg atter op.

— —

En halv Fjerdingvej længere fremme, bedst som de to Venner sad i stille Nyden af den pragtfulde Udsigt ned over Egerdalen, saa' de en bitteliden hvidhaaret og hvidbartet Mand komme trippende imod dem. Han listede af Sted langs Vejkanten; i den venstre Haand bar han en gammel Hummerdaase overdækket med Papir. Han saa' uhyre „hinterlistig" ud. Fingrene paa den højre Haand var rovbegærligt udspilede; og af og til lod han sig dumpe bardaus ned i Grønsværet og nappede med en utrolig gesvindt Haandbevægelse et eller andet Bytte, som han derpaa forvarede i Hummerdaasen, hvis Papir han forsigtig lettede og smækkede til igen.

— Det er Minsalighed Justitsraaden! sagde Tolderen.

Og det var Justitsraaden. Han fangede Edderkopper.

Da Vognen naaede hen paa Siden af ham, bød Knagsted Kusken at holde.

— Goddag, Hr. Justitsraad! Er De her!

Stabelsteen løftede sit Vathovede og sagde uden ringeste Grad af Forundring:

— Goddag, Deherrer, Goddag, Goddag! Ja, her gaar saa sandelig jeg!

— Vil Justitsraaden ikke gøre os den Fornøjelse at køre med?

— Nej Tak ... mange Tak! Jeg er ude at fange.

— Vi skal til Elbogen, sagde Clausen — Der skal være saa smukt.

— Ja, det skal der nok ...

— Vil De ikke med? Her er rigelig Plads.

— Kan ikke! smilede Vatmanden — Jeg fanger!

— Ja, det gør De nok. Har De faaet no'et? (Det var Knagsted, der talte.)

— Jo—o! nikkede den lille Mand fornøjet og trippede nærmere — Se! sagde han og løftede Papiret paa Daasen (Man saa' ned i et vrimlende Dyb af Edderkopper) — Det er udmærkede Eksemplarer!

Clausen gøs. Men Knagsted sagde stærkt interesseret:

— Ja, de ser skam brillante ud! (Saa kunde han ikke dy sig længere:) De er nok flyttet hen paa National, Hr. Justitsraad, hører jeg?

— Ja, jeg er flyttet, sagde Justitsraaden rolig — Det var en særdeles ubehagelig Dame, jeg boede hos; og saa flyttede jeg ... Men nu maa jeg sige Deherrer Farvel! Jeg har travlt.

— Jeg synes nu, De skulde køre med os! sagde Clausen godhjertet — Det vilde da være en lille Afveksling for Dem.

— „Afveksling"? smilede Vatmanden sygt overbærende — En Videnskabsmand, selv af mit ringe Værd, Hr. Overlærer, trænger ikke til „Afveksling"! Arbejdet trætter ham ikke. Han er tværtimod stolt og glad over at kunne ofre det hver Time af sin Dag! ... Naa: Adjø igen, Deherrer! Og paa Gensyn!

Og den lille Mand skrabede høfligt, men fornærmet, ud med Vat og Hummerdaase og det hele og trippede atter over til Vejkanten ...

— Der fik Du den, Clausen! sagde Tolderen. Men samtidig kiggede han gul af Misundelse efter Stabelsteenen, denne ovenud lykkelige Arbejder i Herrens Vingaard!

— —

Landevejen løb stadig langs Egerdalen, som strakte sig bred og grøn dybt nede under Bakkerne. Hist og her jog en Fabrik (Porcelæn) sin høje Skorsten i Vejret som en sodplettet Pegefinger. Ellers var der kun sparsomt med Liv og

Virksomhed. Enkelte smaa lave Huse og kalkede Kirker tittede frem mellem Træerne. Nogle Køer og Geder græssede paa Engene; og en Hob nøgne Børn plaskede og larmede rundt om en gammel trøsket Pram, der laa halvt paa Land og halvt i Floden. —

Efter en længere tankefyldt Pause sagde Tolderen:

— Det er rart, Clausen, at vi snart skal hjem til gamle Danmark igen. Jeg begynder svært at længes efter Villa Rørholm og de smaa hyggelige Palludaner ... og efter min lune Sofakrog med Vennerne Napoleon, Bismarck og Vilhelm Beck!

Overlæreren tav lidt; saa kom det uvilligt:

— Sig mig, Knagsted, hvorfor har Du egentlig Vilhelm Beck hængende dér? Jeg kan endda forstaa, at Du har de to andre, skønt jeg ikke kan fordrage Bismarck ... men Vilhelm Beck?

— Rør mig ikke ved mine Idealer, lille Overben! Jeg holder meget af Mandfolkene i Verdenshistorien, véd Du.

— Aa, Du med dine Mandfolk!

— Ja netop! ... for det er Mandfolkene, ser Du, der holder „Kulturen" nede; det er Mandfolkene, der er Tidens største Velgørere. Der er nemlig noget oprindeligt, noget ur-menneskeligt ved dem, som reagerer mod alle Jer Fruentimmers Snadren om Frihed og Fremskridt og Oplysning

og Udvikling ... og hele øvrige „moderne" Lirekasserepertoire. Og Vilhelm Beck var et af de faa Mandfolk, der har vist sig inden for den danske Folkekirke!

— Den danske Folkekirke ... Du bryder Dig jo Pokker om den danske Folkekirke!

— Kan gerne være ... Men jeg er bredt anlagt, skal jeg sige Dig. Jeg hylder Storheden, hvor den end findes.

— Storheden ... Jeg finder, at Grundtvig var meget større!

— Selvfølgelig! Dette uhyre Fad Sødgrød maa absolut være noget for Dig!

Nu blev Clausen vred:

— Og Bismarck! sagde han ikke ganske følgerigtig — denne Røverkaptejn!

— Naa, naa, naa! smilede Tolderen — Skal vi nu ha' fat paa ham?

— Var det maaske ikke ham, der stjal Sønderjylland fra os i 64?

— „Stjal" er et noget haardt Udtryk, Ven Clausen ... han tog det.

— Naa ja, det er jo lige meget! ... Men Du bryder Dig naturligvis Pokker om 64!

Tolderen lagde en fredelig Haand paa Vennens Arm:

— Clausen, sagde han mildt — Du gør mig i din blinde Iver Uret. Jeg kunde fortælle Dig en Oplevelse, som vilde bevise Dig, at dette vort

Smertensaar staar indgraveret i mit Hjerte ligesom Ordet Calais i hin engelske Dronnings!

— Hum ...

— Ønsker Du at høre den? ... Jeg laa engang paa et Hotel i Aalborg. Det var mig umuligt at falde i Søvn om Natten. Jeg brugte min Spilledaase; og jeg laa med Fingrene dybt i Ørene. Men intet hjalp. Jeg fik ikke lukket et Øje ... Da jeg saa kom op om Morgenen, saa jeg, at man havde lagt mig paa Værelse Nr. 64 ... og jeg forstod da straks, hvorfor Søvnen flyede mig. Jeg lod mig derfor øjeblikkelig anvise et andet Nummer; og næste Nat faldt jeg i den hyggeligste Slummer. Det var nemlig Værelse 48, jeg laa paa! ... Vover Du efter d e t t e at beskylde mig for Mangel paa Fædrelandskærlighed?

Overlæreren svarede ikke. Og der blev paa ny en tankefuld Pause.

Da strakte Tolderen sine Arme i Vejret, gabede og sagde:

— Ved Gud i Himlen, Clausen, jeg glæder mig meget til atter at gense Danmark!

— Ja, og naar Du saa vel er kommen hjem, nikkede Overlæreren, i hvem Vreden endnu sad til Højbords — saa længes Du u d igen!

— Tja-e ... Livet er en Jammerdal fuld af Sorg og Kvide, knap har man ædt sig rigtig mæt, før ... og saa videre!

— Du skulde skamme Dig at tale saadan; D u, der har fuldt op af Livets Goder!

— Og hvilke?

— Jeg mener, at Du, der har Formue ... Du, der har lige saa mange Penge, Du vil bruge, og ...

— Penge gør det vistnok ikke, Clausen.

— Ikke alt nej ... Men nu er din Mave jo ogsaa ved at komme sig!

— Tja-e ...

— Ja, ikke sandt!

— Jo-o ... og i Fjor vandt jeg fem Tusind Kroner i Lotteriet.

Clausen slog Hænderne sammen:

— Og saa er Du endda ikke tilfreds!

— Nej ... jeg ta'er nemlig ikke mod Stikpenge! ... Det vil sige: naturligvis ta'er jeg imod dem; men de indvirker ikke paa mine Anskuelser.

— Stikpenge ...?

— Stikpenge, ja! ... Vandt for Eksempel Du 5000 i Lotteriet, eller jeg vil bare sige, at Du blev udnævnt til titulær Professor, saa vilde Du øjeblikkelig synes, at Verden var „endnu" dejligere, og at din lille Vorherre var en Staska'l. Se det er Forskellen paa os.

— Jamen, man man jo da være taknemmelig, naar ...

— Saa-aa? Mod hvem?

— Hva'?

— Hvem maa man være taknemmelig imod?

— Hvem ...?

— Ja! ... dit døve Spektakel!

— Ja, jeg mener, at man føler da saadan en vis Trang til at takke, naar ...

— Hvem? ... for Fanden!

— Hvem ... hvem, ja ... Forsynet!

— Hum! ... Min Mave er bedre; men nu har jeg faaet et daarligt Ben; skal jeg maaske saa ...

— Aa, det Ben er vist slet ikke saa daarligt!

— Derom drejer Spørgsmaalet sig ikke, lille Clausen! Spørgsmaalet er: skal jeg takke „Forsynet" for Maven?

— Ja, naturligvis!

— Det vil altsaa sige, at en Mand, der har Lungebetændelse, skal takke sit „Forsyn", fordi han f. Eks. ikke ogsaa har Fnat? ... Jorden vilde jo blive skæv af Taknemmelighed!

— Aa-rr, Du er slet ikke til at tale med!

— Jo-o ...?

— Der er ikke Spor af sund Sands eller Mening i Dig!

— Maaske ikke megen, nej. Men jeg er nu alligevel ganske tankevækkende lille Clausen.

— Saa-aa?

— Ja, jeg er ... for jeg er Stødet til Kuglen, ser Du. Jeg er Foden paa Spaden. Jeg er Fingeren paa Allarmapparatets Knap! ... Kan Du bide Spids paa den!

— —

De naaede nu frem til den før omtalte Drejning af Landevejen. — Og foran dem, hinsides den

grønne Dal, laa paa sin skovklædte Klippe Elbogens urgamle Borg.

Dens pludselige Tilsynekomst virkede saa overvældende paa de to Venner, at de samtidig greb fat i hinanden og udbrød:

— Nej, se dog!

Slottets store, firkantede Midtertaarn stod belyst af Solen, medens de talrige lavere liggende Tage, Tilbygninger og Smaataarne tittede frem mellem Træernes grønne Skygger. Og som Ramme om det hele Billede laa de fjerne, skovklædte Bjærge, den dybblaa Himmel og Egerflodens smaatoppede Vande.

— Pragtfuldt! sagde Overlæreren.

— Som en Teaterdekoration! sagde Tolderen.

Men Kusken, der brød sig Pokker om Taarne og Floder og skovklædte Bjærge, pegede med Pisken akkurat i den modsatte Retning og sagde:

— D a a liegt die Kettenbrücke, Herrschaaft!

I det samme svingede en anden Landauer om Hjørnet ved Vejen fra Bysiden; og det var paa Nippet, at de to Køretøjer var raslet imod hinanden; kun Kuskenes hurtige og behændige Greb i Tøjlerne forhindrede Sammenstødet. Og Vognene suste forbi hinanden i et Par Tommers Afstand.

— Goddag, Goddag, Hr. Knagsted!

— Goddag, Goddag, Hr. Student!

Studenten smilede og nikkede og viftede med

sit Lommetørklæde. Og saa var Vognen forsvundet om det næste Hjørne.

Men Knagsted havde dog faaet Tid til at se, at der sad fire Personer i den, to Herrer og to Damer; og at Studentens Ansigt skinnede som en Vandpyt i Majsol ...

Der gled en mild Glæde gennem Tolderens Sjæl:

— Saa' Du ham? spurgte han — Saa' Du ham, Clausen? Saa' Du, hvor han spruttede af Lykke? ... Himlen være lovet, at jeg fik ham til at sige Satanraspeme! ... Nu er Pigen ham sikker!

— Jamen saa' Du, spurgte Clausen, bleg endnu af den overstandne Skræk — saa' Du, at vi var lige ved at køre ind i hinanden?

— Blæse med det! sagde Tolderen og slog ud med Haanden — Vi gjorde det jo ikke!

— Næi ...

— —

De tog ind paa Weisses Ross — „ausgezeichnet durch den Besuch hoher Herrschaften" — og spiste Foreller og drak Hochheimer paa Terrassen over Bymuren, hvorfra de havde Udsigt til en Eng, hvor der høstedes Hø, og til en liden Birkeplantage, der strakte sig lunt og hyggeligt langs begge Sider af Floden. —

Der var paa dette Beværtningssted en Opvartningsjomfru, lille, buttet og gyldenhaaret, som, fra første Øjeblik hun saa' ham, syntes at have

fattet en dyb og rørende Kærlighed til Overlærer Clausen. Standhaftigt og vedholdende sendte hun ham de varmeste Blikke. Og naar hun serverede for ham, dvælede hun længe og inderligt ved hans Side. Hun lignede en Moder, der giver sit Barn Føde. Det var, som følte hun den dybeste Trang til helst at tage ham paa Skødet og made ham.

Men Clausen blev rødede og rødere for hver Ret.

— Du har Kvindetække, lille Overlærer, sagde Tolderen — Mig er der ingen, der kerer sig om.

— Aah, det gale Fruentimmer!

— Sig ikke det! Hun er jo virkelig sød; og jeg misunder Dig.

— Ja, hun er jo meget net, men ...

— Der ser Du! ... Skal jeg forsvinde?

— Vrøvl!

Jomfruen blev ømmere og ømmere. Og da Knagsted ved Kaffen spurgte, om hun ikke havde nogle Kager at byde dem, bredte hun Armene ud mod Clausen som for at favne ham og sagde:

— Zuckersüsse Herren muss zuckersüsse Sachen!

Og da de havde betalt deres Regning og bød Farvel, greb hun Clausens Haand, kyssede en Kreutzer af sine Drikkepenge og puttede den ned bag hans Flip:

— Zum Andenken, lieber Hrr. Doctor! Zum Gruss und Andenken!

Overlæreren ligefrem prustede og fnøs, medens

Skillingen gled ned ad hans Krop. Det var ikke langt fra, at han ogsaa havde sparket.

Men Tolderen sagde stille og mildt:

— Hvor kan en Kvinde dog ikke være bedaarende i sin sarte Elskov!

— —

Saa vandrede de rundt en Stund og saa paa Byens Mærkværdigheder. — De var i Raadhuset og betragtede med Andagt Sølvmurerredskaberne og de to og tyve resterende Kilo af Der verwünschte Burggraf. De var i Die Decanalkirche zu Sct. Wenzel og bivaanede en katolsk Barnedaab. De travede et Par Gange frem og tilbage over Die Kettenbrücke. Og de besaa Die Burg forinden og foruden ...

Da Klokken var henad seks—syv, og Solen hælddede mod sin Nedgang, promenerede de i Birkeanlæget langs Floden. — Stejlt stod de gamle Bymure med deres buede Bastioner og skærmede den fredelige lille Stad, hvis Tage og Skorstene tittede frem over Brystværnet deroppe som trofaste Vagtposter, der skulde raabe Vagt i Gevær mod al „den store Verdens Smuds og Søle". — I Flodens toppede Vand tumlede sig glade Børn, Piger og Drenge, i nøgen Uskyld. Og fra en trøsket Træbro, bag et skærmende Ly af blomstrende Hylde, lød Raab og munter Latter. Det var Byens mandlige Ungdom, der nu efter Fyraften hoppede i Eger for at skylle Dagens og Arbejdets Støv af deres mødige Lemmer ... Gennem Birketræernes

fine, sitrende Løv faldt Solens Straaler ned over deres hvide Legemer ... Høet duftede, og Fuglene sang — Alt aandede Uskyld og Fred. Det var, for at tale med Digteren, som eǹ Aften i Tidens Morgen. —

Men da de to Venner passerede de skærmende Hyldebuske, smuttede et Par unge, lysklædte Borgerdøtre rødmende ud derfra og forsvandt i Løb ind ad Byen til.

— Næ-e, har Du kendt Mage! sagde Overlæreren.

— Ja-e, jeg har saamæn! sagde Tolderen.

Fire Dage efter Turen til Elbogen steg Knagsted og Clausen i Toget paa Buschterhader Banegaard og forlod Karlsbads lune Bonbonæske for at drage hjem til det kolde Nord. —

Tolderens Mave var bleven bedre, meget bedre; det kunde han ikke nægte. Men nu havde han jo faaet dette Ben at trækkes med. Det var rimeligvis Gigt eller Ischias, der stak i det; og det voldte ham til Tider betydelige Smerter og virkede generende paa hans bekendte Livsglæde. — Han havde af og til tumlet med den Tanke at gaa ind og lægge sig i Sengen hos sin Nabo, Hendes Naade Wolakoisky; dels fordi hun rimeligvis udviklede en saa kraftig og heldbringende Varme, at Benet vilde befinde sig vel derved — og dels fordi Massøsen derinde, udmattet af Grevindens Fedt, der vistnok var noget besværligt at naa til Bunds i, ligefrem vilde føle det som en Velsignelse at kunne bruge ham til at holde Frikvarter paa. Men denne paa en Gang baade praktiske og humane Tanke var dog ikke bleven til Handling:

— Thi ser Du, lille Clausen, det er jo faldet mig ind, at dengang min Mave begyndte at komme

sig, gav Guderne mig et daarligt Ben. Og hvis jeg nu gaar hen og lader Benet kurere, kan man aldrig vide, hvad Deherrer kan falde paa at overraske mig med. Derfor har jeg foreløbig besluttet at snyde Guderne og beholde Benet som det er.

— —

De sidste Karlsbaderdage var for Resten gaaet rart og behageligt for Tolderen. Han var bleven liggende i sin gode Seng til Klokken otte og var saa haltet ud til Pupp, hvor han havde truffet Overlæreren, der, nærig som han dybest inde var, vilde nyde godt af Vandet til det sidste og derfor kom bleg og morgenmedtaget fra Kilden. —

En Dag havde Jægermester Krüger sluttet sig til dem i Følge med en lille, bollet Fru Hansen fra Nakskov. — Fruen led af noget, hun i sin barnlige Jargon kaldte „løbsk Nyre". Hun havde derfor forladt Hus og Hjem og Mand og seks Børn og Lolland for i Karlsbad, „der jo ved Gud er saa berømt", at forsøge paa at faa samme Nyre tøjlet. Forøvrigt var hun glad og munter og talende og pyntet; og inden der var henrundet et Kvarter, havde hun udkvidret for de tre Herrer hele sit Levnetsløb indtil de intimeste Detailler. Munden stod ikke lukket paa hende; og man sad i ligefrem Angest for, at den forfløjne Nyre skulde søge den Vej ud.

— Hendes Mand var Herredsfoged og var ved Gud saa optaget. Og de ha'de Have og seks Børn,

fire Drenge og to Piger. Og de sa'e i Byen, at den yngste Pige lignede Fuldmægtigen; og det kunde ved Gud godt være, for han var saa smuk, at man maatte se paa ham; og han ha'de spist med ved Bordet under hele Svangerskabet, og hun ha'de sagt til sin Mand, at han maatte ta' Følgerne, for man vidste jo, at hvad man saa' paa, naar man var i den Tilstand, det kom Barnet til at ligne. Men nu var Fuldmægtigen sæl bleven gift med den yndigste lille Kone fra Maribo, og de var bleven viet i Domkirken, og de ha'de det ved Gud saa allerkæreste; den unge Frue laa paa en Chaiselongue en Time hver Dag efter Middag i hvidt, og saa kom Fuldmægtigen med et højrødt Silketæppe og bedækkede hende. Men de ha'de hver sit Sovekammer, hvad der ved Gud var Affektation, thi naar man først var gift, var der ikke det ringeste at genere sig over. Hun, Fru Hansen, og hendes Mand ha'de nu været gift i syv Aar og ha'de seks Børn og ha'de altid ligget sammen, og den yngste Pige var to, og Forholdet mellem dem saamæn den Dag i Dag lige saa uskyldigt og rent som paa selve Bryllupsdagen!

Knagsted havde siddet ganske stille og lyttet til den lille Frues Kvidren, saaledes som man lytter til et umyndigt Barn, der, lig en optrukket Fonograf, lader Munden hjerneløst løbe. Han havde af og til sagt „Ja" og „Nej" og „Saa-aa?"

og „Virkelig?" og forøvrig nydt sin Kaffe og kigget paa Publikum.

Men da Konen gav sig til at tale om „Renheden" mellem hende og Manden, trods de syv Aars Ægteskab, det fælles Sovekammer og de seks Børn, løftede han uvilkaarlig Øjnene fra Kaffekoppen og tittede skælmsk over mod Herrerne Krüger og Clausen.

Dog Deherrer syntes ganske at have glemt hans Tilstedeværelse, saa optaget var de af Damen fra Nakskov. — Jægermesteren stirrede (rimeligvis ogsaa som Følge af den tvungne Diæt) betaget og lækkersulten paa hende med ganske det samme Blik, hvormed han forleden Dag paa Alte Wiese havde stirret paa Kylling Nummer tre øverst til højre. — Og Overlæreren sad, henrevet af hendes søde Uskyld og babyagtige Umiddelbarhed, og betragtede hende med et saa fjoget og lammeagtig-henrykt Udtryk i hele Hovedet, at man kunde have troet ham stillet Ansigt til Ansigt med den hellige Jomfru i Lourdes. —

Skælmeriet i Knagsteds Øjne slukkedes brat, og han skammede sig dybt paa sit Køns Vegne og blev arrig:

— „Rent Forhold" ...! vrængede han i en Tone, der fik Clausen til at styrte ned fra sin Himmel — Hæ! Der findes sgu ikke, højtærede Frue, noget i den Forstand „rent" Forhold, saa længe Menneskene er tvungne til at parre sig paa den

bizarre Maade, paa hvilken det hidtil har fundet Sted!

Overlæreren for med et Spjæt op fra Stolen. Og Jægermesteren slog indigneret en Haand i Bordet:

— De er da Guddødeme da et Svin, er De!

— Nej jeg er ikke, sagde Tolderen rolig — ingenlunde! Jeg er kun en „frygtløs" Tænker!

Men derpaa snappede han gesvindt sin Hat, hilste ærbødigt Farvel og overlod de andre til deres Skæbne.

— —

Sprudelsten-Mosaik er noget af det hæsligste, man kan se for sine Øjne. Alle Butikker i Karlsbad oversvømmes af Nips- og Nyttegenstande, som er prydet med dette Materiale. Og rimeligvis maa disse Genstande finde deres Købere, da de forretningsfähige Tyskere i modsat Fald vistnok for længst havde ophørt med at føre dem frem paa Markedet. —

Det var Knagsteds Hensigt at tage en liden Gave hjem med til sin Veninde, gamle Stine i Boserup Skov ved Roskilde — „den sidste glade Kone i Danmark", som han kaldte hende. Og han nød allerede paa Forhaand hendes henrykte: Ih-h! og øvrige Frydeskrig, naar han overrakte hende Genstanden og fortalte, at han havde købt den helt nede i Bøhmerland og bragt den med den lange Vej i sin Koffert. Han saa' hende øjeblikkelig hente Harmonikaen ned fra Hylden

under Loftet og klemme løs paa en strygende Høstgildegalopade!

Men hvad skulde han købe? Det maatte jo naturligvis være noget, som man ikke saadan lige netop kunde rende ind til den By Roskilde og anskaffe sig; noget som Stine kunde være stolt af at eje, og som hun kunde vise frem og fortælle om, naar hun fik Kaffebesøg af Konerne og Pigerne fra Nabolaget ... noget, der var saa eventyrlig fremmedartet, at man kunde tro det faldet ned fra Himlen; og paa den anden Side, da Stine jo var en praktisk og forstandig Kone, noget hun kunde have Nytte af at bruge ...

Der var jo denne forfærdelige Syæske, hvis Laag var prydet af de væmmeligste Sprudelstensindlægninger ... Stine vilde jo nok finde den vidunderlig dejlig ... Men Knagsted fik Kvalme af den; disse Stenes levrede Farver og blakkede Sammenstilling mindede ham om Søsyge; „det vendte sig" i ham, bare han tænkte paa dem. —

Og dog endte det alligevel med, at han købte Æsken!

Da han nemlig en Dag gik forbi det Butiksvindue, i hvilket „Vomitivet" var udstillet, stod der en Bondefamilie, Fader, Moder og Datter, og betragtede de forskellige Genstande inde bag Ruden. Og han hørte da Kvindfolkene henfalde i de højeste Lovprisninger af disse „wunderschöne" Sager. Særlig var det Syæsken, der vakte deres Beundring. Datteren erklærede ligefrem, at hvis

hun paa en eller anden Maade blev Ejerinde af denne Æske, vilde hun blive komplet vanvittig, forrykt lykkelig for hele Resten af sit Liv! — Fatter halede og sled i de to Fruentimmer for at faa dem væk fra dette farlige Sted. Men han kunde ikke rokke dem. De var som limet til Vinduet. „Du kunde dog gerne gaa ind og spørge om, hvad den Syæske koster ..." mente Mutter. „Næi!" „Aa jo," bad Datteren (hun var en nydelig lille lyslokket Gretchen med store, blaa Forglemmigej-Øjne) „gaa bare ind og spørg, hvad den k o s t e r?" Den skikkelige Fatter gik ind og spurgte; men han kom rent ud rystet i sin Grundvold tilbage igen: „F ü n f G u l d e n!" sagde han og hev atter løs i Fruentimmerne. Og denne Gang fik han dem med sig: „f ü n f G u l d e n f o r e n S y æ s k e! Det svimlede for dem! ... Men Gretchen saa alligevel ud, da hun vendte sig fra Vinduet og fulgte sit Ophav, som kunde hun ingen Sinde mere blive glad hér paa Jorden ...

Tolderen stod et Øjeblik og saa' efter hende. Saa for han pludselig ind i Butikken og købte Æsken og for ud igen ... Da han naaede Familien, snappede han uden at sige et Ord den unge Piges Haand, stak Syæsken ind i den, klemte hendes Fingre godt sammen, gjorde omkring og gik tilbage til Butikken. Men i Døren kunde han ikke lade være at vende sig, og saa da Mand, Kone og Datter staa, som han havde forladt dem, midt paa Gaden, maabende, himmelfaldne, i d i o t i s k e

af Glæde og Forundring, omtrent som troede de at have haft Besøg af selveste den algode Gudfader ...

Men inde i Butikken købte Knagsted sig endnu en Æske akkurat Mage til den første; thi naar den øvede en saadan Magt over de indfødte Sjæle, saa maatte Gamle-Stine derhjemme i det fjerne Danmark da mindst fare oven ud af Boserup Skov af Henrykkelse ved at faa et sligt Bæst præsenteret.

— —

Bag Hovedkilden Sprudel ligger Karlsbads katolske Kirke. Man naar op til den ad en Hoben slidte Stentrapper; og dens Døre staar altid gæstfrit aabne. —

Inde i Kirken brænder ved Hovedalteret den evige Lampe; og naar Solen skinner, falder Dagslyset ned gennem de farvede Ruder og fylder Rummet med et sært, betagende og mystisk Skær.

Og er der saa tilmed Gudstjeneste, og Orgelet spiller, og Røgelsen dufter, medens de smaa, hvidklædte Kordrenge vimser rundt og bukkenejer, og Præsten i sin gyldne Messekaabe knæler foran Højalteret ... da lulles man lidt efter lidt ind i saa blid og blød en Stemning, at man uvilkaarlig lukker Øjnene og ønsker, at dette skønne Gøglespil maa vare ved, uden Stands og uden Afbrydelse, i Evigheders Evighed ...

Ogsaa Knagsted søgte af og til ind i denne

Kirke. Men han talte ikke derom. Thi det ragede jo ingen ...

— —

— Det er Satans kedeligt, at De ikke li'saagodt kunde rejse næste Fredag, for saa kunde vi jo følges ad.

— Ja-a ... Men nu vil vi altsaa ikke være her længere! sagde Tolderen.

— Næi, det vil De vel ikke saa ...

Overlæreren stirrede langt frem for sig ud i Luften:

— Jeg synes, vi har været et helt Aar borte ... sagde han.

— Ja, den kender vi! nikkede Jægermesteren — Og naar man saa har gaaet en Dag hjemme i den gamle Trumlerum, saa er det, som man aldrig ha'de været uden for en Dør! ... Deherrer bli'er vel et Par Dage i Berlin?

— Næi, vi stikker lige igennem ... Ikke Clausen?

— Jo, nu maa vi skam hjem!

— Danmark længes! sagde Tolderen.

— Hæ ...! Men saa kommer De da vel begge to ned i Sommer engang og ser, hvordan vi lever ved Na'sko'? ... De skal sgu bli'e godt behandlet!

— Ja, Tak ... hva' Clausen? Nu har vi jo faaet Bisselæ'r i Skoene.

— Jo, Tak, Hr. Jægermester! Jeg vilde gerne til Lolland engang; De siger jo, at der er saa kønt.

— Tja-a ... der er altid kønt de Steder, man holder a'; jeg véd jo ikke, hva' I andre vil synes, Hr. Overlærer. Men Føden skal I ikke savne!

— Og vi maa øve os gratis hver Dag ude paa Deres Eng?

— Det maa De sgu, Kontrollør, hæ, hæ! Og jeg skal gerne paata' mig at levere et frisk Individ hver Dag til Udskældning. No'en Fjolseho'der har man jo altid paa en Gaard.

— Ja-a; ellers kan vi jo traktere hinanden gensidig.

— Ja, skade kunde det sgu ikke!

— Næi ... Hvordan gaar det for Resten med Deres Nyrer, Jægermester?

— Udmærket! Meget bedre! Denne hér Diæt hjælper jo ... Men naar man nu kommer hjem til Kødgryderne, saa begynder man naturligvis a' ta' Revanche igen.

— Det skulde De ikke gøre, kære Hr. Jægermester.

— Nei, vel saa, Hr. Overlærer, hæ, hæ! ... men jeg gør 'et bare alligevel! Jeg kan sgu ikke holde ud at sidde dér og æde Myg, naar de andre spiser Gaasesteg! ... Og Deres Mave, Toldkontrollør?

— Ogsaa udmærket! ... Men jeg har da i Sinde at fortsætte med Diæten.

Jægermesteren udstødte et Lattervræl, som fik de omkringsiddende til at fare sammen:

— Er det den Diæt med Kapuner og Kyllinger og Oksemørbrad og Flæskesteg?

— Man maa jo prøve sig frem ...

— Ja, De er en net Hanræv! De har sgu aldrig fejlet no'et!

— Og nu paastaar han ogsaa, at hans ene Ben er blevet daarligt, sagde Overlæreren.

— Det er Fanden er det! Jeg har jo set ham løbe rundt her paa Gaderne som en Æggevibe!

— Det er min pyramidalske Selvbeherskelse, kære Venner, der ...

— Selvbeherskelse? De?! Kom bare ikke med den! Hvordan var det, De trakterede den lille Fru Herredsfoged forleden Morgen ude hos Pupp? Kom bare ikke med den!

— Ja, han er undertiden lidt slem! nikkede Clausen.

— Lidt!? ... At tænke sig at sige saadan no'et, naar der er Damer!

Knagsted smilede stille:

— Var det saa rædsomt?

— Om det var ... ha, ha! Og saa rendte De Deres Vej og lod os andre to sidde med Svien!

— Det gjorde jeg, ja; og det ha'de I godt af! ... Men sig mig engang, Jægermester, tør De fortælle os, hvad De tænkte?

— Tænkte? Hvor naar?

— Ved samme Lejlighed; De sad jo og slugte den lille Dame Hansen med Øjnene, som om hun var en Kotelet med Trøfler.

Jægermesteren rødmede:

— Hva' jeg tænkte ...?

— Ja. Nu har De jo skældt mig ud for det, jeg sa'e ... lad os nu engang sætte Deres Tanker lidt under Debat.

— Tanker er toldfri!

— Det si'er man, ja ... Men jeg er Toldkontrollør!

— Forhenværende, hæ!

— Naa-aa, jeg fungerer undertiden endnu ... Naa! Ud med Sproget!

— Er De gal, ha, ha! Tror De, jeg vil sidde her og ...

— Skal jeg maaske?

— Næ, Gu' skal De ikke nej! Man har da Lov til at tænke, hva' man vil. Vil De maaske bilde mig ind, at De ikke fornemmer no'et, naar De sidder li'e op og ned ad en sød, lille Kone, der snakker frisk ud om sit Sovekammer og sin Seng og ... og alt det? Og da særlig jeg, der har været saa længe borte fra min! Det gør saagu da alle Mandfolk. Hæ, De skulde bare høre, saadan vi snakker ud, naar vi kommer til L'hombre hos hverandre om Vinteren! Men det er jo da en hel anden Sag, naar man er alene sammen. Men at si'e, hva' De sa'e, naar der er en Dame til Stede, det gør man ikke ... ja, undskyld: naar man vil regnes for et dannet Menneske da!

Knagsted smilede paa ny:

— Og hvad siger min Ven Clausen? spurgte han.

— Hr. Krüger har selvfølgelig R e t! sagde Overlæreren energisk.

— Ja, saa maa jeg jo bøje mig ...

Det var sidste Aften i Karlsbad. De tre Herrer sad i Restauranten i „Stadtpark" og nød deres Prager-Schinke og hørte paa Musikken.

— —

Næste Dag, Eftermiddag Klokken 1 ^{40}, forlod Vennerne, Clausen og Knagsted, det herlige Bøhmen og drog hjem til det endnu herligere Danmark.

SLUTNING

Villa Rørholm, 12. Juli.

Kære Clausen!

Jeg har drukket min Aftenthe. Piben er tændt, og jeg sidder nu atter i min Sofa og har det slideligt under Deherrer Napoleon, Bismarck og Vilhelm Beck. Thi ,,intet Steds er Roserne saa røde, og intet Steds er Dunene saa bløde, som de vor Barndoms Uskyld hvilte paa"!

— Jeg ved ganske vist ikke, hvem af os to der har mest Grund til at være den anden taknemmelig; men jeg føler, som det hedder, en dyb Trang til at sende Dig et Par venlige Ord allerede den første Dag, jeg har betraadt mit elskede Fædrelands Jord.

Jeg vil bevidne Dig min Ærbødighed for din Karakter!

Ganske vist er Du efter min Mening altsaa Idiot. Men en sød Idiot. En Idiot, man kommer til at holde af. En af de Idioter, man kunde ønske lidt flere af i Danmark.

Thi Du virker forsonende.

Tak, fordi Du vilde følges med mig!

Jeg synes, jeg savner Dig.

Hvad der forhaabentlig er Løgn!

Dog, knap en af de første Dage dine Bukser forsvarligt foran og jag dine Flamingoben ind af min Dør.

Palludanerne længes!

Din hengivne Ven

H. P. E. Knagsted.

Der var saa yndigt ude i Villa Rørholms Have nu i Begyndelsen af Juli. Træerne stod fulde af skyggetæt Løv; Plæner og Gange laa revne og velholdte; og rundt i Blomsterrabatterne begyndte Roserne, hvide, røde og gule, at stikke Hovederne frem. De syv og tyve Siv nede i „Søen" var vokset hver en halv Alen, og Svanen og Aakanderne skinnede nymalet. —

Men det var om Morgenen, at Yndigheden var størst. Om Morgenen mellem seks og syv, naar Solen ikke var naaet alt for højt op over Nabohaverne mod Øst, medens Duggen endnu tindrede paa Græs og Buske, og kun enkelte Fodtrin knirkede i Gruset paa Spadserestien uden for Ligusterhækken. —

De smaa Palludaner var altid i Haven paa denne Tid; naar det da ikke netop skylregnede. De stod om Sommeren regelmæssig op Klokken halv seks, („Det er vi jo vant til hjemme fra Provstegaarden") drak deres Kaffe — og saa de bredskyggede Straahatte paa og ned i Haven! Hér puslede de omkring, rev, lugede og beskar, til de, præcis naar Dampfløjterne peb otte, gik op

i Havestuen og spiste deres blødkogte Æg og kneb sig nok en Kop Kaffe, førend de tog fat paa „det indvendige". Deres Dag var inddelt som efter et Skema; hver Time havde sit „Fag"; og det var aldeles utænkeligt, at Caroline for Eksempel kunde „gøre Indkøb" i den Time, der var bestemt til at „støve af" i. Og hændte det, at hun kom fem Minutter senere end vedtaget var fra sine Eksekursioner hos de handlende, skrev hun hele Emmys Tavle fuld af Undskyldninger og Forklaringer, der da ufravigelig endte med: „Men det var nu Sporvognens Skyld; den er aldrig præcis". — Efter Middagen Klokken tolv ... med en „lille" Kop Kaffe ... sad de i hver sin Stol ved hver sit Vindue og „blundede". Klokken halv to nettede de sig lidt i Sovekammeret efter Blundet og sad saa et Par Timerstid paa „Stads" i „Salen" med et eller andet fint Haandarbejde og afventede Visitter. Saa lavede de til Fem-Te og drak den med „Kækes" til. Og Klokken seks var de igen i Haven. Men paa den Tid arbejdede de ikke dernede; de spadserede, eller saa' paa Blomsterne, eller sad i et Lysthus med en „god" Bog, eller morede sig ved Søen med Svanen og Aakanderne. — Klokken syv spiste de til Aften. Og præcis, naar Taffeluret paa „Sekretæren" slog halv ti, laa de i deres Senge og sov. — —

Det var Idealet af en Tilværelse ... Og saa havde de tilmed for en tre Ugers Tid siden haft en stor og uventet Glæde: Der laa en Morgen i

Deres Brevkasse Meddelelse fra Jærnbanen om, at der paa Toldkontoret henstod til dem en Kasse fra Berlin!

— Kan Du faa i dit Ho'de, Emmy, hvem der kan sende os no'et fra Berlin? skrev Caroline paa Tavlen.

— Ja, og hva' er 'et? svarede Emmy.

De besluttede sig til at spise en halv Time senere til Middag; pyntede sig og nulrede ind paa „Toldkammeret".

De halede og hev i hinanden og stod paa Tæerne og var lige ved at blive Uvenner, medens Kassen blev aabnet:

Caroline slog Emmy over Fingrene og forklarede Personalet: „Min Søster er døvstum!" Begge var de højrøde i Hovederne af Iver efter at komme først til.

Men da saa endelig Forsendelsen var pakket ud af sit Papir og sine Savspaaner og stod i sin Glans paa Disken foran dem, blev de fuldstændig stive af Henrykkelse:

— Næ, Emmy!

Og Emmys Øjne blev vaade, medens hun foldede de graa Traadhandsker over Mantillen: Aldrig i sit Liv havde hun set noget saa lækkert!

— Er det nu osse til os? spurgte Caroline.

— Ja-a, smilede Toldmanden — der staar „Frøknerne C. & E. Palludan" her paa Adressebrevet.

— Jamen, hvem har sendt os det?

— Ja, det staar der ikke noget om.

Saa bad Caroline en af Dragerne om at skaffe en Droske. Og Søstrene kørte af Sted med Gaven.

Det var den nydeligste lille Porcelænsdaakalv i naturlig Størrelse. Dens Ben var saa fine, saa fine, dens Krop trind og slank; og Hovedet holdt den en lille Smule paa skraa og tittede paa de to Damer med sine søde, smaa, brune Øjne. — —

Den stod paa Baglænssædet, og Søstrene sad lige overfor Haand i Haand. Om man havde lovet dem den evige Salighed, kunde de ikke have været lykkeligere! ... De havde for et Par Aar siden haft en Kanariefugl, som døde. Og siden den Tid havde de aldrig om blot kunnet tænke sig Muligheden af nogen Sinde igen at kunne komme til at holde af et Dyr. Men den nærværende Porcelænsdaa bragte ganske Mindet om den henfarne Kanariefugl til at blegne.

Overlæreren var paa Besøg hos Toldkontrolløren. De havde været et lille Svip nede i Haven og hilst paa Palludanerne og sad nu i Sofaen oppe i Knagsteds hyggelige Dagligstue og talte om deres Rejselivs mangfoldige Oplevelser ...

Under en Pause i Samtalen tog Knagsted pludselig en Bog fra Bordet foran sig og rakte den hen mod Clausen:

— Denne Bog bør Du læse, kære Ven! sagde han med rolig Alvor — Det er mine smaa Damer dernede, som har laant mig den. De er mægtig begejstrede for den. Og jeg maa sige, at ogsaa jeg finder den sublim!

— Saa-aa? spurgte Overlæreren mistroisk — Hvad hedder den Bog?

— „Solvang, Glimt af Livet i en dansk Præstegaard af Fred Himmelstrup".

— Naa, ja, den har jeg set saa udmærket anbefalet i Kristeligt Dagblad.

— Ja ... Og den er det i Sandhed ogsaa værd! ... Se! (Knagsted aabnede Bogen og pegede paa Titelbladet) — Solvang, Glimt af Livet, Fred Him-

melstrup ...! Det er det man kalder Stil! ... Fyldes Du ikke allerede med Forventning og Andagt?

— Gør Du Nar?

— Ingenlunde! ... Og se hér bag paa Titelbladet: „Fra Gud — til Gud" ... Og hér paa Smudstitelen: „Til Moder" ... Hva', gamle Dreng! Det er no'et med no'et paa! Den er ogsaa allerede kommen i andet Oplag! ... Vil Du laane den?

— Ja-a ... sagde Clausen tøvende.

Men Knagsted fortsatte:

— Jeg har, ligesom de smaa Palludaner, haft en „uendelig" Nydelse af at læse dette Værk! Se: Fred Himmelstrup! Det skal svare til Solvang og Glimt og Gud og Moder! Forfatterinden ... (thi Bogen maa være skrevet af et Hunkøn; vi Mandfolk kan ikke hæve os til denne Højde, hvor begavede vi end er!) ... Forfatterinden hedder rimeligvis Frederikke; men ser Du ikke, hvor langt aandeligere dette enkle „Fred" tager sig ud? Den forstaaende Læser behøver i Grunden ikke at læse mere end Titelbladet. Det er tilstrækkeligt! ... Men se hér: Det begynder med „En Brevveksling" og „Et Bryllup". Han bor paa Solvang Præstegaard, og Hun bor i Rosenvænget (Hvis de ha'de boet i Smørumnedre og Vandkunsten, kunde der ikke være bleven noget af Historien!) Han hedder Knud Engelbrecht, og Hun hedder Agnete Hvide ... hva'beha'er! Og se hér, hvorledes han ser ud Side 17: „...høj, rank, bredskuldret — ret et Billede paa nordisk Kraft

(og ret en Lækkerbidsken for en Frederikke!) Haaret var lyst, Panden hvælvet, Trækkene mejslede (i hvad?) og Udtrykket om Munden fast og bestemt". — Saa fejres Brylluppet i Rosenvænget... „Men da Stæren, som havde Bolig i et af Havens Træer, satte sig ved Vinduet for at se, hvordan det gik til derinde, var den saa heldig at høre følgende Vers af Knuds Sang til Agnete:

Haand paa Plov vi lægge nu sammen i Jesu Navn,
Kraft i Haand vi hente af Hvilen i hans Favn,
frejdig med Barnetro
vi daglig vil bygge Bro
til at korte Vejen mellem Himmel og Jord.
Da skal Bryllupsglæden med Dagene vokse til
dybere sit Leje den altid lægge vil,
dybere ind i Gud,
fra hvem dens Lys gik ud,
da i Paradiset han skabte den først."

— Du forstaar rimeligvis ikke et Kvidder, Clausen; men det gjorde Stæren vel heller ikke! ... Og saa drager de hjem til Solvang, Pastor Knud og hans Agnete for at „lægge Haand paa Ploven i Jesu Navn". — — Nu skulde man jo nærmest formode, at dette var som en Slags aandelig Manipulation at regne for; men lur dem! Efter nogle Maaneders Forløb „undgik det ikke Knuds Opmærksomhed, at der i den sidste Tid havde været en Tyngde(?), som han ikke før havde be-

mærket, over Agnete; noget mørkt og lukket (?). Han vidste, at dette for en Del kunde komme af, at hun ikke følte sig rask; men han forstod tillige, at det væsentligst var en aandelig Kamp, hun kæmpede". — Og saa en Aften bryder det løs: — „han drog hende ned paa sit Knæ (Han er altsaa énbenet, hvad Frederikke indtil dette Øjeblik ved en licentia poetica har skjult for os): „Agnete, hvad er der i Vejen? Nu maa Du sige det." Hun lagde Hovedet paa hans Skulder. Hendes Pande var kold og hvid (Det maa nu heller ikke være saa nemt at sidde der og stritte paa det Knæ); hun var i Sjælenød (?). Omsider kom det stønnende: „Knud, det er denne Tanke, at ogsaa jeg skal være med til at forplante Synden". Hun tav en Stund og fortsatte derpaa: „Nu kender jeg Syndefaldets Historie fra mit eget Hjerte og ved derfra, at hun faldt først." (Fy, Frederikke!) Hermed brast hun i en stærk Graad, som hun længe havde slummet op i sit Bryst" ... osv. osv. Kort sagt, paa Dansk: Konen er frugtsommelig! Hvad jo for Resten efter Sigende danske Præstekoner virkelig skal kunne blive ved hensigtssvarende Behandling. — Naa men, nu kunde man af al den foregaaende „Sjælenød" fristes til at formode, at naar Agnete nu engang (Herregud!) var kommen galt af Sted, saa vilde hun, naar Tidens Fylde kom, i det mindste føde noget i Retning af en Krumstav, eller en lille Bispehue til Verden; men

saa gaar Konen min Salighed hen og ... dog det er bedre at holde sig til Teksten: „Den 10de Maj om Aftenen stod Agnete ved sit Sovekammervindue og saa' paa den synkende Sol. Det havde været en raakold, stormfuld Dag, som vi ofte kan have dem i Maj; men nu gik Solen ned i al sin Skønhed. Ogsaa gennem Agnetes Hjerte var der gaaet en Storm, høj og angestfuld. Hun vidste, at det var Svaghed, men ... Nu havde Julenattens (Dette er Blasfemi; thi Jomfru Maria vidste ikke af nogen „bredskuldret, nordisk Kraft") Stilhed sænket sig over hendes Sjæl. Hun havde givet sit Liv helt over i Faderhaanden (En eksamineret Jordemoderhaand havde været bedre) og bad intet uden dette: din Vilje ske. Og dermed havde hun vundet Frimodighed. (Nu kommer det!) Næste Morgen laa der virkelig (?) to (Udhævelsen er af Frederikke) sunde, velskabte Drengebørn i Vuggen ved Siden af Agnetes Seng (Hun anede ved Gud i Himmelen ikke, hvor de var kommet fra!). — — Aldrig havde Fuglene i Solvang sunget saa jublende som i denne Morgenstund, syntes Knud, da han Klokken ni spadserede en Tur i Haven. Og han selv? Hvad var Fuglenes Glæde mod hans? Han havde vel Grund til at være saa glad og stolt som nogen Asger Ryg, skulde han mene (Bybude kan ogsaa lave Tvillinger, „skulde jeg mene".) En Hustru som Agnete, og nu to (Udhævelsen er af Knagsted) Sønner i Vuggen! — Havde han ikke

frygtet for, at Bedstemor eller Lise (Kokkepigen) eller Madam Jensen (Man havde dog altsaa også paakaldt en „Madamme"!) skulde have kunnet se det fra Vinduerne, ja saamænd om han ikke (Dikkedik, hvor skælmsk en Konstruktion!) — Velærværdigheden og alt saadant overflødigt (?) Paahæng til Trods — havde slaaet en Kolbøtte lige paa Græsplænen. Han var rent som en ellevild Dreng. Bare savnede han Agnete. — Imidlertid tæmmede han sine springske Lyster (Men Frederikke dog!) og nøjedes med at plukke en Buket Violer" ...

— Det staar der ikke, Knagsted! afbrød Overlæreren Læsningen.

— Jeg forsikrer Dig ...! Læs selv!

Clausen tog Bogen og læste. Og det stod der øverst Side 26 ... Han rakte stille Bogen tilbage.

— Nej, behold den med det samme, sagde Tolderen — Nu kan Du jo selv læse videre, naar Du kommer hjem.

— Jeg vil slet ikke læse det Pøjt! sagde Clausen pludselig rød og hidsig — Det er noget væmmelig opstyltet Tøjeri!

— Men Menneske, er Du gal! Det er jo Poesi.

— Aah, Du tror nu ogsaa, at jeg er en komplet Idiot, som Du kan fylde alting i!

— Men Clausen, dyrebare Ven ...

— Ja, det si'er jeg! Du synes jo ogsaa selv, at det er noget affekteret og forskruet Sludder!

— Sikke Ord, Du bruger, Clausen! ... Bogen er rost af Kristeligt Dagblad og udkommet i tvende Oplag!

— Ja, hvad kommer det mig ved, at Verden er fuld af Fæhoveder!

— Jamen, lille, søde Clausen ...

Overlæreren spruttede:

— Efter min Mening, sagde han og huggede til Solvangen, saa den for til Gulvs — efter min Mening er det den Slags Skidt ...

— Du maa ikke tale saadan om min nye Yndlingsforfatter!

Men Clausen kørte paa:

— ... der har ødelagt og stadig ødelægger Kristendommen for alle tænkende Mennesker! Naar man har læst saadan noget ... Bavl, kan man i lange Tider ikke taale at høre Ord som „Gud", „Tro", „Forsyn" uden at faa Kvalme! ... Du har jo selv engang sagt, at det er den Slags Bøger, der undergraver Kristendommen!

— Tja-e, mente Tolderen — det ene med det andet ...

— Og hvad tror Du, at han vilde ha' sagt, hvis han ha'de læst den? spurgte Overlæreren pludselig og pegede mod Vilhelm Becks Portræt over Sofaen — Du paastaar jo, at han var saadan en klog Mand!

— Hvad han vilde ha' sagt … gentog Knagsted tænksomt — ja-a, hvad vilde han vel ha' sagt …? Jeg tror jo nok, at han havde rost Bogen i sit Blad … Men saa var han rimeligvis bagefter gaaet ind i sit Kammer og ha'de lukket sin Dør og taget sig en homerisk Latter!

Knagsted havde bragt i Erfaring, at Hr. Rasmus Vridsløse — der allerede i den korte Tid, han havde virket inden for Hæren, var avanceret til Stabskaptejn — afholdt sine Frelsermøder hver Fredag Aften mellem seks og syv ude i Søndermarken; og en Aftenstund begav han sig derfor derud for at overvære et Møde. — Men han var desværre kommen lidt vel sent paa Vej og naaede først Operationsstedet i samme Øjeblik, som Digteren endte sin Tale over Ordet: Som Du saar, skal Du og høste!

Dog hvad Tolderen fik at høre og se, var ham tilstrækkeligt.

Tæt inden for Hegnet lige over for Frederiksberg Slot fandt han en glad Forsamling af hen ved et Hundrede Personer, flest Kvinder og Børn. De snakkede og lo og morede sig udmærket. Og en syv-otte halvvoksne Drenge og Piger for støjende rundt mellem Mængden og legede Saltebrød.

Midt i Kredsen ragede Vridsløse op, sit bekendte Hoved hæsligere end alt Folket. Hans Skaldepande var ubedækket, og hans ildrøde Haar-

kam lyste glorieagtigt i Solen. Af hans fremstaaende Øjne stirrede det ene andægtigt op mod Guds blaa Himmel, medens det andet agtpaagivende vaagede over en stor Beridertromme, der stod ved hans Fødder, og paa hvis skiddengraa Skind der laa en Del spredte Fem- og Toører. — Bag en noget luvslidt marineblaa Cheviots-Jakke bar han en højrød, strikket Uldtrøje, hvorpaa der med store, brandgule Bogstaver var indsyet Ordene: Jesus med Ild og Blod. — Der var Fred over hans Aasyn. Hans Samvittighed syntes lettere ...

Trindt om og tæt op ad ham stod, lig en Skjoldvagt, en halv Snes smaa, undersætsige Kvindfolk i Frelserpigehatte. Det var rimeligvis de omvendte Almuejærn. De saa' ud, som vilde de gaa i Døden for deres Mester. Og naar et eller andet af de saltebrødlegende Børn kom for nær til Profeten, langede de ud efter Ungen med deres fra Lærerindeperioden slagfærdige Næver. Og traf de Synderen, fik de et Hurra.

— Kære Venner og Veninder! talede Digteren, hvem intet syntes at afficere — nu har I hørt paa mig. I har hørt, hvilken stor Glæde, det er for mig og mine kære Søstre, at vi er bleven frelst. Thi, som man saar, skal man og høste! Er der nu ingen af Jer, der føler Trang til at følge i vores Fodspor? Aa, vi er saa glade! Prøv det, Venner og Veninder! Forsøg det! Vi lever i evindelig Fryd og Glæde!

— Halleluja! Vi er saa glade! Vi er saa glade! sang Skjoldvagten akkompagneret af Citarspil.

— Jeg er saa glad, saa glad, jeg har en Byld paa Ma-aven! skreg en stor Smededreng — Hurra-a-e!

Men ingen Proselytter meldte sig.

— Jaja, nikkede Digteren sagtmodig — vi har Tid til at vente! Kommer I ikke i Dag, saa kommer I i Morgen. Vores Favn staar Jer aaben. Vores Kærlighed er Jer vis. Vores allesammens Gud er langmodig! ... Men, fortsatte han saa med en let Overgang i Røsten — læg saa i det mindste en lille Skærv paa vores Stortromme, som staar her midt iblandt os. Jeg har nylig slaaet paa den for Jeres Frelse; lad nu Jeres Gaver lyde mod dens Trommeskind! Selv de mindste Bidrag modtages med Tak. Gener Jer ikke. Vi og Gud ser ikke paa Gaven, men paa Hjertet ... Aa, lille Ven, lad den Herre komme til!

En Femøre rumlede ned paa Trommen.

— Halleluja! Halleluja!

Derpaa rumlede en Toøre.

— Tak, Tak, Venner! Som Du saar, skal Du og høste! ... Er der ikke flere, der føler Lyst og Trang til at støtte vores velsignelsesrige Arbejde? Stortrommen er stor, der kan være meget paa endnu! ... Skal vi synge en Sang for Jer, saa gaar det maaske bedre?

Han slog op med Haanden; og hævede sin Røst sammen med Koret:

Til Hjemmet hist hos Gud vi drage;
Vil Du med, vil Du med, vil Du med?
Guds Kærlighed os did ledsage;
Vil Du med, vil Du med, saa kom!
Millioner gik fra Stridens Land
Til Herlighedens skønne Strand —
End rækkes Dig din Faders Haand,
Vil Du med, vil Du med, saa kom!

Det klang smukt og friskt hen under de grønne Træer ... Og Menigheden stemte jublende i:

Jomfru vil De med i Skoven,
Skoven,
Skoven,
Magelig og rar
Vognen er, jeg har,
Jomfru vil De med i Skoven?
......

Men da gik Tolderen sin Vej. Dog med det bestemte Indtryk, at Digteren Rasmus Vridsløse nu omsider var havnet dér, hvor han hørte hjemme.

Straks et Par Dage efter sin Hjemkomst var Knagsted begyndt paa sine Morgen-Cykleture. Det syge Ben, som han paa Grund af dets Følsomhed for Vejrforandringer havde givet Navnet: Barometerbenet, holdt ikke rigtig af disse Øvelser; men han haabede, ved at forcere det frem, at faa Bugt med dets Luner.

Og da han havde træneret sig og Benet en otte Dages Tid, besluttede han en dejlig Morgenstund at drage til Boserup med den glade Stines Syæske.

Han satte sig til den Ende i det sædvanlige Tog 7^{53} og ankom til Roskilde 8^{30}. —

Da han fra Torvet foran Stationsbygningen drejede ned ad Ahlgade, saa' han alle Husene smykkede med Flag. Det saa' ud, som ventede man Besøg af mindst en halv Snes Konger, saa festlig præsenterede Gaden sig. Saa langt Øjet rakte, som det hedder i Romanerne, hang Banner ved Banner. Han talte op mod de halvt Hundrede.

— Død og Domprovst! tænkte han — hvad kan her være i Stykker!

Og da han spurgte en pæn, ældre Herre, der vandrede forbi med sin elfenbenshaandtagede Stok inde paa Fortoget, fik han til Svar:

— Hvor er D e fra, Højstærede! Det er jo Bager Petersens Datter, der holder Bryllup i Dag med Skrædder Hansens Søn fra Køge!

— —

Ruten var den sædvanlige: Ahlgade forbi „Hotel Prinsen"; saa ned ad Olsgade forbi „Trægaarden" og det gamle Kapel; og derpaa langs Havnen til „Bjærget".

Uden for det lille Hus deroppe lige over for Kirken sad, som for et Par Maaneder siden, den lille forladte 4—5 Aars Dreng og hans Kat. Ingen af dem saa' ud til at have flyttet dem en Tomme, siden sidst Tolderen var her; og han tænkte et Øjeblik paa at gaa hen og spørge Drengen, om ogsaa hans Moder endnu stadig var fraværende.

Men han opgav det; besteg Cyclen og rullede videre gennem Landsbyen op forbi „Sanct Hans'" Haveanlæg og ned ad Bakken, der fører ned til Stien over Engene.

Snart kunde han skimte Boserup-Skovens friske, grønne Trækroner; og ganske stille begyndte Glæden over at skulle gense den gamle, fornøjelige Stine og hendes hyggelige Stue, og over atter at skulle høre hendes Frydeskrig og hendes muntre Pludren at spire frem i ham.

Mon hun stod ude i Haven og hængte Tøj til Tørre ligesom første Gang, da han besøgte hende?

... Han saa' hende holde de røde, sprittende Fingre op foran Ansigtet og polkere ind i Huset med et: Ih-h, men Gu'bevares kommer Di nu igen, li'som vi staar midt i Vadskeballen! —

Han gav sig til at lave en hel lille Tale, som han vilde holde til hende om den medbragte Æske ... om hvorledes disse Sprudel-Stene blev til ved Bundfældning af Vandet; og om hvorledes de blev hugget op og slebne og sat sammen i disse vidunderlig skønne Mønstre, der fik alle de fremmede Mennesker i Karlsbad til at købe dem med hjem til alle Jordens Riger og Lande. Og han vilde fortælle hende om selve „Sprudel"; om hvor højt den sprang; og om hvorledes den for mange Hundrede Aar siden var bleven opdaget af en Konge, der var paa Jagt, og som pludselig savnede sin Yndlingshund og saa omsider fandt den kogt i Kilden ... Hvor Stines store, glade Øjne vilde skinne af Forundring! Og hvor hun vilde lytte for senere ved given Lejlighed at kunne berette disse vidunderlige Ting for sine besøgende!

Nu kørte han forbi Smedjen og ind i Skoven ... Og dér tittede den lille straatakte Hytte frem med sine hvide Mure og sine lysblaamalede Vinduer og Døre. I Haven stod et Mylr af Blomster ... og inde bag dem boede „den sidste glade Kone i Danmark"!

Knagsted svingede op foran Laagen. Han smilede af sig selv, saa „spændt" var han paa Gen-

synet. Han var vist en bundlatterlig Person! Men Herregud: Uden at I blive som Børn paa ny ...

— Stine! God Morgen Stine! Hvorfor vadsker De ikke i Dag? Her er jeg med Stads til Dem!

En høj, arrigt udseende Kone kom frem i Døren:

— Hva' staar Di dér og raaver efter?

— Er Stine ikke hjemme?

— Stine ...? Næi ...

— Hvor er hun da henne?

— Hun er jo død, Menneske! Véd Di ikke det?

— Død ...?

— Ja ... Hun ble' kørt ihjel a' et Par løbske Heste her udenfor for en Maanedstid siden.

Men Dagen efter modtog Tolderen nedenstaaende Brev:

Bellaggio ved Comosøen, Juli.

Kære Hr. Knagsted!

De saa' vel mit Lommetørklæde vifte, da vi kørte forbi hinanden uden for Elbogen? Ja, nu er altsaa alting godt igen; Agnes og jeg er bleven bedre Venner end nogen Sinde. Hun sidder her ved Siden af mig, medens jeg skriver, og sender Dem de venligste Hilsener. Jeg har fortalt hende, at det var Dem, der fik mig til at sige „Satanraspeme" den Dag paa Bænken paa Nikolaus Dumbaweg, og nu gaar hun rundt og siger det i Krogene til stor Forfærdelse for Tante. Men jeg glemmer jo rent at fortælle Dem, at De virkelig ogsaa fik Ret med Hensyn til den tyske „Godsejer". Han var en Tyveknægt, som De hele Tiden paastod. De kan tænke Dem, at en Dag, medens vi allesammen sad i Salonen paa Hotel Continental i Wien, kom Politiet og hentede ham. Han var Kammertjener hos den Godsejer, hvis Søn han

udgav sig for; og han havde stjaalet 15,000 Mark og var saa rejst ud i Verden og spillet den store Herre. De kan ikke tro, hvor Tante tog sig den Skandale nær; jeg fik ganske ondt af hende; men nu er det jo allerede bedre. Og Agnes og jeg var jo allerede bleven forligt den Gang, saa vi var jo bare glade over, at Tyskeren kom af Vejen. Det kom saadan imellem os, at jeg en Dag, da vi tilfældigvis var alene sammen i Tantes Værelse i Karlsbad, sagde til mig selv, at nu maatte det enten briste eller bære, og saa gik jeg ganske ligefrem hen til hende og tog hendes Haand og sagde: „jeg vil Satanraspeme have Dig"! De skulde have set Agnes' Ansigt; først saa' hun ganske forfærdet ud, men saa kom hun saadan til at le, at jeg maatte holde paa hende; og saa kyssede jeg hende, og saa var det overstaaet. Hun kan ikke begribe nu, at hun nogen Sinde kunde være saa ond imod mig; men det var jo den lede Tysker, og nu gør det jo ingenting, da alting er endt, som det er. Vi rejste straks, da han var bleven arresteret, bort fra Wien; Tante vilde ikke blive der en Dag længere. Og nu bor vi her til midt i denne Maaned, saa tager vi hjem til Villaen paa Strandvejen. De kan ikke tro, hvor her er dejligt! Søen ligger som et stort, blaat Spejl her udenfor og rundt omkring staar de høje og snedækkede Alper; og hvilke Spadsereture er her ikke ind mellem Bjærgene! Agnes og jeg gaar to lange hver

Dag; bare vi kunde møde Dem, kære Hr. Knagsted; jeg tror, vi faldt Dem om Halsen begge to, for det er dog Dem, der igen har bragt os sammen!"

Agnes beder mig hilse Dem; og selv sender jeg Dem mit varmeste Venskab og bedste Haandtryk!

Deres med Højagtelse og Taknemmelighed
ærbødige
Hugo Møller.

Under Brevet stod med stejl, ,,engelsk" Damehaand:

Jeg kan ikke forstaa, at De kan nænne at kalde Dem selv for ,,Livsens Ondskab", thi De har Satanraspeme været Lykkens Genius baade for Hugo og mig.

Agnes.

Da Tolderen havde læst denne Skrivelse, satte han sig hen i sin Sofa med sin Pibe og var i godt Humør i over tyve Minutter ...

Hvorpaa han rejste sig, nikkede stille ud i Luften og sagde, henvendt til sine tre tavse Husfæller, Napoleon, Bismarck og Vilh. Beck:

— Ja, mine Herrer, vi har rimeligvis været uenige i mangt og meget; men paa eet Punkt staar vi Skulder mod Skulder: Hvad var Livet

uden Kærlighed! Dens Kraft er stor; dens Magt er vidunderlig; og den overvinder alle Hindringer! ... Jeg personlig har for Eksempel kendt en Enke, der elskede sin Mand i den Grad, at hun vedblev at faa Børn i mange Aar efter hans Død!

